

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК СТАТИСТИКА КОМИТЕТИ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН АЯЛДАРЫ ЖАНА ЭРКЕКТЕРИ

Кыргыз Республикасынын Улуттук
статистика комитети

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН АЯЛДАРЫ ЖАНА ЭРКЕКТЕРИ

2017-2021

Бишкек 2022

УДК 314
ББК 60.7
Ж 56

Редакциялык-басмалык Кеңеш:

Төрага - Б. Кудайбергенев
Мүчөлөр: - А. Орозбаева
- Б. Шокенов
- З. Жумалиев
- М. Эшкожоев
- Ч. Турдубаева
- В. Бирюкова
- Э. Исенкулова

Ж 56 Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери: 2017-2021.
Бишкек: 2022 - 315 барак.
ISBN 978-9967-28-558-3

«Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери» статистикалык жыйнагы калк, мамлекеттик башкаруу органдарындагы аялдардын жана эркектердин өкүлчүлүктөрү, иш менен камсыздуулук жана жумушсуздук, жашоо деңгээли, билим берүү, саламаттык сактоо, укук бузуулар жана ошондой эле үй-бүлөдөгү зомбулук боюнча маалыматтардын 2017-2021 жж. динамикасын камтыйт.

Башкаруу органдарынын кызматкерлер, илимий, эксперттик чөйрөсүндөгүлөр, профессордук-окутуучулук курамы, аспиранттар жана студенттер, башка кызыккан колдонуучулар үчүн арналды.

Пайдалануучулар расмий статистиканын маалыматтарын жана тиешелүү метамаалыматтарды пайдаланууда алардын булагына шилтеме жасоого милдеттүү («Расмий статистика жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 30-беренеси).

БУУнун Кыргызстандагы Калк фондунун финансылык колдоосу жана «Демократиялык процесстерди изилдөө борбору» менен кызматташуусунун алкагында басылып чыгарылган.

© Басылма менен байланышкан маалыматтар үчүн төмөнкү дарек боюнча кайрылыңыздар:

Бишкек ш., Фрунзе к., 374
телефон: 996 (312) 32-46-52, 66-40-42, 66-40-40
факс: 996 (312) 66-01-38
e-mail: nsc_mail@stat.kg
интернет: <http://www.stat.kg>
Кыргыз Республикасынын Улуттук статистика комитети
Социалдык статистика бөлүмү

Шарттуу белгилер:

- - кубулуш жок
... - маалымат жок
0,0 - көрсөткүчтүн мааниси өлчөө бирдигинен аз

Ж 0703000000-18

УДК 314

ISBN 978-9967-28-558-3

ББК 60.7

Бөлүмдөрдүн авторлору:

		Телефондору
Калк	Г. Абдуллаева	32-55-46
Мамлекеттик бийлик жана башкаруу органдары	Г. Джайлобаева	62-60-76
Иш менен камсыздуулук жана жумушсуздук	Г. Джайлобаева Г. Ермекбаева	62-60-76 62-56-39
Калктын жашоо деңгээли	А. Хакимова Ж. Рахманова М. Абдукадирова	32-46-55 32-46-52 62-55-91
Билим берүү жана илим	Ж. Рахманова	32-46-52
Саламаттык сактоо	Ж. Рахманова	32-46-52
Укук бузуулар	Ж. Рахманова	32-46-52
Убакыт бюджети	А. Хакимова	32-46-55

Улуттук статистика комитетинин башка негизги басылмалары

“Кыргызстан цифраларда”

Ыкчам маалыматтардын негизинде өлкөнүн 2021-ж. социалдык-экономикалык абалын мүнөздөөчү негизги көрсөткүчтөр мурдагы жылдар менен салыштырылып берилди. Калк, анын иш менен камыздуулугу жана жашоо деңгээли, социалдык чөйрөнүн өнүгүүсү, ошондой эле экономиканын айрым тармактарынын абалдары жөнүндө маалыматтар берилди.

“Кыргыз Республикасынын статистикалык жылдыгы 2017-2021”

Жалпысынан республика жана анын региондору боюнча такталган маалыматтардын негизинде кеңири маалыматты камтыйт. Калктын саны, анын иш менен камсыздуулугу жана бакубат жашоо деңгээлин тууралуу маалыматтар келтирилген. Улуттук эсептер тутуму, республиканын чарба жүргүзүүчү субъектилери, чакан жана орто ишкердик, инвестициялар жөнүндө маалыматтар камтылды. Экономиканын айрым тармактарындагы абал чагылдырылды. Тышкы экономикалык ишмердиги тышкы соода-сы, экспорт жана импорт жөнүндө маалыматтар берилди.

“Кыргызстандагы туризм 2017-2021”

Республикадагы туризм чөйрөсүндөгү жумуштуулук, туристтердин ачымы, эс алуу кызмат көрсөтүүлөрү жана туризм мекемелер тармагы жөнүндө маалыматтар берилди.

“Кыргыз Республикасындагы чакан жана орто ишкерлик 2017-2021”

Чакан жана орто ишканалардын, дыйкан (фермердик) чарбаларынын жана жеке ишкерлердин ишмердигинин негизги экономикалык көрсөткүчтөрү боюнча статистикалык маалыматтар берилди.

“Кыргыз Республикасындагы чет өлкөлүк инвестициялары бар ишканалардын ишмердиги 2017-2021”

2021-ж. чет өлкөлүк инвестициялары бар ишканалардын ишмердигинин негизги экономикалык көрсөткүчтөрү боюнча кыскача талдоо жана статистикалык маалыматтар мурунку жылдарга салыштырылып берилди.

“Кыргыз Республикасынын улуттук эсептери 2017-2021”

Улуттук эсеп тутумундагы көрсөткүчтөрдү түзүүнүн жана өз ара байланышунун принциптери, негизги түзүмдөрү жана алардын айрым компоненттери баяндалат, республиканын ички дүң продуктун өндүрүү, билим берүү, бөлүштүрүү жана пайдалануу жөнүндөгү жалпыланган маалыматтарды камтыган эсеп тутуму берилет.

Кыргыз Республикасынын 2021-ж. үчүн «Ресурстар-Колдонуу» (PKT) таблицалары

Өз ара байланышкан «Ресурстар - Колдонуу» таблицалары ар кандай товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр түрүндө ресурстарды түзүүнү чагылдырат, алардын булагы катары ички өндүрүү жана импорт болуп саналат, жана ошондой эле бул ресурстарды аралыктагы жана акыркы суроо-талаптарга жараша ар кандай компоненттердин ортосунда бөлүштүрүү.

“Кыргыз Республикасынын өнөр жайы 2017-2021”

Басылмада 2021-ж. өнөр жайдын жалпы республика боюнча өнүгүшүн мүнөздөөчү негизги көрсөткүчтөр мурдагы жылдарга салыштырылып берилди. Продукциянын айрым түрлөрүнүн республика жана аймактар боюнча өндүрүлүшү жөнүндө маалыматтар берилди.

“Кыргыз Республикасынын айыл чарбасы 2017-2021”

2021-ж. республиканын айыл чарбасы боюнча статистикалык маалыматтар мурунку жылдарга салыштырып берилди.

“Кыргыз Республикасындагы инвестициялар 2017-2021”

2021-ж. республиканын инвестициялык жана курулуш ишмердиги боюнча статистикалык маалыматтар мурунку жылдарга салыштырып берилди.

“Кыргыз Республикасынын керектөө рыногу 2017-2021”

Республиканын жана региондорунун ички соодасынын абалы жөнүндө статистикалык маалыматтар, ошондой эле методологиялык түшүндүрмөлөр берилди.

“Кыргыз Республикасынын маалыматтык-коммуникациялык технологиялары 2017-2021”

Жалпысынан республика жана анын региондору боюнча юридикалык жактардын маалыматтык-коммуникациялык технологияларды пайдаланылышын талдоосун камтыйт. Тиркемелерде экономикалык ишмердиктин түрлөрү жана менчик формалары боюнча МКТнын абалы туурасында толук маалыматтар берилди.

“Кыргыз Республикасынын ишканаларынын финансысы 2017-2021”

Экономиканын реалдуу жана финансы секторундагы ишканалардын финансылык көрсөткүчтөрүнүн кыскача талдоосун камтыйт. Тиркемелерде кеңири маалыматтар жана аларга методологиялык түшүндүрмөлөр берилди.

“Кыргыз Республикасынын тышкы жана өз ара соодасы 2017-2021”

Товарлардын тышкы жана өз ара соодасы жөнүндө, соода кызматтын көрсөтүүлөрү, импорттук жана экспорттук баалардын индекстери, ошондой эле валюта курстары боюнча статистикалык маалыматтар келтирилген. Тиркемелерде кеңири статистикалык маалыматтар жана аларга методологиялык түшүндүрмөлөр берилди.

“Кыргыз Республикасынын калкынын жашоо дэңгээли 2017-2021”

Улутстатком тарабынан үй чарбаларга жыл сайын өткөрүлүүчү изилдөөлөргө ылайык, кедейчилик көрсөткүчтөрүнүн, калктын кирешелери жана чыгымдары, тамактануунун энергетикалык баалуулугу жөнүндө маалыматтардын талдоосун камтыйт. Калкты социалдык жактан камсыздоо жөнүндө маалыматтар көрсөтүлдү. Тиркемелерде кеңири статистикалык маалыматтар жана аларга методологиялык түшүндүрмөлөр берилди.

“Иш менен камсыздуулук жана жумушсуздук”

Басылма 2021-ж. өткөрүлгөн үй чарбалардын бюджеттерине жана жумушчу күчүнө интеграциялык тандалма изилдөө жүргүзүүнүн жыйынтыктары боюнча даярдалды. Аймагы, жынысы, билим деңгээли, экономикалык ишмердигинин түрү, иштеген жумушу ж.б. боюнча бөлүштүрүлгөн жумушчу күчтүн, иштеген жана жумушсуз калк жөнүндө маалыматтарды камтыйт

“Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери”

Калктын саны жана түзүмү, жашоонун узактыгы, оорулар, билим берүү, экономикалык ишмердиктин түрлөрү боюнча жумуштуулук, башкаруу органдарындагы өкүлчүлүк жөнүндө маалыматтар гендерлик өңүттө берилди.

“Кыргыз Республикасындагы айлана-чөйрө 2017-2021”

Айлана-чөйрөнүн жана жаратылыш ресурстарынын абалын, ага экологиялык тийгизген таасиринин көрсөткүчтөрүн, ошондой эле аны коргоо чараларын мүнөздөгөн маалыматтарды камтыйт.

Мазмуну

1. КАЛК

1.1 график	Калктын жынысы жана жаш курагы боюнча түзүмү өзгөрүшү	29
1.1 таблица	Туруктуу калктын саны	31
1.2 график	2021-жылы туруктуу калктын саны	31
1.2 таблица	Болгон калктын саны	32
1.3 таблица	Жынысы жана курактык топтор боюнча туруктуу калктын саны	32
1.3 график	Жынысы боюнча туруктуу калктын саны	36
1.4 таблица	Жаш курактык топтор жана аймактар боюнча аялдар жана эркектердин санынын катышы	37
1.5 таблица	Негизги жаш курактык топтор жана аймактар боюнча туруктуу калктын саны	47
1.6 таблица	Жынысы жана аймактар боюнча төрөлгөндөгү жашоонун күтүлгөн узактыгы	50
1.4 график	Жынысы боюнча төрөлгөндөгү жашоонун күтүлгөн узактыгы	51
1.7 таблица	Жашаган жери боюнча төрөлгөндөрдүн саны	52
1.8 таблица	Жынысы жана жашаган жери боюнча төрөлгөндөрдүн саны	52
1.5 график	Жынысы жана жашаган жери боюнча төрөлгөндөрдүн саны	53
1.9 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча төрөлгөндөрдүн саны ...	53
1.6 график	Төрөлүүнүн жалпыланган коэффициенти	55
1.10 таблица	Жашаган жери боюнча аялдардын айрым курактык топтордо төрөлгөн балдардын саны	55
1.7 график	20–29 жаш курактагы аялдардын орточо жылдык саны жана алардан төрөлгөн балдардын саны	56
1.8 график	15–19 жаштагы аялдар төрөгөн балдардын саны	57
1.11 таблица	Аймактар боюнча никеге чейинки жаш курактагы (15–17 жаш) аялдар төрөгөн балдардын саны	57
1.12 таблица	Жашаган жери боюнча бала төрөлгөндө эненин орточо жаш курагы	58

1.13 таблица	Эненин нике абалы боюнча төрөлгөн балдардын саны ..	58
1.14 таблица	2021-жылы жашаган жери жана аймактар боюнча катталган никеде турбаган аялдар төрөгөн балдардын саны	59
1.9 график	2021-жылы курактык топтору жана жашаган жери боюнча катталган никеде турбаган аялдардан төрөлгөндөр	59
1.15 таблица	Никелешүүлөр жана ажырашуулар	60
1.10 график	2021-жылы жаш курактык топтор боюнча алгачкы жолу никеге тургандардын саны	61
1.16 таблица	Никеге туруудагы орточо жаш курак	61
1.17 таблица	2021-жылы катталган никеде турган жубайлардын жарандыгы боюнча бөлүштүрүү	61
1.18 таблица	Жаш курактык топтору жана жынысы боюнча калктын тышкы миграциясы	62
1.19 таблица	Калктын ички миграциясы	64
1.20 таблица	2021-жылы аймактар боюнча калктын ички миграциясы ..	64

2. МАМЛЕКЕТТИК БИЙЛИК ЖАНА БАШКАРУУ ОРГАНДАРЫ

2.1 таблица	Мамлекеттик башкаруу органдарында иштеген мамлекеттик кызматкерлер жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарында иштеген муниципалдык кызматкерлер, жынысы боюнча	66
2.2 таблица	Бийлик бутактары жана жынысы боюнча мамлекеттик кызматтада иштеген мамлекеттик кызматкерлердин саны	67
2.1 график	Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин депутаттарынын курамы жынысы боюнча	68
2.3 таблица	2021–2022-жылы өткөрүлгөн шайлоонун жыйынтыктары боюнча жергиликтүү кеңештердин депутаттарынын курамы, жынысы боюнча	68
2.2 график	2021-жылы өткөрүлгөн шайлоонун жыйынтыктары боюнча шаардык жана жергиликтүү кеңештердин депутаттарынын курамы, жынысы жана аймактар боюнча	68
2.4 таблица	Мамлекеттик кызмат орундарын ээлеген мамлекеттик кызматкерлер, жынысы жана аймактар боюнча	69
2.3 график	Мамлекеттик кызмат орундарын ээлеген мамлекеттик кызматкерлер, жынысы боюнча	69

2.5 таблица	Мамлекеттик бийлик жана башкаруу органдарында иштеген мамлекеттик кызматкерлер, жынысы жана ээлеген кызмат орундары боюнча 70
2.4 график	Мамлекеттик бийлик жана башкаруу органдарында иштеген мамлекеттик кызматкерлер, жынысы боюнча ... 73
2.6 таблица	Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарында иштеген кызматкерлер, жынысы жана аймактар боюнча .. 74
2.7 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча мамлекеттик башкаруу органдарында иштегендердин саны 76

3. ИШ МЕНЕН КАМСЫЗДУУЛУК ЖАНА ЖУМУШСУЗДУК

Жумушчу күчү

3.1 таблица	2021-жылы жашаган жери боюнча 15 жаш жана андан улуу курактагы жумушчу күчүнүн саны 80
3.1 график	2021-жылы жынысы жана жаш курактык топтору боюнча иштеген калк 81
3.2 таблица	Аймактар, жашаган жери жана жынысы боюнча калктын иш менен камсыздуулук деңгээли 81
3.3 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча иштеген калктын саны .. 82
3.4 таблица	Жумушчу күчүнүн курамындагы аялдардын саны 83
3.2 график	Жумушчу күчүнүн курамындагы аялдардын саны 84
3.5 таблица	2021-жылы аймактар жана жынысы боюнча жумушчу күчүнүн, иштегендердин жана жумушсуздуктун саны 84
3.6 таблица	2021-жылы иштегендердин жаш курак топтору, үй-бүлөлүк абалы жана жынысы боюнча бөлүштүрүү 85
3.7 таблица	2021-жылы негизги жумушта анык иштеген убактысынын узактыгы, жашаган жери жана жынысы боюнча иштеген калк 86
3.3 график	2021-жылы жынысы жана билиминин деңгээли боюнча калктын иш менен камсыздуулугу 87
3.4 график	2021-жылы кесиптик топтору жана жынысы боюнча калктын иш менен камсыздуулугу 88
3.8 таблица	Экономикалык ишмердиктин түрү боюнча аялдардын иш менен камсыздуулугу 89
3.9 таблица	2021-жылы иштин макамы, экономикалык ишмердиктин түрү жана жынысы боюнча иштеген калк 90
3.10 таблица	Иштин макамы жана жынысы боюнча иштеген калк 94
3.11 таблица	Эмгек келишиминин түрлөрү жана жынысы боюнча негизги жумушта жалданып иштегендер 96

3.12 таблица	Калктын билими боюнча иш менен камсыздуулугунун деңгээли	96
3.13 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча чакан ишканалардагы жумушчулар	97
3.14 таблица	Экономикалык ишмердиктин түрү жана жынысы боюнча чакан ишканалардагы жумушчулар	99
3.15 таблица	2021-жылы ишкананын тиби, экономиканын сектору жана жынысы боюнча жумушчулар	102
3.16 таблица	Ишкананын тиби, жынысы жана аймактар боюнча жумушчулар	103

Жумушсуздук

3.17 таблица	15–28 жаш курактык топтогу жалпы жумушсуздуктун деңгээли	105
3.5 график	2021-жылы билими жана жынысы боюнча жалпы жумушсуздук деңгээли	106
3.18 таблица	Иш тажрыйбасы бар жумушсуздарды жумушсуздуктун себептери жана жынысы боюнча бөлүштүрүү	107
3.19 таблица	Жынысы жана жумуш издөө ыкмалары боюнча жумушсуздар	107
3.6 график	2021-жылы аймактар жана жынысы боюнча расмий катталган жумушсуздук	108
3.20 таблица	Жумушсуздуктун себептери жана жынысы боюнча расмий катталган жумушсуздар	109
3.21 таблица	Билим деңгээли жана жынысы боюнча расмий катталган жумушсуздар	110
3.7 график	2021-жылы жаш курактык топтору жана жынысы боюнча расмий катталган жумушсуздар	110
3.22 таблица	Жумушсуздуктун узактыгы жана жынысы боюнча расмий катталган жумушсуздар	111
3.23 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча иш менен камсыздоо кызмат органдары тарабынан ишке орношкондордун саны	111

Кызматкерлердин эмгек акысы

3.24 таблица	Экономикалык ишмердиктин түрлөрү боюнча аялдардын жана эркектердин орточо айлык акысы	113
3.8 график	Аялдардын жана эркектердин орточо айлык эмгек акысы	115

Чарба жүргүзүүчү субъекттер

3.25 таблица	Экономикалык ишмердиктин түрлөрү жана жынысы боюнча иштеп жаткан чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилери	116
3.9 график	Экономикалык ишмердиктин түрү жана жынысы боюнча иштеп жаткан чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилери	118
3.26 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча иштеп жаткан чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилери	118
3.10 график	Аймактар жана жынысы боюнча иштеп жаткан чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилери	119
3.27 таблица	Экономикалык ишмердиктин түрү жана жынысы боюнча иштеп жаткан чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилеринин санынын катышы	119
3.28 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча жеке менчик формасы менен иштеп жаткан чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилери	121
3.11 график	Аймактар жана жынысы боюнча жеке менчик формасы менен иштеп жаткан чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилери	122
3.29 таблица	Менчик формасы, жынысы жана аймактар боюнча иштеп жаткан чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилери	122
3.30 таблица	Жынысы боюнча иштеп жаткан чакан, орто жана ири ишканалардын жетекчилери	123
3.31 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча иштеп жаткан чакан, орто жана ири ишканалардын жетекчилери	124
3.32 таблица	Ишкананын тиби боюнча иштеп жаткан чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилери	124
3.33 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча иштеп жаткан дыйкан (фермер) чарбаларынын жетекчилери	125
3.34 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча иштеп жаткан жеке ишкерлердин жетекчилери	126

4. КАЛКТЫН ЖАШОО ДЕҢГЭЭЛИ

Калктын жашоо деңгээлинин негизги индикаторлору

4.1 график	Аймактар боюнча калктын кедейчиликтин деңгээли	130
4.1 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча калктын кедейчилик деңгээли	130
4.2 график	2021-жылы үй чарба башчысынын жынысы боюнча кедейчилик деңгээли	132
4.2 таблица	Үй башчысынын жынысына жараша үй чарбанын кедейчиликтин деңгээли	133
4.3 таблица	2021-жылы үй башчысынын жынысына жараша үй чарбасынын киреше деңгээли	134
4.4 таблица	Жашоо минимуму	134
4.3 график	Эң төмөн камсыздалган квинтилдин калктын кирешесиндеги үлүшү	135
4.5 таблица	Аймактар боюнча жетишсиз салмактан жапаа чеккен 1–6 жаш курактык топтордогу балдардын үлүшү	135
4.6 таблица	2021-жылдагы кедейчилик деңгээли жана жынысы боюнча тамак-аш азыктарынын энергетикалык баалуулугу	136
4.7 таблица	2021-жылы жаш курагы боюнча чоңдор үчүн дененин салмагынын индекси (ДСИ)	137

Улгайган жана эмгекке жөндөмсүз калкты социалдык коргоо

4.8 таблица	Социалдык фондунун пенсиялык органдарында каттоодо турган пенсионерлердин саны жана аларга дайындалган пенсиянын орточо өлчөмү, жынысы боюнча	138
4.4 график	Жынысы боюнча пенсия алуучулардын саны жана дайындалган пенсиянын орточо өлчөмү, жынысы боюнча	138
4.9 таблица	2021-жылы аймактар жана жынысы боюнча Социалдык фондунун пенсиялык органдарында каттоодо турган пенсионерлердин саны жана аларга дайындалган пенсиянын орточо өлчөмү	139
4.5 график	Пенсионерлердин жашоо минимуму жана аларга дайындалган пенсиянын орточо өлчөмү	140
4.10 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча Социалдык фондунун пенсиялык органдарда жана башка мамлекеттик органдарда каттоодо турган пенсионерлердин саны ...	140

4.11 таблица	Социалдык фонддун пенсиялык органдарда жана башка мамлекеттик органдарда каттоодо турган жаш курагы боюнча чыккан пенсионерлердин саны	142
4.12 таблица	2021-жылы аймактар жана жынысы боюнча желөкпул алуучулардын саны	143
4.13 таблица	Калкты социалдык коргоо мекемелер	143
4.6 график	Мамлекеттик бюджеттен социалдык коргоо үчүн кеткен чыгымдар	144

Калкты чакан насыялоо

4.14 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча чакан насыя алуучулардын саны	144
4.7 график	2021-жылы аймактар боюнча чакан насыя алуучулардын саны	146

5. БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА ИЛИМ

Мектепке чейинки билим берүү

5.1 таблица	Жашаган жери жана жынысы боюнча мектепке чейинки уюмдардагы балдардын саны	148
5.1 график	2021-жылы жынысы жана жашаган жери боюнча балдарды мектепке чейинки уюмдарга камтуу	149

Жалпы билим берүү

5.2 таблица	Биринчи класска кабыл алынган окуучулардын саны, жынысы боюнча	150
5.3 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча күндүзгү жалпы билим берүү уюмдарда окуучулардын саны	150
5.4 таблица	Класстар жана жынысы боюнча күндүзгү жалпы билим берүү уюмдарда окуучулардын саны	152
5.5 таблица	Класстар жана жынысы боюнча күндүзгү жалпы билим берүү уюмдар тарабынан окуучуларды бүтүрп чыгаруу	152
5.2 график	Башталгыч, толук эмес орто жана орто жалпы билим берүү уюмдарда кыздар жана эркек балдардын катышы ..	153
5.6 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча балдарды негизги жалпы билим берүүгө (1–9-класстар) камтуу	154
5.7 таблица	Күндүзгү жалпы билим берүүчү уюмдарда мугалимдердин саны (айкалыштырып иштегендерсиз) жынысы боюнча	155

Орто кесиптик билим берүү

5.8 таблица	Адистиктин топтору жана жынысы боюнча орто кесиптик билим берүүнүн билим берүү уюмдарынын студенттери	155
5.3 график	Адистиктин топтору жана жынысы боюнча орто кесиптик билим берүүнүн билим берүү уюмдарынын студенттери	157

Жогорку кесиптик билим берүү

5.9 таблица	Адистиктин топтору жана жынысы боюнча жогорку кесиптик билим берүүнүн билим берүү уюмдарынын студенттери	158
5.4 график	Жогорку кесиптик билим берүүнүн билим берүү уюмдарындагы студенттердин окуунун багыттары жана жынысы боюнча бөлүштүрүү	159
5.10 таблица	Аймак боюнча жогорку кесиптик билим бүтүрүп берүүнүн билим берүүчү уюмдардагы студенттердин санынан аялдар	160
5.11 таблица	Жынысы боюнча кесиптик билим берүүнүн билим берүүчү уюмдар тарабынан бүтүрүп чыгаруу жана студенттердин саны	160
5.12 таблица	Кесиптик билим берүүнүн билим берүүчү уюмдарда окутуучулардын саны жынысы боюнча	162

Жогорку окуу жайдан кийинки билим берүү

5.13 таблица	Аспиранттар жана докторанттарды жынысы боюнча бөлүштүрүү	163
5.5 график	2021-жылы аспиранттар жана докторанттар	163

Илим

5.14 таблица	Илимий изилдөөлөрдү жана иштеп чыгарууларды аткарган, илимдин доктору жана илимдин кандидаты илимий даражалары бар изилдөөчүлөрдүн саны	164
--------------	---	-----

6. САЛАМАТТЫК САКТОО

Калкка дарылоо-алдын алуу жардам көрсөтүү

6.1 таблица	Медициналык уюмдар	166
6.2 таблица	Адистиги жана жынысы боюнча медициналык кызматкерлердин саны	167
6.3 таблица	Бойдон алдыруулар (аборттор)	168
6.1 график	Төрөттөр жана аборттор	169

6.4 таблица	Курактык топтор боюнча ооруканалардагы аялдардын төрөттөрү	169
6.2 график	2021-жылы курактык топтору боюнча ооруканалардагы аялдардын төрөттөрү	170
6.5 таблица	Контрацепция каражаттын колдонгон репродуктивдик жаштагы аялдардын үлүшү	170

Калктын оору-сыркоолору

6.6 таблица	Оорунун негизги класстары жана жынысы боюнча калктын оору-сыркоолору	171
6.7 таблица	Оорунун негизги класстары жана жынысы боюнча калктын оорулардын деңгээли	175
6.8 таблица	Кош бойлуу аялдардын оорулары	178
6.9 таблица	Жаш курактык топтору жана жынысы боюнча аз кандуулук оорулары	179
6.10 таблица	Жаш курактык топтору боюнча зыяндуу шишик оорулары менен ооруган аялдар жана эркектер	179
6.3 график	Зыяндуу шишик оорулары менен ооруган аялдар жана эркектер, калктын 100 000ине	180
6.4 график	2021-жылы жаш курактык топтору боюнча өмүрүндө биринчи жолу аныкталган диагнозу зыяндуу шишик оорулары менен ооруган аялдар жана эркектер	181
6.5 график	2021-жылы жаш курактык топтору боюнча аялдар жана эркектердин зыяндуу шишик оорулары	181
6.6 график	Аялдардын эмчек беши жана жатындын моюнчасынын рак оорусу	182
6.11 таблица	Аймактар боюнча аялдардын жатын моюнчасынын рак оорусу жана өлүмү	182
6.12 таблица	Аймактар боюнча аялдардын эмчек безинин рак оорусу жана өлүмү	183
6.13 таблица	Жаш курактык топтору боюнча активдүү кургак учук оорусу менен ооруган аялдар жана эркектер	183
6.7 график	Аялдар жана эркектердин активдүү кургак учук оорулары калктын 100 000ине	184
6.8 график	2021-жылы жаш курактык топтору боюнча активдүү кургак учук менен ооруган аялдар жана эркектер	185
6.9 график	2021-жылы жаш курактык топтору боюнча өмүрүндө биринчи жолу аныкталган активдүү кургак учук диагнозу менен ооруган аялдар жана эркектер	185
6.14 таблица	Жаш курактык топтору жана жынысы боюнча аялдар жана эркектердин алкогольдук көз карандылык оорусу ...	186

6.10 график	2021-жылы жаш курактык топтору боюнча аялдар жана эркектердин алкогольдук көз карандылык оорулары 186
6.11 график	Аялдар жана эркектердин алкогольдук көз карандылык оорулары калктын 100 000ине 187
6.15 таблица	Жаш курактык топтору боюнча аялдар жана эркектердин баңги жана баңги эмес заттарына көз карандылык оорулары 187
6.12 график	Аялдар жана эркектердин баңги жана баңги эмес заттарына көз карандылык оорулары калктын 100 000ине 188
6.13 график	Аялдар жана эркектердин сифилис оорулары калктын 100 000ине 189
6.14 график	Аялдар жана эркектердин гонорея оорулары калктын 100 000ине 189
6.16 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча АИВ инфекция менен жашаган адамдардын саны 190
6.17 таблица	АИВ инфекциясы жана СПИД менен ооругандар жугуу жолдору боюнча бөлүштүрүү 192

Өлүү

6.18 таблица	2021-жылы өлүү себептеринин негизги класстары жана жынысы боюнча өлүм 194
6.19 таблица	2021-жылы жынысы жана жаш курактык топтору, өлүмдүн себептеринин негизги класстары боюнча өлгөндөр 195
6.20 таблица	2021-жылы өлгөндөрдүн жашаган жери, жынысы жана жаш курак топтору жана өлүмдүн себептеринин негизги класстары боюнча өлүмү 199
6.21 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча шишик оорусунан өлгөндөр 206
6.22 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча кургак учуктан өлгөндөр 207
6.23 таблица	Аймактар жана жынысы боюнча АИВ инфекциясынан өлгөндөр 209
6.15 график	Балдардын, наристелердин жана энелердин өлүмүнүн коэффициентти 211
6.24 таблица	Өлгөн аялдардын жашаган жери боюнча энелердин өлүмү 211
6.25 таблица	Өлүм себептери боюнча эненин өлүмү 212

6.26 таблица	Аймактар боюнча энелердин өлүмү	213
6.27 таблица	2021-жылы өлүм себептеринин негизги класстары боюнча наристелердин өлүмү	213
6.28 таблица	Өлгөн балдардын жашаган жери жана жынысы боюнча балдардын өлүмү	215
6.29 таблица	2021-жылы жынысы жана өлүүнүн себептеринин негизги класстары боюнча балдардын өлүмү	215

Калктын майыптуулугу

6.30 таблица	Биринчи жолу ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү адамдар катары таанылган адамдардын саны	217
6.31 таблица	Майыптуулуктун себептери жана жынысы боюнча биринчи жолу ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү адамдар катары таанылган 18 жаш жана андан улуу курактагы адамдардын саны	217
6.32 таблица	Жашаган жери жана жынысы боюнча биринчи жолу ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү адамдар катары таанылган 18 жаш жана андан улуу курактагы адамдардын саны	218
6.33 таблица	Курактык топтору жана жынысы боюнча биринчи жолу ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү адамдар катары таанылган 18 жашка чейинки балдардын саны ...	219
6.34 таблица	18 жаш жана улуу курактагы ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген, майыптуулук боюнча пенсия жана жөлөкпул алган аялдардын жана эркектердин саны ..	220
6.35 таблица	Калкты социалдык коргоо органдарында каттоодо турган 18 жашка чейинки ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген балдардын саны, жынысы боюнча	221
6.16 график	2021-жылы 18 жашка чейинки куракта ден-соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген балдар	222
6.36 таблица	Кан айлануу ооруларынан оору-сыркоосу, өлүмү жана биринчи жолку майыптуулугу	223
6.37 таблица	15 жаш жана андан улуу курактагы аялдар жана эркектер арасында, өзүңүн ден соолугунун абалын жакшы жана абдан жакшы деп баа берүүсү	223
6.38 таблица	Жаш курактык топтору боюнча аялдар жана эркектер арасында тамеки чегүүнүн таралышы	224

7. УКУК БУЗУУЛАР

7.1 график	Катталган кылмыштардын саны	227
7.1 таблица	Кылмыш жасаган адамдардан саны	227
7.2 график	Курактык топтор боюнча кылмыш жасаган адамдар	228
7.2 таблица	Курактык топтор боюнча кылмыш жасаган адамдар	228
7.3 график	2021-жылы жынысы жана жаш курактык топтору боюнча кылмыш жана жорук жасаган адамдардан саны	229
7.4 график	2021-жылы кылмыш жана жорук жасаган адамдардын саны	229
7.3 таблица	Биринчи инстанциядагы соттор тарабынан каралган кылмыш иштеринин саны	230
7.4 таблица	Жынысы боюнча соттолгондордун саны	230
7.5 таблица	Жынысы боюнча ата-эненин балдарын багуудан качуу жана балдардын ата-энесин багуудан баш тартуусу соттор тарабынан күнөөлүү деп табылган адамдардын саны ...	230
7.5 график	2021-жылы Кыргыз Республикасынын Кылмыш-жазык кодексине ылайык кылмыштардын айрым түрлөрү боюнча мыйзам күчүнө кирген сот өкүмү менен соттолгондордун саны	231
7.6 график	2021-жылы соттор тарабынан дайындалган негизги жаза чаралары боюнча соттолгондордун саны	231
7.6 таблица	Башкы прокуратура органдары тарабынан адамдын жана жарандын укуктарын жана эркиндиктерин сактоо чөйрөсүндө мыйзам бузуулардын саны	232

Аялдарга жана балдарга карата жасалган кылмыш, үй бүлөлүк зомбулук

7.7 таблица	Кризистик борборлорго, аксакалдар сотторуна жана башка адистештирилген мекемелерге кайрылгандардын саны	233
7.8 таблица	Жынысы жана курактык топтору боюнча калкка социалдык-психологиялык жардам көрсөткөн мекемелерге жана кризистик борборлорго кайрылгандардын саны	235
7.9 таблица	Үй-бүлөлүк абалы жана жынысы боюнча калкка социалдык-психологиялык жардам көрсөткөн мекемелерге жана кризистик борборлорго кайрылгандардын саны	236
7.10 таблица	Жасалган зомбулук түрлөрү жана жынысы боюнча калкка социалдык-психологиялык жардам көрсөткөн мекемелерге жана кризистик борборлорго кайрылгандардын саны	237

7.11 таблица	Жынысы жана аймактар боюнча калкка социалдык-психологиялык жардам көрсөткөн мекемелерге жана кризистик борборлорго кайрылгандардын саны 238
7.12 таблица	Калкка социалдык-психологиялык жардам көрсөткөн мекемелерге жана кризистик борборлорго кайрылгандарга көрсөтүлгөн жардамдардын түрлөрү .. 239
7.13 таблица	Үй-бүлөлүк зомбулукту жасаган жана үй-бүлөдөгү зомбулуктан жабыртарткан адамдардын саны (убактылуу коргоо ордер берилген менен) 239
7.14 таблица	2021-жылы Кыргыз Республикасынын Кылмыш-жаза кодексинин беренелери боюнча үй-бүлөдөгү зомбулукка байланыштуу соттор тарабынан каралган кылмыш иштеринин саны 240
7.15 таблица	Үй-бүлөдөгү зомбулукка байланыштуу соттор тарабынан каралган кылмыш иштеринин саны 241
7.7 график	Үй-бүлөдөгү зомбулукка байланышкан кылмыштар үчүн соттолгон аялдардын жана эркектердин саны 241
7.16 таблица	Үй-бүлөдөгү зомбулукка байланышкан жоруктар боюнча соттор тарабынан каралган иштердин саны ... 242
7.17 таблица	Кыргыз Республикасынын Жоруктар жөнүндө кодексине ылайык үй-бүлөдөгү зомбулукка байланышкан жоруктар боюнча мыйзам күчүнө кирген сот өкүмү менен соттолгондордун саны, жынысы боюнча 242
7.8 график	Үй-бүлөдөгү зомбулукка байланышкан жоруктар үчүн соттолгон аялдардын жана эркектердин саны 243
7.18 таблица	2021-жылы жынысы, жаш курагы жана зомбулуктун түрлөрү боюнча үй-бүлөдөгү зомбулуктун натыйжасында пайда болгон оорулардан (жаракаттардан) дарыланган адамдардын саны 243
7.19 таблица	2021-жылы жынысы, жаш курагы жана зомбулуктун түрү боюнча үй-бүлөдөгү зомбулук фактысы боюнча соттук-медициналык экспертиза бөлүмүнө кайрылгандардын саны 244
7.20 таблица	2021-жылдагы жынысы, жаш курагы жана зомбулуктун түрү боюнча үй-бүлөдөгү зомбулук фактысы боюнча алгачкы медициналык жардамды көрсөтүүчү саламаттык сактоо уюмдарына жана ҮМБ алдын-алуу жардамдарына кайрылгандардын саны 245
7.21 таблица	2021-жылы жынысы, жаш курагы жана зомбулуктун түрлөрү боюнча үй-бүлөдөгү зомбулук фактысы боюнча медициналык тез жардам станцияларына (бөлүмдөргө, ооруканаларга) кайрылган адамдардын саны 246

Пробациялык көзөмөл

7.22 таблица	2021-жылы жынысы жана аймактар боюнча пробациялык көзөмөлдө турган адамдардын саны 247
7.23 таблица	2021-жылы аймактар жана жынысы боюнча сотко чейинки пробациялык көзөмөлдө турган адамдардын саны 248
7.24 таблица	2021-жылы аймактар жана жынысы боюнча аткаруу пробациялык көзөмөлдө турган адамдардын саны 248
7.25 таблица	2021-жылы жынысы жана аймактар боюнча пенитенциардан кийинки пробациялык көзөмөлдө турган адамдардын саны 249
7.9 график	2021-жылы Кыргыз Республикасынын Жорук кодексинде каралган таасирдүү чаралы боюнча пробациялык көзөмөлдө турган адамдар 249
7.10 график	2021-жылы Кыргыз Республикасынын Кылмыш-жазык кодексинде каралган таасирдүү чаралы боюнча пробациялык көзөмөлдө турган адамдар 250

УБАКЫТ БЮДЖЕТИ

Эркектер менен аялдардын убакыттын суткалык фондун пайдалануулар

8.1 таблица	2020-жылы жашаган жери жана жынысы боюнча 12 жаш жана андан улуу курактагы адамдардын убакыттарынын суткалык фондунун пайдалануу 245
8.2 таблица	2020-жылы жашаган жери боюнча иштеген адамдардын убакыттарынын суткалык фондусун пайдалануу 247
8.3 таблица	2020-жылы жашаган жери жана чыгымдын түрлөрү боюнча иштеген адамдардын үй чарбасын жүргүзүүдө убакытты пайдалануу 248
8.1 график	2020-жылы жашаган жери боюнча иштеген адамдардын үй чарбасын жүргүзүүдө убакытты пайдалануу 249
8.4 таблица	2020-жылы жашаган жери жана чыгымдын түрлөрү боюнча 12 жаш жана андан улуу курактагы үй чарба мүчөлөрүнүн бош убакыттары 250
8.2 график	2020-жылы жашаган жери боюнча 12 жаш жана андан улуу курактагы үй чарба мүчөлөрүнүн бош убакыттары .. 251
8.5 таблица	2020-жылы жашаган жери жана чыгымдын түрлөрү боюнча 12 жана андан улуу жаштагы адамдардын физиологиялык муктаждыктарды канааттандырууга кетирген убакыт 252

ТУРУКТУУ ӨНУГҮҮ МАКСАТТАРЫ

1-Максат Жакырчылыктын бардык түрүн жоюу	264
1.1.1. Жакырчылыктын эл аралык чегинен төмөн жашаган, күнүнө 1,9 доллардан аз кирешеси бар калктын үлүшү	264
1.2.1. Жашаган жери жана жынысы боюнча расмий жакырчылыктын чегинде жашаган өлкөнүн калкынын үлүшү	264
1.3.1.1. f. Пенсия жана майыптыгы боюнча желөк пул алган мүмкүнчүлүгү чектелген адамдардын саны жынысы жана аймактар боюнча	268
2-Максат Ачкачылыкты жоюу, азык-тулук коопсуздугун камсыздоо, тамак-ашты жакшыртуу жана айыл чарбасынын туруктуу өнүгүүсүнө көмөк көрсөтүү	269
2.1.1.1b. Аймактар боюнча аз кандуулук менен ооруган кош бойлуу аялдардын үлүшү	269
2.1.1.1c. Аймактар боюнча күнүнө 2 100 Ккалдан аз тамактанган калктын үлүшү	269
3-Максат Ар бир адамга туура жашоону жана бардык куракта бакубаттуулукту камсыз кылуу	270
3.1.1. Аймактар боюнча энелердин өлүмүнүн коэффициенти тирүү төрөлгөн балдардын 100 000ине алгандагы саны	270
3.1.2. Квалификациялуу медициналык кызматкерлер кабыл алган төрөттүн үлүшү аймактар боюнча	270
3.2.1. Аймактар жана жынысы боюнча балдардын өлүмүнүн коэффициенти тирүү төрөлгөн 1 000ине алгандагы саны	271
3.2.2. Аймактар жана жынысы боюнча тирүү төрөлгөндөрдүн 1 000ине неонаталдык өлүм	272
3.3.1.a. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине АИВтин жаңы учурларынын саны	273
3.3.2. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине активдүү кургак учур оорулары	274
3.3.4. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине гепатит В оорулары	275
3.4.1.1. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине кан айлануу системасынын ооруларынан өлгөндөр	276
3.4.1.3. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине кант диабети ооруларынан өлгөндөр	277
3.4.1.4. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине өнөкөт респиратордук ооруларынан өлгөндөр	278

3.5.1.1. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине баңгизаттарга көз карандылык оорулары	279
3.5.1.2. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине алкогольдук көз карандылык оорулары	280
3.6.1. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине жол-транспорт кырсыктарынан каза болгондор	281
3.7.2. Аймактар жана жынысы боюнча 15–19 жаштагы аялдар төрөгөн балдардын саны	282
3.9.1.1. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине көмүртек кычкылына уулангандардын өлүмү	283
3.9.2.1. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине ичеги-карын ооруларынан өлгөндөр	284
3.9.3.1. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине кокусунан жана уулуу заттардын таасиринен уулангандардын өлүмү	285
3.с.1. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 10 000ине, медициналык кызматкерлердин саны	286

4-Максат Сапаттуу жана адилеттүү билим берүүнү камсыз кылуу жана бардыгы үчүн өмүр бою окуу мүмкүнчүлүктөрүн колдоо	289
4.1.1.1а. Шаар жана айыл жерлериндеги жалпы билим берүү уюмдарында сабакка киришпеген 7–17 жаштагы балдардын жана еспүрүмдөрдүн саны, жынысы жана аймак боюнча	289
4.1.2.1а. Башталгыч билим берүүнүн (1–4-класстар) аяктоо деңгээли	290
4.3.1.1а. Жаштардын билимдүүлүгү жынысы боюнча	290
4.4.1.1а. МКТ (маалыматтык-коммуникациялык технологиялар) багытында окуган студенттердин саны, жынысы боюнча	291
4.с.1.1. Педагогикалык билими бар дипломдуу мугалимдердин мектепке чейинки билим берүү уюмдарындагы, башталгыч мектептердеги (1–4-класстар), орто мектептердеги (5–1-класстар) үлүшү	291
4.6.1.1. Аймактар жана жынысы боюнча 15 жаш жана андан улуу калктын сабаттуулук деңгээли	292
4.6.1.1. Аймактар жана жынысы боюнча 15–24 жаш курактагы калктын сабаттуулук деңгээли	293

5-Максат Гендердик теңчиликте камсыз кылуу, бардык аялдардын жана кыздардын укуктарын жана мүмкүнчүлүктөрүн кеңейтүү	294
5.3.1. 15 жаштан жана 18 жашка чейин никеге же бирликке турган 20–24 жашка чейинки аялдардын үлүшү	294

5.5.1. Парламенттеги аялдар	294
5.5.2. Жетекчилик кызмат орундарындагы аялдар	294
5.b.1. 2021-жылы калктын 15 жаш жана андан улуу курактагы мобилдүү телефону барлар	295
5.b.1.1. Мобилдүү телефондордун саны	295
6-Максат Таза суу менен камсыз кылуу, суу ресурстарын сарамжалдуу пайдалануу жана санитарияны сактоо	296
6.1.1.1. Жашаган жери жана аймактар боюнча коопсуздук талаптарына ылайык таза жана ичүүчү сууга калктын жеткиликтүүлүгү	296
6.2.1.1. Жашаган жери жана аймактар боюнча адекваттуу санитардык-гигиеналык шарттарга калктын жеткиликтүүлүгү	297
7-Максат Арзан, ишенимдүү, туруктуу жана заманбап энергия булактарына бардык адамдардын жетүүсүн камсыз кылуу	290
7.2.1. Энергиянын кайра жаралуучу булактарынын түпкү керектөөнүн жалпы көлөмүнө карата үлүшү	290
8-Максат Туруктуу экономикалык өнүгүүгө, эмгекке жарактуу курактагы бардык адамдарды жумушка орношуу мүмкүнчүлүгү жана жумуштун жагымдуу шарттары менен камсыздоого көмөк кылуу	298
8.3.1.1. Жынысы, курактык топтору, жашаган жери жана экономика сектору боюнча формалдуу эмес секторлордо иштегендер, айыл чарбасын кошкондо	298
8.3.1.2. Чакан жана орто ишканаларда иштегендердин үлүшү	299
8.5.2.1. Жынысы, аймактар жана жаш курактык топтору боюнча жумушсуздардын саны	299
8.5.2.2. Аймактар жана жынысы боюнча катталган жумушсуздардын саны	301
8.5.2.3. Курактык топтору, аймактар жана жынысы боюнча жалпы жумушсуздуктун деңгээли	302
8.5.2.4. Аймактар жана жынысы боюнча катталган жумушсуздуктун деңгээли	303
8.5.2.5. Аймактар жана жынысы боюнча мамлекеттик башкаруу органдарында иштегендердин саны	304
8.5.2.6. Аймактар жана жынысы боюнча жумушчулардын орточо айлык эмгек акысы	305
8.5.2.7. Курактык топтору, аймактар жана жынысы боюнча иштеген калктын саны	306

8.5.2.8. Аймактар боюнча аялдардын эмгек акысынын эркектердин эмгек акысына болгон катышы	307
9-Максат Туруктуу инфраструктураларды түзүү, бардыгын камтыган жана туруктуу индустриализацияга жана инновацияларга көмөк көрсөтүү	308
9.2.2. Аймактар жана жынысы боюнча кайра иштетүү өнөр жайында иштегендердин үлүшү	308
10-Максат Өлкөнүн ичиндеги жана өлкөлөр арасындагы теңсиздикти азайтуу	309
10.1.1. Жалпы калктын жана 40 пайыз эң аз камсыз болгон калктын адам башына орточо кирешесинин өсүү темпи	309
10.3.1. Акыркы 12 ай ичинде эл аралык укук менен тыюу салынган дискриминациянын негизинде жеке өзүнүн башынан өткөн дискриминация көрүнүштөрү же куугунтуктар жөнүндө алар өздөрү маалымдаган аялдардын үлүшү	309
16-Максат Туруктуу өнүгүүнүн кызыкчылыктары үчүн бардык адамдардын акыйкаттыкка жетүүсүн, бардык деңгээлдерде натыйжалуу жана эл алдында иш баяндарын тапшырып туруучу мекемелердин түзүлүшүн көздөп, тынчтыкка умтулган жана ачык коомдордун жаралышына көмөктөшүү	310
16.1.1.1a. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине кол салуулардан өлүү	310
16.6.2.1a. «Мамлекеттик аткаруу бийлигинин жана жергиликтүү өзүн-өзү башкаруу органдарынын ишмердигин баалоо» индекси	311

КАЛК

1. КАЛК

Бөлүмдө аялдардын жана эркектердин саны жана жаш курактык курамы, төрөт, никелешүү жана ажырашуу жөнүндө статистикалык маалыматтар берилет. Жалпысынан калктын жаңылануу процесстерин мүнөздөөчү жалпы демографиялык көрсөткүчтөр – жалпы төрөттүн коэффициенти жана төрөлгөндөгү жашоонун күтүлгөн узактыгынын көрсөткүчү, миграциялык агым жөнүндө маалыматтар берилет.

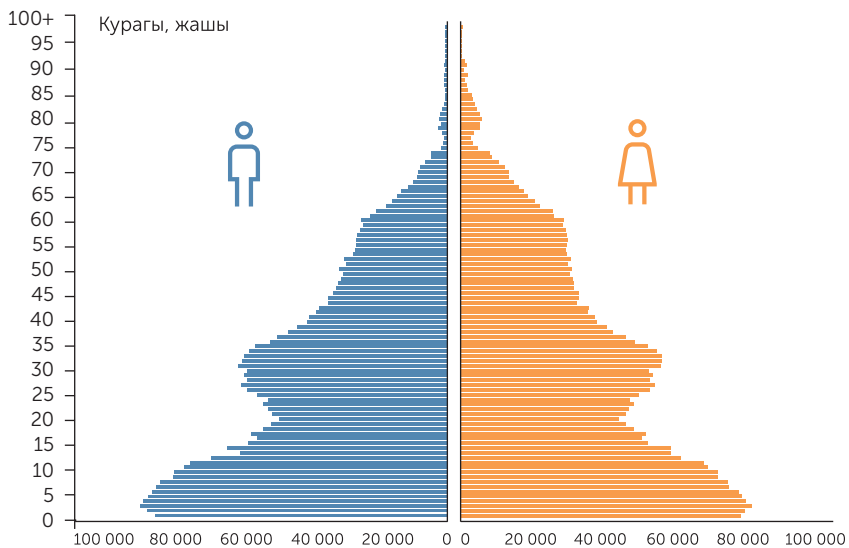
Кыргыз Республикасынын туруктуу калкынын саны 2017-жылдан баштап 2021-жылга чейин 7,8 пайызга, же болбосо 491 миң адамга көбөйдү. 2022-жылдын 1-январына карата баалоо боюнча 6 млн. 747 миң адамды (2018-жылдын 1 январына карата – 6 млн. 257 миң адамды) түздү, алардын 3 млн. 398 миң – аялдар жана 3 млн. 349 миң – эркектер.

Калктын өсүү темпинин бир аз төмөндөшүнө карабастан, тышкы миграциянын терс балансы менен төрөлгөндөрдүн саны өлгөндөрдүн санынан ашып кеткендигинин эсебинен калктын санынын өсүшү байкалууда.

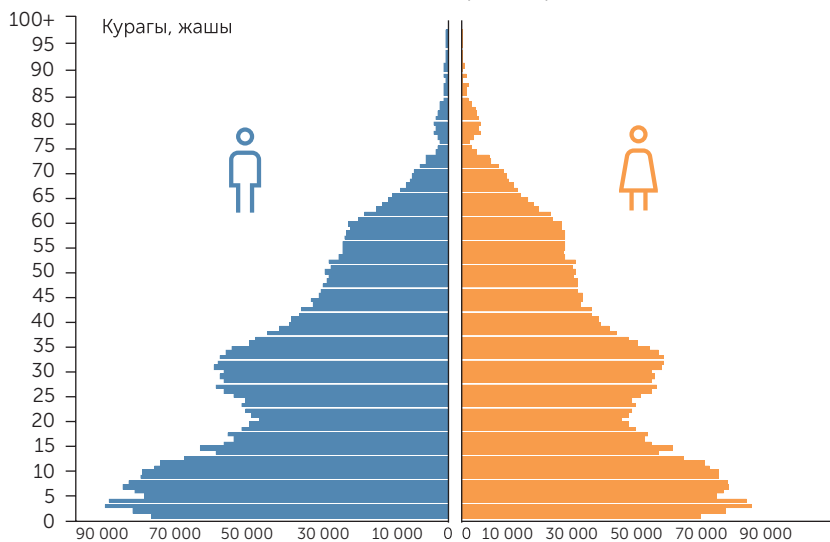
Республикадагы калктын жынысы боюнча бөлүнүшү бирдей эмес. Шаар жеринде аялдардын үлүшү эркектерге караганда көп жана 52,3 пайызды түзөт, ал эми төрөт жогору болгон айыл жеринде, тескерисинче, эркектер 50,7 пайызды түзүп бир аз басымдуулук кылышат.

■ 1.1 график: Калктын жынысы жана жаш курагы боюнча түзүмүнүн өзгөрүшү

2018-жылдын 1-январына карата

2022-жылдын 1-январына карата

Калктын жыныстык-жаш курак түзүмүндө, жаш курактык топтордогу өзгөрүүлөрдүн айырмачылыгы сакталып кала берет. Калктын жалпы санында 5 жашка чейинки балдардын үлүшү 2017-жылы 12,4 пайыздан 2021-жылы 11,8 пайызга чейин азайган. Ошону менен бирге 5–9 жаш (2017-жылы 11,0 пайыздан 2021-жылы 11,5 пайызга чейин) жана 10–14 жаш (2017-жылы 8,9 пайыздан 2021-жылы 9,8 пайызга чейин) курактык топтордогу балдардын көбөйүшү байкалууда. Ошол эле учурда, ушул мезгилде 18–19, 20–24 жана 25–29 жаш курактагы жаштардын санынын азайышы байкалган.

Аялдардын басымдуулук кылуусу болжол менен 40 жашта белгиленет жана 80 жаштан улуу курактагы аялдардын саны эркектердин санынан дээрлик 2 эсеге көп. Бул басымдуулук негизинен эркектердин жана аялдардын жаш курактык өлүмүндөгү айырмачылыктар менен шартталды.

БУУнун шкаласына ылайык, эгерде бардык калктагы 65 жаш жана андан улуу курактагы адамдардын үлүшү 4 пайыздан төмөн болсо, анда мындай өлкөнүн калкы жаш деп эсептелет; эгерде 4 пайыздан 7 пайызга чейинки интервалда болсо – калк карылык алдында; эгерде 7 пайыздан жогору болсо – картайган калк деп эсептелет. Кыргызстандын калкы бара-бара карылык деңгээлине жакындап бара жатат: 2022 жылдын башына карата 65 жаш жана андан улуу куракта 347,8 миң кыргызстандыктар же 5,2 пайызы (2018-жылдын башына карата – 4,6 пайызы) болушкан. Ошентсе да, бул көрсөткүч КМШ өлкөлөрүнүн башка мамлекеттеринин көрсөткүчтөрүнөн олуттуу төмөн. Мисалы, 2022-жылдын башына карата Азербайжан боюнча көрсөткүч – 7,9 пайызды, Казахстан – 7,8 пайызды, Орус Федерация жана Беларусия – 15,8 пайызды (2021-жылдын башына карата)¹ түздү. БУУнун болжолдоосу боюнча Кыргызстанда бул тенденция 2030-жылга карата орномок, 65 жаш жана андан улуу курактагы улгайган адамдардын үлүшү 7 пайызга жакындаган учурда.

Кыргызстандын статистикалык тажрыйбасында калктын жалпы санынын эсеби калктын эки категориясы боюнча жүргүзүлөт: туруктуу жана болгон калк. Коэффициент, пайыз, промилле жана башка өлчөмдөр менен берилген салыштырмалуу статистикалык көрсөткүчтөрдү эсептөө үчүн болгон калктын жана ошондой эле туруктуу калктын саны пайдаланылышы мүмкүн.

¹ Көз карандысыз Мамлекеттер Шериктештигинин Мамлекеттер аралык статистикалык комитетинин маалыматы (КМШ статистика комитети).

Туруктуу калк – каттоо учурунда ушул аймакта туруктуу жашаган калк, буга убактылуу жок болгондор да кирет. Каттоолордун ортосундагы жылдарда демографиялык абалды учурдагы каттоонун билдирүүлөрүн эсепке алуу менен бирге акыркы каттоонун маалыматтарынын негизинде туруктуу калкка кезектеги баа берилет.

1.1 таблица: Туруктуу калктын саны

(жылдын башына карата баалоо; миң адам)

	2018	2019	2020	2021	2022
Бардык калк					
экөө тең	6 256,7	6 389,5	6 523,5	6 636,8	6 747,3
аялдар	3 154,9	3 219,9	3 285,9	3 342,7	3 398,6
эркектер	3 101,8	3 169,6	3 237,6	3 294,1	3 348,7
Шаардык калк					
экөө тең	2 121,0	2 173,6	2 231,0	2 282,6	2 389,9
аялдар	1 113,4	1 139,6	1 168,6	1 194,8	1 250,1
эркектер	1 007,6	1 034,0	1 062,4	1 087,8	1 139,8
Айылдык калк					
экөө тең	4 135,7	4 215,9	4 292,5	4 354,2	4 357,4
аялдар	2 041,5	2 080,3	2 117,3	2 147,9	2 148,5
эркектер	2 094,2	2 135,6	2 175,2	2 206,3	2 208,9

1.2 график: 2021-жылы туруктуу калктын саны

(жылдын башына карата баалоо; миң адам)

Болгон калк – каттоо учурунда ушул аймакта болгон калк, буга убактылуу жашагандар да кирет. Каттоолордун ортосундагы жылдарда демографиялык абалды учурдагы каттоонун билдирүүлөрүн эсепке алуу менен бирге акыркы каттоонун маалыматтарынын негизинде болгон калкка кезектеги баа берилет.

■ 1.2 таблица: **Болгон калктын саны**

(жылдын башына карата баалоо; миң адам)

	2018	2019	2020	2021	2022
Бардык калк					
экөө тең	6 001,5	6 134,3	6 268,3	6 381,6	6 492,1
аялдар	3 056,4	3 121,3	3 187,4	3 244,2	3 300,1
эркектер	2 945,1	3 013,0	3 080,9	3 137,4	3 192,0
Шаардык калк					
экөө тең	2 098,7	2 151,3	2 208,7	2 260,3	2 363,3
аялдар	1 109,2	1 135,4	1 164,4	1 190,6	1 243,7
эркектер	989,5	1 015,9	1 044,3	1 069,7	1 119,6
Айылдык калк					
экөө тең	3 902,8	3 983,0	4 059,6	4 121,3	4 128,8
аялдар	1 947,2	1 985,9	2 023,0	2 053,6	2 056,4
эркектер	1 955,6	1 997,1	2 036,6	2 067,7	2 072,4

■ 1.3 таблица: **Жынысы жана курактык топтор боюнча туруктуу калктын саны**

(жылдын башына карата баалоо; адам)

	2018			2022		
	Экөө тең	Аялдар	Эркектер	Экөө тең	Аялдар	Эркектер
Бардык калк	6 256 730	3 154 913	3 101 817	6 747 323	3 398 610	3 348 713
<i>анын ичинде курагы, жашы:</i>						
0–4	777 153	377 566	399 587	793 164	386 395	406 769
5–9	687 758	335 849	351 909	775 365	377 071	398 294
10–14	556 004	272 827	283 177	658 276	322 187	336 089

(1.3 таб. уландысы)

	2018			2022		
	Экөө тең	Аялдар	Эркектер	Экөө тең	Аялдар	Эркектер
15	98 587	48 345	50 242	111 352	54 618	56 734
16–17	192 853	94 769	98 084	216 821	106 435	110 386
18–19	204 009	100 037	103 972	201 150	98 589	102 561
20–24	548 608	268 709	279 899	495 456	243 130	252 326
25–29	580 432	287 368	293 064	558 520	273 457	285 063
30–34	515 263	256 878	258 385	574 675	285 875	288 800
35–39	399 904	199 493	200 411	482 452	240 695	241 757
40–44	342 140	173 746	168 394	377 454	189 313	188 141
45–49	321 503	166 068	155 435	330 793	170 374	160 419
50–54	290 736	152 560	138 176	306 419	159 976	146 443
55–59	270 505	144 850	125 655	277 579	148 549	129 030
60–64	183 603	101 488	82 115	240 051	131 466	108 585
65–69	122 071	70 755	51 316	152 615	87 840	64 775
70–74	52 975	31 819	21 156	94 102	57 070	37 032
75–79	52 875	32 786	20 089	35 135	22 087	13 048
80–84	33 360	21 834	11 526	36 854	24 390	12 464
85–89	16 816	11 262	5 554	15 781	10 932	4 849
90–99	9 174	5 669	3 505	12 012	7 373	4 639
100 жаш жана андан улуулар	401	235	166	1 297	788	509
Калктын жалпы санынын ичинен жаш куракта:						
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер ¹	2 119 502	1 034 587	1 084 915	2 338 157	1 140 271	1 197 886
эмгекке жарамдуулар ¹	3 665 077	1 789 866	1 875 211	3 832 650	1 857 082	1 975 568
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар ¹	472 151	330 460	141 691	576 516	401 257	175 259

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(1.3 таб. уландысы)

	2018			2022		
	Экөө тең	Аялдар	Эркектер	Экөө тең	Аялдар	Эркектер
Калктын орточо жаш курагы	27,6	28,6	26,6	28,0	29,0	27,0
Шаардык калк	2 121 035	1 113 389	1 007 646	2 389 922	1 250 097	1 139 825
<i>анын ичинде курагы, жашы:</i>						
0–4	257 514	124 778	132 736	302 364	147 285	155 079
5–9	225 481	110 130	115 351	264 957	128 595	136 362
10–14	162 178	80 045	82 133	214 630	105 042	109 588
15	27 327	13 603	13 724	33 859	16 696	17 163
16–17	53 710	26 494	27 216	64 890	31 960	32 930
18–19	58 206	28 430	29 776	58 686	29 220	29 466
20–24	158 566	80 200	78 366	146 725	73 382	73 343
25–29	223 259	118 953	104 306	175 582	89 991	85 591
30–34	195 127	103 686	91 441	240 104	129 877	110 227
35–39	146 702	77 407	69 295	184 629	98 133	86 496
40–44	122 378	66 337	56 041	143 896	76 546	67 350
45–49	118 687	65 465	53 222	122 961	67 846	55 115
50–54	103 848	57 198	46 650	115 938	64 415	51 523
55–59	96 380	54 008	42 372	101 634	56 886	44 748
60–64	65 046	37 938	27 108	87 852	50 371	37 481
65–69	45 387	27 751	17 636	55 667	33 780	21 887
70–74	21 264	13 607	7 657	36 446	23 316	13 130
75–79	19 605	13 055	6 550	14 460	9 630	4 830
80–84	11 993	8 417	3 576	14 689	10 249	4 440
85–89	5 518	3 963	1 555	5 903	4 256	1 647
90–99	2 714	1 831	883	3 647	2 356	1 291
100 жаш жана андан улуулар	145	93	52	403	265	138
Калктын жалпы санынын ичинен жаш куракта:						

(1.3 таб. уландысы)

	2018			2022		
	Экөө тең	Аялдар	Эркектер	Экөө тең	Аялдар	Эркектер
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер ¹	672 500	328 556	343 944	815 810	397 618	418 192
эмгекке жарамдуулар ¹	1 273 864	657 600	616 264	1 357 053	695 822	661 231
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар ¹	174 671	127 233	47 438	217 059	156 657	60 402
Калктын орточо жаш курагы	28,8	30,2	27,2	28,8	30,2	27,1
Айылдык калк	4 135 695	2 041 524	2 094 171	4 357 401	2 148 513	2 208 888
<i>анын ичинде курагы, жашы:</i>						
0–4	519 639	252 788	266 851	490 800	239 110	251 690
5–9	462 277	225 719	236 558	510 408	248 476	261 932
10–14	393 826	192 782	201 044	443 646	217 145	226 501
15	71 260	34 742	36 518	77 493	37 922	39 571
16–17	139 143	68 275	70 868	151 931	74 475	77 456
18–19	145 803	71 607	74 196	142 464	69 369	73 095
20–24	390 042	188 509	201 533	348 731	169 748	178 983
25–29	357 173	168 415	188 758	382 938	183 466	199 472
30–34	320 136	153 192	166 944	334 571	155 998	178 573
35–39	253 202	122 086	131 116	297 823	142 562	155 261
40–44	219 762	107 409	112 353	233 558	112 767	120 791
45–49	202 816	100 603	102 213	207 832	102 528	105 304
50–54	186 888	95 362	91 526	190 481	95 561	94 920
55–59	174 125	90 842	83 283	175 945	91 663	84 282
60–64	118 557	63 550	55 007	152 199	81 095	71 104
65–69	76 684	43 004	33 680	96 948	54 060	42 888
70–74	31 711	18 212	13 499	57 656	33 754	23 902
75–79	33 270	19 731	13 539	20 675	12 457	8 218
80–84	21 367	13 417	7 950	22 165	14 141	8 024

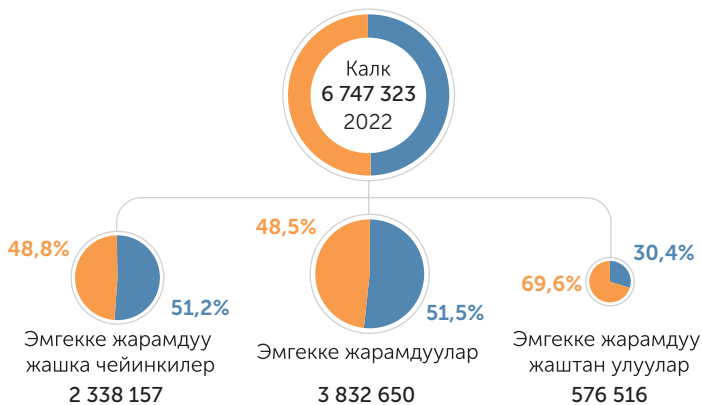
(1.3 таб. уландысы)

	2018			2022		
	Экөө тең	Аялдар	Эркектер	Экөө тең	Аялдар	Эркектер
85–89	11 298	7 299	3 999	9 878	6 676	3 202
90–99	6 460	3 838	2 622	8 365	5 017	3 348
100 жаш жана андан улуулар	256	142	114	894	523	371
Калктын жалпы санынын ичинен жаш куракта:						
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер ¹	1 447 002	706 031	740 971	1 522 347	742 653	779 694
эмгекке жарамдуулар ¹	2 391 213	1 132 266	1 258 947	2 475 597	1 161 260	1 314 337
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар ¹	297 480	203 227	94 253	359 457	244 600	114 857
Калктын орточо жаш курагы	27,0	27,7	26,4	27,7	28,3	27,0

¹ Мында жана мындан ары эмгекке жарамдуу жашка чейинки калктын санына 0–15 жаштагы балдар жана өспүрүмдөр, эмгекке жарамдуу калктын санына 16–62 жаштагы эркектер, 16–57 жаштагы аялдар кирет; эмгекке жарамдуу жаштан улууларга 63 жана андан улуу курактагы эркектер, 58 жана андан улуу курактагы аялдар кирет.

■ 1.3 график: Жынысы боюнча туруктуу калктын саны

(жылдын башына карата баалоо; адам)

■ 1.4 таблица: Жаш курактык топтор жана аймактар боюнча аялдар жана эркектердин санынын катышы

(жылдын башына карата баалоо)

	Калктын жалпы санындагы аялдардын салыштырма салмагы, пайыз менен		1 000 аялга туура келген эркектер, адам	
	2018	2022	2018	2022
Кыргыз Республикасынын ичинде курагы, жашы:				
0–4	48,6	48,7	1 058	1 053
5–9	48,8	48,6	1 048	1 056
10–14	49,1	48,9	1 038	1 043
15	49,0	49,1	1 039	1 039
16–17	49,1	49,1	1 035	1 037
18–19	49,0	49,0	1 039	1 040
20–24	49,0	49,1	1 042	1 038
25–29	49,5	49,0	1 020	1 042
30–34	49,9	49,7	1 006	1 010
35–39	49,9	49,9	1 005	1 004
40–44	50,8	50,2	969	994
45–49	51,7	51,5	936	942
50–54	52,5	52,2	906	915
55–59	53,5	53,5	867	869
60–64	55,3	54,8	809	826
65–69	58,0	57,6	725	737
70–74	60,1	60,6	665	649
75–79	62,0	62,9	613	591
80 жаш жана андан улуулар	65,3	65,9	532	517
Калктын жалпы санынын ичинен жаш куракта:				
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	48,8	48,8	1 049	1 051

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(1.4 таб. уландысы)

	Калктын жалпы санындагы аялдардын салыштырма салмагы, пайыз менен		1 000 аялга туура келген эркектер, адам	
	2018	2022	2018	2022
эмгекке жарамдуулар	48,8	48,5	1 048	1 064
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	70,0	69,6	429	437
Баткен облусу	49,1	49,1	1 037	1 038
<i>анын ичинде курагы, жашы:</i>				
0–4	48,5	48,9	1 060	1 045
5–9	48,7	48,6	1 055	1 058
10–14	48,3	48,5	1 069	1 063
15	48,4	48,9	1 067	1 043
16–17	48,4	48,2	1 064	1 075
18–19	47,9	48,5	1 089	1 062
20–24	48,1	47,8	1 080	1 093
25–29	47,5	48,0	1 105	1 085
30–34	47,6	47,2	1 099	1 117
35–39	48,6	47,5	1 057	1 105
40–44	49,0	48,5	1 039	1 060
45–49	50,2	49,6	993	1 015
50–54	52,1	50,6	919	975
55–59	51,9	52,7	927	898
60–64	53,6	53,1	866	881
65–69	55,6	55,3	798	810
70–74	57,2	56,4	748	773
75–79	53,6	59,0	866	694
80 жаш жана улуулар	57,5	58,9	739	698
Калктын жалпы санынын ичинен жаш куракта:				
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	48,5	48,7	1 061	1 054

(1.4 таб. уландысы)

	Калктын жалпы санындагы аялдардын салыштырма салмагы, пайыз менен		1 000 аялга туура келген эркектер, адам	
	2018	2022	2018	2022
эмгекке жарамдуулар	47,5	47,0	1 107	1 129
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	67,2	67,3	487	485
Жалал-Абад облусу	49,7	49,6	1 012	1 014
<i>анын ичинде курагы, жашы:</i>				
0–4	48,4	48,7	1 065	1 054
5–9	48,9	48,5	1 044	1 061
10–14	48,9	49,0	1 044	1 041
15	49,7	48,6	1 011	1 059
16–17	48,7	48,7	1 054	1 053
18–19	49,3	49,6	1 030	1 016
20–24	48,9	48,9	1 047	1 046
25–29	49,1	48,6	1 035	1 057
30–34	49,0	49,2	1 039	1 032
35–39	48,7	48,9	1 053	1 047
40–44	49,6	48,7	1 015	1 053
45–49	50,3	50,0	989	1 000
50–54	51,6	50,8	939	968
55–59	52,7	52,7	898	897
60–64	53,9	53,6	856	866
65–69	55,0	55,6	818	800
70–74	59,1	57,8	692	731
75–79	58,2	61,6	719	624
80 жаш жана улуулар	62,2	62,4	607	603
Калктын жалпы санынын ичинен жаш куракта:				
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	48,8	48,7	1 050	1 053

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(1.4 таб. уландысы)

	Калктын жалпы санындагы аялдардын салыштырма салмагы, пайыз менен		1 000 аялга туура келген эркектер, адам	
	2018	2022	2018	2022
эмгекке жарамдуулар	48,2	47,8	1 074	1 091
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	69,0	68,4	450	461
Ысык-Көл облусу анын ичинде курагы, жашы:	50,2	50,2	991	991
0–4	48,7	48,4	1 054	1 064
5–9	49,1	49,1	1 037	1 036
10–14	49,8	49,3	1 009	1 030
15	49,6	50,0	1 016	1 001
16–17	50,1	49,8	996	1 007
18–19	49,4	49,1	1 023	1 036
20–24	48,3	49,2	1 072	1 033
25–29	46,8	48,1	1 137	1 077
30–34	47,8	46,5	1 093	1 149
35–39	48,9	48,0	1 045	1 081
40–44	50,1	49,0	995	1 041
45–49	50,8	51,2	969	953
50–54	51,9	51,9	925	928
55–59	53,6	53,6	864	866
60–64	54,5	54,3	836	842
65–69	58,4	57,8	713	730
70–74	60,1	61,4	663	628
75–79	64,7	65,3	545	532
80 жаш жана улуулар	70,0	70,8	428	412
Калктын жалпы санынын ичинен жаш куракта:				
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	49,2	49,0	1 034	1 041

(1.4 таб. уландысы)

	Калктын жалпы санындагы аялдардын салыштырма салмагы, пайыз менен		1 000 аялга туура келген эркектер, адам	
	2018	2022	2018	2022
эмгекке жарамдуулар	47,7	47,4	1 097	1 111
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	70,8	70,1	413	426
Нарын облусу анын ичинде курагы, жашы:	49,1	49,1	1 036	1 038
0–4	49,0	49,0	1 042	1 041
5–9	49,1	49,0	1 035	1 042
10–14	49,1	49,2	1 038	1 032
15	49,2	49,0	1 032	1 042
16–17	50,4	49,3	985	1 030
18–19	48,6	49,2	1 057	1 032
20–24	47,8	48,8	1 090	1 049
25–29	44,4	46,4	1 252	1 155
30–34	45,0	42,0	1 221	1 380
35–39	48,5	45,9	1 061	1 177
40–44	48,3	48,7	1 072	1 054
45–49	48,6	49,2	1 058	1 034
50–54	49,7	49,6	1 013	1 016
55–59	51,9	50,6	925	977
60–64	54,5	54,3	835	843
65–69	57,6	57,9	735	727
70–74	57,8	59,0	729	695
75–79	59,6	61,3	678	632
80 жаш жана улуулар	63,6	66,1	572	512
Калктын жалпы санынын ичинен жаш куракта:				
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	49,1	49,1	1 038	1 038

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(1.4 таб. уландысы)

	Калктын жалпы санындагы аялдардын салыштырма салмагы, пайыз менен		1 000 аялга туура келген эркектер, адам	
	2018	2022	2018	2022
эмгекке жарамдуулар	46,4	46,0	1 156	1 175
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	68,4	68,9	461	452
Ош облусу	49,5	49,4	1 021	1 023
<i>анын ичинде курагы, жашы:</i>				
0–4	48,8	48,6	1 050	1 056
5–9	48,8	48,7	1 050	1 053
10–14	49,1	48,9	1 037	1 044
15	48,5	49,4	1 062	1 026
16–17	49,1	49,1	1 035	1 037
18–19	49,1	48,8	1 035	1 051
20–24	48,7	49,0	1 051	1 041
25–29	48,6	48,5	1 056	1 063
30–34	48,9	48,4	1 046	1 068
35–39	48,2	48,6	1 075	1 057
40–44	48,9	48,2	1 046	1 074
45–49	49,8	49,4	1 007	1 025
50–54	51,0	50,5	963	981
55–59	52,4	52,0	910	924
60–64	53,9	53,3	855	876
65–69	55,7	55,8	796	793
70–74	56,6	58,0	768	724
75–79	57,2	59,0	748	695
80 жаш жана улуулар	59,1	61,0	693	638
Калктын жалпы санынын ичинен жаш куракта:				
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	48,9	48,8	1 047	1 050

(1.4 таб. уландысы)

	Калктын жалпы санындагы аялдардын салыштырма салмагы, пайыз менен		1 000 аялга туура келген эркектер, адам	
	2018	2022	2018	2022
эмгекке жарамдуулар	47,9	47,5	1 086	1 106
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	68,0	68,2	471	466
Талас облусу <i>анын ичинде</i> <i>курагы, жашы:</i>	49,5	49,5	1 022	1 020
0–4	48,9	49,4	1 047	1 025
5–9	48,8	48,9	1 051	1 047
10–14	49,7	49,1	1 012	1 039
15	49,1	49,5	1 037	1 020
16–17	48,8	49,8	1 050	1 007
18–19	49,4	48,6	1 024	1 058
20–24	47,9	48,7	1 086	1 055
25–29	46,7	47,4	1 143	1 110
30–34	47,9	46,9	1 090	1 134
35–39	48,0	47,6	1 085	1 102
40–44	47,9	48,3	1 086	1 071
45–49	49,5	48,7	1 031	1 052
50–54	52,1	49,8	919	1 007
55–59	53,3	53,8	876	859
60–64	53,6	53,8	865	860
65–69	56,3	56,5	777	771
70–74	58,8	58,1	700	722
75–79	61,9	60,4	616	656
80 жаш жана улуулар	62,7	65,0	596	538
Калктын жалпы санынын ичинен жаш куракта:				
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	49,1	49,1	1 038	1 036

(1.4 таб. уландысы)

	Калктын жалпы санындагы аялдардын салыштырма салмагы, пайыз менен		1 000 аялга туура келген эркектер, адам	
	2018	2022	2018	2022
эмгекке жарамдуулар	47,2	47,0	1 118	1 129
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	68,3	67,8	463	474
Чүй облусу	50,8	50,8	970	969
<i>анын ичинде курагы, жашы:</i>				
0–4	48,6	48,9	1 060	1 046
5–9	48,8	48,6	1 049	1 057
10–14	48,6	48,9	1 058	1 047
15	48,1	48,3	1 079	1 072
16–17	49,0	49,0	1 040	1 042
18–19	49,2	48,2	1 033	1 074
20–24	48,8	49,2	1 050	1 033
25–29	48,2	49,1	1 077	1 036
30–34	49,5	48,3	1 020	1 069
35–39	50,1	50,2	997	994
40–44	51,2	50,7	955	973
45–49	52,7	52,0	899	925
50–54	53,5	53,2	870	881
55–59	53,9	54,4	855	838
60–64	55,6	55,3	800	808
65–69	58,9	58,2	696	717
70–74	59,8	62,0	673	614
75–79	64,4	63,0	554	586
80 жаш жана улуулар	68,5	67,3	460	487
Калктын жалпы санынын ичинен жаш куракта:				
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	48,6	48,8	1 057	1 051
эмгекке жарамдуулар	48,6	48,3	1 058	1 072

(1.4 таб. уландысы)

	Калктын жалпы санындагы аялдардын салыштырма салмагы, пайыз менен		1 000 аялга туура келген эркектер, адам	
	2018	2022	2018	2022
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	70,4	69,8	420	433
Бишкек ш.	53,2	53,0	879	885
<i>анын ичинде курагы, жашы:</i>				
0–4	48,5	48,6	1 061	1 059
5–9	48,8	48,5	1 048	1 062
10–14	49,5	49,1	1 018	1 036
15	49,6	49,0	1 015	1 042
16–17	49,4	49,6	1 023	1 014
18–19	49,1	49,6	1 035	1 015
20–24	51,5	50,4	941	983
25–29	53,2	52,2	881	914
30–34	54,1	54,0	849	852
35–39	53,8	54,4	858	839
40–44	55,3	54,4	807	839
45–49	55,5	56,4	802	773
50–54	54,9	55,8	820	792
55–59	56,0	55,9	785	789
60–64	59,8	57,9	673	726
65–69	62,6	61,9	597	615
70–74	64,7	65,7	545	523
75–79	68,3	66,6	465	501
80 жаш жана улуулар	71,8	71,0	393	408
Калктын жалпы санынын ичинен жаш куракта:				
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	48,9	48,7	1 045	1 053
эмгекке жарамдуулар	52,3	52,1	911	921
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	73,4	72,7	363	375
Ош ш.	51,7	51,3	936	949
<i>анын ичинде курагы, жашы:</i>				
0–4	47,8	48,6	1 091	1 056
5–9	48,4	47,9	1 066	1 087

(1.4 таб. уландысы)

	Калктын жалпы санындагы аялдардын салыштырма салмагы, пайыз менен		1 000 аялга туура келген эркектер, адам	
	2018	2022	2018	2022
10–14	49,1	48,4	1 037	1 066
15	49,8	50,4	1 009	984
16–17	49,3	48,8	1 028	1 047
18–19	48,6	49,3	1 058	1 030
20–24	49,8	49,5	1006	1 021
25–29	55,1	50,5	814	980
30–34	52,1	55,8	919	793
35–39	51,2	51,2	952	952
40–44	52,7	51,6	898	937
45–49	54,2	53,0	845	885
50–54	54,1	54,4	849	838
55–59	55,4	54,7	804	828
60–64	54,9	56,1	820	781
65–69	57,1	56,2	751	779
70–74	61,0	59,3	640	688
75–79	61,3	62,9	631	589
80 жаш жана улуулар	65,8	65,7	520	523
Калктын жалпы санынын ичинен жаш куракта:				
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	48,4	48,5	1 065	1 064
эмгекке жарамдуулар	51,2	50,7	952	971
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	70,8	70,2	413	425

2022-жылдын башына карата республиканын калкы үчүн мүнөздүү болгон эркектердин санынан аялдардын санынын ашып кетүүсү сакталып, 49,9 миң адамды (2018-жылдын башына карата 53,1 миң адам) түздү. 2018-жылдын башына карата 1 000 аялга 983 эркек туура келсе, 2022-жылдын башына карата 985 эркек туура келди.

■ 1.5 таблица: Негизги жаш курактык топтор жана аймактар
 боюнча туруктуу калктын саны
 (2022-жылдын 1- январына карата; адам)

	Экөө тең	Аялдар	Эркектер	Салыштырма салмак, пайыз менен	
				аялдар	эркектер
Кыргыз Республикасы	6 747 323	3 398 610	3 348 713	50,4	49,6
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	2 338 157	1 140 271	1 197 886	48,8	51,2
эмгекке жарамдуулар	3 832 650	1 857 082	1 975 568	48,5	51,5
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	576 516	401 257	175 259	69,6	30,4
Баткен облусу	558 652	274 154	284 498	49,1	50,9
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	207 003	100 758	106 245	48,7	51,3
эмгекке жарамдуулар	311 269	146 205	165 064	47,0	53,0
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	40 380	27 191	13 189	67,3	32,7
Жалал-Абад облусу	1 282 253	636 527	645 726	49,6	50,4
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	454 544	221 421	233 123	48,7	51,3
эмгекке жарамдуулар	734 185	351 112	383 073	47,8	52,2
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	93 524	63 994	29 530	68,4	31,6
Ысык-Көл облусу	505 901	254 044	251 857	50,2	49,8
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	166 358	81 520	84 838	49,0	51,0
эмгекке жарамдуулар	288 167	136 502	151 665	47,4	52,6
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	51 376	36 022	15 354	70,1	29,9
Нарын облусу	294 311	144 438	149 873	49,1	50,9
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	101 102	49 606	51 496	49,1	50,9
эмгекке жарамдуулар	166 936	76 735	90 201	46,0	54,0

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(1.5 таб. уландысы)

	Экөө тең	Аялдар	Эркектер	Салыштырма салмак, пайыз менен	
				аялдар	эркектер
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	26 273	18 097	8 176	68,9	31,1
Ош облусу	1 414 670	699 321	715 349	49,4	50,6
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	516 545	251 975	264 570	48,8	51,2
эмгекке жарамдуулар	797 855	378 937	418 918	47,5	52,5
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	100 270	68 409	31 861	68,2	31,8
Талас облусу	274 029	135 638	138 391	49,5	50,5
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	99 051	48 645	50 406	49,1	50,9
эмгекке жарамдуулар	151 966	71 385	80 581	47,0	53,0
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	23 012	15 608	7 404	67,8	32,2
Чүй облусу	985 430	500 589	484 841	50,8	49,2
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	325 133	158 514	166 619	48,8	51,2
эмгекке жарамдуулар	551 341	266 068	285 273	48,3	51,7
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	108 956	76 007	32 949	69,8	30,2
Бишкек ш.	1 098 448	582 704	515 744	53,0	47,0
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	346 288	168 645	177 643	48,7	51,3
эмгекке жарамдуулар	643 717	335 171	308 546	52,1	47,9
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	108 443	78 888	29 555	72,7	27,3
Ош ш.	333 629	171 195	162 434	51,3	48,7
эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер	122 133	59 187	62 946	48,5	51,5
эмгекке жарамдуулар	187 214	94 967	92 247	50,7	49,3
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	24 282	17 041	7 241	70,2	29,8

Өлкөнүн калкынын маанилүү мүнөздөмөсү үч негизги жаш курактык топтун катышы болуп саналат: эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер (балдар жана өспүрүмдөр), эмгекке жарамдуу жана эмгекке жарамдуу жаштан улуулар.

2022-жылдын башына карата калктын 34,7 пайызын эмгекке жарамдуу жашка чейинкилер (балдар жана өспүрүмдөр), 56,8 пайызды – эмгекке жарамдуу жаш курактагы адамдар жана 8,5 пайызды – эмгекке жарамдуу жаш курактан улуу адамдар түзүштү.

2000-жылдын башында төрөлүүнүн жогорулашынын натыйжасында эмгекке жарамдуу жашка чейинки топтогу калктын санынын айрым көбөйүү тенденциясы (2018-ж. башына карата – 33,9 пайыз, 2022-жылдын башына карата – 34,7 пайыз) белгиленди.

Эмгекке жарамдуу курактагы калктын санынын динамикасында карама-каршы тенденция белгиленди, бул болсо өлкөдө 1990-жылдардын аягында төрөттүн кыскарышы белгиленип, аз сандуу жаш муундун эмгекке жарамдуу жаш куракка кириши менен шартталды.

Эмгекке жарамдуу жаш курактагы калктын үлүшүнүн азайышынын натыйжасында демографиялык жүктөмдүн коэффициенти (эмгекке жарамдуу жаш курактагы калктын 1 000 алгандагы эмгекке жарамдуу жашка чейинки жана эмгекке жарамдуу жаштан улуулар санынын катышы) бир нече жогорулады, 2022-жылдын башына карата 760 адамды (2018-ж. башына карата – 707 адам) түздү.

Муну менен катар, эмгекке жарамдуу курактагы адамдардын санынын жыл сайын көбөйүү тенденциясы байкалууда. 2022-жылдын башына карата бул жаш курактагы топтогу жашоочулардын негизги бөлүгүн аялдар (401,2 миң аял жана 175,3 миң эркек) түзөт, анткени алардын жашоо узактыгы эркектерге караганда узак болот. Мындан сырткары аялдардын пенсиялык жаш курагы беш жылга эрте. Демек, 2022-жылдын башына карата аялдардын үлүшү эмгекке жарамдуу жаштан улуулар арасында 11,8 пайызды, эркектердин арасында 5,2 пайызды түздү.

Төрөлгөндөгү жашоонун күтүлгөн узактыгы же ымыркайдын өлүмү жаш курактык көрсөткүчтөрү анын бардык кийинки жашоосунда өзгөрүүсүз калган шартта жашай ала турган жашынын орточо саны.

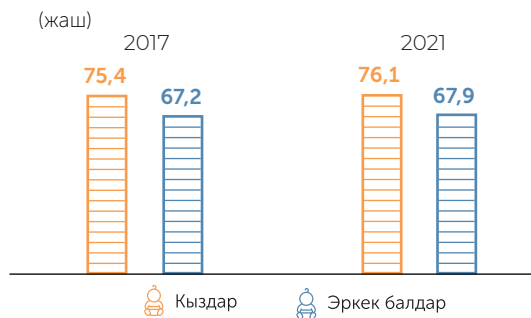
■ 1.6 таблица: Жынысы жана аймактар боюнча төрөлгөндөгү жашоонун күтүлгөн узактыгы (жаш)

	Жылдар	Экөө тең	Кыздар	Эркек балдар
Кыргыз Республикасы	2017	71,1	75,4	67,2
	2018	71,3	75,6	67,4
	2019	71,5	75,8	67,6
	2020	71,7	76,0	67,8
	2021	71,8	76,1	67,9
Баткен облусу	2017	70,9	73,5	68,4
	2018	71,1	73,7	68,6
	2019	71,2	73,8	68,7
	2020	71,3	73,9	68,9
	2021	71,4	74,0	69,0
Жалал-Абад облусу	2017	71,2	74,9	67,9
	2018	71,3	75,0	68,0
	2019	71,4	75,1	68,2
	2020	71,5	75,2	68,3
	2021	71,7	75,4	68,4
Ысык-Көл облусу	2017	68,8	74,1	64,2
	2018	69,0	74,3	64,3
	2019	69,1	74,5	64,4
	2020	69,2	74,6	64,5
	2021	69,3	74,7	64,6
Нарын облусу	2017	68,4	73,7	64,1
	2018	68,6	73,9	64,3
	2019	68,7	74,1	64,4
	2020	68,8	74,2	64,5
	2021	68,9	74,3	64,6
Ош облусу	2017	71,4	74,9	68,4
	2018	71,6	75,1	68,6
	2019	71,8	75,3	68,7
	2020	72,0	75,4	68,9
	2021	72,0	75,5	69,1
Талас облусу	2017	70,3	74,8	66,3
	2018	70,4	75,0	66,4
	2019	70,5	75,1	66,5
	2020	70,7	75,3	66,6
	2021	70,8	75,4	66,7

(1.6 таб. уландысы)

	Жылдар	Экөө тең	Кыздар	Эркек балдар
Чүй облусу	2017	69,6	74,3	65,3
	2018	69,8	74,5	65,5
	2019	69,9	74,6	65,7
	2020	70,1	74,8	65,9
	2021	70,3	74,9	66,0
Бишкек ш.	2017	74,2	78,6	69,4
	2018	74,4	78,8	69,7
	2019	74,6	79,0	69,9
	2020	74,8	79,1	70,1
	2021	75,0	79,2	70,1
Ош ш.	2017	67,8	72,5	63,8
	2018	67,9	72,6	64,0
	2019	68,0	72,7	64,2
	2020	68,1	72,8	64,4
	2021	68,2	72,9	64,5

■ 1.4 график: Жынысы боюнча төрөлгөндөгү жашоонун күтүлгөн узактыгы

2021-жылы төрөлгөндөгү жашоонун күтүлгөн узактыгы кыздар үчүн – 76,1 жылды, эркек балдар үчүн – 67,9 жылды түздү. Демек, дагы деле төрөлгөндөгү жашоонун күтүлгөн узактыгынын гендердик айырмачылыгы 8 жылды түзөт. Бул жашоонун узактыгындагы айрыма жыныстык өлүмдүн деңгээлинин айырмачылыгы менен байланыштуу: эркектердин өлүмүнүн көрсөткүчү аялдарга караганда 1,5–1,6 эсе жогору. Аялдардын дээрлик 90 пайызы пенсия курагына чейин жашашы ыктымал, эркектердин 70 пайыздан жогору. Азыркы 60 жаштагы аялдар дагы 21 жылга жакын, эркектер 15 жыл жашашы мүмкүн болот.

■ 1.7 таблица: Жашаган жери боюнча төрөлгөндөрдүн саны

Жыл-дар	Адам			Калктын 1 000ине		
	бардыгы	шаар жерлери	айыл жерлери	бардыгы	шаар жерлери	айыл жерлери
2017	153 620	52 829	100 791	24,8	25,2	24,6
2018	171 149	62 046	109 103	27,1	28,9	26,1
2019	173 484	65 916	107 568	26,9	29,9	25,3
2020	158 112	60 506	97 606	24,0	26,8	22,6
2021	150 164	64 017	86 147	22,4	27,1	19,9

2000-жылдардын башынан бери өлкөдө төрөлүүнүн өсүшү белгиленген, ал эң жогорку көрсөткүчү 2019-жылга туура келип, 173,5 миң төрөткө жеткен. 2021-жылы төрөттүн өсүшү бир аз төмөндөп 150,2 миң бала түздү. Орточо республика боюнча төрөттүн жалпы коэффициенти калктын 1 000ине 22,4 жаңы төрөлгөн ымыркайлар түздү (2020-жылы – 24,0).

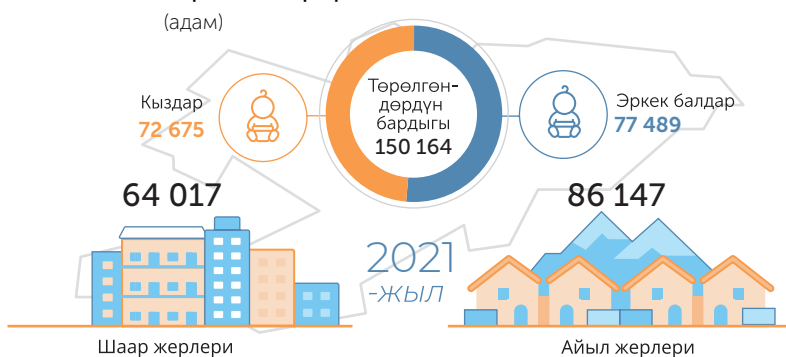
■ 1.8 таблица: Жынысы жана жашаган жери боюнча төрөлгөндөрдүн саны

	2017	2018	2019	2020	2021
Адам					
Бардыгы					
экөө тең	153 620	171 149	173 484	158 112	150 164
кыздар	74 653	83 222	84 719	76 958	72 675
эркек балдар	78 967	87 927	88 765	81 154	77 489
Шаар жерлери					
экөө тең	52 829	62 046	65 916	60 506	64 017
кыздар	25 623	30 122	32 025	29 490	31 062
эркек балдар	27 206	31 924	33 891	31 016	32 955
Айыл жерлери					
экөө тең	100 791	109 103	107 568	97 606	86 147
кыздар	49 030	53 100	52 694	47 468	41 613
эркек балдар	51 761	56 003	54 874	50 138	44 534
Калктын 1 000ине					
Бардыгы					
экөө тең	24,8	27,1	26,9	24,0	22,4
кыздар	23,9	26,1	26,4	23,2	23,3
эркек балдар	25,7	28,0	27,3	24,8	21,6

(1.8 таб. уландысы)

	2017	2018	2019	2020	2021
Шаар жерлери					
экөө тең	25,2	28,9	29,9	26,8	27,1
кыздар	23,3	26,7	30,6	25,0	29,2
эркек балдар	27,3	31,3	29,4	28,8	25,1
Айыл жерлери					
экөө тең	24,6	26,1	25,3	22,6	19,9
кыздар	24,2	25,8	24,4	22,3	20,3
эркек балдар	24,9	26,5	26,1	22,9	19,5

■ 1.5 график: Жынысы жана жашаган жери боюнча төрөлгөндөрдүн саны

■ 1.9 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча төрөлгөндөрдүн саны

(адам)

	2017	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы					
экөө тең	153 620	171 149	173 484	158 112	150 164
кыздар	74 653	83 222	84 719	76 958	72 675
эркек балдар	78 967	87 927	88 765	81 154	77 489
Баткен облусу					
экөө тең	13 476	14 882	15 480	14 144	13 056
кыздар	6 580	7 186	7 641	6 855	6 441
эркек балдар	6 896	7 696	7 839	7 289	6 615

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

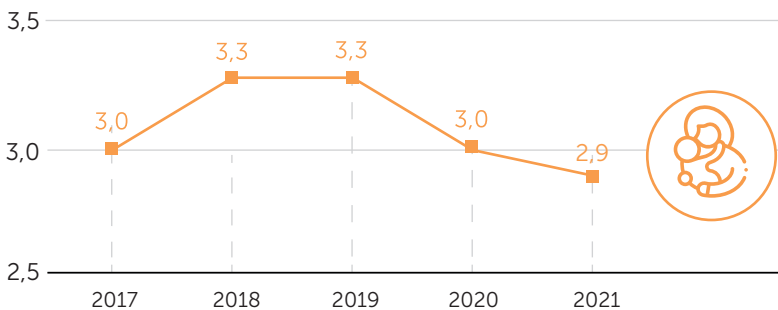
(1.9 таб. уландысы)

	2017	2018	2019	2020	2021
Жалал-Абад облусу					
экөө тең	29 843	31 433	32 251	30 061	28 358
кыздар	14 462	15 319	16 024	14 572	13 560
эркек балдар	15 381	16 114	16 227	15 489	14 798
Ысык-Көл облусу					
экөө тең	10 824	11 242	10 557	9 938	9 119
кыздар	5 121	5 520	5 075	4 810	4 461
эркек балдар	5 703	5 722	5 482	5 128	4 658
Нарын облусу					
экөө тең	6 410	6 622	6 034	5 701	5 090
кыздар	3 099	3 255	2 986	2 800	2 469
эркек балдар	3 311	3 367	3 048	2 901	2 621
Ош облусу					
экөө тең	35 181	35 983	35 305	32 716	28 148
кыздар	17 210	17 483	17 131	15 907	13 561
эркек балдар	17 971	18 500	18 174	16 809	14 587
Талас облусу					
экөө тең	6 032	6 413	6 007	5 785	5 213
кыздар	2 978	3 127	2 933	2 860	2 606
эркек балдар	3 054	3 286	3 074	2 925	2 607
Чүй облусу					
экөө тең	21 787	24 845	24 617	21 710	19 849
кыздар	10 620	12 176	11 969	10 608	9 657
эркек балдар	11 167	12 669	12 648	11 102	10 192
Бишкек ш.					
экөө тең	22 364	27 727	29 625	26 143	27 486
кыздар	10 930	13 408	14 340	12 725	13 199
эркек балдар	11 434	14 319	15 285	13 418	14 289
Ош ш.					
экөө тең	7 703	12 002	13 608	11 914	13 845
кыздар	3 653	5 748	6 620	5 821	6 721
эркек балдар	4 050	6 254	6 988	6 093	7 124

Республикада жыл сайын 100 кызга 105–106 эркек балдар төрөлөт.

■ 1.6 график: Төрөттүн жалпыланган коэффициенти

(бир аялга төрөлгөн балдардын орточо саны)

Эл аралык тажрыйбада өлкөлөр боюнча төрөттүн деңгээлин өлчөө үчүн фертилдүүлүк коэффициенти колдонулат. Төрөттүн жалпыланган коэффициенти же аялдардын фертилдүүлүк коэффициенти (бир аялдын репродуктивдүү мезгил ичинде төрөгөн балдардын орточо саны) бир аз гана 2018-жылы 3,3 баладан 2021-жылы 2,9 балага чейин азайды. Калктын жөнөкөй көбөйүүсүн камсыздоо үчүн бул көрсөткүчтүн белгиси 2,1 деңгээлинен төмөн болбошу керек. Демек, Кыргызстанда КМШнын көпчүлүк өлкөлөрүнөн айырмаланып, төрөттүн жөнөкөй көбөйүү деңгээлине чейин түшкөн учурда, калктын кеңири көбөйүшү камсыздалууда.

■ 1.10 таблица: Жашаган жери боюнча аялдардын айрым курактык топтордо төрөлгөн балдардын саны

(тийиштүү жаштагы 1 000 аялга)

	Аялдар жаш куракта төрөгөн балдардын саны:		
	15–17 жаш	18–19 жаш	20–49 жаш
Бардыгы			
2017	5,4	74,7	108,0
2018	5,0	81,0	119,5
2019	5,7	87,3	119,6
2020	4,3	81,1	108,2
2021	3,6	72,6	102,1

(1.10 таб. уландысы)

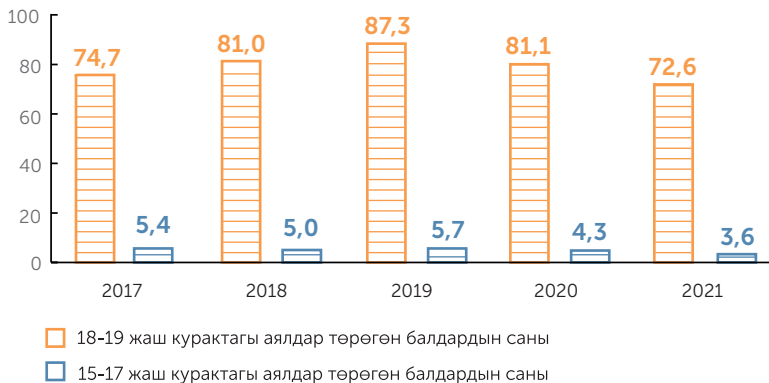
	Аялдар жаш куракта төрөгөн балдардын саны:		
	15–17 жаш	18–19 жаш	20–49 жаш
Шаар жерлери			
2017	6,2	77,2	98,8
2018	5,7	86,5	115,5
2019	6,8	99,2	121,6
2020	5,1	90,6	111,3
2021	4,3	91,6	114,4
Айыл жерлери			
2017	5,1	73,7	113,7
2018	4,7	78,8	121,8
2019	5,3	82,6	118,4
2020	4,0	77,3	106,3
2021	3,3	64,7	94,4

■ 1.7 график: 20-29 жаш курактагы аялдардын орточо жылдык саны жана алардан төрөлгөн балдардын саны

Жаш муундун жашоо образынын жана стилинин өзгөрүүсү никеге чейинки жаш курактагы (15–17 жаш) аялдардын төрөттөрүнүн санынын азайышын божомолдойт. Акыркы жылдары никеге чейинки курактагы (15–17-жаштагы) кыздардын төрөттөрүнүн көрсөткүчтөрү 2017-жылы ушул курактагы кыздардын 1 000ине 5,4 баладан 2021-жылы 3,6 балага чейин азайган (дээрлик 1,5 эсеге). Ошондой эле 18–19 жаш курактагы топтогу аялдардын төрөттү кыскарды: 2017-жылы ушул курактагы аялдардын 1 000ине 74,7 баладан 2021-жылы 72,6 балага чейин.

■ 1.8 график: 15-19 жаштагы аялдар төрөгөн балдардын саны
(тийиштүү жаштагы 1 000 аялга)

■ 1.11 таблица: Аймактар боюнча никеге чейинки жаш курактагы
(15–17 жаш) аялдар төрөгөн балдардын саны
(ушул жаштагы аялдардын 1 000ине төрөлгөндөрдүн саны)

	2017	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы	5,4	5,0	5,7	4,3	3,6
Баткен облусу	2,5	1,5	2,0	1,1	0,3
Жалал-Абад облусу	5,2	3,9	5,0	4,3	4,1
Ысык-Көл облусу	6,0	5,4	5,5	3,3	5,4
Нарын облусу	2,2	4,2	4,8	3,2	3,7
Ош облусу	4,3	3,0	3,6	2,5	1,5
Талас облусу	8,9	8,2	7,4	5,6	4,0
Чүй облусу	11,7	12,0	12,0	9,5	7,6
Бишкек ш.	2,8	4,5	6,9	4,9	3,6
Ош ш.	5,2	4,5	5,2	4,7	1,7

Никеге чейинки жаш курактагы кыздардын төрөтүнүн эң жогорку көрсөткүчү Талас жана Чүй облустарында байкалды, бул 2021-жылы республикалык көрсөткүчтөн 1,5–2,1 эсеге жогору жана 15–17 жаш курактагы кыздардын 1 000ине 5,4 жана 7,6 жаңы төрөлгөн бала туура келди.

- **1.12** таблица: Жашаган жери боюнча бала төрөлгөндө эненин орточо жаш курагы (жаш)

Жылдар	Эненин бала төрөөдөгү орточо жаш курагы		
	бардыгы	шаар жерлери	айыл жерлери
2017	28,0	27,9	28,0
2018	28,0	27,9	28,0
2019	28,0	27,8	28,1
2020	28,1	27,8	28,1
2021	28,1	27,6	28,3

2021-жылы бала төрөлгөндө эненин орточо жаш курагы 28,1 жашты түздү, бул бир нече жылдан бери дээрлик өзгөрүсүз калууда. Кыргыз Республикасындагы никеге туруудагы минималдуу жаш курак Үй-бүлө кодекси менен (2003-ж.) эркектер үчүн да, аялдар үчүн да 18 жаш деп бекитилген. Демек, 18 жашка чейинки аялдардын жашы балдардын төрөлүшү үчүн эрте деп аныкталган.

- **1.13** таблица: Эненин нике абалы боюнча төрөлгөн балдардын саны

Жылдар	Төрөлгөндөрдүн бардыгы, адам	Катталган никеде турбаган аялдарда төрөлгөн балдардын саны, адам	Катталган никеде турбаган аялдарда төрөлгөн балдар жалпы төрөлгөндөрдүн санына карата салыштырма салмагы, пайыз менен
2017	153 620	35 959	23,4
2018	171 149	36 790	21,5
2019	173 484	37 760	21,0
2020	158 112	30 016	19,0
2021	150 164	27 713	18,5

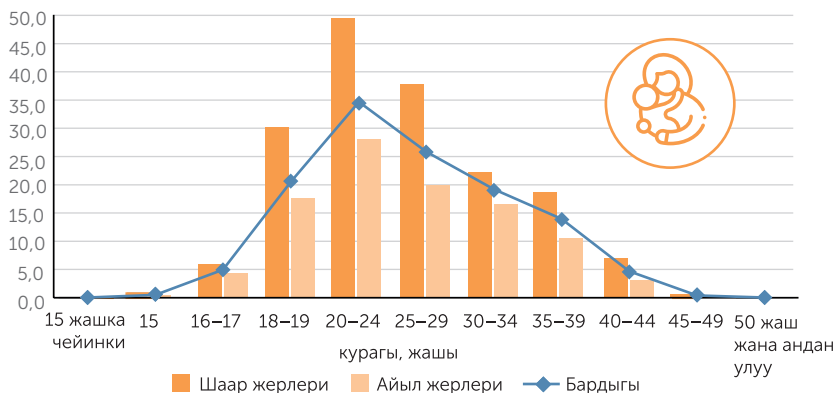
2017–2021-жылдары катталган никеде турбаган энелерде, төрөлгөндөрдүн жалпы санынын ичинен жаңы төрөлгөндөрдүн 19–23 пайызы ЖААК органдары тарабынан жыл сайын катталып турат. 2021-жылы юридикалык эмес никеде төрөлгөн балдардын санынын ичинен дээрлик 15 миң бала (14,6 пайызы) ата-энелердин биргелешкен арызы боюнча катталышкан жана 13 миңден ашык бала (13,1 пайызы) энесинин гана арызы боюнча катталган, бул балдар атасыз үй-бүлөдө тарбияланышы ыктымал. Никесиз төрөлгөн балдар негизинен 20–35 жаш курактагы энелерден төрөлөт.

■ 1.14 таблица: 2021-жылы жашаган жери жана аймактар боюнча катталган никеде турбаган аялдар төрөгөн балдардын саны

	Катталган никеде турбаган аялдарда төрөлгөн балдардын саны, адам			Катталган никеде турбаган аялдарда төрөлгөн балдар жалпы төрөлгөндөрдүн санына карата салыштырма салмагы, пайыз менен		
	бардыгы	шаар жерлери	айыл жерлери	бардыгы	шаар жерлери	айыл жерлери
Кыргыз Республикасы	27 713	13 377	14 336	18,5	20,9	16,6
Баткен облусу	1 890	678	1 212	14,5	19,7	12,6
Жалал-Абад облусу	4 561	1 530	3 031	16,1	21,2	14,3
Ысык-Көл облусу	1 236	554	682	13,6	14,9	12,6
Нарын облусу	730	146	584	14,3	16,8	13,8
Ош облусу	4 970	732	4 238	17,7	24,8	16,8
Талас облусу	704	188	516	13,5	22,7	11,8
Чүй облусу	5 144	1 122	4 022	25,9	28,2	25,3
Бишкек ш.	6 514	6 492	22	23,7	23,7	32,4
Ош ш.	1 964	1 935	29	14,2	14,2	11,8

■ 1.9 график: 2021-жылы курактык топтору жана жашаган жери боюнча катталган никеде турбаган аялдардан төрөлгөндөр

(тиешелүү жаш курактык топтогу 1 000 аялга)

15–19 жаш курактагы топтогу жаш энелердин арасында никесиз төрөгөндөр олуттуу азайышын белгилей кетүү керек. Ошонтип, 2017-жылы ушул курактагы 1 000 аялга 16 никесиз жаңы төрөлгөн ымыркай туура келсе, 2021-жылы 10 жаңы төрөлгөн ымыркай туура келди. Бирок никесиз төрөлгөн балдардын негизги саны (30,5 пайызы) 20–24 жаш курактык топтогу энелерге туура келет.

■ 1.15 таблица: Никелешүүлөр жана ажырашуулар

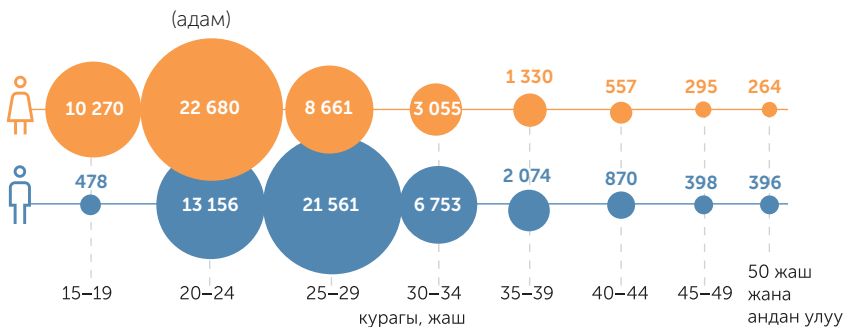
	Бардыгы		Калктын 1 000ине		1 000 никелешүүгө туура келген ажырашуулар
	нике-лешүүлөр	ажыра-шуулар	нике-лешүүлөр	ажыра-шуулар	
2017					
Бардыгы	43 350	9 588	7,0	1,5	221
шаар жерлери	16 274	5 302	7,8	2,5	326
айыл жерлери	27 076	4 286	6,6	1,0	158
2018					
Бардыгы	49 579	10 434	7,8	1,7	210
шаар жерлери	15 756	5 626	7,3	2,6	357
айыл жерлери	33 823	4 808	8,1	1,2	142
2019					
Бардыгы	49 431	10 992	7,7	1,7	222
шаар жерлери	15 950	5 837	7,2	2,7	366
айыл жерлери	33 481	5 155	7,9	1,2	154
2020					
Бардыгы	39 747	9 128	6,0	1,4	230
шаар жерлери	13 641	4 886	6,0	2,2	358
айыл жерлери	26 106	4 242	6,0	1,0	162
2021					
Бардыгы	50 747	12 037	7,6	1,8	237
шаар жерлери	21 142	6 901	8,9	2,9	326
айыл жерлери	29 605	5 136	6,8	1,2	173

Калктын жаш курактык курамына ээ болгон Кыргызстанда никелерге туруу жыштыгы жогору. 2020-жылы COVID-19 пандемиясы учурундагы чектөөлөрдөн улам, никелердин саны 2019-жылга салыштырмалуу 19,6 пайызга кыскарган. 2021-жылы ЖААК органдарында 50,7 миң нике жана 12,0 миң ажырашуу катталган. Ошол эле учурда, шаар менен айылдын ортосунда нике жыштыгында эч кандай айыр-мачылыктар болгон эмес.

Никелердин эң көп саны аялдардын арасында жана эркектердин арасында да (ЖААК органдарында катталган никелердин жалпы санынын аялдар 64 пайыз, эркектер 70 пайызга жакыны) 20–29 жашта катталат.

Бардык эле түзүлгөн жубайлык биримдиктер бекем сакталбайт. Алардын дээрлик ар бир төртүнчүсү ажырашышат: айыл жеринде 1 000 никеге 173 ажырашуу туура келсе, ал эми шаар жергесинде алар 1,9 эсеге көп.

■ 1.10 график: 2021-жылы жаш курактык топтор боюнча алгачкы жолу никеге тургандардын саны

■ 1.16 таблица: Никеге туруудагы орточо жаш курак

(жаш)

Жылдар	Туруудагы орточо жаш курак			
	никеге		биринчи никеге	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
2017	24,4	28,4	23,7	27,1
2018	24,3	28,3	23,6	27,2
2019	24,3	28,4	23,6	27,2
2020	24,2	28,4	23,4	27,2
2021	24,4	28,5	23,6	27,3

2021-жылы аялдарда биринчи никеге туруудагы орточо жаш курак 23,6 жашты, эркектерде 27,3 жашты түздү. 2017-жылга салыштырмалуу аялдардын никеге туруудагы жаш курагы 0,1 жылга азайды, ал эми эркектердин никеге туруусу 0,2 жылга жогоруларды.

■ 1.17 таблица: 2021-жылы катталган никеге турган жубайлардын жарандыгы боюнча бөлүштүрүү

	Бардык никелер	анын ичинен жигиттин жарандыгы боюнча				
		Кыргызстан	Орусия	Өзбекстан	Түркия	Башка мамлекеттер
Бардык никелер	50 747	49 949	291	62	89	356
анын ичинде кыздын жарандыгы боюнча						
Кыргызстан	49 843	49 045	291	62	89	356

(1.17 таб. уландысы)

	Бардык никелер	анын ичинен жигиттин жарандыгы боюнча				
		Кыргыз-стан	Орусия	Өзбек-стан	Түркия	Башка мам-лекеттер
Өзбекстан	309	309	-	-	-	-
Орусия	200	200	-	-	-	-
Казакстан	213	213	-	-	-	-
Тажикстан	132	132	-	-	-	-
Башка мамлекеттер	50	50	-	-	-	-

Таблица көрсөткөндөй, 2021-жылы катталган 50 747 никелердин ичинен басымдуу көпчүлүгү Кыргызстандык жарандыгы бар кыздар менен никеге турган кыргызстандык эркектерге туура келди (49 949 нике, же алардын жалпы санынын 98,4 пайызы).

2021-жылы кыргызстандык эркектер Өзбекстандын жарандыгына ээ болгон кыздар менен 309 никеге, ал эми Орусиянын жарандыгына ээ болгон кыздар менен 200 никеге турушкан. Ошол эле учурда, кыргызстандык аялдар Орусиянын жарандыгына ээ жигиттер менен 291 никеге жана Түркия жарандыгына ээ болгон жигиттер менен 89 никеге турушкан.

■ **1.18** таблица: Жаш курактык топтору жана жынысы боюнча калктын тышкы миграциясы
(адам)

	Келгендердин саны			Кеткендердин саны		
	экөө тең	аялдар	эркектер	экөө тең	аялдар	эркектер
2017						
Мигранттардын бардыгы	1 974	1 019	955	5 899	3 660	2 239
<i>анын ичинен жаш куракта:</i>						
эмгекке жарамдуу жашка чейинки	151	79	72	490	236	254
эмгекке жарамдуу	1 717	862	855	4 731	2 890	1 841
эмгекке жарамдуу жаштан улуу	106	78	28	678	534	144
2018						
Мигранттардын бардыгы	1 687	836	851	7 077	4 550	2 527
<i>анын ичинен жаш куракта:</i>						
эмгекке жарамдуу жашка чейинки	74	33	41	338	163	175
эмгекке жарамдуу	1 517	739	778	5 748	3 621	2 127
эмгекке жарамдуу жаштан улуу	96	64	32	991	766	225

(1.18 таб. уландысы)

	Келгендердин саны			Кеткендердин саны		
	экөө тең	аялдар	эркектер	экөө тең	аялдар	эркектер
2019						
Мигранттардын бардыгы	1 400	710	690	7 560	4 799	2 761
<i>анын ичинен жаш куракта:</i>						
эмгекке жарамдуу жашка чейинки	135	63	72	881	421	460
эмгекке жарамдуу	1 169	587	582	5 736	3 679	2 057
эмгекке жарамдуу жаштан улуу	96	60	36	943	699	244
2020						
Мигранттардын бардыгы	961	518	443	5 822	3 166	2 656
<i>анын ичинен жаш куракта:</i>						
эмгекке жарамдуу жашка чейинки	79	36	43	875	340	535
эмгекке жарамдуу	857	442	385	4 367	2 459	1 908
эмгекке жарамдуу жаштан улуу	55	40	15	580	367	213
2021						
Мигранттардын бардыгы	8 229	4 058	4 171	8 998	5 227	3 771
<i>анын ичинен жаш куракта:</i>						
эмгекке жарамдуу жашка чейинки	993	574	419	1 942	1 270	672
эмгекке жарамдуу	6 918	3 409	3 509	6 003	3 541	2 462
эмгекке жарамдуу жаштан улуу	318	75	243	1 053	416	637

2021-жылы республикага 8 229 адам (2020-жылы – 961 адам) келсе, 8 998 адам (2020-жылы – 5 822 адам) кеткен, миграциялык кетүү агымы -769 адамды (2020-жылы -4 861 адам) түздү. Алсак, 2021-жылы республикада калктын туруктуу жашоо үчүн эмиграциясынын көлөмүнүн өсүшү белгиленди.

Терс миграциялык теңдем мурункудай эле, Өзбекстанды, Тажикстанды жана Украинаны кошпогондо Көз карандысыз Мамлекеттердин Шериктештигинин бардык өлкөлөрүндө белгиленди. Кыргызстандын эмигрантарынын жаңы туруктуу (же узак мөөнөттүү) жашаган жерин тандоо боюнча негизги өлкөлөрү Орусия жана Казакстан.

Республиканын региондорундагы миграциялык процесстердин басымдуу компоненти болуп ички миграция саналат. Облустар аралык орун которуштуруу, мурдагыдай эле, Бишкек шаарына жана Чүй облусуна багытталган (калган региондор калкын туруктуу жоготууда).

■ 1.19 таблица: Калктын ички миграциясы

(адам)

Жыл-дар	Келгендердин саны			Кеткендердин саны		
	экөө тең	аялдар	эркектер	экөө тең	аялдар	эркектер
2017	25 729	17 170	8 559	22 905	15 512	7 393
2018	26 734	17 282	9 452	26 734	17 305	9 429
2019	24 810	16 401	8 409	24 810	16 401	8 409
2020	41 506	25 803	15 703	41 506	25 803	15 703
2021	24 457	7 999	16 458	24 457	7 999	16 458

2021-жылы миграциялык өзгөрүүлөр өлкө ичиндеги кыймылдардын олуттуу кыскарышы менен мүнөздөлгөн. Мурдагыдай эле ички (аймактар аралык) миграцияга катышкан аялдардын саны эркектердин санынан бир кыйла жогору. 2021-жылы алардын саны эркектердин санынан 2 эсе көп болгон.

■ 1.20 таблица: 2021-жылы аймактар боюнча калктын ички миграциясы

(адам)

	Келгендердин саны			Кеткендердин саны		
	экөө тең	аялдар	эркектер	экөө тең	аялдар	эркектер
Кыргыз Республикасы	24 457	7 999	16 458	24 457	7 999	16 458
Баткен облусу	865	253	612	1 406	430	976
Жалал-Абад облусу	1 437	418	1 019	2 652	795	1 857
Ысык-Көл облусу	1 100	330	770	2 067	578	1 489
Нарын облусу	863	261	602	1 711	499	1 212
Ош облусу	3 570	1 168	2 402	4 026	1 339	2 687
Талас облусу	616	176	440	1 060	314	746
Чүй облусу	5 541	1 935	3 606	5 183	1 597	3 586
Бишкек ш.	8 139	2 672	5 467	3 387	1 352	2 035
Ош ш.	2 326	786	1 540	2 965	1 095	1 870

МАМЛЕКЕТТИК БИЙЛИК ЖАНА БАШКАРУУ ОРГАНДАРЫ

2. МАМЛЕКЕТТИК БИЙЛИК ЖАНА БАШКАРУУ ОРГАНДАРЫ

Бөлүмдө мамлекеттик жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарында иштеген мамлекеттик жана муниципалдык кызматкерлер, жынысы боюнча, ошондой эле Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин депутаттарынын гендердик жактан бөлүштүрүшү жөнүндө маалыматтар камтылган.

Мамлекеттик бийлик жана башкаруу органдарында иштеген аялдар жана эркектердин ээлеген кызмат орундары жана аймактар боюнча бөлүштүрүлүшү боюнча маалыматтар берилген.

- **2.1 таблица: Мамлекеттик башкаруу органдарында иштеген мамлекеттик кызматкерлер жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарында иштеген муниципалдык кызматкерлер¹, жынысы боюнча (пайыз менен)**

	2019		2020		2021	
	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер
Бардыгы <i>анын ичинен:</i>	39,2	60,8	39,2	60,8	40,7	59,3
мыйзам чыгаруу ишмердиги	16,7	83,3	16,7	83,3	20,5	79,5
аткаруучулук ишмердик <i>анын ичинде:</i>	39,3	60,7	40,7	59,3	40,6	59,4
салык жыйноо менен байланышкан ишмердик	33,7	66,3	33,8	66,2	34,0	66,0

(2.1 таб. уландысы)

	2019		2020		2021	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
бажы ишмердиги	17,0	83,0	15,7	84,3	16,1	83,9
социалдык-экономикалык башкаруу	45,8	54,2	44,9	55,1	48,4	51,6
сот адилеттиги жана юстиция органдары	32,6	67,4	35,6	64,4	35,4	64,6
Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары	34,1	65,9	34,7	65,3	35,6	64,4

¹ Коргоо, коомдук тартип жана коопсуздукту камсыздоочу мамлекеттик органдар кошулган жок.

Мурдагы жылдардагыдай эле, 2021-жылы эркектердин басымдуу бөлүгү мамлекеттик башкаруу органдарында (59,3 пайызы) жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарында (64,4 пайызы) иштешет.

■ **2.2 таблица: Бийлик бутактары жана жынысы боюнча мамлекеттик кызматтада иштеген мамлекеттик кызматкерлердин¹ саны**

(адам)

	2019	2020	2021
Бардыгы	18 679	18 903	17 981
<i>анын ичинен органдарда:</i>			
мыйзам чыгаруу	582	587	349
аткаруучу	14 792	14 791	13 824
сот бийлиги жана прокуратура	3 305	3 525	3 808
Эркектер	11 359	11 485	10 666
<i>анын ичинен органдарда:</i>			
мыйзам чыгаруу	374	377	200
аткаруучу	8 709	8 777	7 947
сот бийлиги жана прокуратура	2 276	2 331	2 519
Аялдар	7 320	7 418	7 315
<i>анын ичинен органдарда:</i>			
мыйзам чыгаруу	208	210	149
аткаруучу	6 083	6 014	5 877
сот бийлиги жана прокуратура	1 029	1 194	1 289

¹ Коргоо, коомдук тартип жана коопсуздукту камсыздоочу мамлекеттик органдар кошулган жок.

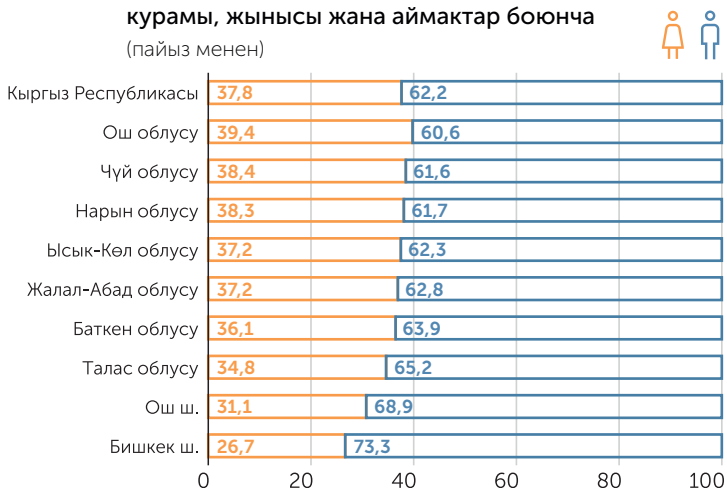
- 2.1 график: Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин депутаттарынын курамы жынысы боюнча
(2022-жылдын 1-январына карата, жыйынтыкка карата пайыз менен)

- 2.3 таблица: 2021-2022-жылы өткөрүлгөн шайлоонун жыйынтыктары боюнча жергиликтүү кеңештердин депутаттарынын курамы, жынысы боюнча
(адам)

	2021		2022	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
Кыргыз Республикасы	3 183	5 247	125	211
Баткен облусу	268	475	-	-
Жалал-Абад облусу	593	999	34	70
Ысык-Көл облусу	393	649	4	7
Нарын облусу	314	506	13	19
Ош облусу	719	1 105	32	51
Талас облусу	200	375	-	-
Чүй облусу	670	1 074	42	64
Бишкек ш.	12	33	-	-
Ош ш.	14	31	-	-

- 2.2 график: 2021-жылы өткөрүлгөн шайлоонун жыйынтыктары боюнча шаардык жана жергиликтүү кеңештердин депутаттарынын курамы, жынысы жана аймактар боюнча
(пайыз менен)

Булак: Кыргыз Республикасынын борбордук шайлоо комиссиясы.

■ 2.4 таблица: Мамлекеттик кызмат орундарын ээлеген мамлекеттик кызматкерлер¹, жынысы жана аймактар боюнча

(2022-жылдын 1-январына карата, пайыз менен)

	Бардыгы		анын ичинде кызмат орундары боюнча			
			саясий жана атайын		административдик	
	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер
Кыргыз Республикасы	40,7	59,3	24,2	75,8	41,9	58,1
Баткен облусу	25,0	75,0	7,9	92,1	30,0	70,0
Жалал-Абад облусу	36,4	63,6	18,8	81,2	37,1	62,9
Ысык-Көл облусу	47,5	52,5	31,6	68,4	48,1	51,9
Нарын облусу	40,4	59,6	24,1	75,9	41,0	59,0
Ош облусу	29,0	71,0	20,0	80,0	29,4	70,6
Талас облусу	37,7	62,3	8,0	92,0	38,8	61,2
Чүй облусу	50,6	49,4	38,9	61,1	50,8	49,2
Бишкек ш.	44,8	55,2	30,4	69,6	46,0	54,0
Ош ш.	22,1	77,9	9,5	90,5	22,5	77,5

¹ Коргоо, коомдук тартип жана коопсуздукту камсыздоочу мамлекеттик органдар кошулган жок.

■ 2.3 график: Мамлекеттик кызмат орундарын ээлеген мамлекеттик кызматкерлер, жынысы боюнча

(2022-жылдын 1-январына карата, жыйынтыкка карата пайыз менен)

■ 2.5 таблица: Мамлекеттик бийлик жана башкаруу органдарында иштеген мамлекеттик кызматкерлер¹, жынысы жана ээлеген кызмат орундары боюнча (2022-жылдын 1- январына карата, пайыз менен)

	Бардыгы		анын ичинде кызмат орундары боюнча			
			саясий жана атайын		административдик	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
Бардыгы	40,7	59,3	24,2	75,8	41,9	58,1
Жогорку Кенеш	42,7	57,3	20,5	79,5	50,2	49,8
Жогорку Кенештин Иш башкармалыгы	49,0	51,0	-	100,0	50,0	50,0
Президенттин жана Министр Кабинеттин иш башкармалыгы	61,2	38,8	-	100,0	61,6	38,4
Президенттин архиви	83,3	16,7	-	-	83,3	16,7
Президенттин администрациясы	26,0	74,0	26,7	73,3	8,3	91,7
Финансы министрлиги	56,5	43,5	-	100,0	56,5	43,5
Экономики жана коммерция министрлиги	59,9	40,1	-	100,0	60,2	39,8
Тышкы иштер министрлиги	32,8	67,2	9,4	90,6	35,0	65,0
Билим берүү жана илим министрлиги	61,2	38,8	-	100,0	61,4	38,6
Саламаттык сактоо министрлиги	59,4	40,6	-	100,0	60,3	39,7
Отун-энергетикалык комплексин жөнгө салуу боюнча департамент	50,0	50,0	-	-	50,0	50,0
Эмгек, социалдык камсыздоо жана миграция министрлиги	71,7	28,3	-	100,0	71,7	28,3
Айыл чарба министрлиги	33,5	66,5	-	100,0	33,6	66,4
Транспорт жана коммуникация министрлиги	27,3	72,7	-	100,0	27,5	72,5
Өзгөчө кырдаалдар министрлиги	26,7	73,3	-	100,0	26,8	73,2

(2.5 таб. уландысы)

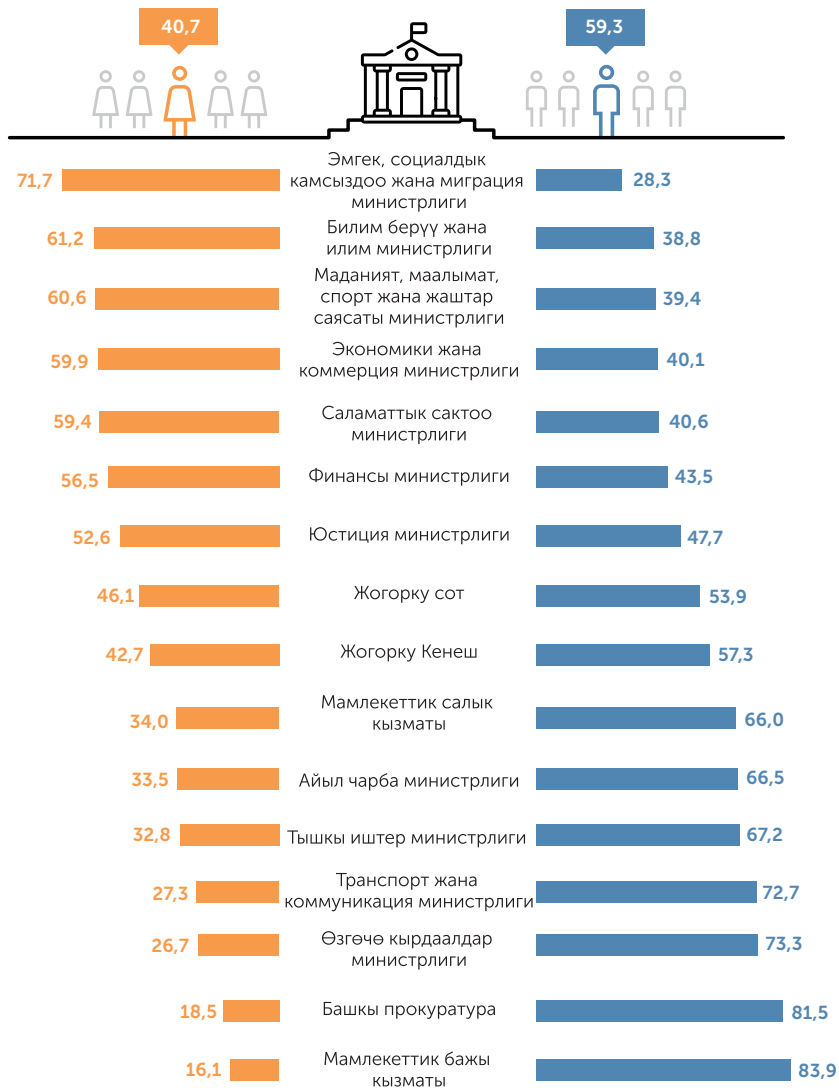
	Бардыгы		анын ичинде кызмат орундары боюнча			
			саясий жана атайын		администра- тивдик	
	аял- дар	эркек- тер	аял- дар	эркек- тер	аял- дар	эркек- тер
Маданият, маалымат, спорт жана жаштар саясаты министрлиги	60,6	39,4	-	100,0	60,9	39,1
Акыйкатчынын Аппараты	67,1	32,9	50,0	50,0	67,5	32,5
Шайлоо жана рефе- рендумдарды өткөрүү боюнча борбордук комиссиясы	37,3	62,7	33,3	66,7	37,4	62,6
Эсептөө палатасы	24,1	75,9	-	100,0	24,7	75,3
Улуттук статистика комитети	74,8	25,2	-	100,0	74,9	25,1
Юстиция министрлиги	52,6	47,4	-	100,0	52,8	47,2
Башкы прокуратура	18,5	81,5	-	100,0	18,5	81,5
Жогорку сот	46,1	53,9	27,9	72,1	51,9	48,1
Сот департаменти	38,8	61,2	37,5	62,5	39,1	60,9
Жаратылыш ресурстары, экология жана техникалык көзөмөл министрлиги	29,8	70,2	100,0	-	29,6	70,4
Санариптик өнүктүрүү министрлиги	68,0	32,0	-	100,0	68,1	31,9
Тышкы миграция департаменти	68,5	31,5	-	100,0	69,2	30,8
Интеллектуалдык менчик жана инновациялар агенттиги	71,6	28,4	100,0	-	71,2	28,8
Экономикалык кылмыштуулукка каршы күрөшү боюнча мамлекеттик кызматы	33,3	66,7	-	100,0	35,3	64,7
Финансы рыногун жөнгө салуу жана көзөмөлдөө мамлекеттик кызматы	48,7	51,3	-	-	48,7	51,3
Мамлекеттик салык кызматы	34,0	66,0	-	100,0	34,0	66,0

(2.5 таб. уландысы)

	Бардыгы		анын ичинде кызмат орундары боюнча			
			саясий жана атайын		административдик	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
Мамлекеттик бажы кызматы	16,1	83,9	-	100,0	16,1	83,9
Финансылык чалгындоо мамлекеттик кызматы	25,0	75,0	-	100,0	25,5	74,5
Курчап турган чөйрөнү коргоо жана токой чарбасы мамлекеттик агенттиги	23,2	76,8	-	100,0	23,3	76,7
Энергетика министрлиги	60,0	40,0	-	100,0	61,5	38,5
Архитектуры, курулуш жана турак жай-коммуналдык чарба мамлекеттик агенттиги	32,9	67,1	-	100,0	33,3	66,7
Монополияга каршы жөнгө салуу кызматы	33,8	66,2	-	-	33,8	66,2
Мамлекеттик кызмат жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу иштери боюнча мамлекеттик агенттиги	45,9	54,1	-	100,0	46,4	53,6
Социалдык фонду	50,0	50,0	-	100,0	33,3	66,7
Мамлекеттик материалдык резервдер фонду	-	100,0	-	100,0	-	100,0
Мамлекеттик мүлктү башкаруу боюнча фонд	53,1	46,9	-	-	53,1	46,9
Милдеттүү медициналык камсыздандыруу фонду	33,3	66,7	-	-	33,3	66,7

¹ Коргоо, коомдук тартип жана коопсуздукту камсыздоочу мамлекеттик органдар кошулган жок.

■ 2.4 график: Мамлекеттик бийлик жана башкаруу органдарында иштеген мамлекеттик кызматкерлер, жынысы боюнча (2022-жылдын 1-январына карата, пайыз менен)

2022-жылдын башына карата Кыргыз Республикасынын мамлекеттик бийлик жана башкаруу органдарында иштеген эркектердин саны иштеген аялдардын санынан кыйла жогору экендиги Башкы прокуратурада (82 пайызга жакын), Мамлекеттик бажы кызматында (84 пайыз), Транспорт жана коммуникация министрлигинде (72 пайыздан ашык), Эсептөө палатасында (76 пайызга жакын), жана башка органдарда белгиленди. Муну менен бирге, аялдардын саны Улуттук статистика комитетинде (75 пайызга жакын), Эмгек, социалдык камсыздоо жана миграция министрлигинде (72 пайыз), Интеллектуалдык менчик жана инновациялар мамлекеттик кызматында (71 пайыздан ашык), Санариптик өнүктүрүү министрлигинде (68 пайыз), Билим берүү жана илим министрлигинде (61 пайыз), ошондой эле Саламаттык сактоо министрлигинде (59 пайыз) басымдуулук кылды.

- 2.6 таблица: Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарында иштеген кызматкерлер, жынысы жана аймактар боюнча (2022-жылдын 1-январына карата)

	Бардыгы		анын ичинен муниципалдык кызматкер		анын ичинде иштегендер			
					саясий муниципалдык кызмат орундары		административдик муниципалдык кызмат орундары	
	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер
Адам								
Кыргыз Республикасы	3 781	6 249	3 016	5 461	20	494	2 996	4 967
Баткен облусу	227	716	159	630	1	44	158	586
Жалал-Абад облусу	655	1 389	522	1 235	3	78	519	1 157
Ысык-Көл облусу	500	577	408	501	2	64	406	437

(2.6 таб. уландысы)

	Бардыгы		анын ичинен муниципалдык кызматкер		анын ичинде иштегендер			
					саясий муниципалдык кызмат орундары		административдик муниципалдык кызмат орундары	
	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер
Нарын облусу	343	566	263	495	2	63	261	432
Ош облусу	552	1 649	447	1 508	-	92	447	1 416
Талас облусу	263	355	207	259	4	35	203	224
Чүй облусу	1 048	781	863	638	8	108	855	530
Бишкек ш.	155	166	126	149	-	5	126	144
Ош ш.	38	50	21	46	-	5	21	41

Пайыз менен

Кыргыз Республикасы	37,7	62,3	35,6	64,4	3,9	96,1	37,6	62,4
Баткен облусу	24,1	76,9	20,2	79,8	2,2	97,8	21,2	78,8
Жалал-Абад облусу	32,0	68,0	29,7	70,3	3,7	96,3	31,0	69,0
Ысык-Көл облусу	46,4	53,6	44,9	55,1	3,0	97,0	48,2	51,8
Нарын облусу	37,7	62,3	34,7	65,3	3,1	96,9	37,7	62,3
Ош облусу	25,1	74,9	22,9	77,1	-	100,0	24,0	76,0
Талас облусу	42,6	57,4	44,4	55,6	10,2	89,8	47,5	52,5
Чүй облусу	57,3	42,7	57,5	42,5	6,9	93,1	61,7	38,3
Бишкек ш.	48,3	51,7	45,8	54,2	-	100,0	46,7	53,3
Ош ш.	43,2	56,8	31,3	68,7	-	100,0	33,9	66,1

■ 2.7 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча мамлекеттик башкаруу органдарында иштегендердин саны (миң адам)

	2017	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы	17,8	17,8	18,7	18,9	18,0
аялдар	7,3	7,2	7,3	7,4	7,3
эркектер	10,5	10,6	11,4	11,5	10,7
Баткен облусу	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9
аялдар	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2
эркектер	0,6	0,5	0,7	0,7	0,7
Жалал-Абад облусу	1,8	1,7	1,8	1,7	1,7
аялдар	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
эркектер	1,2	1,1	1,2	1,1	1,1
Ысык-Көл облусу	1,1	1,1	1,1	1,1	1,0
аялдар	0,5	0,5	0,5	0,4	0,5
эркектер	0,6	0,6	0,6	0,7	0,5
Нарын облусу	1,0	0,9	0,9	0,9	0,9
аялдар	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3
эркектер	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Ош облусу	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
аялдар	0,3	0,3	0,2	0,2	0,3
эркектер	0,6	0,6	0,7	0,7	0,6
Талас облусу	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7
аялдар	0,3	0,3	0,2	0,2	0,3
эркектер	0,3	0,3	0,4	0,5	0,4
Чүй облусу	1,7	1,4	1,5	1,4	1,3
аялдар	0,7	0,7	0,7	0,7	0,6
эркектер	1,0	0,7	0,8	0,7	0,6
Бишкек ш.	8,7	9,4	9,7	10,1	9,4
аялдар	4,0	4,1	4,1	4,3	5,2
эркектер	4,7	5,3	5,6	5,8	4,2
Ош ш.	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3
аялдар	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3
эркектер	1,0	0,9	0,9	1,0	1,0

ЖУМУШТУУЛУК ЖАНА ЖУМУШСУЗДУК

3. ИШ МЕНЕН КАМСЫЗДУУЛУК ЖАНА ЖУМУШСУЗДУК

Эмгек статистикасы жаатындагы жаңыланган эл аралык стандарттарга ылайык, эмгек статистиктеринин 19чу Эл аралык конференциясы тарабынан эмгек ишмердүүлүгүнүн, иш менен камсыздуулук кылуу жана жумушчу күчүнүн толук пайдаланбас статистикасы Резолюция түрүндө кабыл алынган (ЭЭУ, 2013-жылдын октябрь айы), бөлүмүндө 2018-жылдан баштап терминология өзгөрүлдү.

Бөлүмдө жумушчу күчүнүн, иштегендердин жана жумушсуздардын гендердик бөлүнүүсүн, аялдар жана эркектердин эмгек акыларындагы айырмачылыктарды мүнөздөөчү маалыматтар берилди. Жумушчу күчүнүн, иштегендердин жана жумушсуздардын саны жана курамы жөнүндөгү маалыматтар үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн материалдарын пайдалануу менен даярдалды. Расмий түрдө катталган жумушсуздардын санына жана курамына тиешелүү көрсөткүчтөр Кыргыз Республикасынын Эмгек, социалдык камсыздоо жана миграция министрлигинин маалыматтарынын негизинде даярдалды. Чакан ишканалардын жумушчуларынын саны, эмгек акылары жөнүндө маалыматтар расмий мамлекеттик статистикалык отчеттуулуктун материалдары боюнча берилди.

Жумушчу күчүнүн саны (экономикалык активдүү калк) – бул каралып жаткан мезгилде товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү өндүрүү үчүн жумушчу күчүнө болгон талапты камсыз кылуучу калктын бөлүгү. Жумушчу күчү экономикада иштеген жана жумушсуз адамдардын бардыгын камтыйт.

Иштеген калк – пайда же үй-бүлөлүк киреше алуу үчүн акыга жалданып иштегендер, ошондой эле жалданбастан өз алдынча же бир же бир нече компаньондор менен бирге жалданма жумушчуларды тартуу менен же тартпастан ишти аткаруучулар же үй-бүлөлүк ишканасы үчүн акысыз иш аткаргандар.

Жумушсуздар – каралып жаткан мезгилде иши (кирешелүү иши) жок, иш менен камсыздоо кызматтарынын жардамы менен же өз алдынча иш издеп жүргөн жана жакынкы убакыттарда иштөөгө даяр адамдар. Жалпы жумушсуздукту айырмалашат, б.а., жумушсуздардын санында бардык жумушсуздар, иш менен камсыздоо кызматтарынын жардамы менен же өз алдынча иш издеп жүргөндөр эске алынат жана расмий жумушсуздар – Кыргыз Республикасынын “Калкты иш менен камсыз кылууга көмөктөшүү жөнүндө” Мыйзамына ылайык иш менен камсыздоо органдарында расмий катталган жумушсуздар. Тиешелүүлүгүнө жараша жалпы жана расмий катталган жумушсуздук деңгээли эсептелинет.

Жумушчу күчүнүн курамына кирбеген адамдар (экономикалык активдүү эмес калк) – каралып жаткан мезгилде иштеген же жумушсуз деп эсептелбеген адамдар.

Жумушчу күчүнүн курамында катышуу деңгээли – белгилүү жаш курактык топтогу жумушчу күчүнүн санынын ушул жаш курактык топтогу калктын жалпы санына болгон катышы.

Иш менен камсыздуулук деңгээли – белгилүү жаш курактык топтогу иштегендердин санынын ушул жаш курактык топтогу калктын жалпы санына болгон катышы.

Жумушсуздуктун деңгээли – жумушсуздардын санынын жумушчу күчүнүн санына болгон катышы.

Жумушчу күчү

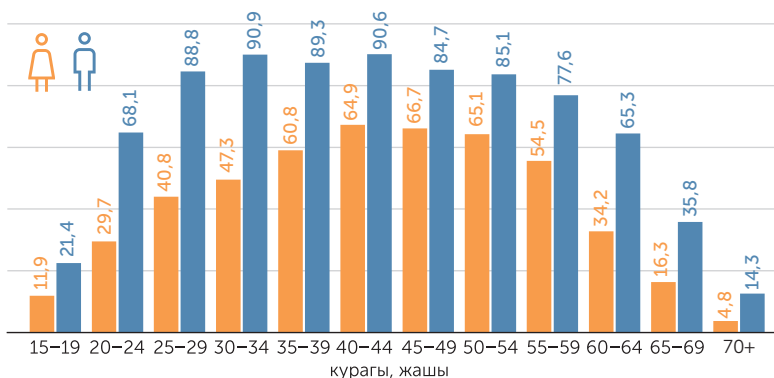
■ 3.1 таблица: 2021-жылы жашаган жери боюнча 15 жаш жана андан улуу курактагы жумушчу күчүнүн саны

	Бардыгы		Шаар жерлери		Айыл жерлери	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
Жумушчу күчүнүн саны – бардыгы, миң адам анын ичинде:	1 029,6	1 650,9	415,8	548,5	613,9	1 102,4
иштегендер	964,6	1 573,2	399,4	527,7	565,3	1 045,6
жумушсуздар	65,0	77,6	16,4	20,8	48,6	56,8
Жумушчу күчүнүн курамына кирбеген адамдар – бардыгы, миң адам анын ичинде:	1 243,8	520,2	434,3	176,1	809,5	344,1
студенттер, окуучулар	266,4	231,3	84,7	79,4	181,7	151,8
пенсионерлер	351,5	162,7	120,6	60,3	230,9	102,4
үй чарбасын жүргүзүүчүлөр	566,2	16,7	207,9	3,4	358,3	13,4
башкалар	59,8	109,5	21,2	33,0	38,6	76,5
Жумушчу күчүнүн курамында катышуу деңгээли, пайыз менен	45,3	76,0	48,9	75,7	43,1	76,2
Иш менен камсыздуулуктун деңгээли, пайыз менен	42,4	72,5	47,0	72,8	39,7	72,3
Жумушсуздуктун деңгээли, пайыз менен	6,3	4,7	3,9	3,8	7,9	5,2

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

■ 3.1 график: 2021-жылы жынысы жана жаш курактык топтору боюнча иштеген калк

(Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча, пайыз менен)

Иштеген эркектердин деңгээли бардык жаш курактык топтордо иштеген аялдардын деңгээлине караганда жогору, бирок абдан олуттуу 25–34 жаш курактык топтордо байкалат. Аялдар бул жаш курактарда көбүнчө баланын төрөлүшүнө байланыштуу жумуштан кетишет болушат. Бирок 45–54 жаш курактык топто аялдар жана эркектердин иш менен камсыздуулук деңгээлинин теңдешкендиги байкалат. Адатта, бул жаш куракта балдары чоңойгондуктан, аялдар ишке кайтуу мүмкүнчүлүктөрү пайда болот.

■ 3.2 таблица: Аймактар, жашаган жери жана жынысы боюнча калктын иш менен камсыздуулук деңгээли

(пайыз менен)

	Бардыгы		Шаар жерлери		Айыл жерлери	
	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер
2020						
Кыргыз Республикасы	43,0	70,9	46,8	71,4	40,6	70,7
Баткен облусу	29,2	68,2	36,9	69,3	26,7	67,9
Жалал-Абад облусу	33,5	62,0	43,0	70,4	30,6	59,8
Ысык-Көл облусу	35,4	62,6	40,5	64,6	33,2	61,9
Нарын облусу	27,1	67,5	40,8	55,8	24,8	69,2
Ош облусу	57,4	83,9	36,1	78,4	59,3	84,3

(3.2 таб. уландысы)

	Бардыгы		Шаар жерлери		Айыл жерлери	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
Талас облусу	54,0	74,5	50,5	70,9	54,8	75,2
Чүй облусу	37,9	67,3	48,3	64,9	35,6	67,8
Бишкек ш.	54,6	72,5	54,6	72,5
Ош ш.	30,5	75,2	30,5	75,2
2021						
Кыргыз Республикасы	42,4	72,5	47,0	72,8	39,7	72,3
Баткен облусу	28,6	70,4	38,3	72,4	25,4	69,8
Жалал-Абад облусу	32,9	62,3	42,5	69,4	30,0	60,4
Ысык-Көл облусу	35,1	66,5	42,0	67,1	32,1	66,3
Нарын облусу	28,9	68,2	41,2	58,8	26,9	69,6
Ош облусу	53,9	86,1	37,9	82,9	55,3	86,4
Талас облусу	55,2	75,0	50,1	70,1	56,3	75,9
Чүй облусу	39,4	68,5	47,9	66,9	37,5	68,8
Бишкек ш.	54,8	74,3	54,8	74,3
Ош ш.	30,2	75,2	30,2	75,2

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

■ **3.3 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча иштеген калктын саны**
(миң адам)

	2017	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы	2 351,2	2 382,5	2 442,7	2 445,2	2 537,9
аялдар	899,6	910,7	937,5	949,8	964,6
эркектер	1 451,6	1 471,7	1 505,3	1 495,4	1 573,2
Баткен облусу	184,8	178,4	175,4	165,4	176,3
аялдар	65,2	60,0	54,8	48,6	49,9
эркектер	119,7	118,5	120,6	116,8	126,4
Жалал-Абад облусу	380,1	359,0	381,7	383,2	396,3
аялдар	132,3	119,4	132,1	135,0	137,5
эркектер	247,8	239,7	249,6	248,2	258,8
Ысык-Көл облусу	158,2	162,9	162,2	163,7	173,5
аялдар	52,6	57,2	57,6	60,2	61,1
эркектер	105,5	105,7	104,7	103,5	112,4

(3.3 таб. уландысы)

	2017	2018	2019	2020	2021
Нарын облусу	87,7	89,6	90,9	90,4	95,6
аялдар	26,7	25,1	26,5	25,2	27,7
эркектер	61,0	64,5	64,5	65,2	67,9
Ош облусу	537,3	569,1	608,5	607,9	632,0
аялдар	197,7	211,8	237,8	245,8	241,8
эркектер	339,7	357,4	370,7	362,1	390,2
Талас облусу	111,3	108,8	106,0	110,4	114,9
аялдар	46,0	44,6	42,3	46,0	48,3
эркектер	65,3	64,2	63,7	64,4	66,5
Чүй облусу	333,8	348,0	347,2	343,1	357,1
аялдар	128,4	132,3	131,2	129,0	136,1
эркектер	205,4	215,7	216,0	214,1	221,1
Бишкек ш.	456,5	461,2	463,6	472,4	482,3
аялдар	219,2	226,7	220,7	225,8	227,9
эркектер	237,2	234,5	242,8	246,6	254,3
Ош ш.	101,5	105,4	107,1	108,8	109,9
аялдар	31,6	33,8	34,5	34,2	34,3
эркектер	69,9	71,6	72,6	74,6	75,6

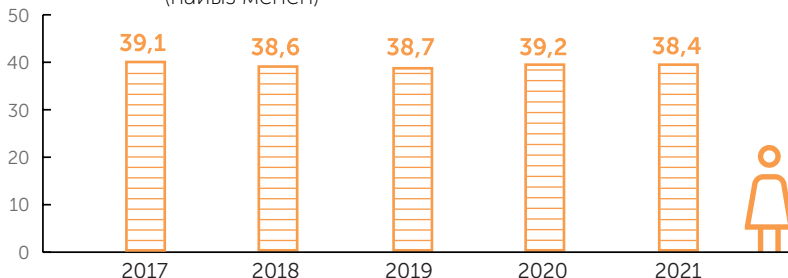
Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

■ **3.4 таблица: Жумушчу күчүнүн курамындагы аялдардын саны**
(пайыз менен)

	2017	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы	39,1	38,6	38,7	39,2	38,4
Баткен облусу	37,8	34,8	32,4	30,6	28,6
Жалал-Абад облусу	36,1	34,3	35,5	36,2	36,2
Ысык-Көл облусу	33,0	33,8	34,4	36,3	35,7
Нарын облусу	31,7	30,0	30,0	29,5	30,5
Ош облусу	37,8	38,2	39,4	41,1	38,7
Талас облусу	42,2	41,4	40,4	42,1	42,6
Чүй облусу	38,9	38,0	38,1	38,1	38,4
Бишкек ш.	48,3	48,3	47,4	47,6	46,8
Ош ш.	31,4	32,3	32,9	31,7	31,4

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

■ 3.2 график: Жумушчу күчүнүн курамындагы аялдардын саны
(пайыз менен)

■ 3.5 таблица: 2021-жылы аймактар жана жынысы боюнча жумушчу күчүнүн, иштегендердин жана жумушсуздуктун саны
(пайыз менен)

	Жумушчу күчүнүн курамына катышуунун деңгээли		Иш менен камсыздуулуктун деңгээли		Жумушсуздуктун деңгээли	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
Кыргыз Республикасы	45,3	76,0	42,4	72,5	6,3	4,7
Баткен облусу	30,9	75,1	28,6	70,4	7,5	6,2
Жалал-Абад облусу	38,9	68,9	32,9	62,3	15,5	9,7
Ысык-Көл облусу	37,9	70,5	35,1	66,5	7,5	5,6
Нарын облусу	32,4	71,3	28,9	68,2	10,8	4,3
Ош облусу	55,6	87,1	53,9	86,1	3,1	1,1
Талас облусу	57,4	76,3	55,2	75,0	3,8	1,7
Чүй облусу	42,0	71,9	39,4	68,5	6,2	4,8
Бишкек ш.	56,7	78,1	54,8	74,3	3,3	4,9
Ош ш.	31,3	77,2	30,2	75,2	3,4	2,6

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

Аялдар арасында жумушчу күчүнүн курамына калктын катышуунун эң жогорку деңгээли Талас (57,4 пайыз), Ош (55,6 пайыз) облустарында жана Бишкек шаарында (56,7 пайыз), ал эми эң төмөнкүсү Баткен облусунда жана Ош шаарында (31 пайыздан) белгиленген. Эркектер арасында жумушчу күчүнүн курамына катышуунун эң жогорку деңгээли Ош (87,1 пайыз) облусунда, Бишкек шаарында (78,1 пайыз) жана Ош шаарында (77,2 пайыз) байкалган.

■ 3.6 таблица: 2021-жылы иштегендердин жаш курак топтору, үй-бүлөлүк абалы жана жынысы боюнча бөлүштүрүү (миң адам)

	Бардыгы	анын ичинде курактык топтору боюнча, жашы			
		15–17	18–28	29–59	60 жана андан улуу
Бардыгы	2 537,9	38,4	600,0	1 743,4	156,0
анын ичинде үй-бүлөлүк абалы боюнча:					
никеде турат	1 691,7	0,3	185,2	1 386,4	119,9
жесир	88,7	0,0	0,3	64,3	24,0
ажырашкан	189,1	...	10,8	167,1	11,2
үйлөнбөгөн (күйөөгө тийбеген)	568,3	38,1	403,7	125,5	1,0
Аялдар	964,6	14,9	179,5	710,2	60,0
анын ичинде үй-бүлөлүк абалы боюнча:					
никеде турат	601,9	0,2	84,6	487,7	29,4
жесир	78,9	...	0,2	58,2	20,4
ажырашкан	140,9	...	6,4	125,2	9,2
үйлөнбөгөн (күйөөгө тийбеген)	143,0	14,7	88,2	39,1	0,9
Эркектер	1 573,2	23,5	420,5	1 033,2	96,0
анын ичинде үй-бүлөлүк абалы боюнча:					
никеде турат	1 089,8	0,0	100,6	898,7	90,5
жесир	9,9	0,0	0,1	6,1	3,6
ажырашкан	48,2	...	4,4	41,9	2,0
үйлөнбөгөн (күйөөгө тийбеген)	425,3	23,4	315,4	86,5	0,0

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

2021-жылдагы үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтарына ылайык, эркектер (69 пайыз) арасында жана ошондой эле аялдар (62 пайыз) арасында экономикада иштегендердин көпчүлүгү никеде турган адамдар болушкан. Никеде тургандардын эң көп тобу жарандардын 29–59 жаштагы иштеген аялдар жана эркектер, алардын үлүшү тиешелүүгүнө жараша, 69 пайызды жана 87

пайызды түзөт. Ал эми, ушул курактык топтогу иштеген аялдардын ичинен 18 пайызы ажырашкан аялдар болгон.

- **3.7 таблица: 2021-жылы негизги жумушта анык иштеген убактысынын узактыгы, жашаган жери жана жынысы боюнча иштеген калк**
(жыйынтыкка карата пайыз менен)

	Бардыгы		Шаар жерлери		Айыл жерлери	
	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер
Иштегендер – бардыгы анын ичинде бир жумада иштелген, сааты:	100	100	100	100	100	100
1–20	22,5	10,6	6,5	2,2	33,8	14,8
21–30	7,6	4,7	4,6	2,5	9,7	5,7
31–40	42,1	44,1	55,0	56,3	32,9	37,9
41–50	23,1	33,6	28,8	32,0	19,0	34,4
51 жана андан көп саат	2,9	6,5	3,5	6,5	2,5	6,4
убактылуу болгон эмес	1,9	0,6	1,6	0,5	2,1	0,7
Бир жумадагы орточо бир адамга туура келген иштелген саат	34,1	39,6	40,2	42,6	29,9	38,1

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

2021-жылы бир жума ичинде эркектердин иштеген орточо убактысы аялдардыкына караганда 5,5 саатка көп. Бул жагдай иштеген аялдардын тармактык түзүмү жана аялдар басымдуулук кылган ишмердиктин түрлөрүндө (саламаттыкты сактоо, билим берүү) мыйзам тарабынан каралган жумушчу жуманын узактыгынын кыскартылышы менен түшүндүрүлөт.

■ 3.3 график: 2021-жылы жынысы жана билиминин деңгээли боюнча калктын иш менен камсыздуулугу

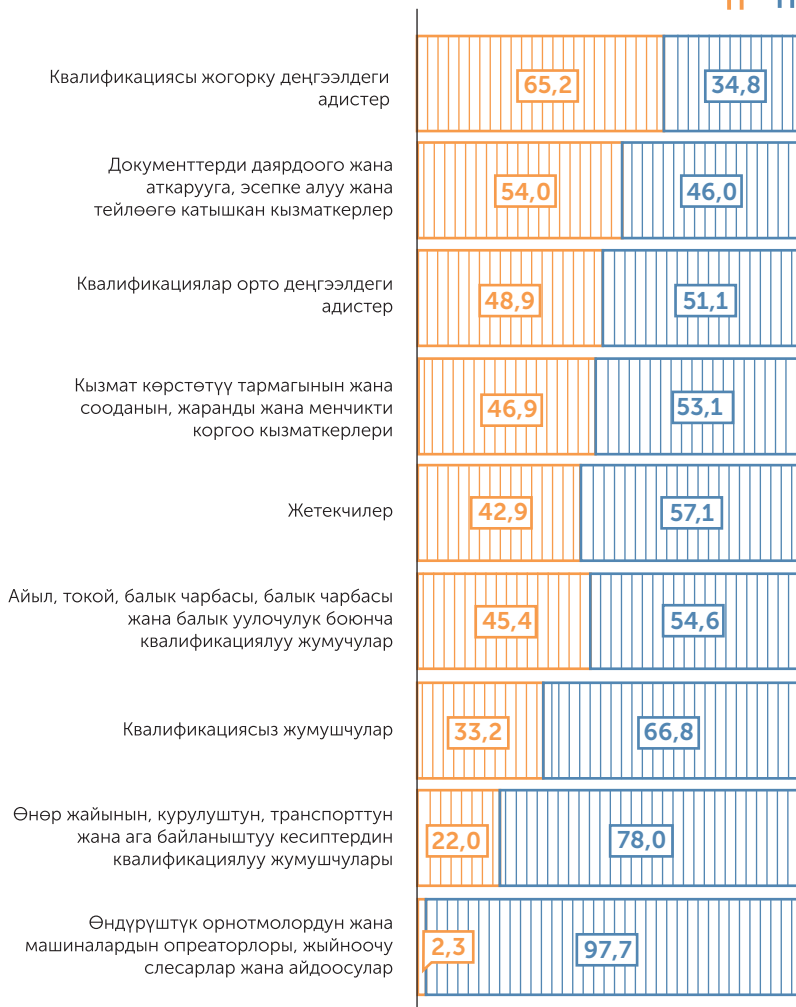
(үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча, жыйынтыкка карата пайыз менен)

Аялдар жана эркектерди ишмердиктин түрлөрү жана кесиптик топтору боюнча бөлүнүшү иштеген аялдардын билим деңгээли кыйла жогору экендигин алдын ала аныктаган. 2021-жылы иштегендердин жалпы санындагы жогорку кесиптик билими бар аялдардын үлүшү 28 пайызга жакыны, эркектер – 19 пайызга жакын, кесиптик орто билими барларына тиешелүүлүгүнө жараша 17 пайызды жана 8 пайыздан ашык түздү. Иштеген эркектердин орто же толук эмес орто билими жетиштүү болгон кесиптик жана ишмердиктин түрлөрүндө басымдуулук кылат, бирок кесиптик даярдоо зарыл. Иштеген эркектердин ичинен башталгыч кесиптик билим алган эркектердин үлүшү 10 пайызга жакын, аялдар арасында – 5 пайыздан ашык түздү.

■ 3.4 график: 2021-жылы кесиптик топтору жана жынысы боюнча калктын иш менен камсыздуулугу

(үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча, пайыз менен)

■ 3.8 таблица: Экономикалык ишмердиктин түрү боюнча аялдардын иш менен камсыздуулугу
(иштеген калктын жалпы санына карата пайыз менен)

	2017	2018	2019	2020	2021
Бардыгы	38,3	38,2	38,4	38,8	38,0
Айыл чарбасы, токой чарбасы жана балык уулоочулук	36,9	38,3	44,0	43,4	45,7
Пайдалуу кендерди казуу	9,4	4,4	3,0	4,3	5,0
Иштетүү өнөр жайы	42,9	39,9	40,5	42,6	41,8
Электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)	10,3	9,9	15,4	16,6	18,1
Суу менен камсыздоо, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу	27,1	32,7	25,6	16,6	15,1
Курулуш	2,8	3,1	1,5	1,4	1,2
Дүң жана чекене соода, автоунааларды жана мотоциклдарды оңдоо	40,4	40,4	40,4	40,2	38,1
Транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо	4,9	4,5	3,9	3,9	3,5
Мейманканалар жана ресторандардын ишмердиги	55,5	48,9	49,0	48,5	46,4
Маалымат жана байланыш	39,6	37,1	36,3	40,8	38,9
Финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу	35,5	41,0	44,8	38,1	36,9
Кыймылсыз мүлк операциялары	87,7	80,0	93,8	95,8	100,0
Кесиптик, илимий жана техникалык ишмердиги	38,1	45,3	37,6	42,1	42,3
Административдик жана көмөкчү ишмердиги	38,7	38,0	31,6	26,7	29,1
Мамлекеттик башкаруу	34,3	30,8	32,9	36,2	31,8
Билим берүү	79,6	80,2	79,1	78,8	77,3
Саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө	83,3	83,2	81,3	78,2	77,5
Искусство, көңүл ачуу жана эс алуу	44,3	49,0	53,3	54,4	48,3
Башка тейлөө ишмердиги	51,9	50,5	52,9	51,4	54,8
Жеке үй чарбалар ишмердиги	41,2	61,0	52,1	51,8	49,1
Экстерриториалдуу уюмдардын ишмердиги	25,6	23,9	27,6	37,5	32,0

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

Жалданма иш – бул жарандын негизги акысын (акчалай же буюм түрүндө) алышына кепилдик берүүчү, ачык (жазуу жүзүндөгү же оозеки) эмгек келишимин билдирген бүтүмгө негизделген, ал иштеген бирдиктин кирешесине көз каранды эмес иш.

Жалданма эмес иш – бул менчик ишканасында (менчик чарбадагы) иштөө, мында эмгек акы төлөө чыгарган товарлардан же кызмат көрсөтүүлөрдүн түшкөн кирешеге түздөн-түз байланыштуу болот. Жаран ишкананын (менчик иш) ишмердүүлүгүнө байланыштуу өндүрүштүк чечимдерди өз алдынча кабыл алат же бул ыйгарым укуктарды өткөрүп, ишкананын (менчик иш) ийгиликтүүлүгүнө жоопкерчиликти өзүнө калтырат.

■ **3.9 таблица: 2021-жылы иштин макамы, экономикалык ишмердиктин түрү жана жынысы боюнча иштеген калк**

	Иштеген калк		анын ичинде иштегендер			
			жалданып		жалданбай	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
	<i>Миң адам</i>					
Бардыгы	964,6	1 573,2	648,5	984,5	316,2	588,7
Айыл чарбасы, токой чарбасы жана балык уулоочулук	212,7	252,8	6,2	29,4	206,5	223,4
Пайдалуу кендерди казуу	0,9	17,0	0,9	15,6	-	1,5
Иштетүү өнөр жайы	123,7	172,5	113,3	137,3	10,4	35,2
Электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)	6,3	28,5	6,3	27,8	-	0,7
Суу менен камсыздоо, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу	2,2	12,2	2,2	12,2	-	-
Курулуш	3,7	311,5	3,2	280,1	0,5	31,4
Дүң жана чекене соода, автоунааларды жана мотоциклдарды оңдоо	148,6	241,9	72,3	138,4	76,4	103,5

(3.9 таб. уландысы)

	Иштеген калк		анын ичинде иштегендер			
			жалданып		жалданбай	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
Транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо	7,2	196,3	6,6	49,1	0,7	147,2
Мейманканалар жана ресторандардын ишмердиги	73,5	84,9	70,1	76,7	3,4	8,2
Маалымат жана байланыш	12,4	19,4	12,4	16,4	-	3,0
Финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу	15,3	26,1	15,3	20,7	-	5,4
Кыймылсыз мүлк операциялары	5,0	-	2,5	-	2,5	-
Кесиптик, илимий жана техникалык ишмердиги	9,0	12,2	8,7	10,8	0,3	1,5
Административдик жана көмөкчү ишмердиги	6,1	15,0	5,9	13,1	0,3	1,8
Мамлекеттик башкаруу	33,0	70,6	32,7	70,2	0,3	0,4
Билим берүү	184,4	54,1	177,6	43,2	6,8	10,9
Саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө	82,2	23,9	80,1	23,1	2,1	0,7
Искусство, көңүл ачуу жана эс алуу	7,6	8,1	7,3	6,8	0,3	1,3
Башка тейлөө ишмердиги	28,1	23,1	22,2	11,3	5,9	11,9
Жеке үй чарбалар ишмердиги	2,9	3,0	2,9	2,3	-	0,7
Экстерриториалдуу уюмдардын ишмердиги	0,1	0,2	0,1	0,2	-	-
Жыйынтыкка карата пайыз менен						
Бардыгы	100	100	100	100	100	100
Айыл чарбасы, токой чарбасы жана балык уулоочулук	22,0	16,1	0,9	3,0	65,3	37,9
Пайдалуу кендерди казуу	0,1	1,1	0,1	1,6	-	0,2
Иштетүү өнөр жайы	12,8	11,0	17,5	13,9	3,3	6,0

(3.9 таб. уландысы)

	Иштеген калк		анын ичинде иштегендер			
			жалданып		жалданбай	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
Электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)	0,7	1,8	1,0	2,8	-	0,1
Суу менен камсыздоо, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу	0,2	0,8	0,3	1,2	-	-
Курулуш	0,4	19,8	0,5	28,4	0,1	5,3
Дүң жана чекене соода, автоунааларды жана мотоциклдарды оңдоо	15,4	15,4	11,1	14,1	24,2	17,6
Транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо	0,7	12,5	1,0	5,0	0,2	25,0
Мейманканалар жана ресторандардын ишмердиги	7,6	5,4	10,8	7,8	1,1	1,4
Маалымат жана байланыш	1,3	1,2	1,9	1,7	-	0,5
Финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу	1,6	1,7	2,4	2,1	-	0,9
Кыймылсыз мүлк операциялары	0,5	-	0,4	-	0,8	-
Кесиптик, илимий жана техникалык ишмердиги	0,9	0,8	1,3	1,1	0,1	0,2
Административдик жана көмөкчү ишмердиги	0,6	1,0	0,9	1,3	0,1	0,3
Мамлекеттик башкаруу	3,4	4,5	5,0	7,1	0,1	0,1
Билим берүү	19,1	3,4	27,4	4,4	2,2	1,8
Саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө	8,5	1,5	12,3	2,4	0,7	0,1
Искусство, көңүл ачуу жана эс алуу	0,8	0,5	1,1	0,7	0,1	0,2
Башка тейлөө ишмердиги	2,9	1,5	3,4	1,1	1,9	2,0
Жеке үй чарбалар ишмердиги	0,3	0,2	0,4	0,2	-	0,1
Экстерриториалдуу уюмдардын ишмердиги	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-

(3.9 таб. уландысы)

	Иштеген калк		анын ичинде иштегендер			
			жалданып		жалданбай	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
<i>Иштегендердин жалпы санына карата салыштырма салмагы, пайыз менен</i>						
Бардыгы	38,0	62,0	39,7	60,3	34,9	65,1
Айыл чарбасы, токой чарбасы жана балык уулоочулук	45,7	54,3	17,3	82,7	48,0	52,0
Пайдалуу кендерди казуу	5,0	95,0	5,4	94,6	-	100,0
Иштетүү өнөр жайы	41,8	58,2	45,2	54,8	22,8	77,2
Электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)	18,1	81,9	18,5	81,5	-	100,0
Суу менен камсыздоо, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу	15,1	84,9	15,1	84,9	-	-
Курулуш	1,2	98,8	1,1	98,9	1,5	98,5
Дүң жана чекене соода, автоунааларды жана мотоциклдарды ондоо	38,0	62,0	34,3	65,7	42,5	57,5
Транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо	3,5	96,5	11,8	88,2	0,4	99,6
Мейманканалар жана ресторандардын ишмердиги	46,4	53,6	47,8	52,2	29,2	70,8
Маалымат жана байланыш	38,9	61,1	42,9	57,1	-	100,0
Финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу	36,9	63,1	42,5	57,5	-	100,0
Кыймылсыз мүлк операциялары	100,0	-	100,0	-	100,0	-
Кесиптик, илимий жана техникалык ишмердиги	42,3	57,7	44,7	55,3	15,7	84,3
Административдик жана көмөкчү ишмердиги	29,1	70,9	30,8	69,2	13,8	86,2
Мамлекеттик башкаруу	31,8	68,2	31,8	68,2	37,5	62,5
Билим берүү	77,3	22,7	80,4	19,6	38,6	61,4
Саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө	77,5	22,5	77,6	22,4	74,2	25,8

(3.9 таб. уландысы)

	Иштеген калк		анын ичинде иштегендер			
			жалданып		жалданбай	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
Искусство, көңүл ачуу жана эс алуу	48,3	51,7	51,8	48,2	16,3	83,7
Башка тейлөө ишмердиги	54,8	45,2	66,3	33,7	33,2	66,8
Жеке үй чарбалар ишмердиги	49,1	50,9	55,3	44,7	-	100,0
Экстерриториалдуу уюмдардын ишмердиги	32,0	68,0	32,0	68,0	-	-

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

■ 3.10 таблица: Иштин макамы жана жынысы боюнча иштеген калк

	2019		2020		2021	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
<i>Миң адам</i>						
Бардыгы	937,5	1 505,3	949,8	1495,4	964,6	1 573,2
Жалданма жумушчулар – бардыгы	630,5	924,2	647,4	917,6	648,5	984,5
анын ичинде:						
ишканаларда, мекемелерде, уюмдарда	339,3	316,8	355,2	318,7	354,1	324,9
айрым жарандарда	291,2	607,4	292,1	598,9	294,3	659,7
Жалданма эмес жумушчулар – бардыгы	306,9	581,0	302,4	577,8	316,2	588,7
анын ичинде:						
иш берүүчүлөр	6,4	21,8	6,4	26,6	7,0	32,5
өз алдынча иштегендер	139,1	493,3	144,5	480,2	139,2	482,4
өндүрүштүк кооперативдердин мүчөлөрү	2,0	0,4	2,3	0,2	2,7	-
акы төлөнбөгөн үй-бүлө жумушчулары	137,8	42,0	135,1	53,3	142,0	46,9
жеке көмөкчү чарбаларда иштегендер	21,8	23,5	14,1	17,5	25,3	26,9

(3.10 таб. уландысы)

	2019		2020		2021	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
<i>Иштегендердин жалпы санына карата салыштырма салмагы, пайыз менен</i>						
Бардыгы	38,4	61,6	38,8	61,2	38,0	62,0
Жалданма жумушчулар – бардыгы	40,6	59,4	41,4	58,6	39,7	60,3
<i>анын ичинде:</i>						
ишканаларда, мекемелерде, уюмдарда	51,7	48,3	52,7	47,3	52,2	47,8
айрым жарандарда	32,4	67,6	32,8	67,2	30,9	69,1
Жалданма эмес жумушчулар – бардыгы	34,6	65,4	34,4	65,6	34,9	65,1
<i>анын ичинде:</i>						
иш берүүчүлөр	22,6	77,4	19,4	80,6	17,8	82,2
өз алдынча иштегендер	22,0	78,0	23,1	76,9	22,4	77,6
өндүрүштүк кооперативдердин мүчөлөрү	83,9	16,1	91,4	8,6	100,0	-
акы төлөнбөгөн үй-бүлө жумушчулары	76,6	24,4	71,7	28,3	75,2	24,8
жеке көмөкчү чарбаларда иштегендер	48,0	52,0	44,6	55,4	48,4	51,6

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

Аялдардын жана эркектердин иштеринин экономикалык ишмердүүлүктүн түрлөрү боюнча бөлүнүшү олуттуу айырмачылыктарга ээ, бул алардын ар кандай физиологиялык мүмкүнчүлүктөрүнө жана түзүлгөн каада-салттар менен шартталат.

Аялдардын жумуштуулугу тейлөө көрсөтүү секторунда жогору болуп эсептелет, алардын салыштырма саламагы иштегендердин жалпы санында, кыймылсыз мүлк операцияларында (100 пайыз), билим берүү, саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө (77 пайыздан) сыяктуу ишмердиктин түрлөрүндө басымдуу.

Эркектердин жогорку салыштырма салмагы өндүрүштүк чөйрө тармактарында түзүлдү: курулушта (99 пайызга жакын), транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоодо (96 пайыз) жана пайдалуу кендерди казууда (95 пайыз) түзүлгөн.

■ **3.11** таблица: Эмгек келишиминин түрлөрү жана жынысы боюнча негизги жумушта жалданып иштегендер

(жыйынтыкка карата пайыз менен)

	2019		2020		2021	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
Бардыгы <i>анын ичинде жумушу бар болчу:</i>	100	100	100	100	100	100
чексиз мөөнөткө (туруктуу негизинде)	52,6	32,3	52,7	32,5	51,2	30,7
белгилүү мөөнөткө	7,2	7,5	8,3	7,6	8,8	8,0
жазуу түрүндө эмгек келишими же жарандык-укуктук мүнөздөмө боюнча башка келишимдер	13,1	23,7	11,6	22,5	12,0	24,4
иш кагазын түзүлбөстөн оозеки негиздеги келишим	27,1	36,4	27,4	37,4	28,1	36,9

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

Эмгек келишиминин эң коопсуз формасы бул чексиз мөөнөткө түзүлгөн келишим. Мындай келишимдин үлүшү аялдар арасында, эркектер арасында караганда көбүрөк (2021-жылы 51,2 пайызга карама каршы 30,7 пайыз). Ушул жерде белгилей кетүүчү нерсе, ар бир үчүнчү кызматкердин эч кандай жазуу жүзүндөгү келишими жок жана иш берүүчү менен оозеки макулдашуу менен гана «корголот».

■ **3.12** таблица: Калктын билими боюнча иш менен камсыздуулугунун деңгээли

(жалпы калктын санына карата пайыз менен)

	2019		2020		2021	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
Бардыгы <i>анын ичинде төмөнкүдөй билими барлар:</i>	42,7	71,9	43,0	70,9	42,4	72,5
жогорку кесиптик	61,3	83,7	61,4	83,0	62,1	84,1

(3.12 таб. уландысы)

	2019		2020		2021	
	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер
бүтпөгөн жогорку кесиптик	20,5	45,1	28,7	50,0	25,0	57,4
орто кесиптик	54,0	77,3	52,0	76,5	52,4	78,0
башталгыч кесиптик	52,2	83,3	51,8	82,2	52,8	83,8
жалпы (толук) орто	40,6	76,3	40,4	74,1	39,0	75,6
негизги жалпы	19,0	47,1	21,0	46,5	22,0	48,0
жалпы башталгыч, башталгыч билиминажок жана сабатсыз	5,2	26,3	4,3	29,3	2,8	28,0

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

2021-жылы иш менен камсыздуулуктун эң жогорку деңгээли аялдар арасында жогорку (62 пайыз), башталгыч (53 пайыз) жана орто (52 пайыз) кесиптик билими барлар, ал эми эркектер арасында жогорку жана башталгыч (84 пайыздан) кесиптик билим барлар байкалган.

■ 3.13 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча чакан ишканалардагы жумушчулар

	2017	2018	2019	2020	2021
<i>Бардыгы, адам</i>					
Кыргыз Республикасы					
аялдар	17 009	18 635	22 723	20 317	17 872
эркектер	36 169	37 973	50 693	48 723	41 012
Баткен облусу					
аялдар	310	364	536	582	433
эркектер	1 195	1 326	1 703	1 567	1 445
Жалал-Абад облусу					
аялдар	797	808	927	913	800
эркектер	2 662	2 447	2 793	2 694	2 684
Ысык-Көл облусу					
аялдар	807	873	1 181	980	757
эркектер	1 382	1 924	2 914	2 680	2 056

(3.13 таб. уландысы)

	2017	2018	2019	2020	2021
Нарын облусу					
аялдар	283	304	354	460	351
эркектер	1 140	1 174	1 427	1 939	1 289
Ош облусу					
аялдар	538	665	757	756	830
эркектер	2 179	2 407	2 679	2 483	2 591
Талас облусу					
аялдар	174	236	257	367	274
эркектер	986	1 144	1 340	1 677	1 397
Чүй облусу					
аялдар	2 631	2 657	3 410	3 076	2 864
эркектер	5 831	5 551	7 226	6 265	6 504
Бишкек ш.					
аялдар	10 192	11 376	13 533	11 457	10 143
эркектер	18 120	19 186	26 124	24 832	19 806
Ош ш.					
аялдар	1 278	1 351	1 767	1 728	1 421
эркектер	2 675	2 816	4 488	4 586	3 240
<i>Жумушчулардын жалпы санына карата салыштырма салмагы, пайыз менен</i>					
Кыргыз Республикасы					
аялдар	32,0	32,9	31,0	29,4	30,4
эркектер	68,0	67,1	69,0	70,6	69,6
Баткен облусу					
аялдар	20,6	21,6	23,9	27,1	23,1
эркектер	79,4	78,4	76,1	72,9	76,9
Жалал-Абад облусу					
аялдар	23,0	24,8	24,9	25,3	23,0
эркектер	77,0	75,2	75,1	74,7	77,0
Ысык-Көл облусу					
аялдар	36,9	31,2	28,8	26,8	26,9
эркектер	63,1	68,8	71,2	73,2	73,1
Нарын облусу					
аялдар	19,9	20,6	19,9	19,2	21,4
эркектер	80,1	79,4	80,1	80,8	78,6

(3.13 таб. уландысы)

	2017	2018	2019	2020	2021
Ош облусу					
аялдар	19,8	21,7	22,0	23,3	24,3
эркектер	80,2	78,3	78,0	76,7	75,7
Талас облусу					
аялдар	15,0	17,1	16,1	17,9	16,4
эркектер	85,0	82,9	83,9	82,1	83,6
Чүй облусу					
аялдар	31,1	32,4	32,1	32,9	30,6
эркектер	68,9	67,6	67,9	67,1	69,4
Бишкек ш.					
аялдар	36,0	37,2	34,1	31,6	33,9
эркектер	64,0	62,8	65,9	68,4	66,1
Ош ш.					
аялдар	32,3	32,4	28,3	27,4	30,5
эркектер	67,7	67,6	71,7	72,6	69,5

2021-жылы чакан ишканаларда иштеген жумушчулардын саны 58 миң адамдан ашты жана 2017-жылга салыштырганда 10,7 пайызга көбөйдү.

2021-жылдагы мындай ишканаларда иштеген аялдардын саны 17,9 миң адамды түзүп, 2017-жылга салыштырмалуу 5,1 пайызга көбөйдү. Ал эми, чакан ишканаларда иштеген жумушчулардын жалпы санындагы аялдардын үлүшү 30,4 пайызды түздү.

■ 3.14 таблица: Экономикалык ишмердиктин түрү жана жынысы боюнча чакан ишканалардагы жумушчулар

	Бардыгы. адам				Жумушчулардын жалпы санына карата салыштырма салмагы, пайыз менен			
	2017		2021		2017		2021	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
Бардыгы	17 009	36 169	17 872	41 012	32,0	68,0	30,4	69,6
Айыл чарбасы, токой чарбасы жана балык уулоочулук	511	2 087	539	2 226	19,7	80,3	19,5	80,5

(3.14 таб. уландысы)

	Бардыгы. адам				Жумушчулардын жалпы санына карата салыштырма салмагы, пайыз менен			
	2017		2021		2017		2021	
	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер
Пайдалуу кендерди казуу	192	1 456	262	1 927	11,6	88,4	12,0	88,0
Иштетүү өнөр жайы	3 534	7 769	3 323	8 668	31,3	68,7	27,7	72,3
Электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)	115	363	80	358	24,0	76,0	18,4	81,6
Суу менен камсыздоо, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу	408	914	450	1 341	30,9	69,1	25,1	74,9
Курулуш	1 581	7 208	1 570	7 332	18,0	82,0	17,6	82,4
Дүң жана чекене соода, автоунааларды жана мотоциклдарды оңдоо	3 510	5 934	3 809	7 134	37,2	62,8	34,8	65,2
Транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо	719	1 419	756	1 738	33,6	66,4	30,3	69,7
Мейманканалар жана ресторандардын ишмердиги	535	510	479	704	51,2	48,8	40,5	59,5
Маалымат жана байланыш	558	873	639	1 163	39,0	61,0	35,4	64,6

(3.14 таб. уландысы)

	Бардыгы. адам				Жумушчулардын жалпы санына карата салыштырма салмагы, пайыз менен			
	2017		2021		2017		2021	
	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер
Финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу	171	425	155	508	28,7	71,3	23,4	76,6
Кыймылсыз мүлк операциялары	1 183	1 888	1 319	2 155	38,5	61,5	38,0	62,0
Кесиптик, илимий жана техникалык ишмердиги	1 585	2 667	1 641	2 707	37,3	62,7	37,7	62,3
Административдик жана көмөкчү ишмердиги	730	1 383	592	1 375	34,5	65,5	30,1	69,9
Билим берүү	801	490	1 145	693	62,0	38,0	62,3	37,7
Саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө	652	349	832	560	65,1	34,9	59,7	40,3
Искусство, көңүл ачуу жана эс алуу	87	206	106	161	29,8	70,2	39,7	60,3
Башка тейлөө ишмердиги	138	228	176	262	37,6	62,4	40,1	59,9

2021-жылы чакан ишканаларда иштеген аялдардын үлүшү 2017-жылга салыштырмалуу экономикалык ишмердиктин дээрлик көпчүлүк түрлөрүндө азайышы белгиленди, кесиптик, илимий жана техникалык ишмердиги, билим берүү, искусство, көңүл ачуу жана эс алуу, башка тейлөө ишмердигинен жана пайдалуу кендерди казуудан тышкары.

2021-жылы чакан ишканаларда иштеген эркектердин эң жогорку үлүшү пайдалуу кендерди казуу чөйрөсүнө – 88,0 пайызы, курулушка – 82,4 пайызы, электр энергия, газ жана буу менен камсыз кылууга – 81,6 пайызы, айыл чарба, токой чарба жана балык уулоочулукка – 80,5 пайызы, суу менен камсыздоо, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алууга – 72,3 пайызы туура келди.

■ 3.15 таблица: 2021-жылы ишкананын тиби, экономиканын сектору жана жынысы боюнча жумушчулар

	Жумушчулардын саны, адам			Аялдардын салыштырма салмагы, пайыз менен
	Бардыгы	анын ичинде		
		аялдар	эркектер	
Бардыгы	188 518	54 213	134 305	28,8
чакан	58 884	17 872	41 012	30,4
орто	34 003	10 724	23 279	31,5
ири	95 631	25 617	70 014	26,8
Айыл чарбасы, токой чарбасы жана балык уулоочулук	4 185	908	3 278	21,7
чакан	2 765	539	2 226	19,5
орто	1 178	299	878	25,4
ири	243	69	174	28,6
Өнөр жай жана курулуш	71 593	17 336	54 257	24,2
чакан	16 409	4 115	12 294	25,1
орто	13 730	3 810	9 920	27,8
ири	55 922	11 657	44 265	20,8
Кызмат көрсөтүү чөйрөсү	112 739	35 969	76 770	31,9
чакан	39 710	13 218	26 492	33,3
орто	19 095	6 614	12 481	34,6
ири	39 467	13 891	25 575	35,2

Чакан жана орто ишканалар – чарбалаштыруунун уюштуруу-укуктук формасынан көз каранды эмес, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 1998-жылдын 17-февралындагы №78 токтомуна ылайык, жумушчуларынын саны бар юридикалык жактар, коммерциялык ишканалар:

- айыл чарбасында, аңчылыкта жана токой чарбасында; балык уулоочулукта жана балык өстүрүүчүлүктө; тоо-кен өнөр жайында; иштетүү өндүрүшүндө; электр энергия, газ жана суу өндүрүү жана бөлүштүрүүдө; курулушта – 50 адам (чакан ишканалар) жана 51 адамдан 200 адамга чейин (орто ишканалар);

- соода: автомобилдерди, тиричилик буюмдарын жана жеке керектелүүчү нерселерди оңдоодо; мейманканалардын жана ресторандардын кызмат көрсөтүүлөрүндө; транспорт жана байланышта; финансы ишмердигинде; кыймылсыз мүлк операцияларында, ижара жана керектөөчүлөргө кызмат көрсөтүүлөрдө; саламаттыкты сактоо жана социалдык кызмат көрсөтүүлөрдө; коммуналдык, социалдык жана жеке кызматтарды көрсөтүүлөрдө – 15 адам (чакан ишканалар) жана 16 адамдан 50 адамга чейин (орто ишканаларда).

■ 3.16 таблица: Ишкананын тиби, жынысы жана аймактар боюнча жумушчулар

	Бардыгы, адам				Салыштырма салмак, пайыз менен			
	2017		2021		2017		2021	
	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер	аял-эркек-дар	эркектер	аял-эркек-дар	эркектер
Кыргыз Республикасы	56 349	129 198	54 213	134 305	30,4	69,6	28,8	71,2
чакан	17 009	36 169	17 872	41 012	32,0	68,0	30,4	69,6
орто	11 595	24 613	10 724	23 279	32,0	68,0	31,5	68,5
ири ¹	27 745	68 416	25 617	70 014	28,9	71,1	26,8	73,2
Баткен облусу	899	4 070	846	4 321	18,1	81,9	16,4	83,6
чакан	310	1 195	433	1 445	20,6	79,4	23,1	76,9
орто	264	1 678	277	1 904	13,6	86,4	12,7	87,3
ири	325	1 198	136	972	21,3	78,7	12,3	87,7
Жалал-Абад облусу	4 104	13 379	3 689	13 407	23,5	76,5	21,6	78,4
чакан	797	2 662	800	2 684	23,0	77,0	23,0	77,0
орто	601	1 873	604	1 658	24,3	75,7	26,7	73,3
ири	2 706	8 843	2 285	9 066	23,4	76,6	20,1	79,9

Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери

(3.16 таб. уландысы)

	Бардыгы, адам				Салыштырма салмак, пайыз менен			
	2017		2021		2017		2021	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-эркек-дар	эркек-тер	аял-эркек-дар	эркек-тер
Ысык-Көл облусу	2 589	9 434	2 494	9 270	21,5	78,5	21,2	78,8
чакан	807	1 382	757	2 056	36,9	63,1	26,9	73,1
орто	688	2 022	758	1 889	25,4	74,6	28,6	71,4
ири	1 094	6 030	979	5 324	15,4	84,6	15,5	84,5
Нарын облусу	633	2 679	585	2 141	19,1	80,9	21,4	78,6
чакан	283	1 140	351	1 289	19,9	80,1	21,4	78,6
орто	156	624	186	706	20,0	80,0	20,8	79,2
ири	194	915	48	146	17,5	82,5	24,6	75,4
Ош облусу	957	4 431	1 426	5 565	17,8	82,2	20,4	79,6
чакан	538	2 179	830	2 591	19,8	80,2	24,3	75,7
орто	297	1 230	286	949	19,4	80,6	23,1	76,9
ири	123	1 022	311	2 025	10,7	89,3	13,3	86,7
Талас облусу	414	1 905	461	2 678	17,8	82,2	14,7	85,3
чакан	174	986	274	1 397	15,0	85,0	16,4	83,6
орто	85	309	73	242	21,5	78,5	23,0	77,0
ири	155	610	115	1 038	20,2	79,8	10,0	90,0
Чүй облусу	9 653	20 652	9 334	20 186	31,9	68,1	31,6	68,4
чакан	2 631	5 831	2 864	6 504	31,1	68,9	30,6	69,4
орто	2 463	4 999	1 989	4 112	33,0	67,0	32,6	67,4
ири	4 559	9 822	4 481	9 570	31,7	68,3	31,9	68,1
Бишкек ш.	29 140	57 135	28 471	62 874	33,8	66,2	31,2	68,8
чакан	10 192	18 120	10 143	19 806	36,0	64,0	33,9	66,1
орто	6 423	10 339	6 068	10 357	38,3	61,7	36,9	63,1
ири	12 525	28 676	12 260	32 711	30,4	69,6	27,3	72,7
Ош ш.	3 346	7 305	2 605	6 715	31,4	68,6	28,0	72,0
чакан	1 278	2 675	1 421	3 240	32,3	67,7	30,5	69,5
орто	618	1 538	483	1 462	28,7	71,3	24,8	75,2
ири	1 450	3 092	701	2 013	31,9	68,1	25,8	74,2

¹ Аймактык бөлүнүүсү жок ишканалар кошо эсептелди.

Жумушсуздук

■ 3.17 таблица: 15-28 жаш курактык топтогу жалпы жумушсуздуктун деңгээли (пайыз менен)

	2017	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы	11,7	10,8	10,0	9,4	9,3
аялдар	16,8	14,9	13,6	12,1	12,9
эркектер	9,1	8,7	8,3	8,0	7,6
Баткен облусу	13,1	14,4	11,7	10,1	10,7
аялдар	22,0	21,8	23,3	22,1	15,8
эркектер	7,9	10,7	7,2	6,8	9,3
Жалал-Абад облусу	12,5	8,9	8,4	15,1	16,4
аялдар	21,1	15,1	15,6	23,5	23,1
эркектер	9,0	6,8	5,7	11,6	13,7
Ысык-Көл облусу	15,0	18,5	21,4	16,6	12,2
аялдар	14,5	11,2	12,2	15,4	15,8
эркектер	15,1	21,1	24,5	17,2	10,7
Нарын облусу	20,6	21,9	22,2	17,6	16,3
аялдар	32,6	41,8	34,8	36,3	26,8
эркектер	16,1	15,1	18,2	13,0	12,8
Ош облусу	7,9	7,2	5,4	2,6	2,9
аялдар	13,2	15,8	9,3	3,1	5,2
эркектер	5,1	2,8	3,4	2,4	1,7
Талас облусу	4,7	3,9	5,0	5,6	5,6
аялдар	9,6	4,9	5,3	5,9	6,6
эркектер	2,2	3,5	4,8	5,4	5,0
Чүй облусу	12,5	9,3	10,4	9,8	8,4
аялдар	17,4	9,8	13,0	15,6	14,3
эркектер	10,2	9,1	9,2	7,0	5,7
Бишкек ш.	15,7	16,0	14,8	12,8	13,1
аялдар	16,0	13,3	15,1	11,7	14,1
эркектер	15,5	18,5	14,7	13,8	12,3

(3.17 таб. уландысы)

	2017	2018	2019	2020	2021
Ош ш.	7,4	5,6	4,4	4,9	6,3
аялдар	11,7	9,8	12,1	11,9	10,6
эркектер	6,3	4,6	2,8	3,0	5,0

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

■ 3.5 график: 2021-жылы билими жана жынысы боюнча жалпы жумушсуздук деңгээли

(үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча; жумушчу күчүнүн санына карата пайыз менен)

■ 3.18 таблица: Иш тажрыйбасы бар жумушсуздарды жумушсуздуктун себептери жана жынысы боюнча бөлүштүрүү
(пайыз менен)

	2019		2020		2021	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
Бардыгы	100	100	100	100	100	100
<i>алардын ичинен мурунку иштеген жеринен төмөнкүлөргө байланыштуу кетишкен:</i>						
иштен бошогондугу, штаттык түзүмдүн кыскаргандыгы, ишканалардын жоюлушу	8,7	7,4	4,3	5,2	4,0	4,6
өз бизнесин жоюлушу	0,1	1,5	0,1	0,3	0,3	1,3
өз каалоо менен жумуштан бошогондугу	6,1	9,9	3,3	6,4	4,6	6,2
убактылуу иш аяктаган, сезондук жумуш мөөнөтүнүн бүтүшү, келишим боюнча иштөө	31,6	39,5	53,5	57,7	65,4	65,1
пенсияга чыгуу	0,3	0,4	2,0	2,0	1,1	2,2
жашаган жерин алмаштыруу	4,3	2,7	1,0	1,4	1,2	1,3
ден-соолугуна байланыштуу	4,1	14,5	3,1	3,6	2,6	4,1
жеке үй-бүлөлүк себептери боюнча	44,1	20,6	23,5	11,7	20,0	13,7
башка себептери боюнча	0,6	3,5	9,1	11,6	0,9	1,6

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

■ 3.19 таблица: Жынысы жана жумуш издөө ыкмалары¹ боюнча жумушсуздар

	Бардыгы, адам		Жыйынтыкка карата пайыз менен	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
Бардыгы	64 970	77 646	100	100
<i>анын ичинде жумуш издөөнүн колдонулган ыкмалары:</i>				
мамлекеттик иш менен камсыз кылуу кызматына кайрылуу	5 059	3 734	7,8	4,8

(3.19 таб. уландысы)

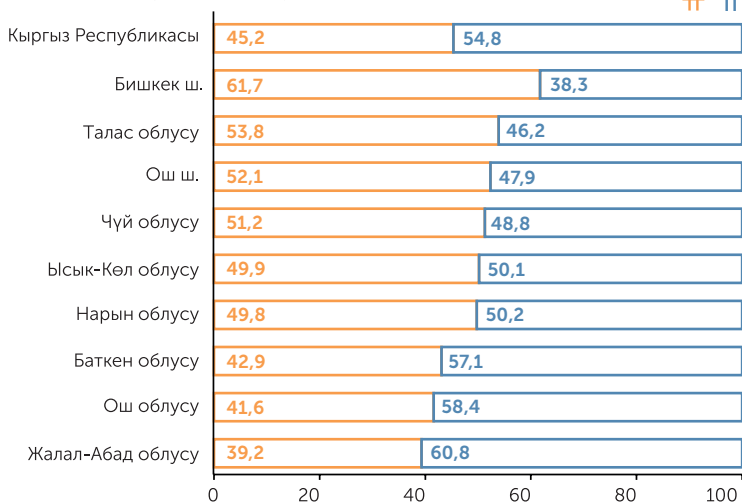
	Бардыгы, адам		Жыйынтыкка карата пайыз менен	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
коммерциялык иш менен камсыз кылуу кызматына кайрылуу	1 742	2 943	2,7	3,8
басма сөзгө кулактандыруу берүү, кулактандырууга карап чыгуу	12 615	16 289	19,4	21,0
тааныштарга, туугандарга, досторго кайрылуу	49 648	63 417	76,4	81,7
администрацияга же жумуш берүүчүгө түздөн түз кайрылуу	9 587	9 304	14,8	12,0
өз бизнес ачуу үчүн жер участка издөө, имарат, автоунаа жана жабуу, чийки зат, каржылоо каражаттарын издөө	1 546	4 182	2,4	5,4
башка издөө жолдору	45	31	0,1	0,0

¹ Графа боюнча маанилердин суммасы жалпы суммадан көбүрөк, анткени жумушсуздар жумуш издөөнүн бардык ыкмаларын көрсөтүлгөн.

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

■ 3.6 график: 2021-жылы аймактар жана жынысы боюнча расмий катталган жумушсуздук

(пайыз менен)

2021-жылы катталган жумушсуздардын жалпы санында жумушсуз аялдардын эң жогорку үлүшү Бишкек шаарында (61,7 пайыз) жана Ысык-Көл облусунда (53,8 пайыз) белгиленген.

■ 3.20 таблица: Жумушсуздуктун себептери жана жынысы боюнча расмий катталган жумушсуздар
(жылдын аягына карата)

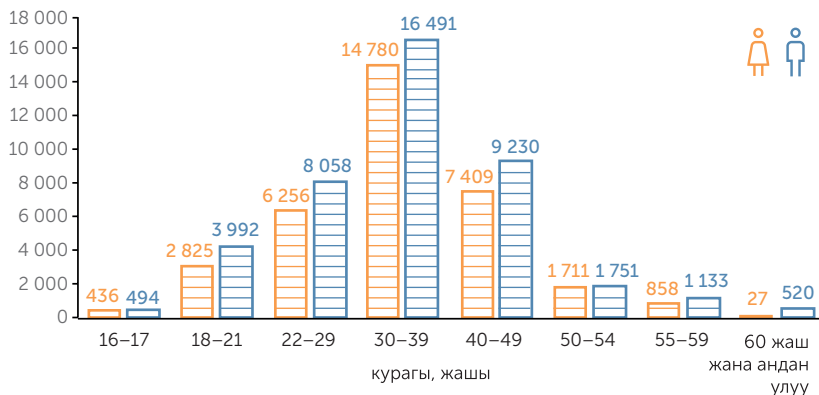
	2020		2021	
	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер
<i>Жыйынтыкка карата пайыз менен</i>				
Бардыгы <i>анын ичинде:</i>	100	100	100	100
иштен бошотулгандыгына байланыштуу	0,8	0,5	0,7	0,5
өз каалоосу боюнча иштен бошогондор	8,9	6,4	9,7	6,8
биринчи жолу жумуш издөө	89,3	92,3	89,2	92,2
башка себептер боюнча	1,1	0,5	0,4	0,5
<i>Катталган жумушсуздардын жалпы санына карата салыштырма салмагы, пайыз менен</i>				
Бардыгы <i>анын ичинде:</i>	46,8	53,2	45,2	54,8
иштен бошотулгандыгына байланыштуу	58,7	41,3	54,8	45,2
өз каалоосу боюнча иштен бошогондор	54,9	45,1	54,1	45,9
башка себептер боюнча	55,9	43,1	40,1	59,9
биринчи жолу жумуш издөө	46,0	54,0	44,3	55,7

2021-жылы аялдар арасында жумуштан бошотулгандардын саны катталган жумушсуздардын жалпы санынын 0,7 пайызын же 55,0 пайызын түзсө, эркектер арасында бул көрсөткүч тиешелүүлүгүнө жараша 0,5 же 45,0 пайызды түзгөн.

■ 3.21 таблица: Билим деңгээли жана жынысы боюнча расмий катталган жумушсуздар
(жылдын аягына карата)

	2017		2021	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
<i>Жыйынтыкка карата пайыз менен</i>				
Бардыгы анын ичинде төмөнкүдөй билими барлар:	100	100	100	100
жогорку билим	12,3	10,3	8,2	4,5
атайын орто билим	19,5	17,1	6,4	3,5
жалпы орто билим	54,0	61,4	67,8	70,3
толук орто билими жоктор	14,3	11,2	17,7	21,8
<i>Катталган жумушсуздардын жалпы санына карата салыштырма салмагы пайыз менен</i>				
Бардыгы анын ичинде төмөнкүдөй билими барлар:	50,9	49,1	45,2	54,8
жогорку билим	55,3	44,7	60,1	39,9
атайын орто билим	54,1	45,9	60,1	39,9
жалпы орто билим	47,7	52,3	44,3	55,7
толук орто билими жоктор	56,8	43,2	40,1	59,9

■ 3.7 график: 2021-жылы жаш курактык топтору жана жынысы боюнча расмий катталган жумушсуздар
(адам)

2021-жылы расмий катталган жумушсуздардын жалпы санында бардык курактык топтордо эркектер басымдуулук кылат.

■ 3.22 таблица: Жумушсуздуктун узактыгы жана жынысы боюнча расмий катталган жумушсуздар
(жылдын аягына карата)

	Жыйынтыкка карата пайыз менен				Катталган жумушсуздардын жалпы санына карата салыштырма салмагы, пайыз менен			
	2017		2021		2017		2021	
	аял-эркектер	аял-эркектер	аял-эркектер	аял-эркектер	аял-эркектер	аял-эркектер	аял-эркектер	аял-эркектер
Бардыгы анын ичинде жумушсуздуктун узактыгы боюнча:	100	100	100	100	53,0	47,0	46,8	53,2
1 айга чейин	4,7	3,3	3,1	2,9	59,4	40,6	46,5	53,5
1 айдан 3 айга чейин	10,6	8,9	7,0	6,0	55,1	44,9	49,0	51,0
3 айдан 6 айга чейин	17,6	15,5	9,6	8,0	54,0	46,0	49,7	50,3
6 айдан 12 айга чейин	29,2	27,1	21,5	19,8	52,7	47,3	59,3	40,7
1 жыл жана андан ашык	37,9	45,1	58,8	63,3	46,5	53,5	46,0	54,0

■ 3.23 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча иш менен камсыздоо кызмат органдары тарабынан ишке орношкондордун саны
(миң адам)

	2017	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы	43,1	27,1	27,0	15,2	15,6
аялдар	21,6	14,5	15,2	8,5	8,5
эркектер	21,5	12,6	11,8	6,7	7,1
Баткен облусу	3,8	1,3	2,3	1,2	0,9
аялдар	1,5	0,5	1,3	0,5	0,3
эркектер	2,3	0,8	1,0	0,7	0,6

(3.23 таб. уландысы)

	2017	2018	2019	2020	2021
Жалал-Абад облусу	5,2	4,1	3,7	2,5	2,7
аялдар	2,4	2,2	2,5	1,3	1,4
эркектер	2,8	1,9	1,2	1,2	1,3
Ысык-Көл облусу	2,3	2,3	2,3	1,4	1,9
аялдар	1,0	1,1	1,4	0,8	1,0
эркектер	1,3	1,2	0,9	0,6	0,9
Нарын облусу	0,8	0,5	0,8	0,4	0,5
аялдар	0,4	0,2	0,6	0,3	0,3
эркектер	0,4	0,3	0,2	0,1	0,2
Ош облусу	5,2	2,5	2,3	1,4	1,3
аялдар	1,9	1,2	1,4	0,9	0,7
эркектер	2,3	1,3	0,9	0,5	0,6
Талас облусу	1,7	1,7	1,9	1,2	1,0
аялдар	1,1	1,2	1,2	0,6	0,5
эркектер	0,6	0,5	0,7	0,6	0,5
Чүй облусу	6,1	4,9	4,8	2,4	2,5
аялдар	3,3	2,7	2,8	1,3	1,4
эркектер	2,8	2,2	2,0	0,9	1,1
Бишкек ш.	9,9	8,4	7,5	4,3	4,1
аялдар	5,3	4,7	3,2	2,6	2,6
эркектер	4,6	3,7	4,3	1,7	1,5
Ош ш.	1,4	1,4	1,4	0,3	0,7
аялдар	0,8	0,7	0,8	0,2	0,4
эркектер	0,6	0,7	0,6	0,1	0,3
Жаштардын эмгек биржасы¹	6,8
аялдар	3,9
эркектер	2,9

¹ 2018-жылдын баштап Жаштар эмгек биржасы боюнча маалыматтар облустардын курамында келтирилген.

Кызматкерлердин эмгек акысы

■ 3.24 таблица: Экономикалык ишмердиктин түрлөрү боюнча аялдардын жана эркектердин орточо айлык акысы (сом)

	2017	2018	2019	2020	2021
Аялдардын орточо айлык акысы, бардыгы	12 183	12 574	14 421	15 078	16 524
Айыл чарбасы, токой чарбасы жана балык уулоочулук	8 497	8 906	9 077	9 416	9 132
Пайдалуу кендерди казуу	22 099	19 859	25 113	31 673	30 578
Иштетүү өнөр жайы	12 737	13 705	15 161	16 268	17 547
Электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)	24 395	24 855	28 936	27 558	29 452
Суу менен камсыздоо, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу	11 217	11 810	14 492	14 552	14 355
Курулуш	14 490	13 824	15 478	14 581	18 476
Дүң жана чекене соода, автоунааларды жана мотоциклдарды оңдоо	14 808	16 022	16 246	16 291	18 227
Транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо	16 074	14 877	15 182	15 782	17 199
Мейманканалар жана ресторандардын ишмердиги	11 401	12 791	14 686	16 303	16 186
Маалымат жана байланыш	24 367	26 920	30 637	29 827	31 873
Финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу	24 811	28 331	31 556	31 532	33 125
Кыймылсыз мүлк операциялары	11 195	12 556	14 041	14 029	16 183
Кесиптик, илимий жана техникалык ишмердиги	15 840	16 417	18 914	19 645	23 400
Административдик жана көмөкчү ишмердиги	11 458	10 580	11 667	13 569	16 011
Мамлекеттик башкаруу жана коргоо; милдеттүү социалдык камсыздоо	14 506	15 653	15 488	16 847	18 774

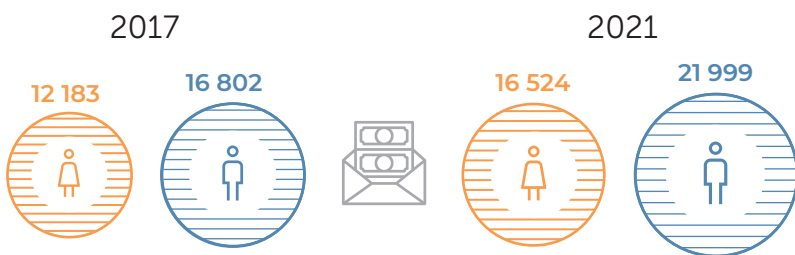
(3.24 таб. уландысы)

	2017	2018	2019	2020	2021
Билим берүү	10 749	10 691	13 319	14 260	15 042
Саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө	9 927	10 482	11 153	11 052	14 369
Искусство, көңүл ачуу жана эс алуу	8 451	8 799	8 887	9 068	11 261
Башка тейлөө ишмердиги	18 607	17 808	18 437	19 088	18 680
Эркектердин орточо айлык акысы, бардыгы	16 802	17 556	18 724	19 992	21 999
Айыл чарбасы, токой чарбасы жана балык уулоочулук	8 922	9 117	9 776	10 370	10 584
Пайдалуу кендерди казуу	23 738	26 350	29 614	30 927	40 658
Иштетүү өнөр жайы	15 802	16 712	17 659	21 045	24 272
Электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)	24 266	26 772	29 040	28 339	30 906
Суу менен камсыздоо, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу	13 276	14 016	14 980	16 786	18 247
Курулуш	16 613	16 640	20 339	18 540	24 810
Дүң жана чекене соода, автоунааларды жана мотоциклдарды оңдоо	16 556	17 624	19 133	19 392	21 804
Транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо	25 483	25 678	24 925	24 799	27 538
Мейманканалар жана ресторандардын ишмердиги	11 979	15 930	17 240	18 673	17 493
Маалымат жана байланыш	30 263	39 038	36 272	39 569	35 405
Финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу	36 352	36 192	41 375	42 667	46 413
Кыймылсыз мүлк операциялары	13 722	13 758	14 890	16 116	17 528
Кесиптик, илимий жана техникалык ишмердиги	25 271	22 722	26 838	26 467	25 911

(3.24 таб. уландысы)

	2017	2018	2019	2020	2021
Административдик жана көмөкчү ишмердиги	12 358	13 580	13 768	16 788	18 648
Мамлекеттик башкаруу жана коргоо; милдеттүү социалдык камсыздоо	17 176	18 080	17 500	20 346	21 832
Билим берүү	11 156	11 006	13 163	14 055	14 642
Саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө	9 678	9 585	10 385	10 431	14 533
Искусство, көңүл ачуу жана эс алуу	8 179	8 061	8 964	9 004	10 477
Башка тейлөө ишмердиги	19 062	11 650	12 252	12 359	12 464

■ 3.8 график: Аялдардын жана эркектердин орточо айлык эмгек акысы
(сом)

Чарба жүргүзүүчү субъекттер

- 3.25 таблица: Экономикалык ишмердиктин түрлөрү жана жынысы боюнча иштеп жаткан чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилери (2022-жылдын 1- январына карата)

	Бардыгы, адам		Жетекчилердин жалпы санына карата салыштырма салмагы, пайыз менен	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
Бардыгы	209 524	532 942	28,2	71,8
Айыл чарбасы, токой чарбасы жана балык уулоочулук	102 046	368 373	21,7	78,3
Пайдалуу кендерди казуу	72	725	9	91
Иштетүү өнөр жайы (иштетүү өндүрүшү)	4 575	11 336	28,8	71,2
Электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)	56	183	23,4	76,6
Суу менен жабдуу, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу	75	649	10,4	89,6
Курулуш	622	7 660	7,5	92,5
Дүң жана чекене соода; автоунааларды жана мотоциклдарды оңдоо	59 795	60 361	49,8	50,2
Транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо	1 180	41 247	2,8	97,2
Мейманканалардын жана ресторандардын ишмердиги	7 064	7 098	49,9	50,1
Маалымат жана байланыш	1 181	2 979	28,4	71,6
Финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу	974	1 762	35,6	64,4
Кыймылсыз мүлк операциялары	3 269	3 046	51,8	48,2

(3.25 таб. уландысы)

	Бардыгы, адам		Жетекчилердин жалпы санына карата салыштыр- ма салмагы, пайыз менен	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
Кесиптик, илимий жана техникалык ишмердиги	9 063	7 436	54,9	45,1
Административдик жана көмөкчү ишмердиги	1 946	1 941	50,1	49,9
Мамлекеттик башкаруу жана коргоо; милдеттүү социалдык камсыздоо	202	2 036	9,0	91,0
Билим берүү	5 262	2 470	68,1	31,9
Саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө	2 309	2 041	53,1	46,9
Искусство, көңүл ачуу жана эс алуу	1 008	2 017	33,3	66,7
Башка тейлөө ишмердиги	8 753	9 493	48	52
Жалданма жумушчулары бар жеке үй чарбалардын ишмердиги; жеке үй чарбалар тарабынан жеке керектөөлөр үчүн түрдүү товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү өндүрүү	68	45	60,2	39,8
Экстерриториалдык уюмдардын ишмердиги	4	44	8,3	91,7

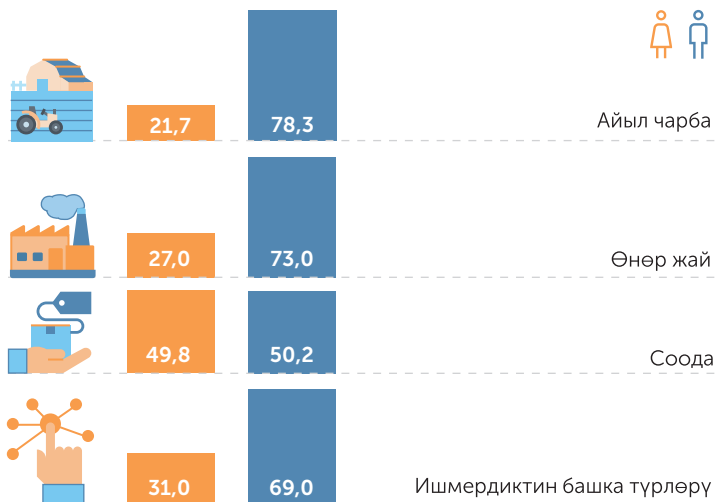
¹ Ушул жана андан ары бөлүмдө - статистикалык бирдиктердин бирдиктүү мамлекеттик регистринде катталган.

Жетекчи – бул чарба жүргүзүүчү субъектилерди башкаруучу адам.

Чарба жүргүзүүчү субъектилер – бул юридикалык жак деген статусу бар же юридикалык жакты (жеке адам) түзбөстөн өз ишмердигин ишке ашырган өз алдынча чарба жүргүзүүчү субъект.

■ 3.9 график: Экономикалык ишмердиктин түрү жана жынысы боюнча иштеп жаткан чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилери

(2022-жылдын 1- январына карата, жыйынтыкка карата пайыз менен)

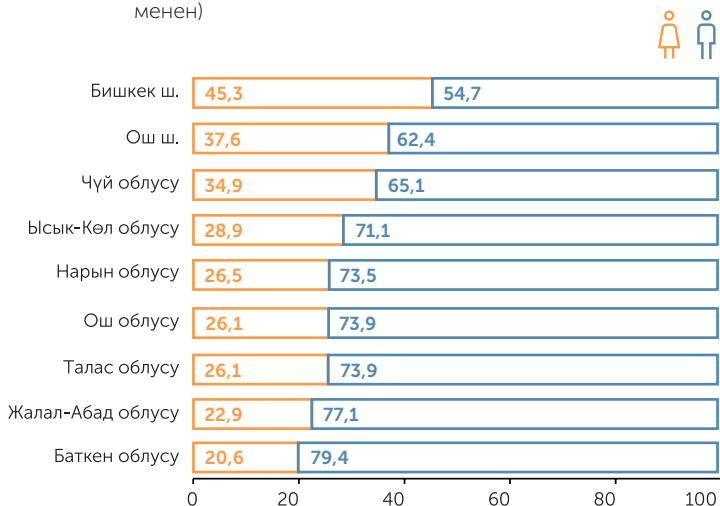

■ 3.26 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча иштеп жаткан чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилери

(2022-жылдын 1- январына карата)

	Бардыгы, адам		Жетекчилердин жалпы санына карата салыштырма салмагы, пайыз менен	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
Кыргыз Республикасы	209 524	532 942	28,2	71,8
Баткен облусу	14 505	56 013	20,6	79,4
Жалал-Абад облусу	30 371	102 406	22,9	77,1
Ысык-Көл облусу	18 347	45 178	28,9	71,1
Нарын облусу	15 084	42 771	26,1	73,9
Ош облусу	48 069	136 231	26,1	73,9
Талас облусу	10 353	28 714	26,5	73,5
Чүй облусу	43 672	81 305	34,9	65,1
Бишкек ш.	17 779	21 461	45,3	54,7
Ош ш.	11 344	18 863	37,6	62,4

■ 3.10 график: Аймактар жана жынысы боюнча иштеп жаткан чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилери
(2022-жылдын 1- январына карата, жыйынтыкка карата пайыз менен)

■ 3.27 таблица: Экономикалык ишмердиктин түрү жана жынысы боюнча иштеп жаткан чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилеринин санынын катышы
(1- январга карата)

	Бардыгы, адам				2022-жылы 2021-жылга карата пайыз менен	
	2021		2022		аял-дар	эркек-тер
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер		
Бардыгы	202 797	523 765	209 524	532 942	103,3	101,8
Айыл чарбасы, токой чарбасы жана балык уулоочулук	99 199	363 395	102 046	368 373	102,9	101,4
Пайдалуу кендерди казуу	59	665	72	725	122,0	109,0
Иштетүү өнөр жайы (иштетүү өндүрүшү)	4 431	10 946	4 575	11 336	103,2	103,6
Электр энергия, газ, буу жана кондицияланган аба менен камсыздоо (жабдуу)	49	175	56	183	114,3	104,6

(продолжение таб. 3.27)

	Бардыгы, адам				2022-жылы 2021-жылга карата пайыз менен	
	2021		2022		аял- дар	эркек- тер
	аял- дар	эркек- тер	аял- дар	эркек- тер		
Суу менен жабдуу, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу	69	599	75	649	108,7	108,3
Курулуш	574	7 233	622	7 660	108,4	105,9
Дүң жана чекене соода; автоунааларды жана мотоциклдарды оңдоо	59 105	58 960	59 795	60 361	101,2	102,4
Транспорт ишмердиги жана жүктөрдү сактоо	1 096	41 023	1 180	41 247	107,7	100,5
Мейманканалардын жана ресторандардын ишмердиги	6 846	6 831	7 064	7 098	103,2	103,9
Маалымат жана байланыш	1 096	2 739	1 181	2 979	107,8	108,8
Финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу	957	1 713	974	1 762	101,8	102,9
Кыймылсыз мүлк операциялары	3 108	2 902	3 269	3 046	105,2	105,0
Кесиптик, илимий жана техникалык ишмердиги	8 034	7 084	9 063	7 436	112,8	105,0
Административдик жана көмөкчү ишмердиги	1 596	1 749	1 946	1 941	121,9	111,0
Мамлекеттик башкаруу жана коргоо; милдеттүү социалдык камсыздоо	208	2 069	202	2 036	97,1	98,4
Билим берүү	4 996	2 387	5 262	2 470	105,3	103,5
Саламаттыкты сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө	2 112	1 910	2 309	2 041	109,3	106,9
Искусство, көңүл ачуу жана эс алуу	950	1 933	1 008	2 017	106,1	104,3
Башка тейлөө ишмердиги	8 243	9 366	8 753	9 493	106,2	101,4

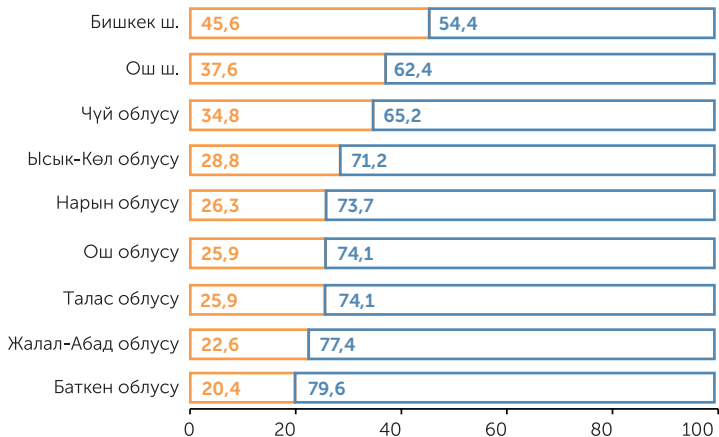
(3.27 таб. уландысы)

	Бардыгы, адам				2022-жылы 2021-жылга карата пайыз менен	
	2021		2022		аял- дар	эркек- тер
	аял- дар	эркек- тер	аял- дар	эркек- тер		
Жалданма жумушчулары бар жеке үй чарбалардын ишмердиги; жеке үй чарбалар тарабынан жеке керектөөлөр үчүн түрдүү товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү өндүрүү	65	41	68	45	104,6	109,8
Экстерриториалдык уюмдардын ишмердиги	4	45	4	44	100,0	97,8

- **3.28 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча жеке менчик формасы менен иштеп жаткан чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилери**
(2022-жылдын 1- январына карата)

	Бардыгы, адам		Жетекчилердин жалпы санына карата салыштырма салмагы, пайыз менен	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
Кыргыз Республикасы	205 926	528 004	28,1	71,9
Баткен облусу	14 192	55 544	20,4	79,6
Жалал-Абад облусу	29 678	101 479	22,6	77,4
Ысык-Көл облусу	18 034	44 612	28,8	71,2
Нарын облусу	14 809	42 340	25,9	74,1
Ош облусу	47 287	135 500	25,9	74,1
Талас облусу	10 148	28 406	26,3	73,7
Чүй облусу	43 132	80 724	34,8	65,2
Бишкек ш.	17 429	20 785	45,6	54,4
Ош ш.	11 217	18 614	37,6	62,4

- **3.11 график: Аймактар жана жынысы боюнча жеке менчик формасы менен иштеп жаткан чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилери**
(2022-жылдын 1- январына карата, жыйынтыкка карата пайыз менен)

- **3.29 таблица: Менчик формасы, жынысы жана аймактар боюнча иштеп жаткан чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилери**
(2022-жылдын 1- январына карата)

	Мамлекеттик менчиктин формасы		Муниципалдык менчиктин формасы	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
<i>Бардыгы, адам</i>				
Кыргыз Республикасы	2 501	3 321	939	1 533
Баткен облусу	244	353	69	116
Жалал-Абад облусу	660	652	33	275
Ысык-Көл облусу	82	297	231	268
Нарын облусу	262	294	13	136
Ош облусу	762	490	20	241
Талас облусу	151	218	54	90
Чүй облусу	132	298	256	247
Бишкек ш.	135	519	209	112
Ош ш.	73	200	54	48

(3.29 таб. уландысы)

	Мамлекеттик менчиктин формасы		Муниципалдык менчиктин формасы	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
<i>Жетекчилердин жалпы санына карата салыштырма салмагы, пайыз менен</i>				
Кыргыз Республикасы	43,0	57,0	38,0	62,0
Баткен облусу	40,9	59,1	37,3	62,7
Жалал-Абад облусу	50,3	49,7	10,7	89,3
Ысык-Көл облусу	21,6	78,4	46,3	53,7
Нарын облусу	47,1	52,9	8,7	91,3
Ош облусу	60,9	39,1	7,7	92,3
Талас облусу	40,9	59,1	37,5	62,5
Чүй облусу	30,7	69,3	50,9	49,1
Бишкек ш.	20,6	79,4	65,1	34,9
Ош ш.	26,7	73,3	52,9	47,1

- 3.30 таблица: **Жынысы боюнча иштеп жаткан чакан, орто жана ири ишканалардын жетекчилери**
(1- январына карата, адам)

	Чакан		Орто		Ири	
	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер
2017	6 527	15 324	1 604	2 515	557	1 259
2018	6 810	15 708	1 670	2 374	575	1 290
2019	7 242	16 924	1 860	2 412	653	1 287
2020	7 090	16 162	1 888	2 401	677	1 288
2021	7 721	17 562	1 893	2 393	710	1 275
2022	8 263	18 762	1 895	2 268	702	1 164

- **3.31** таблица: Аймактар жана жынысы боюнча иштеп жаткан чакан, орто жана ири ишканалардын жетекчилери (2022-жылдын 1- январына карата, адам)

	Чакан		Орто		Ири	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
Кыргыз Республикасы	8 263	18 762	1 895	2 268	702	1 164
Баткен облусу	325	769	162	221	30	94
Жалал-Абад облусу	580	1 381	339	395	129	156
Ысык-Көл облусу	289	1 078	190	232	60	70
Нарын облусу	183	523	144	152	47	69
Ош облусу	961	1 912	336	306	77	95
Талас облусу	134	605	123	118	36	45
Чүй облусу	963	2 343	281	295	119	116
Бишкек ш.	4 430	9 190	248	433	163	425
Ош ш.	398	961	72	116	41	94

- **3.32** таблица: Ишкананын тиби боюнча иштеп жаткан чарба жүргүзүүчү субъекттердин жетекчилери (1- январга карата)

	Бардыгы, адам				2022-жылы 2021-жылга карата пайыз менен	
	2021		2022			
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
Бардыгы	202 797	523 765	209 524	532 942	103,3	101,8
Чакан	7 721	17 562	8 263	18 762	107,0	106,8
Орто	1 893	2 393	1 895	2 268	100,1	94,8
Ири	710	1 275	702	1 164	98,9	91,3
Дыйкан (фермер) чарбалар	70 291	278 889	72 394	282 414	103,0	101,3
Жеке ишкерлер	121 876	222 548	125 947	227 178	103,3	102,1
Башка өзгөчө бөлүмдөр	306	1 098	323	1 156	105,6	105,3

Дыйкан (фермер) чарбасы – юридикалык жак деген статусу бар же юридикалык жакты түзбөстөн өз ишмердигин ишке ашырган өз алдынча чарба жүргүзүүчү субъект, анын ишмердиги, негизинен, үй бүлө мүчөлөрүнүн, туугандардын жана айыл чарба продукциясын биргелешип өндүрүшкөн башка адамдардын эмгегине таянат, бул ишмердиктин негизги катары жер участогу саналат, же болбосо, жеке менчик катары же пайдаланууга (ижарага) алынган башка мүлкү эсептелет.

- **3.33** таблица: Аймактар жана жынысы боюнча иштеп жаткан дыйкан (фермер) чарбаларынын жетекчилери (2022-жылдын 1- январына карата)

	Бардыгы, адам		Жетекчилердин жалпы санына карата салыштырма салмагы, пайыз менен	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
Кыргыз Республикасы	72 394	282 414	20,4	79,6
Баткен облусу	3 233	29 078	10,0	90,0
Жалал-Абад облусу	14 339	68 554	17,3	82,7
Ысык-Көл облусу	3 366	16 579	16,9	83,1
Нарын облусу	6 117	27 228	18,3	81,7
Ош облусу	25 630	81 155	24,0	76,0
Талас облусу	4 751	19 048	20,0	80,0
Чүй облусу	13 726	38 078	26,5	73,5
Бишкек ш.	338	493	40,7	59,3
Ош ш.	894	2 201	28,9	71,1

Ишкерчилик жеке ишмердик менен алек болгон адам – Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык, ишкерчиликтин айрым түрлөрү боюнча юридикалык жакты түзбөстөн жеке ишкер катары же патенттик негизде мамлекеттик каттоодон өткөн учурдан тартып ишкерчилик ишмердикти жүргүзүүгө укугу бар жаран.

- **3.34 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча иштеп жаткан жеке ишкерлердин жетекчилери**
(2022-жылдын 1- январына карата)

	Бардыгы, адам		Жетекчилердин жалпы санына карата салыштырма салмагы, пайыз менен	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
Кыргыз Республикасы	125 947	227 178	35,7	64,3
Баткен облусу	10 741	25 770	29,4	70,6
Жалал-Абад облусу	14 956	31 804	32,0	68,0
Ысык-Көл облусу	14 422	27 096	34,7	65,3
Нарын облусу	8 577	14 748	36,8	63,2
Ош облусу	21 045	52 672	28,5	71,5
Талас облусу	5 282	8 820	37,5	62,5
Чүй облусу	28 541	40 369	41,4	58,6
Бишкек ш.	12 472	10 526	54,2	45,8
Ош ш.	9 911	15 373	39,2	60,8

КАЛКТЫН ЖАШОО ДЕНГЭЭЛИ

4. КАЛКТЫН ЖАШОО ДЕҢГЭЭЛИ

Бул бөлүм калктын жашоо деңгээлин мүнөздөөчү көрсөткүчтөр менен индикаторлорду камтыйт.

Кыргыз Республикасындагы калктын бакубат жашоо деңгээлин баалоолордун натыйжалары Улуттук статистика комитети тарабынан квартал сайын 5 016 үй чарбасын камтуу менен үй чарбаларынын бюджеттерин жана жумушчу күчтөрдү тандалма интеграциялык изилдөөнүн негизинде жүргүзүлдү.

Керектөөчү чыгымдар боюнча эсептелген, 2021-жылда кедейчиликтин деңгээли жалпы өлкө боюнча 33,3 пайызды түзгөндүгүн, бул өткөн жылга карата 8,0 пайыздык пунктка көбөйгөндүгүн сурамжылоонун натыйжалары көрсөтүп турат.

Кедейчиликтин деңгээлин баалоо үчүн чектик (порог) маани катары 2020-жылдын кедейчилик чеги пайдаланылды, ал Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2011-жылдын 25-мартындагы № 115 токтому менен бекитилген кедейчиликтин чегин аныктоо методикасынын 3.7-пунктуна ылайык керектөө бааларынын орточо жылдык индексине карата индексацияланган. 2021-жылы кедейчиликтин жалпы чегинин нарктык көлөмү бир жылдын ичинде калктын киши башына 45 797 сомду, өтө кедейчилик – 30 536 сомду түздү.

Айыл жерлериндеги кедейчиликтин деңгээли 4,0 пайыздык пунктка, ал эми шаар жерлеринде 15,0 пайыздык пунктка көбөйдү.

2021-жылы кедейчиликтин чегинде 2 млн. 244 миң адам жашаган, алардын 62,7 пайызы айылдык калктуу пунктунун жашоочулары болуп саналган.

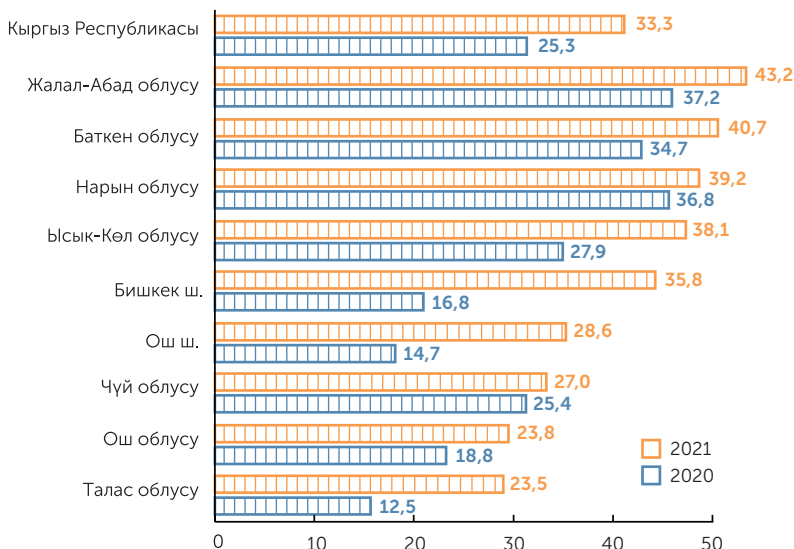
2021-жылы мурунку жылга салыштырмалуу бардык аймактарда кедейчиликтин деңгээли өсүшү белгиленди, анын ичинде Бишкек шаарында – 19,0 пайыздык пунктка, Ош шаарында – 13,9, Талас облусунда – 11,0, Ысык-Көл – 10,2, Жалал-Абад жана Баткен облустарында – 6,0, Ош – 5,0, Нарын – 2,4 жана Чүй облусунда – 1,6 пайыздык пунктка.

2021-жылы өтө кедейчиликтин деңгээли 6,0 пайызды түздү жана мурунку жылга салыштырганда 5,1 пайыздык пунктка өскөн. Өтө кедейчиликтин чегинде 407,1 миң адамдар жашаган, алардын 54,9 пайызы калк отурукташкан айыл пункттарынын жашоочулары болуп саналган.

Өтө кедейчиликтин өсүшү Талас облусунун шаардык жерлеринен кошпогондо, республиканын бардык аймактарында байкалат. Өтө кедейчилик Бишкек шаарында 9,2 пайыздык пунктка, Баткен облусунда – 8,5, Ысык-Көл – 7,6, Жалал-Абад – 6,0, Нарын облусунда – 3,7, Ош шаарында – 3,1, Чүй облусунда – 2,7 пайыздык пунктка, Талас облусунда – 2,6 жана Ош облусунда – 2,1 пайыздык пунктка өскөн.

Калктын жашоо деңгээлинин негизги индикаторлору

■ 4.1 график: Аймактар боюнча калктын кедейчиликтин деңгээли (пайыз менен)

■ 4.1 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча калктын кедейчилик деңгээли (пайыз менен)

	2020			2021		
	бар-дыгы	шаар жерлери	айыл жерлери	бар-дыгы	шаар жерлери	айыл жерлери
Кыргыз Республикасы	25,3	18,3	29,3	33,3	33,3	33,3
аялдар	25,3	18,3	29,6	33,1	32,6	33,4
эркектер	25,3	18,3	28,9	33,4	34,1	33,1
Баткен облусу	34,7	29,3	36,9	40,7	35,9	42,7
аялдар	34,3	28,1	37,0	40,8	35,4	43,3
эркектер	35,1	30,6	36,8	40,5	36,6	42,0

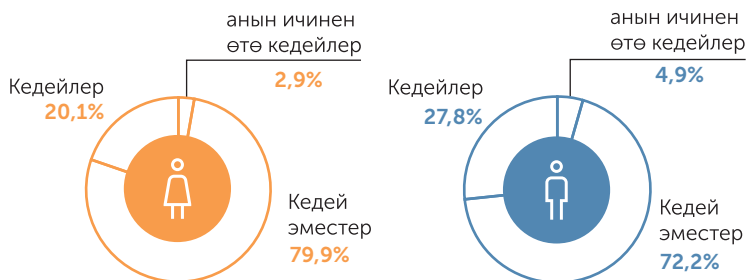
(4.1 таб. уландысы)

	2020			2021		
	бар-дыгы	шаар жерлери	айыл жерлери	бар-дыгы	шаар жерлери	айыл жерлери
Жалал-Абад облусу	37,2	28,3	40,2	43,2	43,9	42,9
аялдар	39,0	31,3	41,7	43,3	44,5	42,7
эркектер	35,4	25,1	38,7	43,2	43,1	43,2
Ысык-Көл облусу	27,9	18,4	32,0	38,1	33,0	40,4
аялдар	29,0	19,2	33,5	39,1	31,0	42,9
эркектер	26,7	17,5	30,4	37,2	35,3	37,9
Нарын облусу	36,8	15,0	40,4	39,2	22,4	41,9
аялдар	37,6	14,8	41,3	39,3	21,9	42,0
эркектер	35,9	15,3	39,4	39,0	22,9	41,7
Ош облусу	18,8	18,6	18,8	23,8	28,7	23,3
аялдар	18,9	18,3	19,0	23,6	27,8	23,2
эркектер	18,7	19,0	18,7	23,9	29,7	23,5
Талас облусу	12,5	17,8	11,6	23,5	30,4	22,2
аялдар	12,1	17,1	11,1	24,2	28,1	23,5
эркектер	12,9	18,6	12,0	22,8	32,9	21,0
Чүй облусу	25,4	7,5	29,8	27,0	9,5	31,2
аялдар	24,3	6,9	28,9	26,5	9,1	31,0
эркектер	26,6	8,3	30,7	27,6	10,1	31,4
Бишкек ш.	16,8	16,8	-	35,8	35,8	-
аялдар	16,4	16,4	-	35,0	35,0	-
эркектер	17,3	17,3	-	36,7	36,7	-
Ош ш.	14,7	14,7	-	28,6	28,6	-
аялдар	14,7	14,7	-	27,7	27,7	-
эркектер	14,8	14,8	-	29,5	29,5	-

2021-жылы эркектердин арасындай эле аялдар арасында кедейчиликтин деңгээли жалпы өлкө боюнча 33,3 пайызды түздү. Ал эми, Ош, Чүй облустарында жана Ош менен Бишкек шаарларында аялдар арасында кедейчиликтин деңгээли эркектерге караганда төмөн. Муну менен катар, Ысык-Көл облусунда кедейчиликте жашаган аялдардын үлүшү кедей жашаган эркектердин үлүшүнө

караганда 1,9 пайыздык пунктка жогору, Таласста – 1,4 пайыздык пунктка, Нарында жана Баткенде – 0,3 пайыздык пунктка жана Жалал-Абад облусунда – 0,1 пайыздык пунктка, ал эми бул област-тын шаарларында бул айырма 1,4 пайыздык пунктту түздү.

■ 4.2 график: 2021-жылы үй чарба башчысынын жынысы боюнча кедейчилик деңгээли (пайыз менен)

Эркектер башчылык кылган үй чарбаларынын үлүшү бардык үй чарбаларынын 59,7 пайызын түздү. Эркектер башчылык кылган үй чарбаларынын орточо 4,5 адамды түзсө, ошол эле учурда аялдар башчылык кылган үй чарбалары 3,4 адамды түздү.

Аялдар башчылык кылган үй чарбаларында жалпы кедейчилик менен өтө кедейчиликтин деңгээли эркектер башчылык кылган үй чарбаларына караганда төмөн. Ал эми, 2021-жылы эркектер башчылык кылган үй чарбалардын 27,8 пайызы жана аялдар башчылык кылган үй чарбалардын 20,1 пайызы кедейлер категориясына кирди.

Жашоо минимуму – материалдык байгерликтин жана кызмат көрсөтүүлөрдүн минималдуу топтомунун нарктык баалоосу, ошондой эле нарктык чоңдугу боюнча минималдуу керектөө корзинасына теңдештирилген, адамдын жашоо ишмердигин камсыздоо жана анын саламаттыгын сактоо үчүн зарыл болгон милдеттүү төлөмдөрдүн жана жыйымдардын (төгүмдөрдүн) суммасы.

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн “Калктын негизги социалдык-демографиялык топтору үчүн жашоо минимумунун түзүмүн бекитүү тууралуу” 2009-жылдын 6-ноябрындагы №694 токтомуна ылайык Улутстатком ар бир квартал сайын жашоо минимумунун нарктык чоңдугу боюнча баалоону ишке ашырат.

Жашоо минимумунун түзүмүндө азык-түлүк товарларынын үлүшү 65 пайызды, азык-түлүктүк эмес товарлар – 16 пайызды, кызмат көрсөтүүлөр – 17 пайызды жана салыктар – 2 пайызды түздү. Азык-түлүк корзинасынын энергетикалык баалуулугу 2101 ккал түздү, анын химиялык курамы 73 грамм белокту жана 71 грамм майды камтыйт.

■ 4.2 таблица: Үй башчысынын жынысына жараша үй чарбанын кедейчиликтин деңгээли
(пайыз менен)

	2017	2018	2019	2020	2021
Бардыгы	25,6	22,4	20,1	25,3	33,3
баласыз үй чарба	3,8	3,0	2,1	5,5	8,9
бир баласы бар үй чарба	13,0	9,7	10,0	10,6	19,7
эки баласы бар үй чарба	20,1	19,9	16,5	25,2	31,2
үч жана андан көп баласы бар үй чарба	43,7	37,0	33,7	39,4	49,6
Үй чарба башчысы аял	21,1	20,8	16,2	22,7	30,2
баласыз үй чарба	4,3	3,2	2,4	4,8	8,0
бир баласы бар үй чарба	9,0	9,3	7,4	10,4	18,0
эки баласы бар үй чарба	20,6	19,4	16,9	27,7	30,9
үч жана андан көп баласы бар үй чарба	38,7	36,9	27,2	36,8	48,0
Үй чарба башчысы эркек	27,6	23,1	22,0	26,5	34,8
баласыз үй чарба	3,4	2,8	1,9	5,9	9,5
бир баласы бар үй чарба	14,8	9,9	11,3	10,7	20,7
эки баласы бар үй чарба	19,8	20,1	16,4	24,1	31,3
үч жана андан көп баласы бар үй чарба	45,5	37,0	36,5	40,5	50,3

- **4.3 таблица: 2021-жылы үй башчысынын жынысына жараша үй чарбасынын киреше деңгээли**
(калктын киши башына орточо эсеп менен, айына сом менен)

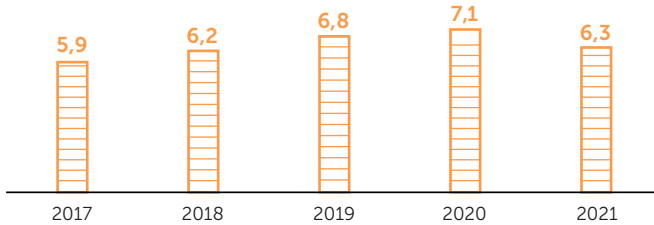
	Бардыгы	аялдар	эркектер
Кирешенин бардыгы	6 647,8	6 366,9	7 192,1
<i>анын ичинде:</i>			
жалданган жумуш (эмгек акы)	2 631,5	2 590,0	2 711,9
жеке ишмердик	932,4	1 034,0	735,5
өздүк мүлктөн киреше	42,9	36,7	54,9
пенсия	938,0	769,0	1 265,7
жеке көмөкчү чарбаларынан түшкөн киреше	949,6	1 020,1	813,0
Кыргызстандын аймагынан тышкары киреше	837,1	683,7	1 134,3
башкалар	316,1	233,3	476,7

- **4.4 таблица: Жашоо минимуму**
(калктын киши башына орточо эсеп менен; айына сом менен)

	2017	2018	2019	2020	2021
Бардыгы	4 900,79	4 792,54	4 806,32	5 358,53	6 268,31
Эмгекке жарамдуу курактагы калк <i>андан:</i>	5 479,05	5 357,92	5 368,64	6 003,64	7 040,33
аялдар	5 441,23	5 312,59	5 317,27	5 957,12	6 990,75
эркектер	5 625,60	5 482,77	5 485,06	6 143,79	7 219,11
Пенсиялык курактагы калк	4 392,88	4 282,99	4 286,71	4 785,43	5 580,35
Балдар <i>анын ичинен жаш куракта, жашы:</i>	4 158,42	4 070,82	4 091,05	4 532,95	5 282,48
0–7ден баштап	3 685,83	3 616,22	3 642,03	4 015,40	4 673,39
7–14ден баштап	4 325,88	4 227,77	4 245,56	4 716,76	5 489,42
14–17ден баштап	4 710,55	4 604,54	4 616,83	5 139,18	6 012,49

■ 4.3 график: Эң төмөн камсыздалган квинтилдин калктын кирешесиндеги үлүшү

(калктын жалпы кирешесинин көлөмүнө карата пайыз менен)

Акчалай кирешелердин жалпы көлөмүн калктын 20 пайыздык (квинтилдик) топтор боюнча бөлүштүрүү бир катар жылдан бери эң көп кирешелүү топтордун пайдасына өнүгүп келе жатат, аларда бардык акчалай кирешелердин жарымына жакыны топтолгон.

2021-жылы эң төмөн камсыз болгон квинтилдердин калктын кирешесинин жалпы көлөмүндөгү кирешелеринин үлүшү 6,3 пайызды түздү, бул акыркы беш жылдагы эң жогорку көрсөткүчтөн төмөн. Муну менен катар, кедей квинтилдин калктын киши башына орточо кирешеси 2020-жылга салыштырмалуу 19,4 пайызга өстү. Ошол эле убакытта, калктын жалпы кирешесиндеги эң бай квинтилдердин кирешелеринин үлүшү 43,9 пайызды түздү, бул өткөн жылдагы мааниден жогору, бирок акыркы беш жылдагы эң жогорку көрсөткүчтөн жогору эмес болгон. Бул калктын кирешесин бөлүштүрүүдөгү теңсиздиктин жогорлошуна алып келген (2020-жылы 5,9 эседен 2021-жылы 6,9 эсеге чейин), бул Джини 0,372 коэффициенти менен мүнөздөлөт жана бешинчи (эң жогорку) квинтилдин кирешесинин биринчи (эң төмөнкү) квинтилге болгон катышы.

■ 4.5 таблица: Аймактар боюнча жетишсиз салмактан жапаа чеккен 1–6 жаш курактык топтордогу балдардын үлүшү

(тиешелүү курактагы балдардын жалпы санына карата пайыз менен)

	2017	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы	7,2	7,9	8,6	7,6	8,3
кыздар	8,1	9,6	9,1	8,9	7,0
эркек балдар	6,3	6,0	8,1	6,1	9,7
Баткен облусу	10,1	10,9	11,7	8,2	7,8
Жалал-Абад облусу	9,1	5,6	6,4	5,9	2,9

(4.5 таб. уландысы)

	2017	2018	2019	2020	2021
Ысык-Көл облусу	5,9	8,4	9,2	6,2	6,7
Нарын облусу	11,9	15,9	14,7	16,8	15,0
Ош облусу	5,6	8,0	7,1	6,3	10,8
Талас облусу	2,8	0,8	6,9	4,3	1,3
Чүй облусу	6,2	9,4	12,8	7,8	9,4
Бишкек ш.	2,9	5,1	5,2	8,0	7,9
Ош ш.	7,5	9,3	9,2	11,0	11,0

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

Балдардын тамактануулары жөнүндө маалыматтарды талдоо үчүн керектелүүчү тамак-аш азыктарынын энергетикалык баалуулугун баалоону пайдалануудан сырткары баланын салмагы менен боюнун катышынын талдоосуна негизделген Z-скор усулу колдонулат. Бул катыш балдардын бою карата салмак ченеминен экиден ашык стандарттык четтөөлөргө караганда төмөн болсо, балдар жетишсиз тамактанат деп классификацияланат.

2021-жылы республикада 1–6 жаштагы балдардын 8,3 пайызы салмактын жетишсиздиги катталган. Бул жаштагы балдардын арасында эркек балдардын 9,7 пайызы жана кыздардын 7,0 пайызы жетишсиз тамактанган деп табылган.

■ 4.6 таблица: 2021-жылдагы кедейчилик деңгээли жана жынысы боюнча тамак-аш азыктарынын энергетикалык баалуулугу

	Бардыгы	анын ичинде	
		аялдар	эркектер
Тамак-аштын энергетикалык баалуулугу, ккал			
Бардыгы	2 240	2 142	2 350
кедей эместер	2 497	2 390	2 616
кедейлер	1 725	1 639	1 820
анын ичинен өтө кедейлер	1 430	1 351	1 523
Белоктор, грамм			
Бардыгы	61	59	65
кедей эместер	69	66	73
кедейлер	46	44	49
анын ичинен өтө кедейлер	38	36	40

(4.6 таб. уландысы)

	Бардыгы	анын ичинде	
		аялдар	эркектер
Майлар, грамм			
Бардыгы	66	64	69
кедей эместер	75	72	78
кедейлер	49	46	52
анын ичинен өтө кедейлер	42	39	44

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

Өтө кедей үй чарбаларындагы эркектер жана аялдардын тамак-аштарынын энергетикалык баалуулугу орточо республикалык көрсөткүчкө караганда 1,6 эсеге төмөн, жана кедей эмес үй чарбаларына караганда 1,7 эсеге төмөн.

■ 4.7 таблица: 2021-жылы жаш курагы боюнча чоңдор үчүн дененин салмагынын индекси (ДСИ)

(пайыз менен)

	Экөө тең	анын ичинде курагы боюнча, жаш			Пенсияга чыгуу курагы	Пенсионерлер
		18–29	30–39	40–49		
Салмактын жетишсиздиги (ДСИ<18,5)	1,4	4,7	0,9	0,3	0,3	0,2
аялдар	1,8	6,5	1,3	0,6	0,5	0,2
эркектер	0,9	2,9	0,5	0,0	0,2	0,2
Нормалдуу салмак (18,5<=ДСИ<25)	49,5	80,8	55,6	40,1	30,8	33,4
аялдар	50,4	80,6	65,2	42,0	30,1	32,7
эркектер	48,5	81,1	44,4	37,8	31,3	35,2
Салмактын ашыкчалыгы (25<=ИМТ<30)	37,7	12,7	38,0	46,7	51,5	44,7
аялдар	34,6	10,8	28,7	41,8	49,6	43,8
эркектер	41,5	14,4	48,8	52,6	53,1	47,3
Семиздик (ИМТ>=30)	11,4	1,9	5,6	12,9	17,4	21,7
аялдар	13,3	2,0	4,8	15,6	19,8	23,3
эркектер	9,1	1,7	6,4	9,6	15,4	17,3

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

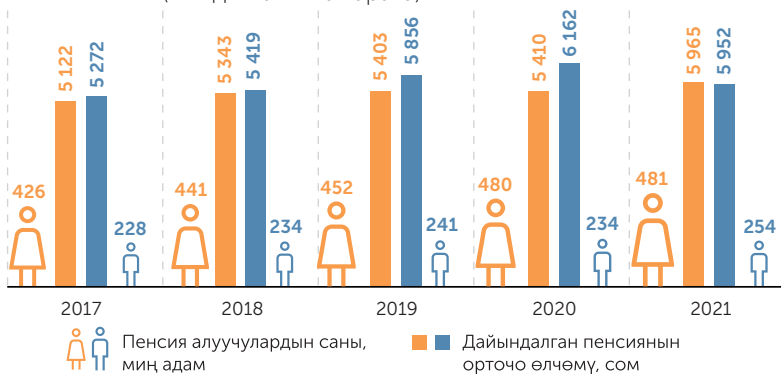
Чоңдордун арасында жетишсиз тамактанууга караганда семирүү олуттуу көйгөй болуп саналат. 2021-жылы эркектердин 41,5 пайызы жана аялдардын 34,6 пайызы салмактын ашыкчалыгы белгиленди. Аялдардын 13,3 пайызы жана эркектердин 9,1 пайызы өтө ашыкча салмактуу болгон. Ашыкча салмактагы адамдардын жогорку үлүшү 30 жаш жана андан улуу курактагы эркектердин арасында белгиленди. Ашыкча салмак негизинен пенсияга чыгуу алдындагы жана пенсия курагындагы калктын арасында байкалган. 2021-жылы эркектердин 48,5 пайызында жана аялдардын 50,4 пайызында нормалдуу салмак белгиленди.

Улгайган жана эмгекке жөндөмсүз калкты социалдык коргоо

- 4.8 таблица: Социалдык фондунун пенсиялык органдарында каттоодо турган пенсионерлердин саны жана аларга дайындалган пенсиянын орточо өлчөмү, жанысы боюнча (жылдын аягына карата)

	2017	2018	2019	2020	2021
Пенсия алуучулардын саны, миң адам анын ичинде:	654	675	693	714	735
аялдар	426	441	452	480	481
эркектер	228	234	241	234	254
Дайындалган пенсиянын орточо өлчөмү, сом анын ичинде:	5 172	5 368	5 553	5 909	6 202
аялдар	5 122	5 343	5 403	5 410	5 965
эркектер	5 272	5 419	5 856	6 162	5 952

- 4.4 график: Жынысы боюнча пенсия алуучулардын саны жана аларга дайындалган пенсиянын орточо өлчөмү (жылдын аягына карата)

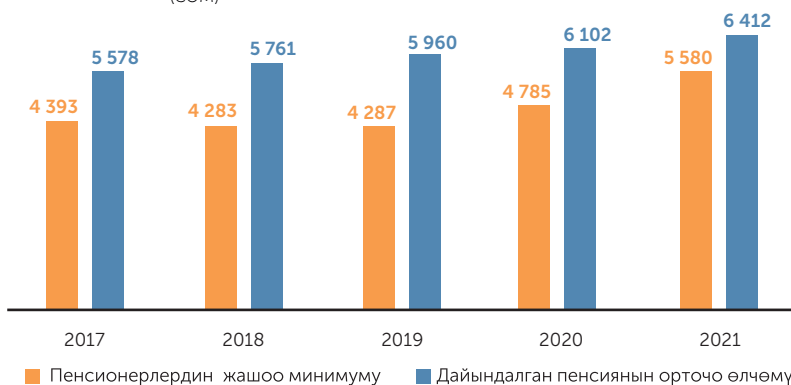
2021-жылдын аягына карата Кыргыз Республикасынын Социалдык фондунун пенсиялык органдарында каттоодо турган пенсия алуучулардын саны 735 миң адамды түздү жана бул көрсөткүч беш жылдын ичинде 11 пайызга жогорулады. Аларга дайындалган пенсиянын орточо өлчөмү 2021-жылдын аягында 6 202 сомду түзүп, акыркы беш жылда 16 пайызга өстү.

Акыркы беш жыл аралыгында республиканын калкынын жалпы санындагы пенсионерлердин үлүшү 11 пайызга жакын. Пенсионерлердин ичинен аялдардын үлүшү – 65 пайызды, эркектердин - 35 пайызды түзгөн.

- **4.9 таблица: 2021-жылы аймактар жана жынысы боюнча Социалдык фондунун пенсиялык органдарында каттоодо турган пенсионерлердин саны жана аларга дайындалган пенсиянын орточо өлчөмү**
(жылдын аягына карата)

	Пенсия алуучулардын саны, адам		Дайындалган пенсиянын орточо өлчөмү, сом	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
Кыргыз Республикасы	481 412	231 597	5 964,9	5 951,7
Баткен облусу	39 955	22 573	5 406,3	5 524,9
Жалал-Абад облусу	86 631	44 969	5 629,9	5 392,7
Ысык-Көл облусу	45 209	21 909	5 770,3	5 803,8
Нарын облусу	35 163	18 197	6 480,5	6 122,4
Ош облусу	95 465	46 954	5 589,9	5 331,1
Талас облусу	21 180	10 454	5 665,4	5 338,0
Чүй облусу	74 877	35 481	5 886,5	5 947,2
Бишкек ш.	64 001	23 436	7 496,4	8 844,8
Ош ш.	18 924	7 631	5 543,6	6 315,4

■ 4.5 график: Пенсиякерлердин жашоо минимуму жана аларга дайындалган пенсиянын орточо өлчөмү (сом)

Социалдык фонддун жана башка мамлекеттик органдарын маалыматы боюнча 2021-жылдын аягына карата дайындалган пенсиянын орточо өлчөмү (электр энергиясы үчүн компенсациялык төлөөлөрдү эске алуу менен) 6 412 сомду түзүп, пенсионердин жашоо минимумунан 15 пайызга көтөрүлдү.

■ 4.10 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча Социалдык фонддун пенсиялык органдарда жана башка мамлекеттик органдарда каттоодо турган пенсионерлердин саны (жылдын аягына карата, адам)

	2017	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы	673 230	694 839	714 937	735 814	758 383
аялдар	425 585	440 611	452 230	460 187	484 156
эркектер	247 645	254 228	262 707	275 627	274 227
Баткен облусу	56 148	58 301	60 668	62 472	64 565
аялдар	32 290	33 535	35 054	37 950	39 998
эркектер	23 858	24 766	25 614	24 522	24 567
Жалал-Абад облусу	117 726	122 695	127 367	131 790	136 486
аялдар	76 346	78 262	81 961	83 951	86 661
эркектер	41 380	44 433	45 406	47 839	49 825

(4.10 таб. уландысы)

	2017	2018	2019	2020	2021
Ысык- Көл облусу	63 173	64 506	66 214	68 149	70 131
аялдар	41 189	42 160	43 165	42 525	45 274
эркектер	21 984	22 346	23 049	25 624	24 857
Нарын облусу	52 165	53 104	53 922	54 766	56 303
аялдар	32 868	33 202	33 720	34 130	35 255
эркектер	19 297	19 902	20 202	20 636	21 048
Ош облусу	132 598	135 735	138 459	142 981	147 639
аялдар	85 059	87 430	89 541	92 596	95 572
эркектер	47 539	48 305	48 918	50 385	52 067
Талас облусу	29 275	30 194	31 695	31 892	33 135
аялдар	18 131	18 757	19 469	19 869	21 200
эркектер	11 144	11 437	12 226	12 023	11 935
Чүй облусу	98 590	102 704	106 611	110 166	112 976
аялдар	63 166	67 423	69 473	72 218	74 879
эркектер	35 424	35 281	37 138	37 948	38 097
Бишкек ш.	100 039	103 275	104 949	107 366	109 945
аялдар	60 433	63 144	63 601	58 907	66 360
эркектер	39 606	40 131	41 348	48 459	43 585
Ош ш.	23 516	24 325	25 052	26 232	27 203
аялдар	16 103	16 698	16 246	18 041	18 957
эркектер	7 413	7 627	8 806	8 191	8 246

2021-жылдын аягына карата Кыргыз Республикасынын Социалдык фондунун пенсиялык органдарда жана башка мамлекеттик органдарда каттоодо турган пенсия алуучулардын саны 758 миң адамды түздү. Бул көрсөткүч беш жылдын ичинде 12,6 пайызга жогорулады. Акыркы беш жыл аралыгында Кыргызстан калкынын жалпы санындагы пенсионерлердин үлүшү орточо 11 пайызды түздү.

■ 4.11 таблица: Социалдык фонддун пенсиялык органдарда жана башка мамлекеттик органдарда каттоодо турган жаш курагы боюнча чыккан пенсионерлердин саны (жылдын аягына карата, адам)

	2017	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы	493 457	510 807	529 764	550 592	572 373
аялдар	344 194	358 595	370 783	377 604	396 960
эркектер	149 263	152 212	158 981	172 988	175 413
Баткен облусу	38 130	39 885	41 682	43 393	45 455
аялдар	26 276	27 493	28 656	29 057	30 771
эркектер	11 854	12 392	13 026	14 336	14 684
Жалал-Абад облусу	82 323	85 143	89 352	93 106	97 140
аялдар	59 430	61 676	64 110	66 210	68 342
эркектер	22 893	23 467	25 242	26 896	28 798
Ысык- Көл облусу	44 343	45 672	47 517	49 242	51 217
аялдар	31 915	33 053	34 081	35 156	36 108
эркектер	12 428	12 619	13 436	14 086	15 109
Нарын облусу	39 360	39 965	41 027	42 034	43 339
аялдар	27 076	27 679	28 257	28 892	29 594
эркектер	12 284	12 286	12 770	13 142	13 745
Ош облусу	94 383	97 465	101 193	106 303	111 405
аялдар	68 263	70 464	72 914	76 181	79 254
эркектер	26 120	27 001	28 279	30 122	32 151
Талас облусу	20 219	21 016	22 025	22 597	23 482
аялдар	14 813	15 321	15 929	16 367	16 890
эркектер	5 406	5 695	6 096	6 230	6 592
Чүй облусу	74 269	77 338	80 552	83 879	86 749
аялдар	50 831	54 851	57 809	59 481	61 861
эркектер	23 438	22 487	22 743	24 398	24 888
Бишкек ш.	82 637	85 729	86 870	89 338	91 838
аялдар	52 684	54 558	54 940	51 228	58 429
эркектер	29 953	31 171	31 930	38 110	33 409
Ош ш.	17 793	18 594	19 546	20 700	21 748
аялдар	12 906	13 500	14 087	15 032	15 711
эркектер	4 887	5 094	5 459	5 668	6 037

■ 4.12 таблица: 2021-жылы аймактар жана жынысы боюнча
жөлөкпул алуучулардын саны
(жылдын аягына карата, адам)

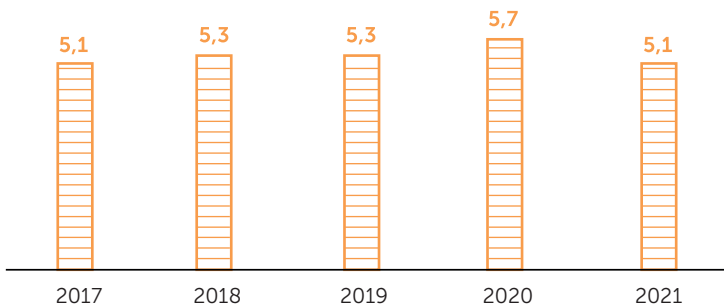
	Социалдык жөлөкпул алуучулардын саны		Балдары бар аз камсыз болгон үй-бүлөлөргө ай сайын жөлөкпул алуучулардын саны	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
Кыргыз Республикасы	51 125	47 950	184 710	174 837
Баткен облусу	4 890	3 094	24 098	21 298
Жалал-Абад облусу	9 527	9 606	60 689	61 092
Ысык-Көл облусу	5 532	5 947	11 171	9 952
Нарын облусу	3 298	3 466	10 689	9 415
Ош облусу	8 465	7 702	58 121	53 805
Талас облусу	2 187	2 171	9 869	9 907
Чүй облусу	10 247	9 183	6 532	5 837
Бишкек ш.	4 856	4 815	1 640	1 645
Ош ш.	2 123	1 966	1 901	1 886

Булак: Кыргыз Республикасынын Эмгек, социалдык камсыздоо жана миграция министрлиги.

■ 4.13 таблица: Калкты социалдык коргоо мекемелер
(2022-жылдын 1 январна карата)

	Үй-интернаттардын саны	Орундардын саны	Жашагандардын саны, адам	анын ичинде	
				аялдар	эркектер
Үй-интернаттар - бардыгы	16	2 726	2 221	1 097	1 224
анын ичинде:					
карылар жана ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелген адамдар үчүн үй-интернаттар (чоңдор)	11	2 150	1 794	924	870
акыл-эси артта калган жана физикалык мүмкүнчүлүгү чектелген балдар үчүн үй-интернаттары	5	576	427	173	254

■ 4.6 график: Мамлекеттик бюджеттен социалдык коргоо үчүн кеткен чыгымдар¹
(ИДПга карата пайыз менен)

¹ Финансылык эмес активдерди алууга кетирген чыгымдарды кошкондо.

Калкты чакан насыялоо

■ 4.14 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча чакан насыя алуучулардын саны
(адам)

	2017	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы	307 997	481 895	624 460	706 610	644 552
аялдар	171 001	263 888	354 172	398 621	371 439
эркектер	136 996	218 007	270 288	307 989	273 113
Баткен облусу	20 847	39 192	58 701	74 856	64 266
аялдар	10 862	19 152	30 520	38 447	33 971
эркектер	9 985	20 040	28 181	36 409	30 295
Жалал-Абад облусу	42 368	78 574	110 364	128 563	101 009
аялдар	24 715	44 685	64 996	75 543	60 625
эркектер	17 653	33 889	45 368	53 020	40 384
Ысык-Көл облусу	29 938	52 911	67 435	70 492	58 851
аялдар	17 603	30 118	39 370	41 162	35 655
эркектер	12 335	22 793	28 065	29 330	23 196

(4.14 таб. уландысы)

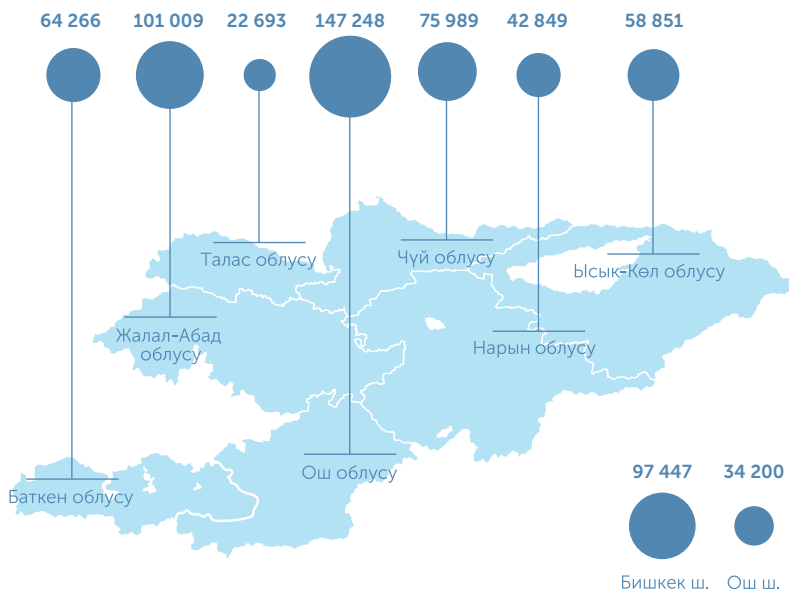
	2017	2018	2019	2020	2021
Нарын облусу	26 215	40 995	48 455	49 302	42 849
аялдар	15 984	24 489	30 108	30 642	27 139
эркектер	10 231	16 506	18 347	18 660	15 710
Ош облусу	72 295	110 198	145 555	177 832	147 248
аялдар	36 969	56 933	79 663	97 239	83 048
эркектер	35 326	53 265	65 892	80 593	64 200
Талас облусу	8 365	17 069	22 480	25 688	22 693
аялдар	5 139	9 874	13 312	15 155	13 737
эркектер	3 226	7 195	9 168	10 533	8 956
Чүй облусу	49 377	63 122	73 817	75 187	75 989
аялдар	27 855	36 417	42 623	42 691	43 736
эркектер	21 522	26 705	31 194	32 496	32 253
Бишкек шаары	47 296	61 537	75 414	77 770	97 447
аялдар	26 349	33 524	42 763	43 900	55 170
эркектер	20 947	28 013	32 651	33 870	42 277
Ош шаары	11 296	18 297	22 239	26 920	34 200
аялдар	5 525	8 696	10 817	13 842	18 358
эркектер	5 771	9 601	11 422	13 078	15 842

2021-жылы чакан насыя уюмдар тарабынан 37 млрд. сом насыя берилген, ал эми насыя алуучулардын саны 644,6 миң адамды түздү. 2020-жылга салыштырмалуу чакан насыялоо менен камтылган калктын саны 8,8 пайызга азайса, берилген чакан насыялоонун көлөмү, тескерисинче, 18,7 пайызга өскөн.

2021-жылы чакан насыя алуучулардын арасында 57,6 пайыз (371,4 миң адам) аялдар басымдуулук кылат.

2021-жылы берилген чакан насыянын жалпы көлөмүнүн 38,4 пайызы керектөө муктаждыктары үчүн алынган, 28,5 пайызы айыл чарбасында ишмердүүлүктү өнүктүрүүгө багытталган. Соода жана коомдук тамактануу чөйрөсүнө берилген чакан насыянын үлүшү 11,2 пайызды, курулуш үчүн – 8,4 пайызды түздү.

■ 4.7 график: 2021-жылы аймактар боюнча чакан насыя алуучулардын саны (адам)

БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА ИЛИМ

5. БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА ИЛИМ

Бөлүм мектепке чейинки жана жалпы билим берүү уюмдары, башталгыч, орто жана жогорку кесиптик билим берүүнүн билим берүүчү уюмдары, алардагы окуучулар жана студенттер, аспиранттар жана докторанттар саны, ошондой эле илимий изилдөөлөр жана иштеп чыгуулар жөнүндөгү статистикалык маалыматтарды камтыйт.

Мектепке чейинки билим берүү

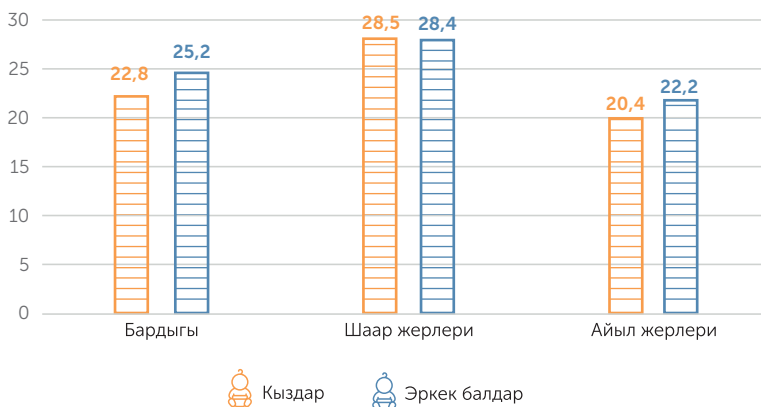
- 5.1 таблица: Жашаган жери жана жынысы боюнча мектепке чейинки уюмдардагы балдардын саны (адам)

Жылдар	Бардыгы	Шаар жерлери		Айыл жерлери	
		кыздар	эркек балдар	кыздар	эркек балдар
2017	187 078	44 831	48 412	46 123	47 712
2018	197 152	46 345	49 594	49 978	51 235
2019	207 884	47 787	50 101	54 339	55 657
2020	196 123	42 414	44 738	53 754	55 217
2021	199 813	42 667	45 239	55 431	56 476

Беш жыл ичинде мектепке чейинки уюмдардагы балдардын саны 2017-жылы 187 миңден 2021-жылы 200 миңге чейин, же дээрлик 6,8 пайызга көбөйгөн. Ушул сыяктуу көрүнүш шаар жана айыл жерлеринде да байкалган. Ошондой эле 2021-жылы шаар жерлеринде балдардын саны 2017-жылга салыштырмалуу 5,7 пайызга азайган.

Мектепке чейинки уюмдар менен балдарды камтуу – мектепке чейинки уюмдарга барган балдардын 1–6 жаштагы туруктуу калктын санына болгон катышы, мектепте окуган 5–6 жаштагы балдар эсепке алынбайт.

- **5.1 график: 2021-жылы жынысы жана жашаган жери боюнча балдарды мектепке чейинки уюмдарга камтуу**
(тиешелүү 1-6 жаш курактык тобуна карата пайыз менен)

Акыркы жылдары мектепке чейинки уюмдардын инфраструктурасын өнүктүрүү боюнча жана мектепке чейинки инновациялык программаларды ишке киргизүү үчүн кылынган чаралардын натыйжасында алардын саны стабилдүү өсүүдө. 2021-жылы мектепке чейинки окутуу ишмердигинин сферасын 1 712 уюм камсыз кылды, бул 2017-жылга салыштырмалуу 1,3 эсеге көбөйгөн, анын ичинде шаар жерлеринде – 482 уюм, же 1,2 эсеге көп, айыл жерлеринде – 1 209 уюм (1,2 эсеге көп).

Ал эми, 2021-жылы мектепке чейинки окутууну камтуу шаар жерлеринде 28,5 пайызды, айыл жерлеринде – 21,3 пайызды түздү.

Жалпы билим берүү

■ 5.2 таблица: Биринчи класска кабыл алынган окуучулардын саны, жынысы боюнча

(окуу жылынын башына карата)

Жылдар	Бардыгы, адам	анын ичинде		Окуучулардын жалпы санына карата салыштырма салмагы, пайыз менен	
		кыздар	эркек балдар	кыздар	эркек балдар
2017/2018	140 799	68 495	72 304	48,6	51,4
2018/2019	143 602	69 593	74 009	48,5	51,5
2019/2020	145 924	71 099	74 825	48,7	51,3
2020/2021	150 184	72 995	77 189	48,6	51,4
2021/2022	147 671	71 997	75 674	48,8	51,2

Акыркы беш жыл аралыгында, биринчи класска кабыл алынган окуучулардын жалпы санына карата кыздардын жана эркек балдардын үлүшү олуттуу өзгөрүүлөргө дуушар болгон жок жана 2021/2022 – окуу жылынын башына карата, тиешелүүлүгүнө жараша 48,8 жана 51,2 пайызды түзгөн. Мурдагыдай эле, биринчи класска кабыл алынган кыздардын үлүшү эркек балдардын үлүшүнө караганда бир аз төмөн болуп, ошол эле ушурда, гендердик паритеттин индекси 0,95 түздү. Бирок, 11-классты бүтүрүүчүлөрүнүн арасында кыздардын эркек балдарга болгон катышынын деңгээли (гендердик паритеттин индекси) кыздардын пайдасына өзгөрүп жатат – 2021/2022 - окуу жылынын башында 1,21 түздү.

■ 5.3 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча күндүзгү жалпы билим берүү уюмдарда окуучулардын саны

(окуу жылынын башына карата, адам)

	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Кыргыз Республикасы					
кыздар	602 416	623 144	646 060	669 720	692 597
эркек балдар	620 245	644 924	665 418	687 688	714 750

(5.3 таб. уландысы)

	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Баткен облусу					
кыздар	51 185	53 040	55 649	58 105	60 290
эркек балдар	53 742	55 764	58 187	60 869	62 740
Жалал-Абад облусу					
кыздар	116 738	119 858	122 937	128 728	133 313
эркек балдар	121 686	125 670	127 150	132 723	138 490
Ысык-Көл облусу					
кыздар	48 976	50 467	51 561	52 211	53 108
эркек балдар	49 687	51 694	52 410	52 991	54 027
Нарын облусу					
кыздар	30 926	31 088	31 619	32 062	32 241
эркек балдар	31 751	32 342	32 834	33 221	33 494
Ош облусу					
кыздар	118 838	121 236	125 104	130 564	134 173
эркек балдар	122 583	126 285	129 959	135 685	139 913
Талас облусу					
кыздар	28 051	28 499	28 903	29 476	29 754
эркек балдар	29 124	29 440	29 886	30 320	30 893
Чүй облусу					
кыздар	91 641	96 246	99 813	103 257	107 409
эркек балдар	95 818	99 784	104 011	106 769	112 015
Бишкек шаары					
кыздар	83 076	87 624	93 374	96 215	100 930
эркек балдар	82 254	87 809	93 019	95 669	100 855
Ош шаары					
кыздар	32 985	35 086	37 100	39 102	41 379
эркек балдар	33 600	36 136	37 962	39 441	42 323

- **5.4 таблица: Класстар жана жынысы боюнча күндүзгү жалпы билим берүү уюмдарда окуучулардын саны**
(2021/2022-окуу жылынын башына карата)

	Окуучу- лардын бардыгы	анын ичинде		
		1–4 класстар	5–9 класстар	10–11 класстар
Окуучулардын саны - бардыгы, адам	1 407 347	660 922	623 643	122 782
кыздар	692 597	321 705	304 467	66 425
эркек балдар	714 750	339 217	319 176	56 357
Окуучулардын жалпы санындагы үлүшү, пайыз менен				
кыздар	49,2	48,7	48,8	54,1
эркек балдар	50,8	51,3	51,2	45,9

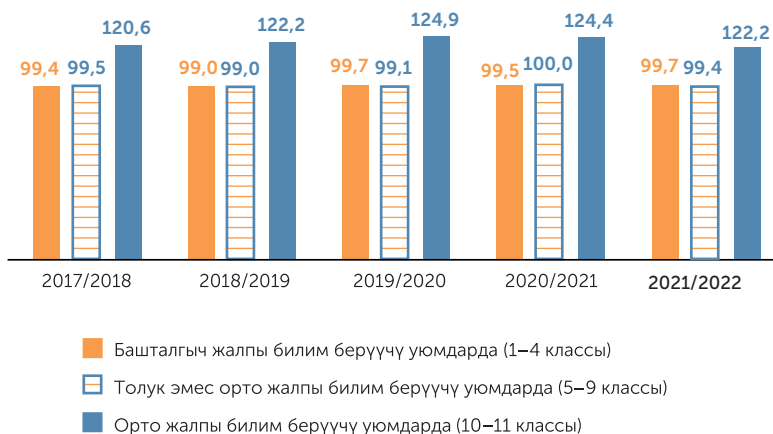
Балдардын, өзгөчө эркек балдардын (45,9 пайыз) арасында орто мектептик билим берүү менен камсыз кылуунун төмөндөө тенденциясы байкалууда. Кыздар (54,1 пайыз) көбүнчө толук орто мектептерде билим алышат.

- **5.5 таблица: Класстар жана жынысы боюнча күндүзгү жалпы билим берүү уюмдар тарабынан окуучуларды бүтүрүп чыгаруу**
(2021/2022-окуу жылынын башына карата)

	Жалпы- сын бүтүргөн- дөр	анын ичинде		
		4 классты	9 классты	11 классты
Бүтүргөн окуучулар - бардыгы, адам	292 992	136 693	102 190	54 109
кыздар	146 448	66 620	50 197	29 631
эркек балдар	146 544	70 073	51 993	24 478
Окуучулардын жалпы санындагы үлүшү, пайыз менен				
кыздар	50,0	48,7	49,1	54,8
эркек балдар	50,0	51,3	50,9	45,2

■ 5.2 график: Башталгыч, толук эмес орто жана орто жалпы билим берүү уюмдарда кыздар жана эркек балдардын катышы

(окуу жылынын башына карата, пайыз менен)

Кыздар жана эркек балдардын ортосунда билим берүү менен камтууда айрым айырмачылыктар бар. Кыздардын эркек балдарга карата катышынын деңгээли башталгыч жана негизги билим берүүдөгү кыздардын толук эмес орто мектепке (1–9-класстар) эркек балдарга караганда аз тапшыра тургандыктарын көрсөтөт. Бирок кыздар көбүнчө толук орто мектептеринен (10–11-класстар) билим алышат, ошол эле убакта эркек балдар окуу тутумунан 9-класстан кийин чыга башташат. Бул материалдык муктаждыктан улам эрте жаш куракта кесиптик билим алууга мажбур болгон жаштардын санынын өсүүсүнө байланыштуу. Жаштардын бир бөлүгү кесиптик лицейлерге (училища), кесиптик орто окуу жайларына же эмгек рыногуна тез чыгууга даярдоочу кыска мөөнөттүү окуу курстарына окууга өтүшөт.

Негизги жалпы билим берүү менен балдарды камтуу (камтуунун дүң көрсөткүчү) – жаш курагына карабастан негизги билим берүү менен камтылган (1–9-класстар) балдардын санынын, билим берүүнүн ушул деңгээли үчүн мыйзам менен бекитилген, тийиштүү жаш курактагы (7–15 жаш) туруктуу калктын санына болгон катышы менен аныкталат.

■ 5.6 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча балдарды негизги жалпы билим берүүгө (1-9-класстар) камтуу¹

(тиешелүү 7-15 жаш курактык тобуна карата пайыз менен;
окуу жылынын башына карата)

	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
Кыргыз Республикасы	106,9	106,5	105,6	104,8	104,4
кыздар	106,6	105,9	106,0	104,6	104,1
эркек балдар	107,2	107,1	105,3	105,0	104,6
Баткен облусу	107,2	106,3	106,2	105,1	103,6
кыздар	107,0	105,8	106,6	104,8	103,5
эркек балдар	107,3	106,7	105,9	105,4	103,7
Жалал-Абад облусу	103,7	102,8	100,5	101,4	101,7
кыздар	102,8	101,8	100,6	101,1	101,3
эркек балдар	104,6	103,8	100,3	101,6	102,2
Ысык-Көл облусу	104,2	104,8	103,5	102,6	102,4
кыздар	103,4	103,5	104,6	101,7	101,4
эркек балдар	104,9	106,2	102,5	103,4	103,4
Нарын облусу	101,5	100,4	99,9	99,2	99,2
кыздар	100,4	99,0	101,1	98,1	98,1
эркек балдар	102,5	101,7	98,7	100,2	100,3
Ош облусу	93,7	92,9	92,4	92,3	91,3
кыздар	93,6	92,2	92,9	91,9	90,9
эркек балдар	93,8	93,5	92,0	92,7	91,7
Талас облусу	101,5	99,1	96,9	95,5	95,1
кыздар	99,8	97,5	98,5	94,1	93,8
эркек балдар	103,2	99,9	95,2	96,8	96,4
Чүй облусу	124,0	123,4	121,9	119,7	119,5
кыздар	123,5	123,1	122,7	119,4	118,7
эркек балдар	124,5	123,8	121,1	119,9	120,2
Бишкек шаары	111,9	111,5	111,5	108,0	106,3
кыздар	113,1	112,2	110,4	119,1	107,5
эркек балдар	110,7	110,9	112,6	107,0	105,2
Ош шаары	140,7	146,9	149,2	149,9	152,7
кыздар	141,5	147,3	148,1	152,7	154,9
эркек балдар	139,9	146,5	149,2	147,2	150,6

¹ 100 пайыздан ашуусу негизинен, ички миграциянын агымы борборго жана республиканын башка ири шаарларына багытталгандыгына байланыштуу, ошондой эле 1-9- класстардын арасында мыйзам менен белгиленген жаш курактан (7-15 жаш) улуу же кичүү жаштагы балдардын болгондуктан.

- 5.7 таблица: Күндүзгү жалпы билим берүүчү уюмдарда мугалимдердин саны (айкалыштырып иштегендерсиз) жынысы боюнча (окуу жылынын башына карата)

Жылдар	Бардыгы, адам	анын ичинде		Мугалимдердин жалпы санына карата салыштырма салмагы, пайыз менен	
		аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
2017/2018	80 773	68 176	12 597	84,4	15,6
2018/2019	77 639	65 924	11 715	84,9	15,1
2019/2020	78 552	66 976	11 576	85,3	14,7
2020/2021	82 055	70 169	11 886	85,5	14,5
2021/2022	82 724	71 076	11 648	85,9	14,1

Мурдакы жылдардай эле, жалпы билим берүүчү мектептердеги педагогикалык персоналдардын курамында гендердик дисбаланстын сакталышы уланууда, бул мугалимдик ишмердиги аялдарга гана таандык кесип катары эсептелгендиктен. 2021/2022 – окуу жылынын башына карата, мугалимдердин жалпы санында аялдардын үлүшү 85,9 пайызды, ал эми эркектер – 14,1 пайызды түзгөн. Ошол менен бирге, аялдардын саны башталгыч класстардын (1–4-класстар) жана орто (5–11-класстар) класстардын мугалимдеринин арасында да басымдуулук кылат.

Орто кесиптик билим берүү

- 5.8 таблица: Адистиктин топтору жана жынысы боюнча орто кесиптик билим берүүнүн билим берүү уюмдарынын студенттери (2021/2022 - окуу жылынын башына карата)

	Жыйынтыкка карата пайыз менен		Салыштырма салмак, пайыз менен	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
Бардыгы	100,0	100,0	56,0	44,0
анын ичинде адистик боюнча:				
гуманитардык жана социалдык илимдер	3,9	12,7	28,2	71,8
билим берүү жана педагогикалык илимдер	41,5	5,9	90,0	10,0
саламаттык сактоо жана медициналык илимдер	27,3	6,8	83,5	16,5
маданият жана искусство	3,9	2,1	69,8	30,2

(5.8 таб. уландысы)

	Жыйынтыкка карата пайыз менен		Салыштырма салмак, пайыз менен	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
экономика жана башкаруу	13,6	16,6	51,0	49,0
геология, пайдалуу кендерди чалгындоо жана иштеп чыгуу	0,0	3,1	1,7	98,3
электр жана жылуулук энергетикасы	0,2	7,5	3,1	96,9
тейлөө, туризм жана маалыматтык коопсуздук	1,9	2,5	48,8	51,2
айыл чарба жана айыл чарба илимдер	0,4	4,3	9,5	90,5
геодезия жана жерге жайгаштыруу	0,0	0,7	7,4	92,6
машина куруу жана материалдар технологиясы	0,0	0,4	11,7	88,3
аэронавигация жана авиация жана ракеталык-космостук техниканы эксплуатациялоо	0,1	1,2	11,8	88,2
кеме куруунун жана суу транспортунун техникасы жана технологиясы	0,0	0,1	40,8	59,2
жер транспортунун техникасы жана технологиясы	0,1	8,4	1,8	98,2
фотоника, прибор жасоо, оптикалык жана биотехникалык системасы жана технологиясы	-	0,1	-	100,0
электроника, радиотехника жана байланыш системасы	0,1	0,9	13,5	86,5
автоматташтыруу жана башкаруу	0,7	2,8	23,4	76,6
информатика жана эсептөө техника	3,3	15,2	21,7	78,3
химиялык технология	0,1	0,4	25,1	74,9
токой ресурстарын кайра өндүрүү жана кайра иштетүү өнөр жай экологиясы жана биотехнология	0,0	0,1	22,9	77,1
курулуш жана архитектура	2,1	0,5	83,5	16,5
курулуш жана архитектура	0,4	5,7	9,0	91,0
техносферанын коопсуздугу жана жаратылышты асылдандыруу	0,2	1,8	13,8	86,2

2021/2022-окуу жылынын башына карата орто кесиптик окуу жайларынын студенттеринин арасында аялдардын үлүшү 56 пайыз бойдон калды. Ал эми, билим берүү, саламаттыкты сактоо, маданият жана искусство, экономика жана башкаруу, тейлөө адистиктеринде салттуу түрдө кыздар көбүнчө окушат. Ошол эле учурда, жигиттер курулуш жана архитектура, машина куруу жана мате-

риалдар технологиясы, пайдалуу кендерди иштеп чыгуу, электроника техникасы, энергетика жана башка салттуу “эркек” адистиктерге тиешелүү кесиптерди тандашат.

■ 5.3 график: Адистиктин топтору жана жынысы боюнча орто кесиптик билим берүүнүн билим берүү уюмдарынын студенттери

(2021/2022- окуу жылынын башына карата; пайыз менен)

Жогорку кесиптик билим берүү

- 5.9 таблица: Адистиктин топтору жана жынысы боюнча жогорку кесиптик билим берүүнүн билим берүү уюмдарынын студенттери

(2021/2022- окуу жылынын башына карата)

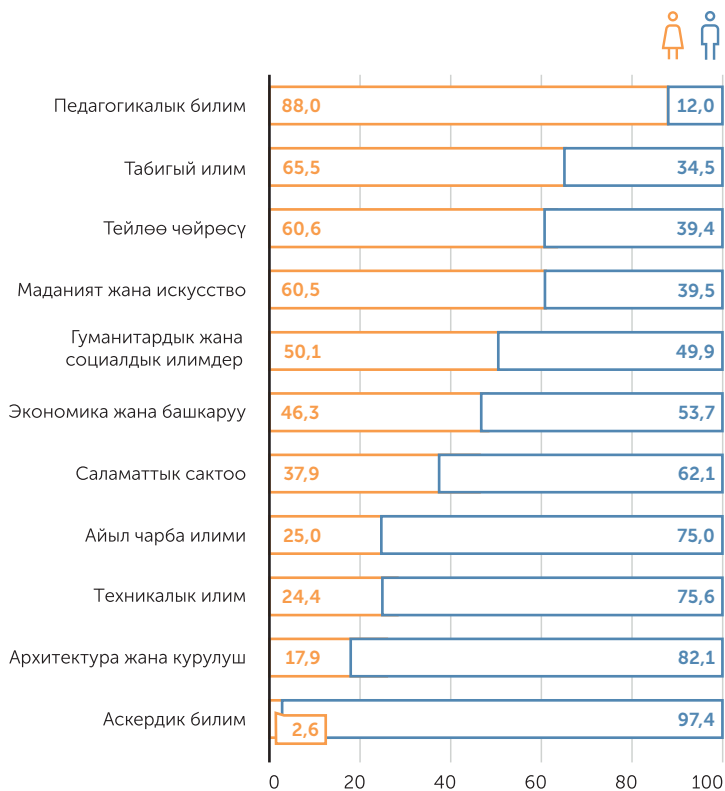
	Жыйынтыкка карата пайыз менен		Салыштырма салмак, пайыз менен	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
Бардыгы	100	100	51,0	49,0
анын ичинде адистик боюнча:				
табигый илимдер	3,1	1,7	65,5	34,5
гуманитардык илимдер	19,8	21,6	48,9	51,1
педагогикалык билим	35,2	5,0	88,0	12,0
маданият жана искусство	2,5	1,7	60,5	39,5
айыл чарба	0,7	2,1	25,0	75,0
социалдык илимдер	1,7	0,7	71,3	28,7
саламаттык сактоо	12,5	21,3	37,9	62,1
экономика жана башкаруу	15,8	19,1	46,3	53,7
архитектура жана курулуш	0,9	4,3	17,9	82,1
маалыматтык коопсуздук	0,1	0,3	18,7	81,3
тейлөө чөйрөсү	1,1	0,8	60,6	39,4
маалыматтык коопсуздук геология, пайдалуу кендерди чалгындоо жана иштеп чыгуу	0,2	2,6	5,8	94,2
энергетика жана электр энергетика	0,2	4,0	5,9	94,1
материал таануу, металлургия жана машина куруу	0,0	0,4	7,6	92,4
транспорт техникасы жана технологиясы	0,4	3,6	11,1	88,9
приборлорду жасоо	0,0	0,0	8,7	91,3
электроника, радиотехника жана байланыш	0,3	0,9	24,4	75,6
автоматташтыруу жана башкаруу	0,2	0,5	31,5	68,5
эсептөө техника жана информациялык технология	3,2	6,4	34,4	65,6
химиялык технология жана биотехнология	0,4	0,8	36,6	63,4
токой ресурстарын кайра өндүрүү жана кайра иштетүү	0,0	0,1	44,2	55,8

(5.9 таб. уландысы)

	Жыйынтыкка карата пайыз менен		Салыштырма салмак, пайыз менен	
	аялдар	эркектер	аялдар	эркектер
техносферанын коопсуздугу, жаратылышты асылдандыруу жана гидрометеорология	0,2	0,8	19,0	81,0
технология жана тамак-аш азыктарын өндүрүшү	1,2	0,6	67,3	32,7
аскердик билим	0,0	0,3	2,6	97,4

■ 5.4 график: Жогорку кесиптик билим берүүнүн билим берүү уюмдарындагы студенттердин окуунун багыттары жана жынысы боюнча бөлүштүрүү

(2021/2022- окуу жылынын башына карата; пайыз менен)

2021/2022 – окуу жылынын башына карата жогорку кесиптик окуу жайларында студенттеринин арасында аялдар 51 пайызды түздү. Мурдагы жылдардагыдай эле, жогорку билим берүү тармагындагы бир кесип тандоодо гендердик бөлүштүрүү сакталууда. Ошентип, окуунун багыттары боюнча салттуу түрдө аялдардын жогорку үлүшү: педагогикалык билим (студенттердин жалпы санынын 88 пайыздан ашык), табигый илимдер (65 пайыздан ашык), тейлөө кызмат көрсөтүү (61 пайызга жакын) багыттары боюнча. Ошол эле учурда, негизинен эркектер архитектура жана курулуш (82 пайыздан ашык), техникалык илимдер (76 пайызга жакын), айыл чарба илимдери (75 пайыз) жана саламаттык сактоо (75 пайыз) адисттиктерин тандашат.

■ **5.10** таблица: Аймак боюнча жогорку кесиптик билим берүүнүн билим берүүчү уюмдардагы студенттердин санынан аялдар

(окуу жылынын башына карата; пайыз менен)

	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
Кыргыз Республикасы	53,2	52,8	52,1	52,2	51,0
Баткен облусу	57,5	62,2	64,2	64,4	61,7
Жалал-Абад облусу	59,8	54,3	59,9	56,2	56,2
Ысык-Көл облусу	66,2	64,5	63,8	62,9	63,4
Нарын облусу	64,1	61,4	58,7	57,4	57,5
Ош облусу	-	-	-	-	-
Талас облусу	74,9	74,4	80,8	81,9	76,5
Чүй облусу	27,1	20,9	30,8	25,5	28,7
Бишкек ш.	52,6	53,0	52,0	52,1	50,8
Ош ш.	50,9	50,1	48,8	50,8	49,5

■ **5.11** таблица: Жынысы боюнча кесиптик билим берүүнүн билим берүүчү уюмдар тарабынан бүтүрүп чыгаруу жана студенттердин саны

(окуу жылынын башына карата; адам)

	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
Башталгыч кесиптик билим берүүнүн билим берүүчү уюмдарда окуучулардын саны анын ичинде:					
кыздар	9 926	8 966	8 960	10 008	8 413
жигиттер	21 812	20 904	20 724	22 034	27 145

(5.11 таб. уландысы)

	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
Башталгыч кесиптик билим берүүнүн билим берүүчү уюмдар тарабынан квалификациялуу жумушчуларды бүтүрүп чыгаруу	29 774	33 331	27 908	24 882	23 554
<i>анын ичинде:</i>					
кыздар	10 111	13 555	10 592	9 204	7 262
жигиттер	19 663	19 776	17 316	15 678	16 292
Орто кесиптик билим берүүнүн билим берүүчү уюмдарда студенттердин саны	91 877	91 535	91 531	95 600	98 066
<i>анын ичинде:</i>					
кыздар	52 250	51 402	51 573	53 756	54 901
жигиттер	39 627	40 133	39 958	41 844	43 165
Орто кесиптик билим берүүнүн билим берүүчү уюмдар тарабынан адистерди бүтүрүп чыгаруу	26 956	27 647	28 053	28 409	29 150
<i>анын ичинде:</i>					
кыздар	15 788	16 534	16 909	17 199	17 493
жигиттер	11 168	11 113	11 144	11 210	11 657
Жогорку кесиптик билим берүүнүн билим берүүчү уюмдарда студенттердин саны ¹	161 406	164 585	183 778	214 157	230 206
<i>анын ичинде:</i>					
кыздар	85 861	86 925	95 752	111 734	117 397
жигиттер	75 545	77 660	88 026	102 423	112 809
Жогорку кесиптик билим берүүнүн билим берүүчү уюмдар тарабынан адистерди бүтүрүп чыгаруу ¹	48 907	33 100	33 571	35 050	35 934
<i>анын ичинде:</i>					
кыздар	27 227	18 815	18 517	19 933	19 948
жигиттер	21 680	14 285	15 054	15 117	15 986

¹ КМШнын жана республикадагы ЖКОЖнын филиалдарын кошкондо.

■ 5.12 таблица: Кесиптик билим берүүнүн билим берүүчү уюмдарда окутуучулардын саны жынысы боюнча

(окуу жылынын башына карата; адам)

	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
Башталгыч кесиптик билим берүүнүн билим берүүчү уюмдарда окутуучулардын саны ¹ <i>анын ичинде:</i>	3 610	3 164	3 403	3 510	3 568
аялдар	1 818	1 634	1 707	1 822	1 816
эркектер	1 792	1 530	1 696	1 688	1 752
Орто кесиптик билим берүүнүн билим берүүчү уюмдарда окутуучулардын саны <i>анын ичинде:</i>	7 496	7 179	7 181	7 299	7 857
аялдар	5 218	4 986	5 063	5 117	5 653
эркектер	2 278	2 193	2 118	2 182	2 204
Жогорку кесиптик билим берүүнүн билим берүүчү уюмдарда окутуучулардын саны <i>анын ичинде:</i>	12 145	11 665	12 160	12 197	12 911
аялдар	7 435	7 073	7 390	7 562	7 977
эркектер	4 710	4 592	4 770	4 635	4 934

¹ Жетектөөчү жана инженердик-педагогикалык жумушчуларды кошкондо.

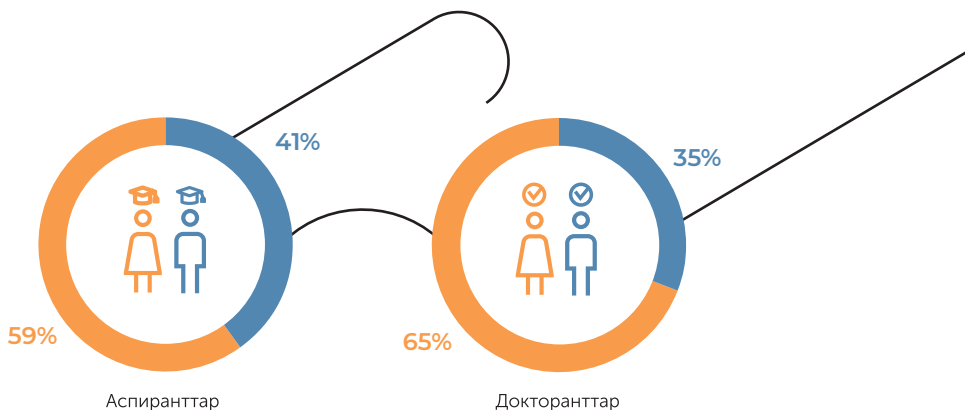
Республиканын кесиптик билим берүү системасындагы окутуучулардын курамы гендердик дисбаланс менен мүнөздөлгөн. Ошондо 2021/2022-окуу жылынын башына карата педагогикалык кызматкерлер арасында башталгыч кесиптик билим берүүдө (51 пайызга жакын), орто кесиптик (72 пайызга жакын) жана жогорку кесиптик билим берүү системасында (62 пайызга жакын) аялдардын үлүшү басымдуулук кылган.

Жогорку окуу жайдан кийинки билим берүү

■ 5.13 таблица: Аспиранттар жана докторанттарды жынысы боюнча бөлүштүрүү
(жыйынтыкка карата пайыз менен)

	Аспиранттар					Докторанттар				
	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021
Бардыгы анын ичинде:	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
аялдар	58,1	58,8	58,7	60,1	58,7	60,0	61,6	66,7	69,0	65,2
эркектер	41,9	41,2	41,3	39,9	41,3	40,0	38,4	33,3	31,0	34,8

■ 5.5 график: 2021-жылы аспиранттар жана докторанттар
(жыйынтыкка карата пайыз менен)

Илим

- 5.14 таблица: Илимий изилдөөлөрдү жана иштеп чыгарууларды аткарган, илимдин доктору жана илимдин кандидаты илимий даражалары бар изилдөөчүлөрдүн саны

	2017	2018	2019	2020	2021
<i>Бардыгы, адам</i>					
Илимий изилдөө жана иштеп чыгарууда (бир нече жерде иштегендерди кошпогондо) иштеген кызматкерлердин саны	4 496	4 480	4 385	4 495	4 435
<i>анын ичинен илимий даражасы боюнча:</i>					
илимдин доктору	394	377	347	412	366
илимдин кандидаты	1 144	1 043	1 009	1 120	1 054
<i>анын ичинен аялдар</i>					
Илимий изилдөө жана иштеп чыгарууда (бир нече жерде иштегендерди кошпогондо) иштеген кызматкерлердин саны	2 118	2 484	2 391	2 555	2 613
<i>анын ичинен илимий даражасы боюнча:</i>					
илимдин доктору	84	99	87	112	96
илимдин кандидаты	433	548	532	655	513

САЛАМАТТЫК САКTOO

6. САЛАМАТТЫК САКТОО

Бөлүмдө аялдар жана эркектердин ооруларынын ар кандай түрлөрү менен ооругандыгы, жана ошондой эле жынысы, курактык тобу жана өлүмдүн негизги себептери боюнча өлгөндөр тууралуу статистикалык маалыматтар берилди.

Калктын оорулары тууралуу статистикалык маалыматтарды иштеп чыгуу үчүн оорулар жана өлүмдөр жөнүндөгү маалыматтарды салыштырууну камсыздоочу X-кайра кароонун Оорулардын, жаракаттардын жана өлүмдөрдүн себептеринин эл аралык стандарттуу классификациясы (ОЭК-10) колдонулат.

Калкка дарылоо-алдын алуу жардам көрсөтүү

■ 6.1 таблица: Медициналык уюмдар

(жылдын аягына карата)

	2017	2018	2019	2020	2021
Оорукана мекемелеринин саны	184	187	183	185	177
Оорукана койкаларынын саны:					
бардыгы, миң	26,9	26,6	26,6	26,9	27,6
калктын 10 000ине	43	42	41	41	41
Үй-бүлөлүк медицина борбору	64	64	49	49	11
Үй-бүлөлүк дарыгер тобу (ҮДТ) анын ичинде:	716	716	679	678	685
өз алдынча ҮДТ юридикалык жактар	17	17	17	16	-

(6.1 таб. уландысы)

	2017	2018	2019	2020	2021
Фельдшердик-акушердик пункттардын саны	1 038	1 045	1 053	1 057	1 059
Дарыгерлердин саны:					
бардыгы, миң адам	13,9	14,1	14,3	14,2	14,0
калктын 10 000ине	22	22	22	21	21
Орто медициналык персоналдын саны:					
бардыгы, миң адам	34,8	35,6	35,0	35,4	34,6
калктын 10 000ине	56	56	54	53	51

■ 6.2 таблица: Адистиги жана жынысы боюнча медициналык кызматкерлердин саны
(адам)

	2019		2020		2021	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
Дарыгерлердин саны – бардыгы	9 216	5 003	9 253	4 878	9 212	4 792
Терапевтик тармактагы:						
терапевтер	523	146	479	152	473	137
Хирургиялык тармактагы:						
онколог-хирургдар	77	106	84	106	81	99
хирургдар	55	621	50	615	45	610
анестезиологдор жана реаниматологдор	256	406	240	402	269	384
Акушер-гинекологдор	944	52	963	54	935	53
Офтальмологдор	195	63	196	57	183	57
Отоларингологдор	155	111	145	110	153	109
Невропатологдор	355	129	360	128	369	132
Психиатрлар	133	65	124	64	127	63
Фтизиатрлар	155	74	145	61	131	64
Дермато-венерологдор	75	56	77	57	76	48
Рентгенологдор жана радиологдор	106	82	103	83	95	79

(6.2 таб. уландысы)

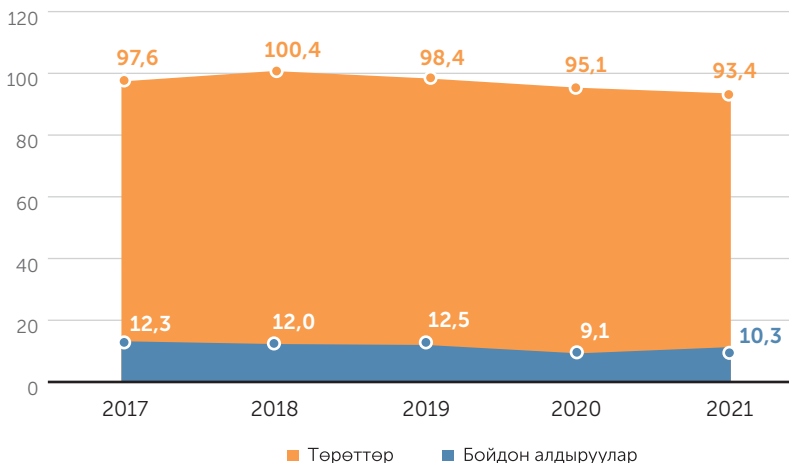
	2019		2020		2021	
	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер	аял-дар	эркектер
Стоматологдор	477	703	507	688	504	695
Педиатрлар	598	88	597	85	612	106
неонатологдор	180	15	162	13	182	18
Дарылоо дене тарбиясы жана спорт боюнча дарыгерлер	15	14	14	16	19	10
Санитардык-эпидемиологиялык топтун дарыгерлери	481	190	517	195	557	201
Орто медициналык персоналдардын саны, бардыгы	32 829	2 135	33 236	2 140	32 571	2 057
Акушерлер	2 433	-	2 196	-	2 223	-
Фельдшерлер	1 237	557	1 093	489	1 036	486
Медициналык айым	25 506	377	25 952	413	25 715	419
Фельдшер-лаборанттар	1 742	32	1 786	46	1 699	32
Рентген лаборанттар жана рентген техниктер	287	114	295	120	286	113

■ 6.3 таблица: Бойдон алдыруулар (аборттор)

	2017	2018	2019	2020	2021
Аборттордун саны (кичи-абортту кошкондо), бардыгы	19 486	19 176	20 172	14 906	17 075
төрөттүн 100нө	12,6	11,9	12,7	9,6	11,1
Аборттун жалпы санынын ичинен, пайыз менен:					
өзүнөн-өзү түшүп калуу	50,2	37,1	42,7	47,8	42,6
кичи-аборттор	27,0	24,7	22,5	19,3	22,3
артифицирленген	16,7	29,8	26,9	22,8	25,3
медициналык себептер боюнча	5,7	8,0	8,5	9,0	9,4
социалдык себептер боюнча	0,4	0,3	0,2	0,7	0,5

■ 6.1 график: Төрөттөр жана аборттор

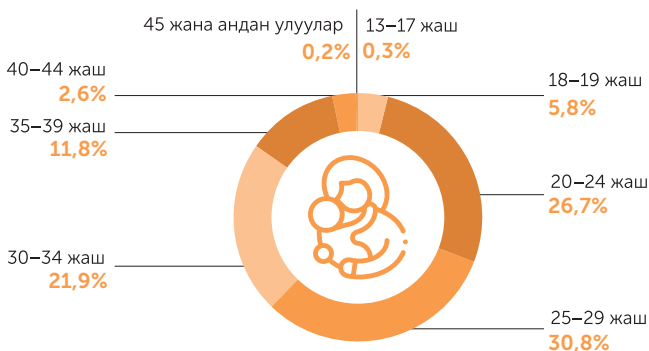
(15-49 жаш курактагы аялдардын 1 000ине)

■ 6.4 таблица: Курактык топтор боюнча ооруканалардагы аялдардын төрөттөрү

	2017	2018	2019	2020	2021
Ооруканалардагы төрөттөрү аялдардын, адам	151 788	157 210	154 889	150 602	149 450
жыйынтыкка карата пайыз менен	100	100	100	100	100
анын ичинде курактык топтор боюнча, жашы:					
13–17	0,3	0,4	0,3	0,2	0,3
18–19	4,0	3,6	4,1	3,7	5,8
20–24	30,0	30,7	29,5	27,1	26,7
25–29	31,7	31,1	31,0	31,4	30,8
30–34	20,9	21,1	21,3	22,4	21,9
35–39	10,2	10,3	11,0	12,0	11,8
40–44	2,7	2,7	2,7	3,0	2,6
45 жана андан улуулар	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2

■ 6.2 график: 2021-жылы курактык топтору боюнча ооруканалардагы аялдардын төрөттөрү (жыйынтыкка карата пайыз менен)

Беш жылдык мөөнөттө төрөттүн саны 2017-жылы 152 миңден 2021-жылы 149 миңге, же 2,0 пайызга азайган. Муну менен бирге, ооруканаларда эң көп төрөттүн саны 25–29 жаш курактык топтогу аялдарга 30,8 пайызы туура келет, ал эми 20-24 жашта – 26,7 пайыз.

■ 6.5 таблица: Контрацепция каражаттын колдонгон респруктивдик жаштагы аялдардын үлүшү (15-49 жаштагы аялдардын жалпы санына пайыз менен)

	2017	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы	25,5	22,2	19,1	16,6	15,0
Баткен облусу	5,4	3,8	3,4	2,4	1,1
Жалал-Абад облусу	13,9	15,1	13,6	13,6	13,6
Ысык-Көл облусу	23,3	16,2	16,1	12,4	10,0
Нарын облусу	27,2	27,5	23,6	21,2	15,9
Ош облусу	26,8	22,2	16,7	16,6	10,6
Талас облусу	19,4	17,4	11,4	8,7	8,9
Чүй облусу	22,9	22,2	16,7	13,1	10,7
Бишкек ш.	39,6	34,2	37,4	33,4	34,4
Ош ш.	52,8	33,8	21,7	8,6	14,0

Калктын оору-сыркоолору

Оорулардын деңгээли – бул дарты биринчи ирет аныкталган оорулуулардын (оорулардын учурларынын) туруктуу калктын орточо жылдык санына болгон катышы.

Дарты биринчи ирет аныкталган оорулуулардын саны – бул отчеттук жылы биринчи жолу катталган пациенттердеги оорулардын учуру.

■ 6.6 таблица: Оорунун негизги класстары жана жынысы боюнча калктын оору-сыркоолору

	Өмүрүндө биринчи жолу коюлган диагноз менен ооруга чалдыккандарды каттоо, миң				
	2017	2018	2019	2020	2021
Бардык оорулар анын ичинен:	1 590	1 585	1 553	1 105	1 450
жугуштуу жана мите оорулары	88	90	94	91	107
шишик оорулар	10	10	10	7	8
кандын жана канды түзүү органдарынын оорулары жана иммундук механизмди алып келүүчү айрым бузуулар	65	56	51	29	35
эндокриндик системасынын оорулары, сиңимдүүлүктүн, зат алмашуунун бузулушу	28	26	24	19	18
психиканын жана жүрүм-турумдун бузулушу	12	11	10	7	8
нерв системасынын оорулары	45	47	45	29	41
көз оорулары жана ага байланыштуу оорулар	84	90	89	51	64
кулак оорулары жана упчу сымал бүртүктүн оорулары	57	55	58	34	40
кан айлануу системасынын оорулары	59	54	57	41	37

(6.6 таб. уландысы)

	Өмүрүндө биринчи жолу коюлган диагноз менен оорууга чалдыкандарды каттоо, миң				
	2017	2018	2019	2020	2021
дем алуу органдарынын оорулары	574	594	532	406	596
тамак сиңирүү органдарынын оорулары	133	128	188	126	174
заара-жыныс системасынын оорулары	122	113	104	76	86
кош бойлуу, төрөт, төрөгөндөн кийинки мезгилдеги оорулар	70	66	51	33	46
теринин жана тери астындагы клеткалардын оорулары	79	79	78	46	57
сөөк-булчуң системасынын жана бириктирме ткандардын оорулары	55	56	55	38	47
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдар	9	7	8	5	8
тубаса аномалиялар	5	6	6	4	4
так аныкталбаган абалдын симптомдору жана белгилери	6	6	8	4	6
жаракаттар жана уулануулар	89	92	87	59	67
Аялдардын оорулары – бардыгы	932	928	892	633	833
<i>анын ичинен:</i>					
жугуштуу жана мите оорулары	47	45	49	45	56
шишик оорулар	7	7	7	4	5
кандын жана канды түзүү органдарынын оорулары жана иммундук механизмди алып келүүчү айрым бузуулар	41	36	31	18	21
эндокриндик системасынын оорулары, сиңимдүүлүктүн, зат алмашуунун бузулушу	17	17	16	12	11
психиканын жана жүрүм-турумдун бузулушу	6	6	5	4	5

(б.б таб. уландысы)

	Өмүрүндө биринчи жолу коюлган диагноз менен ооруга чалдыккандарды каттоо, миң				
	2017	2018	2019	2020	2021
нерв системасынын оорулары	27	28	26	17	24
көз оорулары жана ага байланыштуу оорулар	50	53	53	30	39
кулак оорулары жана упчу сымал бүртүктүн оорулары	32	30	32	19	22
кан айлануу системасынын оорулары	36	33	35	25	22
дем алуу органдарынын оорулары	302	315	280	212	311
тамак сиңирүү органдарынын оорулары	73	73	97	70	99
теринин жана тери астындагы клеткалардын оорулары	43	43	41	25	31
сөөк-булчуң системасынын жана бириктирме ткандардын оорулары	36	37	36	25	30
заара-жыныс системасынын оорулары	96	90	83	62	70
кош бойлуу, төрөт, төрөгөндөн кийинки мезгилдеги оорулар	70	66	51	33	46
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдар	4	3	3	2	3
тубаса аномалиялар (өнүгүүнүн жетишсиздиги)	3	3	3	2	2
так аныкталбаган абалдын симптомдору жана белгилери	3	3	3	2	3
жаракаттар жана уулануулар	39	40	39	26	30
Эркектердин оорулары – бардыгы	658	657	661	472	617
анын ичинен:					
жугуштуу жана мите оорулары					
шишик оорулар	42	44	45	46	51
кандын жана канды түзүү органдарынын оорулары жана иммундук механизмди алып келүүчү айрым бузуулар	3	3	3	2	3

(6.6 таб. уландысы)

	Өмүрүндө биринчи жолу коюлган диагноз менен ооруга чалдыкандарды каттоо, миң				
	2017	2018	2019	2020	2021
эндокриндик системасынын оорулары, сиңимдүүлүктүн, зат алмашуунун бузулушу	11	9	8	7	7
психиканын жана жүрүм-турумдун бузулушу	6	5	5	3	4
нерв системасынын оорулары	18	18	18	12	17
көз оорулары жана ага байланыштуу оорулар	33	37	36	20	25
кулак оорулары жана упчу сымал бүртүктүн оорулары	25	24	26	15	18
кан айлануу системасынын оорулары	23	21	22	16	15
дем алуу органдарынын оорулары	272	279	252	194	286
тамак сиңирүү органдарынын оорулары	60	55	91	57	75
теринин жана тери астындагы клеткалардын оорулары	36	37	36	21	26
сөөк-булчуң системасынын жана бириктирме ткандардын оорулары	20	20	19	13	16
заара-жыныс системасынын оорулары	25	22	21	14	16
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдар	5	4	4	3	4
тубаса аномалиялар (өнүгүүнүн жетишсиздиги)	3	3	3	2	2
так аныкталбаган абалдын симптомдору жана белгилери	3	3	4	2	3
жаракаттар жана уулануулар	50	52	48	33	37

■ 6.7 таблица: Оорунун негизги класстары жана жынысы боюнча калктын оорулардын деңгээли

	Өмүрүндө биринчи жолу коюлган диагноз менен ооруга чалдыккандарды каттоо, калктын 100 000ине				
	2017	2018	2019	2020	2021
Бардык оорулар анын ичинен:	25 652	25 061	24 060	16 789	21 668
жугуштуу жана мите оорулары	1 426	1 417	1 449	1 377	1 604
шишик оорулар	165	164	154	102	118
кандын жана канды түзүү органдарынын оорулары жана иммундук механизмди алып келүүчү айрым бузуулар	1 041	885	783	437	520
эндокриндик системасынын оорулары, сиңимдүүлүктүн, зат алмашуунун бузулушу	452	411	370	288	270
психиканын жана жүрүм-турумдун бузулушу	193	172	156	100	127
нерв системасынын оорулары	724	736	689	441	608
көз оорулары жана ага байланыштуу оорулар	1 348	1 422	1 383	770	964
кулак оорулары жана упчу сымал бүртүктүн оорулары	919	868	899	513	601
кан айлануу системасынын оорулары	950	847	879	626	553
дем алуу органдарынын оорулары	9 262	9 391	8 239	6 177	8 913
тамак сиңирүү органдарынын оорулары	2 145	2 022	2 916	1 922	2 605
заара-жыныс системасынын оорулары	1 960	1 780	1 612	1 151	1 288
кош бойлуу, төрөт, төрөгөндөн кийинки мезгилдеги оорулар ¹	4 380	4 139	3 126	2 036	2 779
теринин жана тери астындагы клеткалардын оорулары	1 280	1 253	1 203	706	850
сөөк-булчуң системасынын жана бириктирме ткандардын оорулары	895	891	852	574	696

(6.7 таб. уландысы)

	Өмүрүндө биринчи жолу коюлган диагноз менен ооруга чалдыкандарды каттоо, калктын 100 000ине				
	2017	2018	2019	2020	2021
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдар	152	111	118	80	113
тубаса аномалиялар	85	92	98	54	65
так аныкталбаган абалдын симптомдору жана белгилери	97	98	121	67	85
жаракаттар жана уулануулар	1 434	1 453	1 353	899	1 002
Аялдардын оорулары – бардыгы	29 817	29 108	27 422	19 090	24 711
<i>анын ичинен:</i>					
жугуштуу жана мите оорулары	1 500	1 424	1 494	1 355	1 661
шишик оорулар	221	220	206	133	148
кандын жана канды түзүү органдарынын оорулары жана иммундук механизмди алып келүүчү айрым бузуулар	1 324	1 114	960	550	623
эндокриндик системасынын оорулары, сиңимдүүлүктүн, зат алмашуунун бузулушу	556	541	499	368	326
психиканын жана жүрүм-турумдун бузулушу	185	174	166	107	148
нерв системасынын оорулары	862	886	803	511	712
көз оорулары жана ага байланыштуу оорулар	1 610	1 672	1 644	917	1 157
кулак оорулары жана упчу сымал бүртүктүн оорулары	1 010	952	988	565	653
кан айлануу системасынын оорулары	1 158	1 026	1 066	746	653
дем алуу органдарынын оорулары	9 664	9 876	8 610	6 395	9 226
тамак сиңирүү органдарынын оорулары	2 331	2 279	2 984	2 098	2 937
заара-жыныс системасынын оорулары	1 387	1 340	1 275	762	920

(6.7 таб. уландысы)

	Өмүрүндө биринчи жолу коюлган диагноз менен ооруга чалдыккандарды каттоо, калктын 100 000ине				
	2017	2018	2019	2020	2021
кош бойлуу, төрөт, төрөгөндөн кийинки мезгилдеги оорулар ¹	1 140	1 152	1 105	741	890
теринин жана тери астындагы клеткалардын оорулары	3 071	2 828	2 562	1 868	2 077
сөөк-булчуң система-сынын жана бириктирме ткандардын оорулары	4 380	4 139	3 126	2 036	2 786
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдар	135	99	101	71	89
тубаса аномалиялар	88	95	98	55	59
так аныкталбаган абалдын симптомдору жана белгилери	97	104	104	64	59
жаракаттар жана уулануулар	1 253	1 246	1 204	783	890
Эркектердин оорулары – бардыгы	21 413	20 947	20 646	14 455	18 579
анын ичинен:					
жугуштуу жана мите оорулары	1 351	1 409	1 403	1 399	1 536
шишик оорулар	108	107	102	72	90
кандын жана канды түзүү органдарынын оорулары жана иммундук механизми алып келүүчү айрым бузуулар	753	653	605	323	391
эндокриндик системасынын оорулары, сиңимдүүлүктүн, зат алмашуунун бузулушу	345	279	240	206	211
психиканын жана жүрүм-турумдун бузулушу	202	171	146	93	120
нерв системасынын оорулары	584	583	574	370	512
көз оорулары жана ага байланыштуу оорулар	1 082	1 168	1 119	621	753
кулак оорулары жана упчу сымал бүртүктүн оорулары	827	781	809	461	542
кан айлануу системасынын оорулары	738	665	689	505	452

(6.7 таб. уландысы)

	Өмүрүндө биринчи жолу коюлган диагноз менен ооруга чалдыкандарды каттоо, калктын 100 000ине				
	2017	2018	2019	2020	2021
дем алуу органдарынын оорулары	8 852	8 898	7 862	5 955	8 612
тамак сиңирүү органдарынын оорулары	1 956	1 761	2 847	1 744	2 258
заара-жыныс системасынын оорулары	1 171	1 164	1 131	648	783
теринин жана тери астындагы клеткалардын оорулары	645	626	594	404	482
сөөк-булчуң системасынын жана бириктирме ткандардын оорулары	830	716	648	423	482
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдар	169	123	134	88	120
тубаса аномалиялар	83	88	98	53	60
так аныкталбаган абалдын симптомдору жана белгилери	97	92	138	71	90
жаракаттар жана уулануулар	1 619	1 662	1 505	1 017	1 114

¹ 15-49 жаш курактагы аялдардын 100 000ине карата.

■ 6.8 таблица. Кош бойлуу аялдардын оорулары

(адам)

	2017	2018	2019	2020	2021
Кош бойлуулугу бүткөн аялдардын саны¹	145 124	152 162	150 747	146 952	147 685
<i>анын ичинен кыйналгандар:</i>					
аз кандуулуктан	76 614	89 713	83 273	59 401	52 340
заара-жыныс системасынын ооруларынан	19 304	25 921	16 322	12 949	12 313
кечиккен талгактан	4 513	5 900	5 289	4 434	3 430
кош бойлуулуктагы кан тамыр кабылдоолорунан	4 272	5 935	4 829	4 479	4 032
кан айлануу системасынын ооруларынан	1 103	1 724	1 329	944	1 178

¹ Жылдын башына карата байкоодо тургандардын жана отчеттук жылы байкоодо тургандардын санынын ичинен.

2021-жылы кош бойлуулугун аяктаган аялдардын жалпы санынын ичинен аз кандуулуктан 35 пайызы (2017-ж. 53 пайызы), заара-жыныс тутумунун оорулары менен – 8 пайызы (2017-ж. 13 пайызы) жабыркагандар.

■ 6.9 таблица: Жаш курактык топтору жана жынысы боюнча аз кандуулук оорулары

	Өмүрүндө биринчи жолу коюлган диагноз менен ооругандарды каттоо				
	2017	2018	2019	2020	2021
Бардыгы	63 519	55 187	49 446	27 942	34 172
аялдар	40 386	34 922	30 598	17 779	21 121
эркектер	23 133	20 265	18 848	10 143	13 051
0–14 жаштагы балдар	40 237	35 122	32 642	17 135	22 269
кыздар	19 800	17 230	15 822	8 358	10 751
эркек балдар	20 437	17 892	16 820	8 777	11 518
чоңдор жана өспүрүмдөр (15 жаш жана улуу)	23 280	20 065	16 804	10 807	11 903
аялдар	20 597	17 692	14 776	9 441	10 370
эркектер	2 683	2 373	2 028	1 366	1 533
Тийиштүү жаштагы калктын 100 000ине	1 025	873	766	425	511
аялдар	1 292	1 096	941	536	627
эркектер	753	646	588	311	393
0–14 жаштагы балдар	2 017	1 711	1 543	790	1 008
кыздар	2 033	1 720	1 533	790	998
эркек балдар	2 001	1 702	1 553	790	1 017
чоңдор жана өспүрүмдөр (15 жаш жана улуу)	554	470	387	245	266
аялдар	956	809	665	419	452
эркектер	131	114	96	63	70

■ 6.10 таблица: Жаш курактык топтору боюнча зыяндуу шишик оорулары менен ооруган аялдар жана эркектер (өмүрүндө биринчи жолу коюлган диагноз менен ооруга чалдыккандарды каттоо)

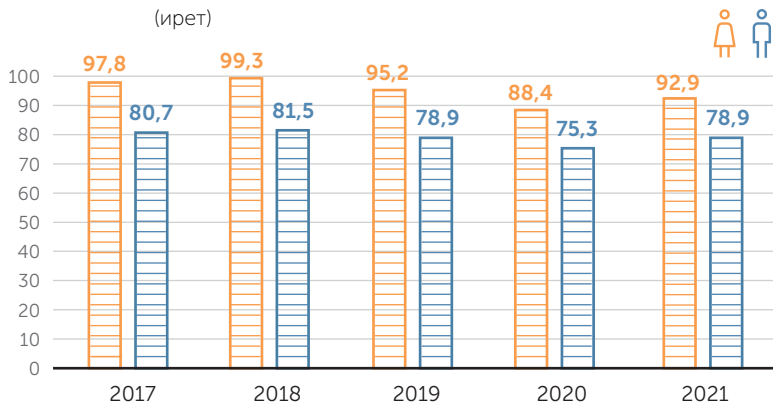
	2017	2018	2019	2020	2021
Бардыгы	5 538	5 719	5 625	5 389	5 753
Калктын 100 000ине	89,3	90,4	87,1	81,9	86,0
Аялдар	3 058	3 164	3 098	2 929	3 132
<i>анын ичинде курактагы, жашы:</i>					
0–14	59	52	65	56	54
15–17	8	12	7	7	14

(6.10 таб. уландысы)

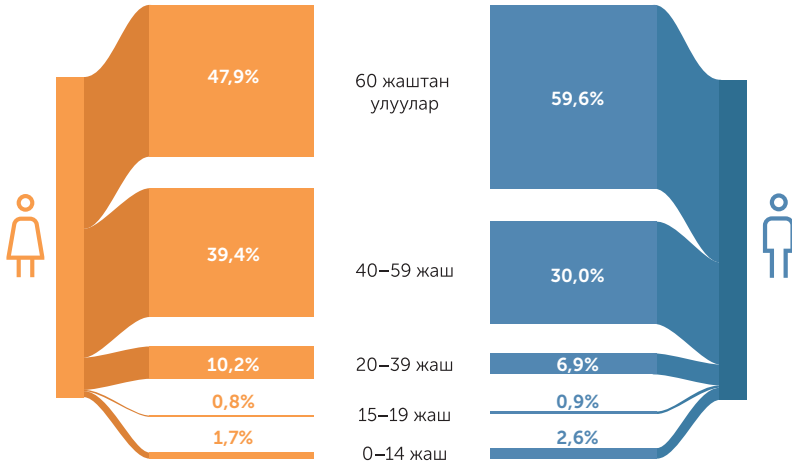
	2017	2018	2019	2020	2021
18–24	25	36	31	28	33
25–34	127	157	135	145	141
35–44	370	345	342	311	350
45–64	1 505	1 561	1 530	1 451	1 499
65 жана андан улуулар	964	1 001	988	931	1 041
Эркектер анын ичинде курактагы, жашы:	2 480	2 555	2 527	2 460	2 621
0–14	60	52	67	80	68
15–17	3	7	12	12	14
18–24	24	31	25	34	33
25–34	88	79	81	86	89
35–44	154	134	125	140	162
45–64	1 187	1 168	1 163	1 138	1 167
65 жана андан улуулар	964	1 084	1 054	970	1 088

Жалпысынан 2021-жылы, зыяндуу шишик ооруларынын деңгээли калктын 100 миңине эсептегенде, 2017-жылга салыштырганда 1,3 пайызга азайды. Ошол эле учурда беш жыл аралыгында аялдар арасында бул көрсөткүч жогору бойдон тенденция сакталып калган.

■ 6.3 график: Зыяндуу шишик оорулары менен ооруган аялдар жана эркектер, калктын 100 000ине (ирет)

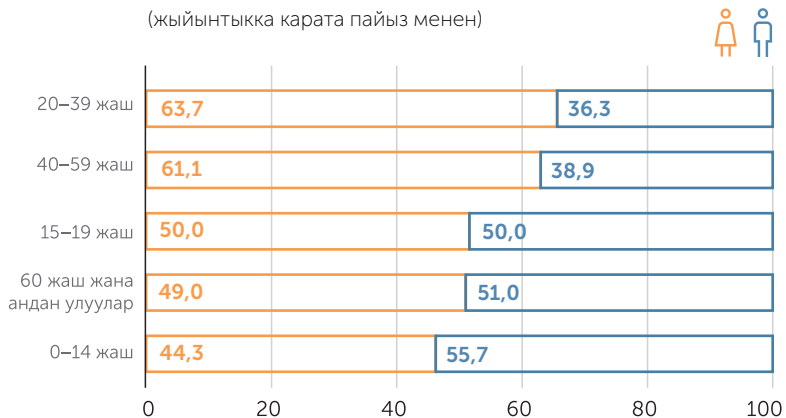

■ 6.4 график: 2021-жылы жаш курактык топтору боюнча өмүрүндө биринчи жолу аныкталган диагнозу зыяндуу шишик оорулары менен ооруган аялдар жана эркектер (жыйынтыкка карата пайыз менен)

2021-жылы, өмүрүндө биринчи жолу диагноз коюлган зыяндуу шишик оорулары менен ооругандардын эң жогорку үлүшү 60 жаш жана андан улуу курактагылар, аялдар арасында (47,9 пайыз) жана ошондой эле эркектер арасында (59,6 пайыз) белгиленүүдө.

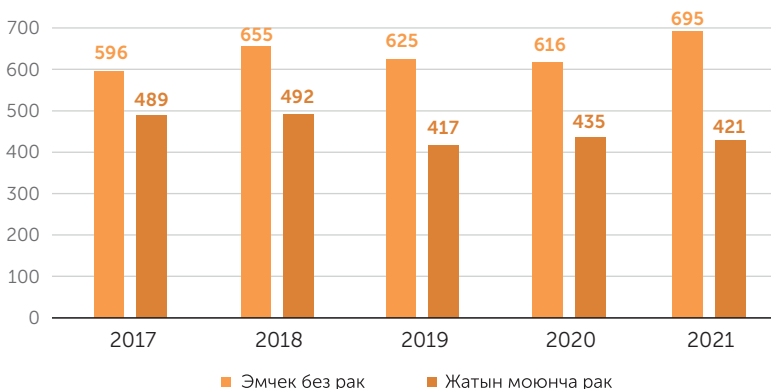
■ 6.5 график: 2021-жылы жаш курактык топтору боюнча аялдардын жана эркектердин зыяндуу шишик оорулары (жыйынтыкка карата пайыз менен)

Графикте көрүнүп тургандай, 2021-жылы ооругандардын үлүшү аялдардын арасындагыдай эле эркектердин арасында да, 15–19 жаш жана 60 жаш жана андан улуу курактык топто мындай шишик оорулары бирдиктүү калууда. 0–14 жаш курактык топтордо ооругандардын санынан эркектер басымдуулук кылат, калган топтордо – аялдар.

■ 6.6 график: Аялдардын эмчек беши жана жатындын моюнчасынын рак оорусу

(адам)

■ 6.11 таблица: Аймактар боюнча аялдардын жатын моюнчасынын рак оорусу жана өлүмү

(калктын 100 000ине)

	Ооруну катталган учурлар				Өлгөндөрдүн саны			
	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы	15,4	12,8	13,1	12,5	4,1	3,1	3,6	3,6
Баткен облусу	11,4	11,1	7,9	12,2	3,3	1,9	2,0	2,0
Жалал-Абад облусу	14,4	10,3	12,9	11,6	3,5	2,0	2,9	3,5
Ысык-Көл облусу	19,7	17,0	14,0	13,4	7,4	5,7	5,6	5,2
Нарын облусу	20,0	23,3	21,0	20,2	6,3	6,2	4,8	4,1
Ош облусу	13,5	11,2	15,8	11,0	3,8	2,1	3,4	2,7
Талас облусу	18,6	10,7	7,5	14,1	3,8	4,1	4,5	2,6

(6.11 таб. уландысы)

	Ооруну катталган учурлар				Өлгөндөрдүн саны			
	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021
Чүй облусу	21,6	14,7	16,9	15,5	5,2	5,3	5,0	5,2
Бишкек ш.	12,6	9,4	6,7	8,9	2,4	2,0	3,0	3,9
Ош ш.	11,9	23,5	17,8	17,2	4,1	3,6	2,2	1,8

- **6.12 таблица: Аймактар боюнча аялдардын эмчек безинин рак оорусу жана өлүмү**
(калктын 100 000ине)

	Ооруну катталган учурлар				Өлгөндөрдүн саны			
	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы	20,5	19,2	18,6	20,7	5,0	4,5	4,7	4,4
Баткен облусу	16,1	7,7	9,0	13,6	4,0	2,1	1,8	1,8
Жалал-Абад облусу	12,6	15,6	11,0	15,4	3,9	4,3	4,0	3,3
Ысык-Көл облусу	20,5	17,0	18,8	15,0	4,9	5,1	4,4	5,0
Нарын облусу	17,8	19,8	18,9	16,7	4,9	3,5	4,1	6,8
Ош облусу	13,5	11,5	12,9	13,4	2,4	1,8	3,2	2,6
Талас облусу	16,3	13,0	9,0	14,8	6,5	2,6	3,7	4,0
Чүй облусу	30,5	24,9	23,0	31,9	6,7	7,3	7,0	6,0
Бишкек ш.	29,3	29,9	34,0	29,3	7,4	6,8	7,3	6,4
Ош ш.	30,3	36,2	26,3	32,7	7,1	5,9	4,1	6,4

- **6.13 таблица: Жаш курактык топтору боюнча активдүү кургак учук оорусу менен ооруган аялдар жана эркектер**
(өмүрүндө биринчи жолу коюлган диагноз менен ооруга чалдыккандарды катар)

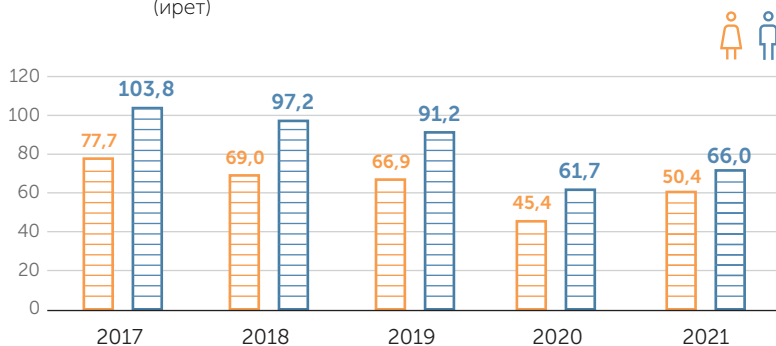
	2017	2018	2019	2020	2021
Бардыгы, адам	5 616	5 249	5 096	3 518	3 891
Калктын 100 000ине	90,6	83,0	78,9	53,5	58,1
Аялдар	2 428	2 200	2 175	1 504	1 699
<i>анын ичинде курагы, жашы:</i>					
0–14	196	154	131	80	121
15–17	114	103	70	54	69

(6.13 таб. уландысы)

	2017	2018	2019	2020	2021
18–24	567	436	432	272	307
25–34	571	496	488	362	391
35–44	291	273	285	181	210
45–64	418	461	464	342	354
65 жаштан улуулар	271	277	305	213	247
Эркектер	3 188	3 049	2 921	2 014	2 192
анын ичинде курагы, жашы:					
0–14	236	150	170	95	117
15–17	127	94	101	62	52
18–24	713	646	597	367	372
25–34	602	621	551	353	447
35–44	476	444	416	293	323
45–64	764	807	817	616	641
65 жаштан улуулар	270	287	269	228	240

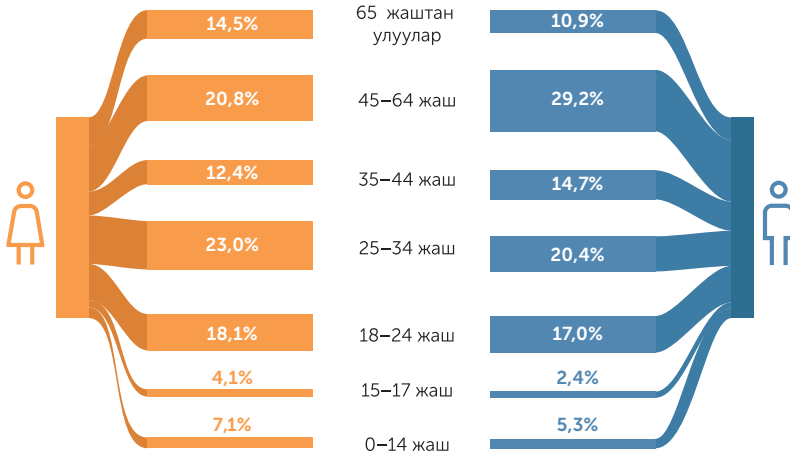
■ 6.7 график: Аялдар жана эркектердин активдүү кургак учук оорулары калктын 100 000ине

(ирет)

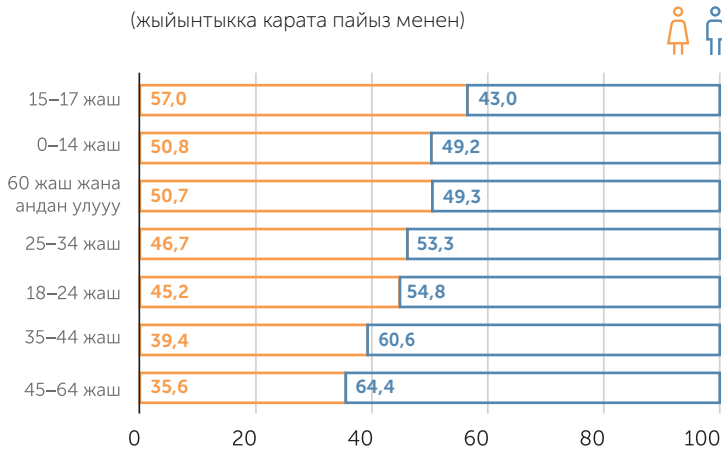

2021-жылы өмүрүндө биринчи жолу аныкталган активдүү кургак учук менен ооругандардын саны эркектер арасында бул көрсөткүчү аялдарга караганда 29 пайызга ашкан. Калктын 100 миңине эсептегенде эркектер арасында кургак учук оорусу 66 учурду, ал эми аялдар арасында 51 учурду түздү.

■ 6.8 график: 2021-жылы жаш курактык топтору боюнча активдүү кургак учук менен ооруган аялдар жана эркектер (жыйынтыкка карата пайыз менен)

■ 6.9 график: 2021-жылы жаш курактык топтору боюнча өмүрүндө биринчи жолу аныкталган активдүү кургак учук диагнозу менен ооруган аялдар жана эркектер (жыйынтыкка карата пайыз менен)

2021-жылы өмүрүндө биринчи жолу аныкталган активдүү кургак учук оорусу менен ооругандардын эң жогорку үлүшү, аялдар арасында 15–17 жаш куракта (57,0 пайыз), ал эми эркектер арасында 45–64 жаш куракта (64,4 пайыз) белгиленди.

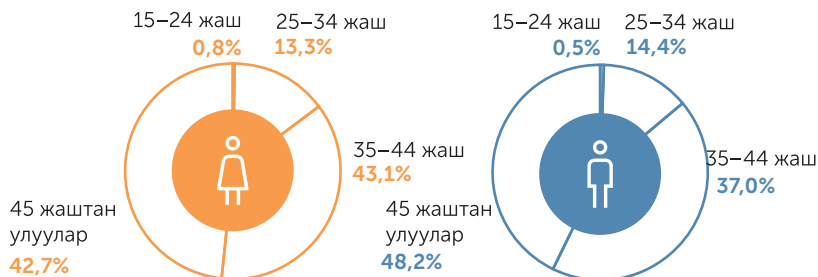
■ 6.14 таблица: Жаш курактык топтору жана жынысы боюнча аялдар жана эркектердин алкогольдук көз карандылык оорусу

(өмүрүндө биринчи жолу коюлган диагноз менен ооруга чалдыккандарды каттоо)

	2017	2018	2019	2020	2021
Бардыгы, адам	1 428	1 179	1 191	995	1 111
Калктын 100 000ине	23,0	18,6	18,4	15,1	16,6
Аялдар	214	128	160	132	248
<i>анын ичинде курагы, жашы:</i>					
0–14	-	-	-	-	-
15–17	-	-	-	-	-
18–19	1	-	-	-	-
20–29	6	14	3	5	13
30–39	37	34	31	25	37
40–44	25	20	26	18	92
45 жаштан улуулар	145	60	100	83	106
Эркектер	1 214	1 051	1 031	863	863
<i>анын ичинде курагы, жашы:</i>					
0–14	-	-	-	-	-
15–17	-	-	-	-	1
18–19	-	-	-	-	-
20–29	68	92	33	34	31
30–39	314	317	255	223	241
40–44	207	183	168	135	174
45 жаштан улуулар	625	459	575	471	416

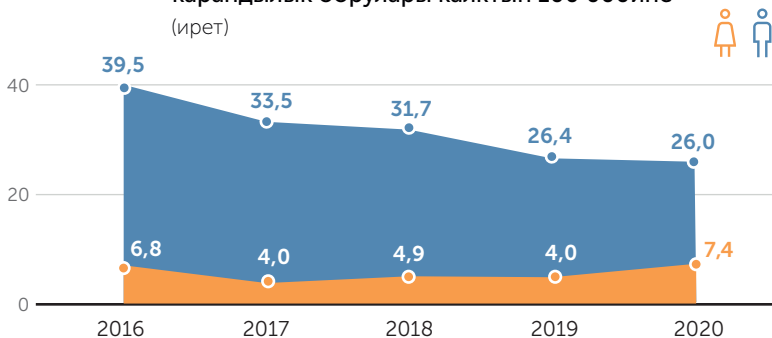
■ 6.10 график: 2021-жылы жаш курактык топтору боюнча аялдар жана эркектердин алкогольдук көз карандылык оорулары

(жыйынтыкка карата пайыз менен)

2021-жылы аракеттик оорусунун эң жогорку деңгээли эркектер арасындагыдай эле (48,2 пайызы), аялдар арасында (42,7 пайызы) 45 жаш жана андан улуу жаш куракта белгиленген. Ошондой эле эркектер арасында бул оору аялдар арасындагы көрсөткүчтөн 3,5 эсе жогору.

■ 6.11 график: Аялдар жана эркектердин алкогольдук көз карандылык оорулары калктын 100 000ине (ирет)

2021-жылы алкогольдук көз карандылык ооруга чалдыккандардын саны 2017-жылга салыштырмалуу эркектер арасында 1,5 эсеге азайса, аялдар арасында, тескерисинче, дээрлик 9 пайызга көбөйгөн.

■ 6.15 таблица: Жаш курактык топтору боюнча аялдар жана эркектердин баңги жана баңги эмес заттарына көз карандылык оорулары (өмүрүндө биринчи жолу коюлган диагноз менен ооруга чалдыккандарды каттоо)

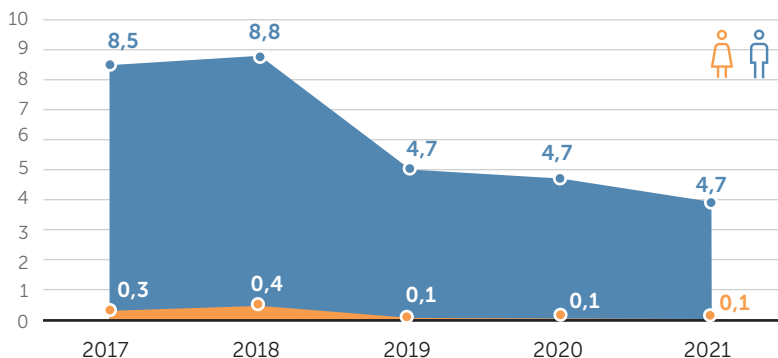
	2017	2018	2019	2020	2021
Бардыгы, адам	269	287	160	157	135
Калктын 100 000ине	4,3	4,5	2,5	2,4	2,0
Аялдар	8	12	3	3	4
<i>анын ичинде курагы, жашы:</i>					
0–14	1	-	-	-	-
15–17	-	-	-	-	-
18–24	1	3	1	3	-
25–34	2	6	-	-	2
35–44	3	2	-	-	1

(6.15 таб. уландысы)

	2017	2018	2019	2020	2021
45 жаштан улуулар	1	1	2	-	1
Эркектер	261	275	157	154	131
<i>анын ичинде курагы, жашы:</i>					
0–14	1	-	1	-	-
15–17	1	5	2	1	1
18–24	24	22	8	9	5
25–34	87	87	42	40	43
35–44	94	100	56	50	37
45 жаштан улуулар	54	61	48	54	45

Өмүрүндө биринчи жолу аныкталган диагноз баңгилик жана баңгилик эмес заттарына көз карандылык оорунун эң жогорку деңгээли, аялдарда арасында 25–34 жаш курактык тобунда (50 пайыз), эркектер арасында 45 жаш жана андан улуу курактык тобунда (34 пайыз) белгиленет.

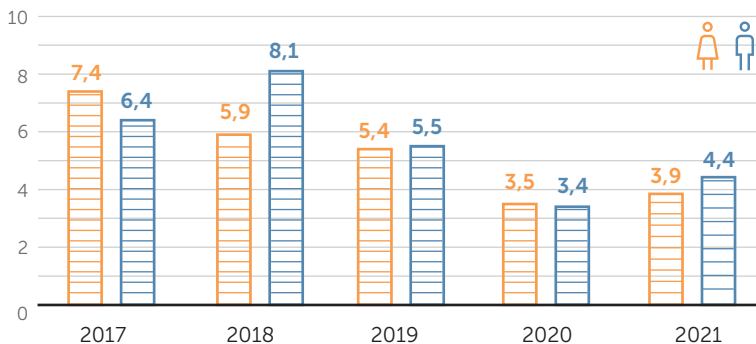
■ 6.12 график: Аялдар жана эркектердин баңги жана баңги эмес заттарына көз карандылык оорулары калктын 100 000ине (ирет)

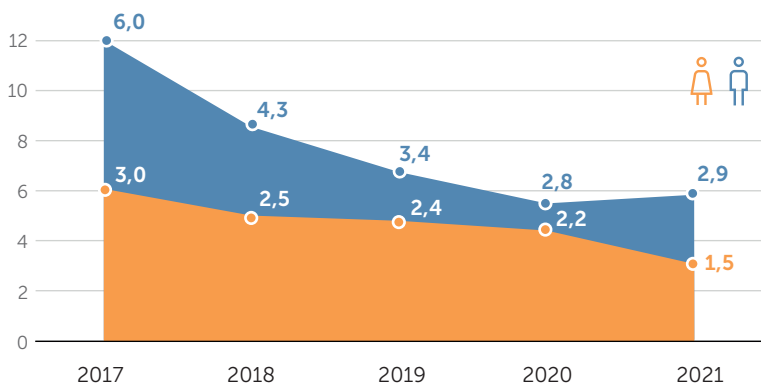
Өмүрүндө биринчи жолу баңгилик жана токсикоман диагнозу менен аныкталган ооруган адамдардын саны, 2021-жылы 2017-жылга салыштырмалуу эркектердин арасында 2,1 эсеге, ал эми аялдар арасында 2,2 эсеге кыскарган. Ушуну менен катар, алкогольдук жана наркотикалык көз карандылык менен ооругандарды анык-

тоо боюнча, мамлекеттик наркологиалык мекемелерге ооругандар кайрылууда гана эсепке алынгандыктан, бул тенденция реалдуу жагдайды чагылдырбайт.

■ 6.13 график: Аялдар жана эркектердин сифилис оорулары калктын 100 000ине (ирет)

■ 6.14 график: Аялдар жана эркектердин гонорея оорулары калктын 100 000ине (ирет)

2021-жылы 2017-жылга салыштырмалуу гонорея оорусу менен ооругандар республика боюнча калктын 100 миңине 2,1 эсеге төмөндөдү. Гонорея оорусу боюнча адамдардын кайрылуулары аз болгондуктан жана оорулуулар өз алдынча дарылангандыгына байланыштуу гонорея оорусунун катталышы боюнча статистикалык маалыматтар чыныгы абалды чагылдырбайт.

■ 6.16 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча АИВ инфекция менен жашаган адамдардын саны (адам)

	2017	2018	2019	2020	2021
<i>Өмүрүндө биринчи жолу аныкталган диагноз менен ооругандарды каттоо</i>					
Кыргыз Республикасы	796	820	850	675	846
аялдар	333	311	354	291	343
эркектер	463	509	496	384	503
Баткен облусу					
аялдар	11	9	6	12	9
эркектер	15	12	9	11	10
Жалал-Абад облусу					
аялдар	63	37	36	28	46
эркектер	58	37	29	23	65
Ысык-Көл облусу					
аялдар	14	5	16	6	34
эркектер	28	23	21	14	20
Нарын облусу					
аялдар	15	5	6	1	8
эркектер	20	1	10	7	11
Ош облусу					
аялдар	55	38	42	28	31
эркектер	50	53	43	20	45
Талас облусу					
аялдар	7	6	6	6	10
эркектер	8	9	4	4	4
Чүй облусу					
аялдар	104	84	87	65	57
эркектер	176	135	122	79	78
Бишкек ш.					
аялдар	43	104	135	121	126
эркектер	86	213	224	202	237

(6.16 таб. уландысы)

	2017	2018	2019	2020	2021
Ош ш.					
аялдар	21	23	20	24	22
эркектер	22	26	34	24	33
<i>Саламаттык сактоо уюмдарда каттоодо турган ооругандардын саны (жылдын аягына карата)</i>					
Кыргыз Республикасы	5 742	6 295	7 104	7 626	8 200
аялдар	2 259	2 492	2 847	3 075	3 336
эркектер	3 483	3 803	4 257	4 551	4 864
Баткен облусу					
аялдар	65	70	75	87	93
эркектер	70	78	84	92	96
Жалал-Абад облусу					
аялдар	311	352	394	411	444
эркектер	352	379	412	422	474
Ысык-Көл облусу					
аялдар	71	71	84	85	117
эркектер	102	118	133	139	153
Нарын облусу					
аялдар	35	32	37	37	43
эркектер	73	65	75	78	82
Ош облусу					
аялдар	493	504	546	561	585
эркектер	543	552	596	614	651
Талас облусу					
аялдар	32	32	36	43	49
эркектер	41	48	52	56	60
Чүй облусу					
аялдар	553	639	749	811	848
эркектер	1 041	1 152	1 278	1 331	1 317

(6.16 таб. уландысы)

	2017	2018	2019	2020	2021
Бишкек ш.					
аялдар	435	528	637	737	839
эркектер	810	998	1 180	1 353	1 553
Ош ш.					
аялдар	264	264	289	303	318
эркектер	451	413	447	466	478

2021-жылы АИВ инфекциясы менен ооруган 846 адам аныкталды, анын ичинде Бишкек ш. – 363 адам, Чүй облусунда – 135, Жалал-Абад облусунда – 111, Ош облусунда – 76, Ош ш. жана Ысык-Көл облусунда – 54, Баткен жана Нарын облустарында – 19, Талас – 14 адам. Акыркы жылдары инфекциянын жыныстык жол менен ооругандардын саны (2017-ж. аныкталган адамдардын жалпы санынын 63 пайыздан, 2021-жылы дээрлик 82 пайызга чейин) көбөйүүдө.

■ 6.17 таблица: АИВ инфекциясы жана СПИД менен ооругандар жугуу жолдору боюнча бөлүштүрүү
(адам)

	2017	2018	2019	2020	2021
<i>Өмүрүндө биринчи жолу аныкталган диагноз менен ооругандарды каттоо:</i>					
аялдар	333	311	354	291	343
эркектер	463	509	496	384	503
<i>жугуу жолдору боюнча:</i>					
<i>парентералдык</i>					
аялдар	35	13	4	5	10
эркектер	179	127	114	44	28
жыныстык					
аялдар	266	247	296	235	296
эркектер	240	302	299	276	394

(6.17 таб. уландысы)

	2017	2018	2019	2020	2021
энеден балага					
кыздар	10	12	5	6	13
эркек бала	6	13	16	6	12
белгисиз					
аялдар	22	39	49	45	24
эркектер	38	67	67	58	69
Саламаттык сактоо уюмдарда каттоодо турган ооруган адамдардын саны (жылдын аягына карата)					
аялдар	2 259	2 492	2 847	3 075	3 336
эркектер	3 483	3 803	4 257	4 551	4 864
жугуу жолдору боюнча: парентералдык					
аялдар	339	343	348	346	371
эркектер	2 320	2 321	2 405	2 406	2 307
жыныстык					
аялдар	1 788	1 969	2 273	2 464	2 652
эркектер	949	1 195	1 497	1 733	2 108
энеден балага					
кыздар	79	91	95	99	112
эркек бала	100	111	127	134	142
белгисиз					
аялдар	53	176	131	166	201
эркектер	114	265	228	278	307

Өлүү

■ 6.18 таблица: 2021-жылы өлүү себептеринин негизги класстары жана жынысы боюнча өлүм (калктын 100 000ине)

	Экөө тең	Аялдар	Эркектер
Бардык себептерден өлгөндөрдүн – бардыгы	580,9	508,4	654,5
<i>алардын ичинен:</i>			
айрым жугуштуу жана мите ооруларынан	7,9	6,2	9,6
шишик ооруларынан	59,5	56,4	62,7
кандын жана канды түзүү органдарынын оорулары жана иммундук механизмди алып келүүчү айрым бузууларынан	0,9	1,0	0,8
эндокриндик системасынын оорулары, сиңимдүүлүктүн, зат алмашуунун бузулушунан	7,5	8,6	6,3
психиканын жана жүрүм-турумдун бузулушунан	0,4	0,3	0,5
нерв системасынын ооруларынан	6,0	4,5	7,5
кан айлануу системасынын ооруларынан	297,1	283,3	311,0
дем алуу органдарынын ооруларынан	25,5	20,6	30,4
тамак сиңирүү органдарынын ооруларынан	30,8	20,6	41,1
теринин жана тери астындагы клеткалардын ооруларынан	0,2	0,1	0,4
сөөк-булчуң системасынын жана бириктирме ткандардын ооруларынан	0,8	1,4	0,2
заара-жыныс системасынын ооруларынан	5,6	5,4	5,9
кош бойлуу, төрөт, төрөгөндөн кийинки мезгилдеги ооруларынан ¹	33,3	33,3	-
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдарынан	23,3	20,6	26,0
тубаса аномалия (өнүгүүнүн жетишсиздиги) жана хромосомалык бузуларынан	7,8	6,9	8,7
башка жерлерде классификацияланбаган клиникалык жана лабораториялык изилдөөлөрдө аныкталган симптомдор, белгилер жана ченемдерден четтөө	20,2	9,7	30,9

(6.18 таб. уландысы)

	Экөө тең	Аялдар	Эркектер
жаракаттар, уулануулар жана тышкы себептердин таасирлеринин башка айрым натыйжаларынан	42,5	19,6	65,7
коронавирус инфекциясынан (COVID-19)	44,2	41,7	46,8

¹ Тирүү төрөлгөндөрдүн 100 000ине.

2021-жылы Кыргызстанда өлүмдүн негизги себептеринин тизмесинде биринчи орунду кан айлануу тутумунун оорулары ээледі (каза болгондордун жалпы санынын 51 пайызы), экинчи орунда – шишик оорулары (10 пайызы). Өлүмдүн себептеринин курамында кийинки орунда коронавирустук инфекция (COVID-19) турат (8 пайызга жакын). Өлүмдүн олуттуу үлүшүн табигый эмес себептер (жаратуулар, уулануу жана башка тышкы себептердин кесепеттери) (7 пайыз) ээлейт.

- **6.19 таблица: 2021-жылы жынысы жана жаш курактык топтору, өлүмдүн себептеринин негизги класстары боюнча өлгөндөр**
(калктын 100 000ине)

	Өлгөндөрдүн бардыгы, жаш куракта			
	0–14	15–28	29–59	60 жаштан улуулар
Бардык себептерден өлгөндөр, бардыгы <i>алардын ичинен:</i>	141,3	78,0	423,9	4 230,8
айрым жугуштуу жана мите ооруларынан	4,9	2,0	11,2	19,9
шишик ооруларынан	3,5	4,7	60,5	411,9
кандын жана канды түзүү органдарынын оорулары жана иммундук механизмди алып келүүчү айрым бузууларынан	1,4	0,2	0,5	2,8
эндокриндик системасынын оорулары, сиңимдүүлүктүн, зат алмашуунун бузулушунан	0,7	0,5	6,5	55,3
психиканын жана жүрүм-турумдун бузулушунан	-	0,2	0,9	0,3
нерв системасынын ооруларынан	5,8	5,4	5,5	10,3

(6.19 таб. уландысы)

	Өлгөндөрдүн бардыгы, жаш куракта			
	0–14	15–28	29–59	60 жаштан улуулар
кан айлануу системасынын ооруларынан	1,3	6,2	137,5	2 859,9
дем алуу органдарынын ооруларынан	12,0	2,4	12,1	193,3
тамак сиңирүү органдарынын ооруларынан	1,4	2,4	52,3	125,3
теринин жана тери астындагы клеткалардын ооруларынан	0,1	-	0,3	1,4
сөөк-булчуң системасынын жана бириктирме ткандардын ооруларынан	-	0,4	1,4	2,4
заара-жыныс системасынын ооруларынан	0,4	2,4	7,1	28,2
кош бойлуу, төрөт, төрөгөндөн кийинки мезгилдеги ооруларынан ¹	-	16,0	17,3	-
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдарынан	70,5	-	-	-
тубаса аномалия (өнүгүүнүн жетишсиздиги) жана хромосомалык бузуларынан	21,6	1,8	0,4	1,0
башка жерлерде классификацияланбаган клиникалык жана лабораториялык изилдөөлөрдө аныкталган симптомдор, белгилер жана ченемдерден четтөө	4,5	13,1	30,2	56,3
жаракаттар, уулануулар жана тышкы себептердин таасирлеринин башка айрым натыйжаларынан	13,1	33,2	67,6	72,7
коронавирус инфекциясынан (COVID-19)	0,1	1,4	28,8	389,7
Бардык себептерден өлгөн аялдар – бардыгы	124,2	55,7	263,4	3 635,0
алардын ичинен:				
айрым жугуштуу жана мите ооруларынан	5,1	2,8	6,9	14,1
шишик ооруларынан	3,2	3,2	60,6	327,7
кандын жана канды түзүү органдарынын оорулары жана иммундук механизмди алып келүүчү айрым бузууларынан	1,4	0,3	0,6	2,7

(6.19 таб. уландысы)

	Өлгөндөрдүн бардыгы, жаш куракта			
	0–14	15–28	29–59	60 жаштан улуулар
эндокриндик системасынын оорулары, сиңимдүүлүктүн, зат алмашуунун бузулушунан	0,7	0,8	5,4	62,6
психиканын жана жүрүм-турумдун бузулушунан	-	0,3	0,6	-
нерв системасынын ооруларынан	4,5	4,2	3,6	8,1
кан айлануу системасынын ооруларынан	1,0	5,3	79,1	2 552,6
дем алуу органдарынын ооруларынан	10,1	1,7	7,8	143,2
тамак сиңирүү органдарынын ооруларынан	1,0	3,1	30,0	86,6
теринин жана тери астындагы клеткалардын ооруларынан	-	-	0,1	0,9
сөөк-булчуң системасынын жана бириктирме ткандардын ооруларынан	-	0,7	2,4	3,6
заара-жыныс системасынын ооруларынан	0,4	2,5	6,7	23,4
кош бойлуу, төрөт, төрөгөндөн кийинки мезгилдеги ооруларынан ¹	-	16,0	17,3	-
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдарынан	64,3	-	-	-
тубаса аномалия (өнүгүүнүн жетишсиздиги) жана хромосомалык бузуларынан	19,6	1,7	0,5	0,6
башка жерлерде классификацияланбаган клиникалык жана лабораториялык изилдөөлөрдө аныкталган симптомдор, белгилер жана ченемдерден четтөө	4,0	7,9	10,2	30,6
жаракаттар, уулануулар жана тышкы себептердин таасирлеринин башка айрым натыйжаларынан	8,9	16,9	25,1	39,8
коронавирус инфекциясынан (COVID-19)	-	1,2	21,6	338,5
Бардык себептерден өлгөн эркектер – бардыгы	157,5	99,4	589,7	5 059,9
алардын ичинен:				
айрым жугуштуу жана мите ооруларынан	4,7	1,3	15,7	27,9
шишик ооруларынан	3,9	6,1	60,4	529,0

(6.19 таб. уландысы)

	Өлгөндөрдүн бардыгы, жаш куракта			
	0–14	15–28	29–59	60 жаштан улуулар
кандын жана канды түзүү органдарынын оорулары жана иммундук механизмди алып келүүчү айрым бузууларынан	1,4	0,1	0,3	2,9
эндокриндик системасынын оорулары, сиңимдүүлүктүн, зат алмашуунун бузулушунан	0,8	0,3	7,7	45,0
психиканын жана жүрүм-турумдун бузулушунан	-	0,1	1,3	0,8
нерв системасынын ооруларынан	6,9	6,7	7,5	13,4
кан айлануу системасынын ооруларынан	1,5	7,1	197,8	3 287,5
дем алуу органдарынын ооруларынан	13,9	3,1	16,5	263,0
тамак сиңирүү органдарынын ооруларынан	1,8	1,9	75,2	179,3
теринин жана тери астындагы клеткалардын ооруларынан	0,1	-	0,5	2,1
сөөк-булчуң системасынын жана бириктирме ткандардын ооруларынан	-	0,1	0,4	0,8
заара-жыныс системасынын ооруларынан	0,4	2,4	7,4	35,0
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдарынан	76,4	-	-	-
тубаса аномалия (өнүгүүнүн жетишсиздиги) жана хромосомалык бузуларынан	23,6	1,9	0,2	1,7
башка жерлерде классификацияланбаган клиникалык жана лабораториялык изилдөөлөрдө аныкталган симптомдор, белгилер жана ченемдерден четтөө	5,0	18,0	50,9	92,1
жаракаттар, уулануулар жана тышкы себептердин таасирлеринин башка айрым натыйжаларынан	17,0	48,8	111,6	118,4
коронавирус инфекциясынан (COVID-19)	0,1	1,5	36,3	461,0

¹ Тирүү төрөлгөндөрдүн 100 000ине.

2021-жылы 0–14 жаш курак тобунда өлүмдүн себептеринин түзүмүндө өлүмдүн эң чоң үлүшү перинаталдык (төрөттөн кийинки) мезгилде пайда болуучу абалы (калктын 100 миңине 70,5) оорулары түзөн.

29–59 жаш куракта өлүмдүн негизги себептери аялдар үчүн (калктын 100 миңине 79,1) жана эркектер үчүн да (калктын 100 миңине 197,8) кан айлануу оорулары болгон. Эгерде бул курактагы аялдар арасында, себептердин түзүмүндө экинчи орунду шишик оорусунан (калктын 100 миңине 60,6) өлгөндөр ээлесе, эркектер арасында – табигый эмес себептеринен (жаракат, уулануу жана башка тышкы кесепеттер) өлүмү (калктын 100 миңине 111,6) түзөт.

Улуу курактагы аялдар жана эркектердин (60 жаш жана андан улуулар) өлүмүнүн негизги себептери кан айлануу оорулары, шишик оорулары жана коронавирустук инфекция (COVID-19) оорулары болгон.

- **6.20** таблица: 2021-жылы өлгөндөрдүн жашаган жери, жынысы жана жаш курак топтору жана өлүмдүн себептеринин негизги класстары боюнча өлүмү (калктын 100 00ине)

	Өлгөндөрдүн бардыгы, жашы			
	0–14	15–28	29–59	60 жана улуулар
Шаар жерлери				
Бардык себептерден өлгөндөрдүн бардыгы	221,8	73,1	399,8	4 202,3
<i>алардын ичинен:</i>				
айрым жугуштуу жана мите ооруларынан	4,5	2,9	11,1	22,9
шишик ооруларынан	4,2	3,6	54,7	435,9
кандын жана канды түзүү органдарынын оорулары жана иммундук механизмди алып келүүчү айрым бузууларынан	1,7	0,2	0,2	4,2
эндокриндик системасынын оорулары, сиңимдүүлүктүн, зат алмашуунун бузулушунан	0,8	0,5	7,1	56,9
психиканын жана жүрүм-турумдун бузулушунан	-	0,5	0,2	0,9
нерв системасынын ооруларынан	5,5	2,7	4,0	9,8
кан айлануу системасынын ооруларынан	1,3	6,5	129,4	2 629,9
дем алуу органдарынын ооруларынан	9,4	2,5	10,4	112,9

(6.20 таб. уландысы)

	Өлгөндөрдүн бардыгы, жашы			
	0–14	15–28	29–59	60 жана улуулар
тамак сиңирүү органдарынын ооруларынан	0,8	1,6	48,4	149,4
теринин жана тери астындагы клеткалардын ооруларынан	-	-	0,5	1,9
сөөк-булчуң системасынын жана би-риктирме ткандардын ооруларынан	-	0,9	1,2	2,8
заара-жыныс системасынын ооруларынан	0,1	1,1	5,1	23,8
кош бойлуу, төрөт, төрөгөндөн кийинки мезгилдеги ооруларынан ¹	-	12,5	12,5	-
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдарынан	147,0	-	-	-
тубаса аномалия (өңүгүүнүн жетишсиздиги) жана хромосомалык бузуларынан	34,4	2,9	0,4	2,8
башка жерлерде классификацияланбаган клиникалык жана лабораториялык изилдөөлөрдө аныкталган симптомдор, белгилер жана ченемдерден четтөө	2,7	9,9	32,2	78,4
жаракаттар, уулануулар жана тышкы себептердин таасирлеринин башка айрым натыйжаларынан	9,4	32,9	58,0	80,3
коронавирус инфекциясынан (COVID-19)	-	2,5	35,9	589,5
Бардык себептерден өлгөн аялдардын бардыгы алардын ичинен:	195,9	50,3	235,6	3 589,3
айрым жугуштуу жана мите ооруларынан	4,3	2,2	5,7	11,4
шишик ооруларынан	2,4	-	57,0	351,1
кандын жана канды түзүү органдарынын оорулары жана иммундук механизмди алып келүүчү айрым бузууларынан	1,1	0,4	0,4	2,3
эндокриндик системасынын оорулары, сиңимдүүлүктүн, зат алмашуунун бузулушунан	0,5	0,9	6,1	60,9
психиканын жана жүрүм-турумдун бузулушунан	-	0,9	-	-

(6.20 таб. уландысы)

	Өлгөндөрдүн бардыгы, жашы			
	0–14	15–28	29–59	60 жана улуулар
нерв системасынын ооруларынан	4,3	3,6	2,2	6,1
кан айлануу системасынын ооруларынан	1,3	5,4	63,7	2 376,1
дем алуу органдарынын ооруларынан	8,3	0,9	8,8	83,0
тамак сиңирүү органдарынын ооруларынан	-	2,2	25,7	95,2
теринин жана тери астындагы клеткалардын ооруларынан	-	-	0,2	0,8
сөөк-булчуң системасынын жана бириктирме ткандардын ооруларынан	-	1,8	2,2	3,8
заара-жыныс системасынын ооруларынан	0,3	-	5,9	16,0
кош бойлуу, төрөт, төрөгөндөн кийинки мезгилдеги ооруларынан ¹	-	12,5	12,5	-
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдарынан	130,4	-	-	-
тубаса аномалия (өнүгүүнүн жетишсиздиги) жана хромосомалык бузуларынан	32,6	1,8	0,8	1,5
башка жерлерде классификацияланбаган клиникалык жана лабораториялык изилдөөлөрдө аныкталган симптомдор, белгилер жана ченемдерден четтөө	2,9	6,3	10,8	45,7
жаракаттар, уулануулар жана тышкы себептердин таасирлеринин башка айрым натыйжаларынан	7,5	18,0	21,2	49,5
коронавирус инфекциясынан (COVID-19)	-	2,2	23,4	485,9
Бардык себептерден өлгөн эркектердин бардыгы алардын ичинен:	246,3	96,0	593,9	5 172,4
айрым жугуштуу жана мите ооруларынан	4,8	3,6	17,4	41,0
шишик ооруларынан	5,8	7,2	52,0	570,1
кандын жана канды түзүү органдарынын оорулары жана иммундук механизмди алып келүүчү айрым бузууларынан	2,3	-	-	7,2
эндокриндик системасынын оорулары, сиңимдүүлүктүн, зат алмашуунун бузулушунан	1,0	-	8,4	50,6

(6.20 таб. уландысы)

	Өлгөндөрдүн бардыгы, жашы			
	0–14	15–28	29–59	60 жана улуулар
психиканын жана жүрүм-турумдун бузулушунан	-	-	0,5	2,4
нерв системасынын ооруларынан	6,6	1,8	6,3	15,7
кан айлануу системасынын ооруларынан	1,3	7,7	207,0	3 031,6
дем алуу органдарынын ооруларынан	10,4	4,1	12,3	160,3
тамак сиңирүү органдарынын ооруларынан	1,5	0,9	75,3	235,1
теринин жана тери астындагы клеткалардын ооруларынан	-	-	0,9	3,6
сөөк-булчуң системасынын жана бириктирме ткандардын ооруларынан	-	-	-	1,2
заара-жыныс системасынын ооруларынан	-	2,3	4,2	36,2
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдарынан	162,8	-	-	-
тубаса аномалия (өнүгүүнүн жетишсиздиги) жана хромосомалык бузуларынан	36,1	4,1	-	4,8
башка жерлерде классификацияланбаган клиникалык жана лабораториялык изилдөөлөрдө аныкталган симптомдор, белгилер жана ченемдерден четтөө	2,5	13,6	57,4	130,2
жаракаттар, уулануулар жана тышкы себептердин таасирлеринин башка айрым натыйжаларынан	11,2	48,0	101,5	129,0
коронавирус инфекциясынан (COVID-19)	-	2,7	50,7	753,4
Айыл жерлери				
Бардык себептерден өлгөндөр, бардыгы	98,4	80,1	439,1	4 247,8
<i>алардын ичинен:</i>				
айрым жугуштуу жана мите ооруларынан	5,1	1,7	11,3	18,1
шишик ооруларынан	3,2	5,2	64,1	397,6
кандын жана канды түзүү органдарынын оорулары жана иммундук механизмди алып келүүчү айрым бузууларынан	1,2	0,2	0,6	1,9
эндокриндик системасынын оорулары, сиңимдүүлүктүн, зат алмашуунун бузулушунан	0,7	0,6	6,1	54,2

(6.20 таб. уландысы)

	Өлгөндөрдүн бардыгы, жашы			
	0–14	15–28	29–59	60 жана улуулар
психиканын жана жүрүм-турумдун бузулушунан	-	0,1	1,3	-
нерв системасынын ооруларынан	5,9	6,6	6,5	10,6
кан айлануу системасынын ооруларынан	1,2	6,0	142,6	2 997,0
дем алуу органдарынын ооруларынан	13,5	2,3	13,1	241,2
тамак сиңирүү органдарынын ооруларынан	1,7	2,8	54,7	111,0
теринин жана тери астындагы клеткалардын ооруларынан	0,1	-	0,1	1,1
сөөк-булчуң системасынын жана бириктирме ткандардын ооруларынан	-	0,2	1,6	2,2
заара-жыныс системасынын ооруларынан	0,5	3,0	8,3	30,9
кош бойлуу, төрөт, төрөгөндөн кийинки мезгилдеги ооруларынан ¹	-	18,6	20,9	-
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдарынан	29,8	-	-	-
тубаса аномалия (өнүгүүнүн жетишсиздиги) жана хромосомалык бузуларынан	14,8	1,3	0,3	-
башка жерлерде классификацияланбаган клиникалык жана лабораториялык изилдөөлөрдө аныкталган симптомдор, белгилер жана ченемдерден четтөө	5,5	14,4	29,0	43,1
жаракаттар, уулануулар жана тышкы себептердин таасирлеринин башка айрым натыйжаларынан	15,1	33,3	73,7	68,2
коронавирус инфекциясынан (COVID-19)	0,1	0,9	24,4	270,7
Бардык себептерден өлгөн аялдардын бардыгы алардын ичинен:	86,0	58,2	282,7	3 664,6
айрым жугуштуу жана мите ооруларынан	5,5	3,0	7,8	15,8
шишик ооруларынан	3,5	4,6	63,1	312,6

(6.20 таб. уландысы)

	Өлгөндөрдүн бардыгы, жашы			
	0–14	15–28	29–59	60 жана улуулар
кандын жана канды түзүү органдарынын оорулары жана иммундук механизмди алып келүүчү айрым бузууларынан	1,6	0,2	0,7	3,0
эндокриндик системасынын оорулары, сиңимдүүлүктүн, зат алмашуунун бузулушунан	0,7	0,8	4,9	63,7
психиканын жана жүрүм-турумдун бузулушунан	-	-	1,0	-
нерв системасынын ооруларынан	4,7	4,4	4,7	9,4
кан айлануу системасынын ооруларынан	0,9	5,2	89,9	2 667,1
дем алуу органдарынын ооруларынан	11,1	2,0	7,0	182,2
тамак сиңирүү органдарынын ооруларынан	1,6	3,4	33,0	81,0
теринин жана тери астындагы клеткалардын ооруларынан	-	-	-	1,0
сөөк-булчуң системасынын жана бириктирме ткандардын ооруларынан	-	0,2	2,6	3,5
заара-жыныс системасынын ооруларынан	0,4	3,6	7,3	28,1
кош бойлуу, төрөт, төрөгөндөн кийинки мезгилдеги ооруларынан ¹	-	18,6	20,9	-
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдарынан	29,1	-	-	-
тубаса аномалия (өнүгүүнүн жетишсиздиги) жана хромосомалык бузуларынан	12,7	1,6	0,3	-
башка жерлерде классификацияланбаган клиникалык жана лабораториялык изилдөөлөрдө аныкталган симптомдор, белгилер жана ченемдерден четтөө	4,5	8,6	9,7	20,7
жаракаттар, уулануулар жана тышкы себептердин таасирлеринин башка айрым натыйжаларынан	9,7	16,4	27,8	33,6
коронавирус инфекциясынан (COVID-19)	-	0,8	20,4	242,9
Бардык себептерден өлгөн эркектердин бардыгы алардын ичинен:	110,1	100,7	587,4	5 000,4

(6.20 таб. уландысы)

	Өлгөндөрдүн бардыгы, жашы			
	0–14	15–28	29–59	60 жана улуулар
айрым жугуштуу жана мите ооруларынан	4,6	0,4	14,7	21,0
шишик ооруларынан	2,9	5,7	65,1	507,2
кандын жана канды түзүү органдарынын оорулары жана иммундук механизмди алып келүүчү айрым бузууларынан	1,0	0,2	0,5	0,6
эндокриндик системасынын оорулары, сиңимдүүлүктүн, зат алмашуунун бузууларынан	0,7	0,4	7,3	42,1
психиканын жана жүрүм-турумдун бузулушунан	-	0,2	1,7	-
нерв системасынын ооруларынан	7,0	8,7	8,2	12,1
кан айлануу системасынын ооруларынан	1,6	6,8	192,6	3 422,8
дем алуу органдарынын ооруларынан	15,7	2,6	18,8	317,3
тамак сиңирүү органдарынын ооруларынан	1,9	2,3	75,2	149,7
теринин жана тери астындагы клеткалардын ооруларынан	0,1	-	0,3	1,3
сөөк-булчуң системасынын жана бириктирме ткандардын ооруларынан	-	0,2	0,7	0,6
заара-жыныс системасынын ооруларынан	0,6	2,5	9,2	34,4
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдарынан	30,4	-	-	-
тубаса аномалия (өнүгүүнүн жетишсиздиги) жана хромосомалык бузуларынан	16,9	0,9	0,4	-
башка жерлерде классификацияланбаган клиникалык жана лабораториялык изилдөөлөрдө аныкталган симптомдор, белгилер жана ченемдерден четтөө	6,4	19,8	47,3	72,0
жаракаттар, уулануулар жана тышкы себептердин таасирлеринин башка айрым натыйжаларынан	20,2	49,1	117,2	112,8
коронавирус инфекциясынан (COVID-19)	0,1	0,9	28,2	306,5

¹ Тирүү төрөлгөндөрдүн 100 000ине.

■ 6.21 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча шишик оорусунан өлгөндөр
(тиешелүү жыныстагы калктын 100 000ине өлгөндөрдүн саны)

	2017	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы					
экөө тең	62,2	65,6	64,1	63,8	59,5
аялдар	58,6	63,9	61,9	60,0	56,4
эркектер	65,9	67,3	66,3	67,6	62,7
Баткен облусу					
экөө тең	32,6	43,3	37,5	34,1	37,8
аялдар	36,4	48,6	36,5	35,3	43,8
эркектер	29,0	38,2	38,4	32,9	31,9
Жалал-Абад облусу					
экөө тең	50,9	49,5	50,9	50,5	46,2
аялдар	43,8	53,4	50,2	51,7	43,6
эркектер	57,8	45,6	51,5	49,3	48,9
Ысык-Көл облусу					
экөө тең	80,9	90,5	87,5	85,6	82,4
аялдар	73,4	87,6	82,1	72,3	71,5
эркектер	88,4	93,3	92,9	99,0	93,3
Нарын облусу					
экөө тең	81,8	87,9	83,6	80,4	71,6
аялдар	82,8	73,5	77,0	66,5	61,2
эркектер	80,8	101,9	90,0	93,9	81,7
Ош облусу					
экөө тең	49,1	51,0	52,8	51,9	45,9
аялдар	43,3	46,6	47,6	47,2	41,4
эркектер	54,8	55,3	57,8	56,5	50,3
Талас облусу					
экөө тең	62,6	59,7	61,0	75,4	52,1
аялдар	54,2	58,0	64,0	65,4	45,3
эркектер	70,9	61,4	58,1	85,2	58,8

(6.21 таб. уландысы)

	2017	2018	2019	2020	2021
Чүй облусу					
экөө тең	91,3	97,5	96,6	93,3	94,9
аялдар	83,2	89,7	91,9	83,1	90,4
эркектер	99,6	105,5	101,5	103,9	99,5
Бишкек ш.					
экөө тең	69,1	69,3	64,2	68,8	61,4
аялдар	69,6	71,3	64,6	70,2	60,2
эркектер	68,6	66,9	63,7	67,3	62,7
Ош ш.					
экөө тең	53,3	65,3	58,8	52,0	54,9
аялдар	61,7	58,0	61,5	51,4	55,2
эркектер	44,2	73,0	56,0	52,6	54,5

Өлүмдүн себептеринин түзүмүндө көп жылдар бою шишик оорулар (онкологиялык оорулар) олуттуу орунду ээлешти, өлүмдүн деңгээли акыркы беш жылда бир аз төмөндөдү. 2021-жылы мурунку жылдардагыдай эле, шишик оорулардан аялдар арасында өлүм эркектерге караганда төмөн болгон (аялдар калкынын 100 миңине алганда 56,4, эркектер калкынын 100 миңине 62,7). Бул оорудан эң жогорку өлүмдүн деңгээли Чүй жана Ысык-Көл облустарында белгиленди (республикалык орточо көрсөткүчүнөн, тиешелүүлүгүнө жараша 1,6 жана 1,4 эсе жогору), ал эми эң төмөнкү Баткен облусунда.

■ **6.22 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча кургак учуктан өлгөндөр**

(тиешелүү жыныстагы калктын 100 000ине өлгөндөрдүн саны)

	2017	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы					
экөө тең	6,1	5,8	4,9	4,2	3,6
аялдар	3,3	2,8	3,2	2,6	2,1
эркектер	9,0	8,8	6,7	5,8	5,1

(6.22 таб. уландысы)

	2017	2018	2019	2020	2021
Баткен облусу					
экөө тең	3,3	3,5	3,4	1,3	1,3
аялдар	3,2	3,9	3,5	1,9	1,1
эркектер	3,5	3,0	3,3	0,7	1,4
Жалал-Абад облусу					
экөө тең	3,2	2,9	2,3	2,2	2,1
аялдар	2,0	1,2	2,3	1,9	1,7
эркектер	4,4	4,6	2,3	2,5	2,5
Ысык-Көл облусу					
экөө тең	4,0	4,3	4,3	4,0	1,8
аялдар	1,7	1,6	2,8	1,6	0,8
эркектер	6,3	7,0	5,7	6,4	2,8
Нарын облусу					
экөө тең	6,0	5,6	5,2	2,4	4,4
аялдар	4,3	3,6	2,8	2,1	6,3
эркектер	7,7	7,6	7,5	2,7	2,7
Ош облусу					
экөө тең	5,5	4,5	4,2	3,4	1,6
аялдар	3,0	3,2	3,4	3,1	1,6
эркектер	8,1	5,8	5,0	3,7	1,7
Талас облусу					
экөө тең	6,2	3,8	3,8	5,6	0,7
аялдар	2,4	3,1	3,0	3,0	-
эркектер	10,0	4,5	4,5	8,1	1,5
Чүй облусу					
экөө тең	14,2	13,5	8,6	8,6	7,8
аялдар	6,7	4,2	2,9	3,1	3,2
эркектер	22,0	23,1	14,5	14,3	12,4
Бишкек ш.					
экөө тең	5,9	6,5	6,4	5,7	5,7
аялдар	3,2	2,8	3,3	3,0	3,0
эркектер	8,8	10,7	10,0	8,8	8,8

(6.22 таб. уландысы)

	2017	2018	2019	2020	2021
Ош ш.					
экөө тең	4,2	5,1	6,2	2,2	6,4
аялдар	2,0	2,6	6,3	2,5	2,5
эркектер	6,5	7,7	6,1	1,9	11,9

Өтүп кеткен беш жыл ичинде кургак учуктан өлгөндөр олуттуу азайган: 2017-жылы калктын 100 миңине 6,1 өлгөндөрдөн 2021-жылы 3,6 өлгөндөргө чейин, же 1,7 эсеге. Кургак учуктан өлгөн эркектердин өлүмү аялдардын өлүмүнөн бир нече жогору (2021-жылы 2,4 эсеге). Кургак учуктан өлүмдүн эң жогорку деңгээли Чүй облусунда, ошондой эле Ош жана Бишкек шаарларында байкалган.

■ **6.23 таблица: Аймактар жана жынысы боюнча АИВ инфекциясынан өлгөндөр**

(тиешелүү жыныстагы калктын 100 000ине өлгөндөрдүн саны)

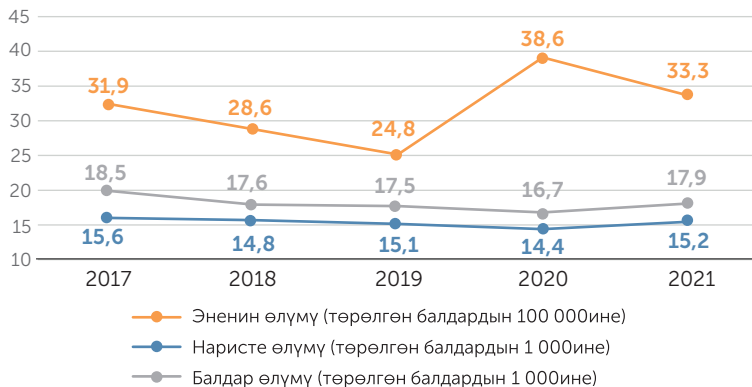
	2017	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы					
экөө тең	2,4	2,0	1,2	1,2	0,6
аялдар	1,7	1,5	0,8	0,9	0,4
эркектер	3,1	2,5	1,6	1,5	0,8
Баткен облусу					
экөө тең	0,2	1,2	0,4	0,2	0,2
аялдар	-	0,8	-	-	-
эркектер	0,4	1,5	0,7	0,4	0,4
Жалал-Абад облусу					
экөө тең	2,4	2,7	0,9	0,8	1,1
аялдар	2,0	2,7	1,1	0,5	1,6
эркектер	2,7	2,8	0,6	1,1	0,6
Ысык-Көл облусу					
экөө тең	1,0	0,4	1,2	0,8	-
аялдар	0,8	0,8	0,4	-	-
эркектер	1,3	-	2,0	1,6	-

(6.23 таб. уландысы)

	2017	2018	2019	2020	2021
Нарын облусу					
экөө тең	2,1	2,1	1,0	1,4	0,7
аялдар	2,2	-	-	0,7	0,7
эркектер	2,1	4,1	2,0	2,0	0,7
Ош облусу					
экөө тең	2,2	2,6	1,5	0,8	0,4
аялдар	1,6	2,3	1,2	0,9	0,4
эркектер	2,7	2,8	1,9	0,7	0,4
Талас облусу					
экөө тең	0,4	1,1	1,5	1,1	0,4
аялдар	0,8	1,5	2,3	0,8	-
эркектер	-	0,8	0,7	1,5	0,7
Чүй облусу					
экөө тең	5,7	1,3	1,7	3,1	0,8
аялдар	3,5	0,8	1,2	2,6	-
эркектер	8,0	1,7	2,1	3,6	1,7
Бишкек ш.					
экөө тең	1,2	1,5	0,4	0,7	0,2
аялдар	0,6	0,6	-	0,7	0,2
эркектер	1,9	2,5	0,8	0,6	0,2
Ош ш.					
экөө тең	6,0	5,4	3,3	2,5	2,1
аялдар	4,7	3,3	1,3	1,2	-
эркектер	7,3	7,7	5,4	3,9	4,4

2021-жылы калктын 100 миңине АИВ инфекциясынан 0,6 өлгөндөр түзсө, 2017-жылы калктын 100 миңине 2,4 өлгөндөргө салыштырмалуу 4 эсеге азайган. Айрым өлүмдүн себептери баңгизаттын дозасын ашыкча колдонуудан жана башкалар болуп саналат. АИВ инфекциясынан эркектердин өлүмү аялдардын өлүмүнөн 2 эсеге жогору. Өлгөн эркектердин жалпы санынын 92 пайызы эмгекке жарамдуу жаш курактагылар (30 жаштан 50 жашка чейин).

■ 6.15 график: Балдардын, наристелердин жана энелердин өлүмүнүн коэффициентти

Кыргызстанда балдардын, наристелердин жана энелердин өлүмүнүн көрсөткүчтөрү, өнүккөн өлкөлөргө салыштырмалуу, бир аз төмөндөп кеткенине карабастан, дагы эле жогору бойдон калууда. 2021-жылы тирүү төрөлгөн 1 000ине бир жашка чейинки 15,2 бала жана төрөлгөндөрдүн 1 000ине беш жашка чейинки 17,9 бала ар кандай оорулардан, уулануудан жана жаракаттардан каза болгон.

2021-жылы энелердин өлүмүнүн деңгээли 2020-жылга салыштырмалуу 14 пайызга төмөндөгөн. Ошол эле учурда кош бойлуулуктун, төрөттүн жана төрөттөн кийинки мезгилдин кабылдоолорунун себеби боюнча ЖААК органдарында 50 аялдын өлүмү катталган, же тирүү төрөлгөндүн 100 миңине 33, салыштырмалуу 2020-жылдын тирүү төрөлгөндүн 100 миңине 39 аялдын өлүмү катталган.

■ 6.24 таблица: Өлгөн аялдардын жашаган жери боюнча энелердин өлүмү

(кош бойлуулуктун, төрөттүн жана төрөттөн кийинки мезгилдин кабылдоолорунан өлгөн аялдардын саны)

Жыл-дар	Адам			Тирүү төрөлгөн балдардын 100 000ине		
	бардыгы	шаар жерлери	айыл жерлери	бардыгы	шаар жерлери	айыл жерлери
2017	49	12	37	31,9	22,7	36,7
2018	49	16	33	28,6	25,8	30,2
2019	43	19	24	24,8	28,8	22,3
2020	61	13	48	38,6	21,5	49,2
2021	50	16	34	33,3	25,0	39,5

Эненин өлүмүнүн жалпы санынан 68 пайызы айыл жерлеринде катталган.

■ **6.25 таблица: Өлүм себептери боюнча эненин өлүмү**

(кош бойлуулуктун, төрөттүн жана төрөттөн кийинки мезгилдин кабылдоолорунан өлгөн аялдардын саны; адам)

	2017	2018	2019	2020	2021
Энелердин өлүмүнүн ар кандай себептеринен өлгөн аялдар	49	49	43	61	50
<i>алардын ичинен:</i>					
башка рубрикаларга кирбеген башка акушердик абалдар	14	10	13	28	15
төрөттөн кийинки мезгил менен гана байланышкан кабылдоолор	12	10	6	5	5
кош бойлуулук, төрөт, төрөттөн кийинки мезгилдеги шишиктер, протеинуриялар жана гипертензивдүү бузулуулар					
<i>алардын ичинен:</i>	8	13	13	16	22
преэклампсиялар	5	7	7	12	15
эклампсиялар	3	5	5	4	7
төрөттүн жана төрөттүн бузулушунун кабылдоолору	5	4	3	4	7
энеге түйүлдүктүн абалы, амниотикалык көңдөй жана төрөттүн бузулушунун мүмкүн болгон кыйынчылыктары менен байланышкан медициналык жардамдар	5	6	3	5	-
кош бойлуулуктун аборт менен бүтүшү	3	2	3	-	-
эненин кош бойлуулук менен гана байланышкан башка оорулары	2	4	2	3	1

2021-жылы энелердин өлүмүнүн себептеринин түзүмүндө, учурлардын дээрлик жарымы кош бойлуулук, төрөт, төрөттөн кийинки мезгилдеги шишиктен, протеинуриядан жана гипертензивдүүлүк бузулуулардан (44 пайыз) каза болгондордун үлүшүнө туура келген, алардын ичинен преэклампсиядан каза болгондор 68 пайызды түзгөн. Ошондой эле өлүмдүн олуттуу үлүшү башка рубрикаларда классификацияланбаган башка акушердик абалдар (30 пайызы) түзгөн.

■ 6.26 таблица: Аймактар боюнча энелердин өлүмү

(кош бойлуулуктун, төрөттүн жана төрөттөн кийинки мезгилдин кабылдоолорунан өлгөн аялдардын саны)

	Бардыгы, адам					Төрөлгөндөрдүн 100 000ине				
	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы	49	49	43	61	50	31,9	28,6	24,8	38,6	33,3
Баткен облусу	7	5	4	6	5	51,9	33,6	25,8	42,4	38,3
Жалал-Абад облусу	16	12	12	16	9	53,6	38,2	37,2	53,2	31,7
Ысык-Көл облусу	4	8	3	9	9	37,0	71,2	28,4	90,6	98,7
Нарын облусу	-	7	1	3	8	-	105,7	16,6	52,6	157,2
Ош облусу	9	7	9	8	7	25,6	19,5	25,5	24,5	24,9
Талас облусу	-	-	1	4	2	-	-	16,6	69,1	38,4
Чүй облусу	5	4	8	7	3	22,9	16,1	32,5	32,2	15,1
Бишкек ш.	3	5	5	5	4	13,4	18,0	16,9	19,1	14,6
Ош ш.	5	1	-	3	3	64,9	8,3	-	25,2	21,7

Наристелердин өлүмдөрүнүн коэффициенти – 1 жашка чейинки жаш курактагы балдардын өлүмүнүн деңгээлин тирүү төрөлгөн балдардын 1 000ине аныктоочу көрсөткүч. Промилде эсептелет.

■ 6.27 таблица: 2021-жылы өлүм себептеринин негизги класстары боюнча наристелердин өлүмү

(1 жашка чейинки жаш куракта өлгөн балдардын саны)

	Адам			Төрөлгөндөрдүн 10 000ине		
	экөө тең	кыздар	эркек балдар	экөө тең	кыздар	эркек балдар
Өлгөндөрдүн бардыгы алардын ичинен:	2 289	1 302	987	152,4	135,8	168,0
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдар	1 558	865	693	103,7	95,4	111,6

(6.27 таб. уландысы)

	Адам			Төрөлгөндөрдүн 10 000ине		
	экөө тең	кыздар	эркек балдар	экөө тең	кыздар	эркек балдар
тубаса аномалия оорулары (өрчүү оорулары), деформация жана хромосомалык бузулуулар	379	225	154	25,2	21,2	29,0
дем алуу органдарынын оорулары	163	97	66	10,8	9,1	12,5
айрым жугуштуу жана мите оорулары	61	30	31	4,1	4,3	3,9
жаракаттар, уулануулар жана тышкы себептердин таасирлеринин башка айрым натыйжалары	37	29	8	2,5	1,1	3,7
нерв тутумунун оорулары	29	17	12	1,9	1,7	2,2
өлүмдүн башка себептери	56	34	22	3,8	2,9	4,5
тамак сиңирүү органдарынын оорулары	6	5	1	0,4	0,1	0,6

Наристелердин өлүмү акыркы жылдардын ичинде олуттуу кыскаргандыгына карабастан, жогору бойдон калууда. Жашоосунун биринчи жылындагы балдардын өлүмүнүн негизги себептери перинаталдык мезгилде (төрөттөн кийинки мезгил) пайда болуучу абалдар (2021-жылы – бир жашка чейинки өлгөн балдардын жалпы санынын 68 пайызы), тубаса аномалиялар (17 пайызы), дем алуу органдарынын оорулары (7 пайызы), ошондой эле айрым жугуштуу жана мите оорулар (3 пайызы), алардын ичинен 57 пайызы ичеги инфекциялары болуп саналат.

Балдар өлүмүнүн коэффициенти – 5 жашка чейинки жаш курактагы (0-4 жаштагы) балдардын өлүмүнүн деңгээлин тирүү төрөлгөн балдардын 1 000ине аныктоочу көрсөткүч, промиллде эсептелет.

■ 6.28 таблица: Өлгөн балдардын жашаган жери жана жынысы боюнча балдардын өлүмү

(5 жашка чейинки куракта өлгөн балдардын саны)

	2017	2018	2019	2020	2021
Экөө тең					
бардыгы	2 860	2 967	3 019	2 663	2 727
шаар жерлери	1 685	1 848	1 853	1 644	1 593
айыл жерилери	1 175	1 119	1 166	1 019	1 134
Кыздар					
бардыгы	1 245	1 284	1 324	1 210	1 187
шаар жерлери	732	817	814	753	684
айыл жерилери	513	467	510	457	503
Эркек балдар					
бардыгы	1 615	1 683	1 695	1 453	1 540
шаар жерлери	953	1 031	1 039	891	909
айыл жерилери	662	652	656	562	631

2021-жылы ар түрдүү оорулардан, уулануулардан жана жаракаттардан 2,7 миң бала беш жашка чейинки, же төрөлгөндөрдүн 1 000ине алганда дээрлик 18 бала өлгөн. Балдар өлүмүнүн көрсөткүчтөрүнө наристелердин өлүмү да (жашоосунун биринчи жылында өлгөндөрдүн өлүмү) кошулат.

■ 6.29 таблица: 2021-жылы жынысы жана өлүүнүн себептеринин негизги класстары боюнча балдардын өлүмү

(5 жашка чейинки куракта өлгөн балдардын саны)

	Адам			Төрөлгөндөрдүн 10 000ине		
	экөө тең	кыз- дар	эркек балдар	экөө тең	кыз- дар	эркек балдар
Өлгөндөрдүн бардыгы	2 727	1 187	1 540	179,2	160,8	196,5
<i>анын ичинен төмөнкүлөрдөн:</i>						
перинаталдык мезгилде пайда болуучу айрым абалдар	1 558	693	865	102,4	93,9	110,4

(6.29 таб. уландысы)

	Адам			Төрөлгөндөрдүн 10 000ине		
	экөө тең	кыз- дар	эркек балдар	экөө тең	кыз- дар	эркек балдар
тубаса аномалия оорулары (өрчүү оорулары), деформациялар жана хромосомалык бузулуулар	460	199	261	30,2	27,0	33,3
дем алуу органдарынын оорулары	236	101	135	15,5	13,7	17,2
жаракаттар, уулануулар жана тышкы себептердин таасирлеринин башка айрым кесепеттери	139	42	97	9,1	5,7	12,4
айрым жугуштуу жана мите оорулары	98	53	45	6,4	7,2	5,7
нерв тутумунун оорулары	73	31	42	4,8	4,2	5,4
белгилери, далили жана аномалиялар, клиникалык жана лабораториялык изилдөөлөр, башка бөлүмдөрдө классификацияланган эмес	49	24	25	3,2	3,3	3,2
өлүмдүн башка себептери	89	38	51	5,8	5,1	6,5
тамак сиңирүү органдарынын оорулары	25	6	19	1,6	0,8	2,4

Беш жашка чейинки балдардын өлүмдөрүнүн негизги себептери наристелердин өлүмү сыяктуу эле перинаталдык мезгилде пайда болуучу абалдар (2021-жылы – 0–4 жаштагы өлгөн балдардын жалпы санынын 57,1 пайызы) болуп саналат. Андан кийин тубаса аномалиялар (16,9 пайыз), дем алуу органдарынын оорулары (8,7 пайыз), жаракаттар, уулануулар жана тышкы себептердин таасирлеринин башка кесепеттери (5,1 пайыз), ошондой эле айрым жугуштуу жана мите оорулары (3,6 пайыз).

Калктын майыптуулугу

- 6.30 таблица: Биринчи жолу ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү адамдар катары таанылган адамдардын саны

	2017	2018	2019	2020	2021
Биринчи жолу ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү катары таанылган адамдардын бардыгы (ДМЧА) – адам	15 429	14 908	16 061	12 417	15 668
калктын 10 000ине анын ичинде:	24,7	23,3	24,6	18,7	23,2
чөндор – бардыгы, адам	10 949	10 700	11 035	8 758	10 888
калктын 10 000ине	27,8	26,7	27,1	21,2	25,9
18 жашка чейинки курактагы балдар	4 480	4 208	5 026	3 659	4 780
калктын 10 000 адамына	19,4	17,7	20,5	14,6	18,7

- 6.31 таблица: Майыптуулуктун себептери жана жынысы боюнча биринчи жолу ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү адамдар катары таанылган 18 жаш жана андан улуу курактагы адамдардын саны

	2018		2019		2020		2021	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
Биринчи жолу ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү катары таанылган 18 жаштан улуу адамдардын бардыгы, адам анын ичинде оорунун натыйжасында:	4 626	6 074	4 738	6 297	3 891	4 867	4 769	6 119
кан айлануу системасынын оорулары зыяндуу	729	1 696	791	1 683	644	1 364	703	1 571
шишик оорулары сөөк-булчуң системасынын жана бириктирме ткандардын оорулары	741	493	796	557	700	432	828	631
	603	408	582	444	519	315	647	487

(6.31 таб. уландысы)

	2018		2019		2020		2021	
	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер	аял-дар	эркек-тер
башка оорулар	496	467	489	427	425	363	481	429
жараттар (локализациялардын бардыгы)	326	924	277	982	268	682	338	868
эндокриндик системанын оорулары	356	437	417	536	316	476	482	604
нерв системанын оорулары	247	260	250	258	187	188	260	268
сезүү системанын оорулары	289	290	289	321	182	185	270	296
психиканын бузулушу	306	384	314	336	233	295	308	371
курак учук	204	308	183	305	126	222	127	222
тамак сиңирүү органдарынын оорулары	180	236	200	304	188	227	184	264
дем алуу органдарынын оорулары	149	171	150	144	103	118	141	108

2021-жылы ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү катары таанылган адамдардын (ДМЧА) жалпы санынын 44 пайызга жакынын аялдар түзгөн. Онкологиялык оорулардан улам аялдардын майып болушунун жогорку үлүшү аныкталган диагноздун кесепетинен ДМЧА таанылгандардын арасында 57 пайызга жакыны белгиленген. Эмгек жаракаттын же кесиптик оорунун кесепетинен майыптуулук эркектер арасында 14 адамды же 0,2 пайызды, аялдарда арасында, тиешелүүлүгүнө жараша, эки адамды же 0,04 пайызды түздү.

- **6.32** таблица: Жашаган жери жана жынысы боюнча биринчи жолу ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү адамдар катары таанылган 18 жаш жана андан улуу курактагы адамдардын саны (калктын 10 000ине)

	Бардыгы	Шаар жерлери	Айыл жерлери
2017			
аялдар	23	7	16
эркектер	33	9	24

(6.32 таб. уландысы)

	Бардыгы	Шаар жерлери	Айыл жерлери
2018			
аялдар	22	7	15
эркектер	31	9	22
2019			
аялдар	23	7	15
эркектер	32	8	23
2020			
аялдар	18	6	13
эркектер	24	7	18
2021			
аялдар	22	6	16
эркектер	29	8	22

- **6.33** таблица: Курактык торптору жана жынысы боюнча биринчи жолу ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү адамдар катары таанылган 18 жашка чейинки балдардын саны

	2017	2018	2019	2020	2021
18 жашка чейинки курактагы биринчи жолу ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү адамдар катары таанылган бардык балдар, адам анын ичинен:	4 480	4 208	5 026	3 659	4 780
0-3 жаштагы	2 189	2 031	2 401	1 862	2 410
4-7 жаштагы	973	912	1 149	776	1 024
8-14 жаштагы	1 075	1 029	1 216	838	1 095
15-17 жаштагы	243	236	260	183	251
алардын ичинде:					
кыздар	2 040	1 855	2 238	1 612	2 057
эркек балдар	2 440	2 353	2 788	2 047	2 723

- 6.34 таблица: 18 жаш жана улуу курактагы ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген, майыптуулук боюнча пенсия жана жөлөкпул алган аялдардын жана эркектердин саны
(адам)

	2017	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы	153 382	157 479	162 351	165 158	168 370
аялдар	70 862	72 703	75 072	76 032	78 519
эркектер	82 520	84 776	87 279	89 126	89 851
Баткен облусу	15 760	16 372	16 992	17 386	17 760
аялдар	7 402	7 584	7 960	8 125	8 452
эркектер	8 358	8 788	9 032	9 261	9 308
Жалал-Абад облусу	31 612	32 982	34 495	35 455	37 150
аялдар	14 872	15 399	16 066	16 451	17 423
эркектер	16 740	17 583	18 429	19 004	19 727
Ысык-Көл облусу	15 099	15 453	15 886	16 110	16 366
аялдар	6 861	6 981	7 221	7 396	7 616
эркектер	8 238	8 472	8 665	8 714	8 750
Нарын облусу	9 478	9 557	9 681	9 862	9 956
аялдар	3 785	3 862	4 006	4 063	4 120
эркектер	5 693	5 695	5 675	5 799	5 836
Ош облусу	30 000	30 355	31 103	31 397	31 770
аялдар	13 513	13 605	13 886	14 153	14 252
эркектер	16 487	16 750	17 217	17 244	17 518
Талас облусу	7 021	7 243	7 543	7 523	7 715
аялдар	2 850	2 995	3 171	3 205	3 395
эркектер	4 171	4 248	4 372	4 318	4 320
Чүй облусу	24 694	25 393	26 112	26 574	27 327
аялдар	11 549	11 998	12 312	12 386	12 949
эркектер	13 145	13 395	13 800	14 188	14 378
Бишкек ш.	13 806	14 069	14 431	14 883	14 432
аялдар	6 783	6 914	7 067	7 192	6 972
эркектер	7 023	7 155	7 364	7 691	7 460

(6.34 таб. уландысы)

	2017	2018	2019	2020	2021
Ош ш.	5 912	6 055	6 108	5 968	5 894
аялдар	3 247	3 370	3 383	3 061	3 340
эркектер	2 665	2 685	2 725	2 907	2 554

- **6.35 таблица: Калкты социалдык коргоо органдарында каттоодо турган 18 жашка чейинки ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген балдардын саны, жынысы боюнча**

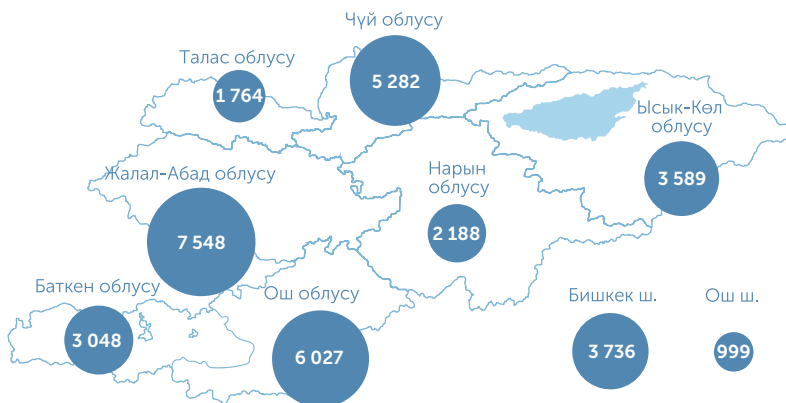
(адам)

	2017	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы	29 948	29 834	32 013	32 634	34 181
кыздар	15 284	14 969	16 917	17 479	18 024
эркек балдар	14 664	14 865	15 096	15 155	16 157
Баткен облусу	2 590	2 676	2 867	2 909	3 048
кыздар	1 267	1 396	1 465	2 087	2 281
эркек балдар	1 323	1 280	1 402	822	767
Жалал-Абад облусу	6 450	6 505	6 971	7 086	7 548
кыздар	3 477	3 445	3 672	3 758	3 741
эркек балдар	2 973	3 060	3 299	3 328	3 807
Ысык-Көл облусу	3 390	3 344	3 520	3 504	3 589
кыздар	1 535	1 512	1 610	1 583	1 664
эркек балдар	1 855	1 832	1 910	1 921	1 925
Нарын облусу	2 196	2 128	2 169	2 163	2 188
кыздар	1 149	1 117	1 094	1 115	1 005
эркек балдар	1 047	1 011	1 075	1 048	1 183
Ош облусу	5 758	5 574	5 889	5 836	6 027
кыздар	2 883	2 679	3 593	3 312	3 293
эркек балдар	2 875	2 895	2 296	2 524	2 734
Талас облусу	1 695	1 642	1 749	1 694	1 764
кыздар	816	800	827	841	900
эркек балдар	879	842	922	853	864

(6.35 таб. уландысы)

	2017	2018	2019	2020	2021
Чүй облусу	4 248	4 297	4 792	5 044	5 282
кыздар	2 267	2 089	2 578	2 681	2 878
эркек балдар	1 981	2 208	2 214	2 363	2 404
Бишкек ш.	2 670	2 710	3 120	3 427	3 736
кыздар	1 285	1 324	1 495	1 652	1 797
эркек балдар	1 385	1 386	1 625	1 775	1 939
Ош ш.	951	958	936	971	999
кыздар	605	607	583	450	465
эркек балдар	346	351	353	521	534

- 6.16 график: 2021-жылы 18 жашка чейинки куракта ден-соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген балдар (адам)

■ 6.36 таблица: Кан айлануу ооруларынан оору-сыркоосу, өлүмү жана биринчи жолку майыптуулугу
(калктын 100 000ине)

	Кан айлануу системасынын оорулары менен ооругандар	Кан айлануу система ооруларынан өлгөндөр	Кан айлануу системасынын ооруларынын кесепетинен биринчи жолку майыптуулук
2017			
аялдар	1 158,4	267,7	25,7
эркектер	737,6	284,3	53,3
2018			
аялдар	1 025,9	257,8	22,6
эркектер	665,4	273,8	53,5
2019			
аялдар	1 065,5	256,9	24,1
эркектер	689,2	275,7	52,0
2020			
аялдар	737,0	299,2	19,3
эркектер	470,0	336,5	41,4
2021			
аялдар	653,0	283,3	20,7
эркектер	452,0	311,0	46,9

■ 6.37 таблица: 15 жаш жана андан улуу курактагы аялдар жана эркектер арасында, өзүңүн ден соолугунун абалын жакшы жана абдан жакшы деп баа берүүсү¹
(тиешелүү курактык топтогу калктын санына карата пайыз менен)

	2017	2018	2019	2020	2021
Экөө тең	81,0	80,7	82,9	84,1	85,1
15-24 жаш	96,1	96,3	97,1	97,6	98,7
25-54 жаш	87,2	86,7	89,5	90,9	91,8
55 жаш жана андан улуулар	53,3	54,2	57,8	60,4	61,5
Аялдар	78,0	77,8	80,0	81,6	82,6
15-24 жаш	96,6	96,8	97,6	97,6	99,3
25-54 жаш	85,1	85,2	88,3	90,3	91,1
55 жаш жана андан улуулар	48,9	49,3	52,7	56,0	57,4

(6.37 таб. уландысы)

	2017	2018	2019	2020	2021
Эркектер	84,6	84,2	86,3	87,0	88,0
15-24 жаш	95,7	95,8	96,5	97,7	98,1
25-54 жаш	89,6	88,4	90,8	91,5	92,6
55 жаш жана андан улуулар	59,7	61,4	65,4	67,0	67,7

¹ Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

■ **6.38 таблица: Жаш курактык топтору боюнча аялдар жана эркектер арасында тамеки чегүүнүн таралышы¹**
(тиешелүү курактык топтогу калктын санына карата пайыз менен)

	2017	2018	2019	2020	2021
Экөө тең	6,5	5,5	5,3	5,9	4,9
15-24 жаш	0,4	0,4	0,3	0,4	0,1
25-54 жаш	11,0	10,6	10,0	9,4	7,4
55 жаш жана андан улуулар	9,0	10,0	10,2	9,4	9,0
Аялдар	0,4	0,3	0,3	0,4	0,3
15-24 жаш	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0
25-54 жаш	0,5	0,5	0,5	0,3	0,3
55 жаш жана андан улуулар	0,8	0,7	0,6	1,0	0,7
Эркектер	13,5	11,3	11,0	12,1	10,1
15-24 жаш	0,7	0,7	0,6	0,6	0,1
25-54 жаш	22,9	22,3	20,9	19,6	15,3
55 жаш жана андан улуулар	20,9	24,0	24,4	21,7	21,5

¹ Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

УКУК БУЗУУЛАР

7. УКУК БУЗУУЛАР

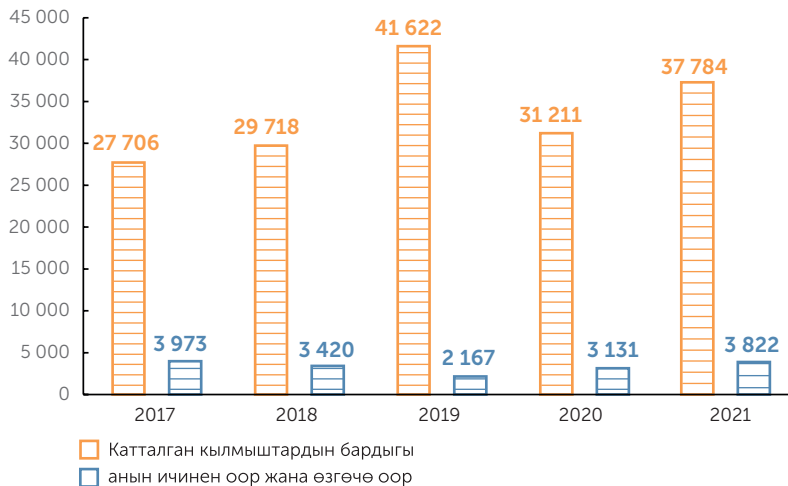
Бөлүм аялдар жана эркектер тарабынан жасалган кылмыштар, кылмыш жасаган адамдардын курамы, кылмыш үчүн соттолгондор, жашы жете элек балдарды кошкондо, үй бүлөдөгү зомбулук жана ошондой эле пробациялык көзөмөл жөнүндөгү маалыматтарды камтыйт.

Бөлүмдү даярдаш үчүн Кыргыз Республикасынын Башка прокуратуранын, Ички иштер министрлигинин, Кыргыз Республикасынын Жогорку соту жана Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигинин алдындагы Пробация департаментинин маалыматтары пайдаланылды.

2019-жылдын 1-январынан баштап Кыргыз Республикасынын Кылмыш-жаза кодекси жана Кыргыз Республикасынын жоруктар жөнүндө кодекси 2017-жылдын 24-январынын редакциясында күчүнө кирди, ага ылайык кылмыштардын жана жоруктардын бирдиктүү реестри (КЖБР) киргизилди. Ушуга байланыштуу, бөлүмдө 2019-жылдын маалыматты регистрдин негизинде берилген.

■ 7.1 график. Катталган кылмыштардын саны

(ирет)

Кылмыштардын жана жоруктардын бирдиктүү реестринин (КЖБР) маалыматы боюнча, 2021-жылы 37 миңден ашык кылмыштар жана 13 миңден ашык жоруктар катталган.

■ 7.1 таблица: Кылмыш жасаган адамдардын саны

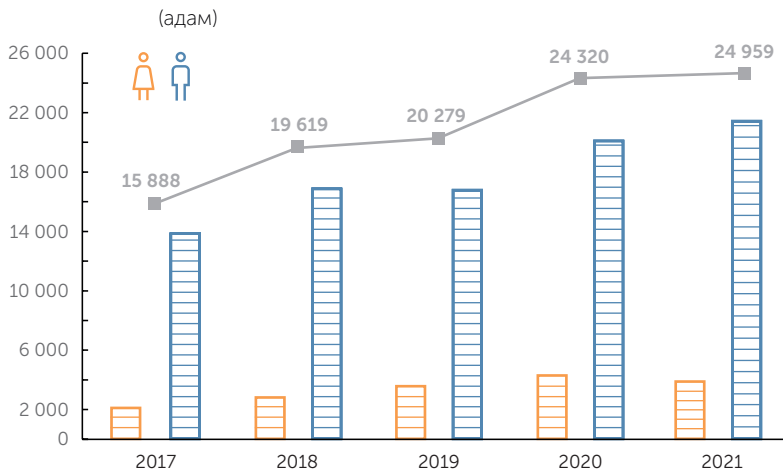
(адам)

	2017	2018	2019 ¹	2020	2021
Бардыгы	15 888	19 619	20 279	24 320	24 959
анын ичинде					
аялдар	2 075	2 784	3 532	4 265	4 041
эркектер	13 813	16 835	16 747	20 055	20 918
жалпы санынын ичинен					
жашы жете электер ²	1 081	1 432	1 162	1 031	1 278

¹ 2019-жылдан баштап кылмыш жана жорук жасаган адамдарды кошкондо.

² Кылмыш жасаган учурда 14 жашка чыгып, бирок 18 жашка толо элек болсо жашы жете элек болуп эсептелет. Кыргыз Республикасында жазык жоопкерчилигине тартуу курагы 16 жаштан башталат. Жашы жете электер бир катар оор кылмыштар үчүн 14 жаштан баштап жазык жоопкерчилигине тартылат.

■ 7.2 график: Жынысы боюнча кылмыш жасаган адамдар

■ 7.2 таблица: Курактык топтор боюнча кылмыш жасаган адамдар

(адам)

	2017	2018	2019 ¹	2020	2021
Кылмыш жасап кармалгандар – бардыгы	15 888	19 619	20 279	24 320	24 959
кылмыш жасаган учурда жаш курагы боюнча, жаш:					
14–15	382	511	300	237	349
16–17	699	921	862	794	929
18–24	3 448	3 899	3 314	3 712	3 847
25–29 ²	2 025	2 302	2 691	3 013	3 142
30 жаш жана андан улуу ³	9 334	11 986	13 188	16 551	16 645

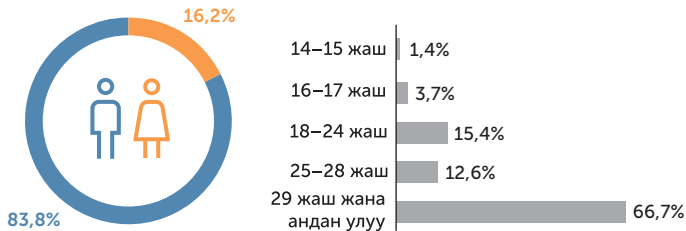
¹ 2019-жылдан баштап - кылмыш жана жорук жасаган адамдарды кошкондо.

² 2019-жылдын баштап - 25-28 жаш.

³ 2019-жылдан баштап - 29 жаш жана андан улуу.

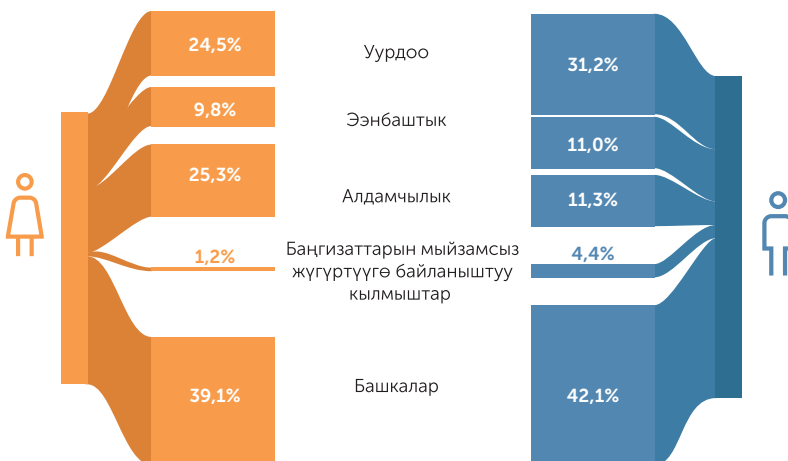
2021-жылы кылмыш жана жорук жасап кармалгандардын жалпы санынын 33 пайызга жакыны 30 жашка чейинкилер жана 5 пайыздан ашыгын жашы жетелектер түздү.

■ 7.3 график: 2021-жылы жынысы жана жаш курактык топтору боюнча кылмыш жана жорук жасаган адамдардан саны (жыйынтыкка карата пайыз менен)

2021-жылы кылмыштардын жана жоруктардын эң көп саны 29 жаш жана андан улуу курактагы топтогу адамдар тарабынан жасалган, бул жалпы кылмыш жана жорук жасап кармалгандардын 67 пайызга жакын үлүшүнө туура келет, андан кийинки 18–24 жаштагылар – 15 пайыздан ашыгы, 25–28 жаштагылардын үлүшүнө 12 пайыздан ашыгы, ал эми 14–17 жаш курактагы топтун үлүшүнө 5 пайыздан ашыгы кылмыш жана жорук жасагандар туура келет. 2021-жылы кылмыш жана жорук жасап кармалгандардын жалпы санынын 84 пайызга жакыны эркектер түздү.

■ 7.4 график: 2021-жылы кылмыш жана жорук жасаган адамдардын саны (жыйынтыкка карата пайыз менен)

■ 7.3 таблица: Биринчи инстанциядагы соттор тарабынан каралган кылмыш иштеринин саны

	2019	2020	2021
Өкүм чыгаруу менен каралган	3 720	4 266	4 915
Кыскарылган	3 806	2 974	3 246
Медициналык мүнөздөгү мажбурлоо чаралары	64	61	54
Прокурорго кайтарылды	542	194	224
Башка сотко өткөрүлүп берилген	371	538	763

Булак: Кыргыз Республикасынын Жогорку соту.

■ 7.4 таблица: Жынысы боюнча соттолгондордун саны¹

(адам)

	2017	2018	2019	2020	2021
Бардыгы	7 172	7 097	4 545	5 194	6 079
<i>анын ичинде:</i>					
аялдар	846	917	563	633	668
эркектер	6 326	6 180	3 982	4 561	5 411
<i>жалпы санынын ичинен жашы жетелектер анын ичинде:</i>					
кыздар	21	10	8	16	17
жигиттер	172	151	185	234	245

¹ Кылмыш кылып соттолгондор соттун мыйзамдуу түрдө күнөөлүү деп тапкан өкүмү чыккан күндөн тартып, соттуулугунун мөөнөтү аяктаганга же алынган учурга чейин соттолуучу деп саналат.

■ 7.5 таблица: Жынысы боюнча ата-эненин балдарын багуудан качуу жана балдардын ата-энесин багуудан баш тартуусу соттор тарабынан күнөөлүү деп табылган адамдардын саны

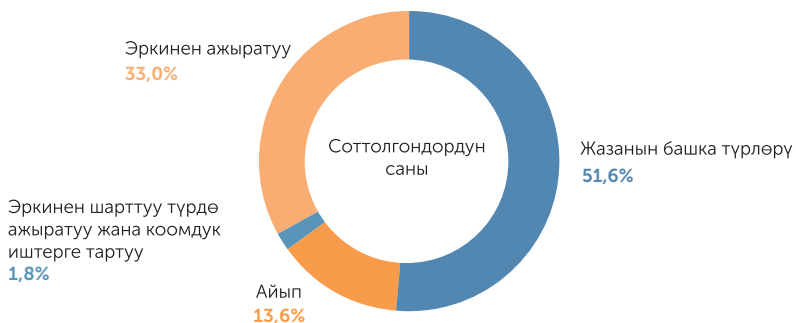
	2019	2020	2021
Ата-эненин балдарын багуудан качкан үчүн соттолгондор, адам	210	363	348
аялдар	-	1	-
эркектер	210	362	348
Балдардын ата-энесин багуудан баш тарткан үчүн соттолгондор, адам	2	-	-
аялдар	-	-	-
эркектер	2	-	-

Булак: Кыргыз Республикасынын Жогорку соту.

■ 7.5 график: 2021-жылы Кыргыз Республикасынын Кылмыш-жазык кодексине ылайык кылмыштардын айрым түрлөрү боюнча мыйзам күчүнө кирген сот өкүмү менен соттолгондордун саны (жыйынтыкка карата пайыз менен)

■ 7.6 график: 2021-жылы соттор тарабынан дайындалган, негизги жаза чаралары боюнча соттолгондордун саны (жыйынтыкка карата пайыз менен)

■ 7.6 таблица: Башкы прокуратура органдары тарабынан адамдын жана жарандын укуктарын жана эркиндиктерин сактоо чөйрөсүндө мыйзам бузуулардын саны

	2017	2018	2019	2020	2021
Мыйзам бузуулар аныкталган - бардыгы	1 983	1 873	5 126	3 172	2 263
<i>алардын ичинен:</i>					
социалдык укуктарды коргоо жөнүндө анын ичинде мыйзам бузуу жөнүндө	1 304	1 032	2 201	1 184	803
эмгек мыйзамы	1 039	837	1 648	773	649
пенсия мыйзамы	94	71	139	243	43
социалдык камсыздандыруу	171	124	414	168	111
жарандардын саламаттыгын сактоо жөнүндө	-	154	333	542	309
эркектер жана аялдар үчүн бирдей укуктар менен бирдей мүмкүнчүлүктөрдүн мамлекеттик кепилдиктери	219	89	125	57	49
ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү адамдардын укуктары жана кепилдиктери	-	83	522	300	185
жарандардын кайрылууларын кароо тартиби	460	386	1 554	762	719
миграция	-	36	204	167	52
башка мыйзамдар	-	93	187	160	146
Аныкталган мыйзам бузуунун жалпы санынын ичинен пайыз менен					
Бардыгы					
<i>алардын ичинен:</i>					
социалдык укуктарды коргоо жөнүндө анын ичинде мыйзам бузуу жөнүндө	100	100	100	100	100
эмгек мыйзамы	65,8	55,1	42,9	37,3	35,5
пенсия мыйзамы	52,4	44,7	32,1	24,4	28,7
социалдык камсыздандыруу	4,7	3,8	2,7	7,7	1,9
социалдык камсыздандыруу	8,6	6,6	8,1	5,3	4,9
жарандардын саламаттыгын сактоо жөнүндө	-	8,2	6,5	17,1	13,7
эркектер жана аялдар үчүн бирдей укуктар менен бирдей мүмкүнчүлүктөрдүн мамлекеттик кепилдиктери	11,0	4,8	2,4	1,8	2,2
ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү адамдардын укуктары жана кепилдиктери	-	4,4	10,2	9,5	8,2
жарандардын кайрылууларын кароо тартиби	23,2	20,6	30,3	24,0	31,8
миграция	-	1,9	4,0	5,3	2,3
башка мыйзамдар	-	5,0	3,6	5,0	6,5

Булак: Кыргыз Республикасынын Башкы прокуратурасы.

Аялдарга жана балдарга карата жасалган кылмыш, үй бүлөлүк зомбулук

Мыйзамга ылайык **Үй бүлөлүк зомбулук** – бул үй бүлө мүчөсүнүн башка үй бүлө мүчөсүнө карата дене-бойлук, психологиялык, экономикалык мүнөздөгү атайылап жасаган аракеттери же алардын коркунучу, ошондой эле этибарсыз мамилеси. Мыйзам үй бүлөлүк зомбулуктун төмөнкү формаларын аныктайт:

- дене-бойлук зомбулук;
- экономикалык зомбулук;
- психологиялык зомбулук;
- этибарсыз мамиле.

■ 7.7 таблица: Кризистик борборлорго, аксакалдар сотторуна жана башка адистештирилген мекемелерге кайрылгандардын саны

(адам)

	Бар-дыгы	анын ичинде		анын ичинен үй-бүлө (үй) зомбулугу көйгөйү боюнча кайрылгандар		
		аялдар	эркектер	бар-дыгы	аялдар	эркектер
2017-ж. кайрылгандардын саны	16 116	10 413	5 703	8 776	7 173	1 603
анын ичинде төмөнкүлөргө:						
аксакалдар сотуна	6 694	2 648	4 046	1 868	1 048	820
кризистик борборлорго (ассоциациялар)	8 335	7 466	869	6 892	6 113	779
кайрымдуулук, коомдук фонддорго	1 087	299	788	16	12	4
2018-ж. кайрылгандардын саны	16 757	10 793	5 964	8 730	6 788	1 942
анын ичинде төмөнкүлөргө:						
аксакалдар сотуна	7 172	2 911	4 261	1 599	939	660
кризистик борборлорго (ассоциациялар)	8 417	7 546	871	5 972	5 520	452
кайрымдуулук, коомдук фонддорго	1 168	336	832	1 159	329	830
2019-ж. кайрылгандардын саны	13 867	10 771	3 026	7 818	6 628	1 190
анын ичинде төмөнкүлөргө:						
аксакалдар сотуна	3 341	1 703	1 638	1 095	598	497

(7.7 таб. уландысы)

	Бар-дыгы	анын ичинде		анын ичинен үй-бүлө (үй) зомбулугу көйгөйү боюнча кайрылгандар		
		аялдар	эркектер	бар-дыгы	аялдар	эркектер
кризистик борборлорго (ассоциациялар)	9 757	8 805	952	6 687	6 006	681
кайрымдуулук, коомдук фонддорго	758	256	502	36	24	12
2020-ж. кайрылгандардын саны	13 973	10 494	3 479	9 702	8 320	1 382
анын ичинде төмөнкүлөргө:						
аксакалдар сотуна	2 460	1 281	1 179	979	540	439
кризистик борборлорго (ассоциациялар)	9 945	8 841	1 104	8 680	7 741	939
кайрымдуулук, коомдук фонддорго	1 557	365	1 192	39	38	1
башкалар	11	7	4	4	1	3
2021-ж. кайрылгандардын саны	15 696	12 559	3 137	10 275	9 332	943
анын ичинде төмөнкүлөргө:						
аксакалдар сотуна	2 443	1 198	1 245	780	401	379
кризистик борборлорго (ассоциациялар)	11 809	11 121	688	9 454	8 904	550
кайрымдуулук, коомдук фонддорго	1 416	221	1 195	33	22	11
башкалар	28	19	9	8	5	3

Республикада калкка жардам берүүчү, анын ичинде үй-бүлөлүк зомбулуктан жабыр тарткан аялдар үчүн кризистик борборлор, балдар борборлору жана башка адистештирилген мекемелер иштейт. Үй-бүлөлүк зомбулуктан жабыр тарткандардын көпчүлүк бөлүгү кризистик борборлорго жана сейрек учурларда гана – башка мекемелерге кайрылышат.

2021-жылы калкка социалдык-психологиялык жардам көрсөтүүчү кризистик борборлорго жана башка адистештирилген мекемелерге үй-бүлөлүк зомбулук учурлары боюнча 10,2 миң адам кайрылган, алардын көпчүлүгү – аялдар (91 пайыз).

■ 7.8 таблица: Жынысы жана курактык топтору боюнча калкка социалдык-психологиялык жардам көрсөткөн мекемелерге жана кризистик борборлорго кайрылгандардын саны
(адам)

	2017	2018	2019	2020	2021
Кайрылуулардын бардыгы	16 116	16 757	13 867	13 973	15 969
курактык топтор боюнча, жашы:					
14 жашка чейин	80	83	253	19	480
14–17	191	444	543	915	559
18–34	6 296	5 609	4 059	4 423	4 355
35–39	3 704	4 137	4 260	4 178	5 004
40–49	3 167	3 903	2 785	2 758	3 363
50 жана андан улуу	2 678	2 581	1 967	1 680	1 935
Аялдар	10 413	10 793	10 771	10 494	12 559
курактык топтор боюнча, жашы:					
14 жашка чейин	59	43	183	11	467
14–17	165	322	399	762	504
18–34	4 281	3 918	3 357	3 797	3 928
35–39	2 230	2 559	3 624	3 209	4 079
40–49	1 960	2 466	1 964	1 851	2 483
50 жана андан улуу	1 718	1 485	1 244	864	1 098
Эркектер	5 703	5 964	3 096	3 479	3 137
курактык топтор боюнча, жашы:					
14 жашка чейин	21	40	70	8	13
14–17	26	122	144	153	55
18–34	2 015	1 691	702	626	427
35–39	1 474	1 578	636	969	925
40–49	1 207	1 437	821	907	880
50 жана андан улуу	960	1 096	723	816	837
Үй-бүлөдөгү зомбулуктан (үй зомбулугу) жабыр тарттып кайрылгандардын жалпы санынын ичинен	9 401	8 730	7 818	9 702	10 275
курактык топтор боюнча, жашы:					
14 жашка чейин	50	81	105	10	286
14–17	158	338	302	608	333
18–34	4 416	3 159	2 422	3 476	3 151
35–39	1 873	1 897	2 118	2 885	3 281
40–49	1 510	1 906	1 741	1 826	2 253
50 жана андан улуу	1 394	1 349	1 130	897	971

(7.8 таб. уландысы)

	2017	2018	2019	2020	2021
Аялдар	7 333	6 788	6 628	8 320	9 332
курактык топтор боюнча, жашы:					
14 жашка чейин	40	43	78	9	276
14–17	140	235	226	511	284
18–34	3 529	2 599	2 092	3 085	2 984
35–39	1 409	1 540	1 882	2 490	2 939
40–49	1 150	1 438	1 450	1 559	2 076
50 жана андан улуу	1 065	933	900	666	773
Эркектер	2 068	1 942	1 190	1 382	943
курактык топтор боюнча, жашы:					
14 жашка чейин	10	38	27	1	10
14–17	18	103	76	97	49
18–34	887	560	330	391	167
35–39	464	357	236	395	342
40–49	360	468	291	267	177
50 жана андан улуу	329	416	230	231	198

Үй-бүлөлүк зомбулуктан жабыр тарткандардын жана кризистик борборлорго кайрылгандардын салыштырмалуу көпчүлүгү 18–34 жаш кыз-келиндер (32 пайызы), ал эми улгайган курактагы аялдар аз кайрылышат. Аялдардан айырмаланып, үй-бүлөлүк зомбулуктан жабыр тарткан жана жардам сурап кайрылган эркектердин курагы, курактык топтор боюнча бирдей бөлүштүрүлгөн.

- 7.9 таблица: Үй-бүлөлүк абалы жана жынысы боюнча калкка социалдык-психологиялык жардам көрсөткөн мекемелерге жана кризистик борборлорго кайрылгандардын саны (адам)

	2017	2018	2019	2020	2021
Бардыгы	16 116	16 757	13 867	13 973	15 696
анын ичинде үй-бүлөлүк абалы боюнча:					
расмий никеде турат	8 751	7 969	6 402	6 199	7 955
расмий эмес никеде турат	3 409	2 544	2 664	1 812	2 266
үйлөнбөгөн (күйөөгө тийбеген)	696	1 879	2 147	2 931	2 122
ажырашкан	2 052	3 120	1 948	2 546	2 558
жесир	1 208	1 245	706	485	795

(7.9 таб. уландысы)

	2017	2018	2019	2020	2021
Аялдар	10 413	10 793	10 771	10 494	12 559
<i>анын ичинде үй-бүлөлүк абалы боюнча:</i>					
расмий никеде турат	4 707	4 076	4 640	4 818	6 617
расмий эмес никеде турат	2 887	1 992	2 359	1 567	1 943
үйлөнбөгөн (күйөөгө тийбеген)	434	1 346	1 620	2 259	1 773
ажырашкан	1 696	2 395	1 549	1 510	1 526
жесир	689	984	603	340	700
Эркектер	5 703	5 964	3 096	3 479	3 137
<i>анын ичинде үй-бүлөлүк абалы боюнча:</i>					
расмий никеде турат	4 044	3 893	1 762	1 381	1 338
расмий эмес никеде турат	522	552	305	245	323
үйлөнбөгөн (күйөөгө тийбеген)	262	533	527	672	349
ажырашкан	356	725	399	1 036	1 032
жесир	519	261	103	145	95

- **7.10 таблица: Жасалган зомбулук түрлөрү жана жынысы боюнча калкка социалдык-психологиялык жардам көрсөткөн мекемелерге жана кризистик борборлорго кайрылгандардын саны**
(адам)

	2020			2021		
	бардыгы	аялдар	эркектер	бардыгы	аялдар	эркектер
Бардыгы	13 973	10 494	3 481	15 696	12 559	3 137
<i>анын ичинде кайрылган фактылар боюнча:</i>						
үй бүлөлүк зомбулук	7 708	6 824	886	8 142	7 698	444
сексуалдык зомбулук	45	45	-	231	231	-
басмырлоочу нике тажыйрбалар	242	238	4	264	264	-
адам сатуу - бардыгы	11	11	-	6	4	2
<i>анын ичинен:</i>						
эмгек эксплуатациясы	10	10	-	6	4	2

(7.10 таб. уландысы)

	2020			2021		
	барды- гы	аял- дар	эркек- тер	барды- гы	аял- дар	эркек- тер
сексуалдык эксплуатация	1	1	-	-	-	-
ажырашуу, мүлктү бөлүштүрүү	1 997	1 675	322	2 182	1 889	293
башка	3 970	1 701	2 269	4 871	2 473	2 398

- **7.11** таблица: **Жынысы жана аймактар боюнча калкка социалдык-психологиялык жардам көрсөткөн мекемелерге жана кризистик борборлорго кайрылгандардын саны** (адам)

	2020			2021		
	барды- гы	аял- дар	эркек- тер	барды- гы	аял- дар	эркек- тер
Кыргыз Республикасы	13 973	10 494	3 479	15 696	12 559	3 137
Баткен облусу	431	381	50	435	312	123
Жалал-Абад облусу	424	267	157	358	253	105
Ысык-Көл облусу	871	481	390	1 099	553	546
Нарын облусу	296	220	76	320	213	107
Ош облусу	895	507	388	755	447	308
Талас облусу	511	355	156	334	157	177
Чүй облусу	241	114	127	276	131	145
Бишкек ш.	6 095	4 367	1 728	8 809	7 548	1 261
Ош ш.	4 209	3 802	407	3 310	2 945	365

- 7.12 таблица: Калкка социалдык-психологиялык жардам көрсөткөн мекемелерге жана кризистик борборлорго кайрылгандарга көрсөтүлгөн жардамдардын түрлөрү (адам)

	2017	2018	2019	2020	2021
Бетме-бет жолугуп консультациялар берилди (юридикалык, медициналык, социалдык, психологиялык):					
аялдарга	6 656	7 278	9 223	10 129	10 956
эркектерге	3 159	1 476	2 780	3 133	2 767
Коопсузду жайга орноштуруу					
аялдарды	400	446	605	273	551
эркектерди	53	15	47	19	30

- 7.13 таблица: Үй-бүлөлүк зомбулукту жасаган жана үй-бүлөдөгү зомбулуктан жабыртарткан адамдардан саны (убактылуу коргоо ордер берилген менен)

	2018	2019	2020	2021
Үй-бүлөлүк зомбулук катталган учурлар	7 178	8 642	10 152	10 151
Үй-бүлөлүк зомбулук жасаган адамдардын саны:				
аялдар	595	429	623	439
эркектер	6 583	6 061	7 954	8 599
Үй-бүлөлүк зомбулуктан жабыркаган адамдардын саны:				
аялдар	6 562	5 899	7 891	8 463
эркектер	616	387	363	311
анын ичинде жашы жете элек балдар:				
аялдар	...	90	169	124
эркектер	...	114	154	140
Берилген убактылуу коргоо ордерлери	7 114	6 490	8 577	9 038

Булак: Кыргыз Республикасынын ички иштер министрлиги.

Кыргыз Республикасынын ИИМнин маалыматтары боюнча, 2021-жылы үй бүлөлүк зомбулуктун фактылары боюнча 9 миң убактылуу коргоо ордерлерин берилген, бул 2020-жылга салыштырмалуу 5,4 пайызга көп.

■ 7.14 таблица: 2021-жылы Кыргыз Республикасынын Кылмыш-жаза кодексинин беренелери боюнча үй-бүлөдөгү зомбулукка байланыштуу соттор тарабынан каралган кылмыш иштеринин саны

	Өкүм чыгаруу менен каралган	Кыскарылган	Медициналык мүнөздөгү мажбурлоо чаралары	Каралган иштердин натыйжасында соттолгондор	
				аялдар	эркектер
Бардыгы анын ичинде беренелер боюнча:	62	24	5	11	55
адам өлтүрүү	15	-	3	5	9
аффект абалында адам өлтүрүү	1	-	-	1	1
этиятсыздыктан өлүмгө алып келүү	-	-	-	-	1
өзүн-өзү өлтүрүүгө жеткирүү	3	-	-	-	3
ден соолукка оор залал келтирүү	4	3	1	3	1
ден соолукка анча оор эмес залал келтирүү	11	14	-	1	12
уруп-сабап кыйноо	8	1	-	-	9
өмүргө жана ден соолукка коркунучтуу зомбулукту колдонуу менен коркутуу	3	-	-	-	3
коркунучта калтыруу	1	-	-	1	-
зордуктоо	3	1	-	-	4
сексуалдык мүнөздөгү зомбулук аракеттер	3	-	-	-	3
он алты жашка толо элек бала менен сексуалдык мүнөздөгү аракеттер	2	-	-	-	2
ыглас аракеттер	3	-	-	-	2
ээнбаштык	5	5	1	-	5

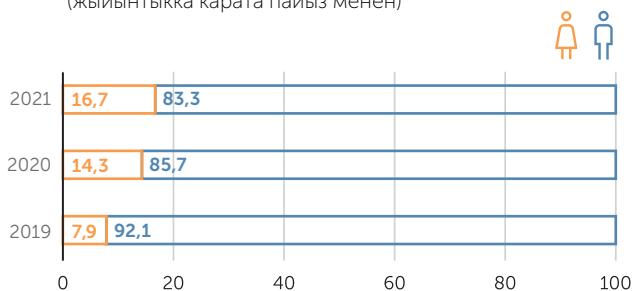
Булак: Кыргыз Республикасынын Жогорку соту.

■ 7.15 таблица: Үй-бүлөдөгү зомбулукка байланыштуу соттор тарабынан каралган кылмыш иштеринин саны

	2019	2020	2021
Бүткөн иштер			
Бардыгы	122	126	94
Өкүм чыгаруу менен каралган	63	84	62
Кыскарылган	53	28	24
Медициналык мүнөздөгү мажбурлоо чаралары	1	5	5
Прокурорго кайтарылды	5	2	2
Башка сотко өткөрүлүп берилген	-	7	1
Жыйынтыкка карата пайыз менен			
Бардыгы	100	100	100
Өкүм чыгаруу менен каралган	51,6	66,7	66,0
Кыскарылган	43,4	22,2	25,5
Медициналык мүнөздөгү мажбурлоо чаралары	0,8	4,0	5,3
Прокурорго кайтарылды	4,1	1,6	2,1
Башка сотко өткөрүлүп берилген	-	5,6	1,1

Булак: Кыргыз Республикасынын Жогорку соту.

■ 7.7. график: Үй-бүлөдөгү зомбулукка байланышкан кылмыштар үчүн соттолгон аялдардын жана эркектердин саны (жыйынтыкка карата пайыз менен)

■ 7.16 таблица: Үй-бүлөдөгү зомбулукка байланышкан жоруктар боюнча соттор тарабынан каралган иштердин саны

	2019	2020	2021
Бүткөн иштер			
Бардыгы	576	1 047	1 049
Өкүм чыгаруу менен каралган	149	287	237
Кыскарылган	384	728	794
Медициналык мүнөздөгү мажбурлоо чаралары	1	4	-
Прокурорго кайтарылды	40	15	9
Башка сотко өткөрүлүп берилген	2	13	9
Жыйынтыкка карата пайыз менен			
Бардыгы	100	100	100
Өкүм чыгаруу менен каралган	25,9	27,4	22,6
Кыскарылган	66,7	69,5	75,7
Медициналык мүнөздөгү мажбурлоо чаралары	0,2	0,4	-
Прокурорго кайтарылды	6,9	1,4	0,9
Башка сотко өткөрүлүп берилген	0,3	1,2	0,9

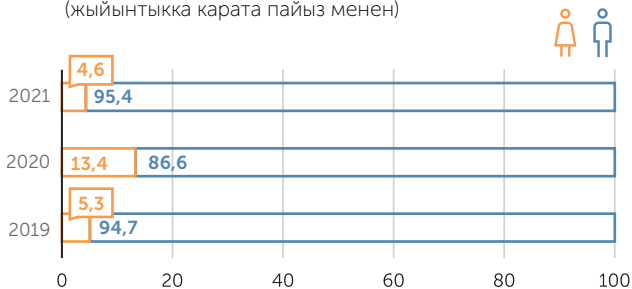
Булак: Кыргыз Республикасынын Жогорку соту.

■ 7.17 таблица: Кыргыз Республикасынын Жоруктар жөнүндө кодексине ылайык үй-бүлөдөгү зомбулукка байланышкан жоруктар боюнча мыйзам күчүнө кирген сот өкүмү менен соттолгондордун саны, жынысы боюнча

	2019			2020			2021		
	бар-дыгы	аял-дар	эркек-тер	бар-дыгы	аял-дар	эркек-тер	бар-дыгы	аял-дар	эркек-тер
Соттолгондор, бардыгы	150	8	142	290	39	251	237	11	226
<i>анын ичинде төмөнкү үчүн:</i>									
уруп-сабоо (65-берене) ден соолукка жеңил зыян келтирүү (66-берене)	15	8	7	2	1	1	-	-	-
үй-бүлөдөгү зомбулук (75-берене)	30	4	26	62	15	47	26	4	22
майда бейбаштык (119-бер.)	110	3	107	220	21	199	206	7	199
	5	-	5	6	2	4	5	-	5

Булак: Кыргыз Республикасынын Жогорку соту.

- 7.8 график: Үй-бүлөдөгү зомбулукка байланышкан жоруктар үчүн соттолгон аялдардын жана эркектердин саны (жыйынтыкка карата пайыз менен)

- 7.18 таблица: 2021-жылы жынысы, жаш курагы жана зомбулуктун түрлөрү боюнча үй-бүлөдөгү зомбулуктун натыйжасында пайда болгон оорулардан (жаракаттардан) дарыланган адамдардын саны

	Бардыгы, адам	анын ичинде куракта, жаш							51 жаштан улуулар
		0–6	7–14	15–17	18–20	21–30	31–40	41–50	
Дарылангандар бардыгы анын ичинде зомбулуктун натыйжасында:	1 038	24	39	36	76	277	335	163	88
дене бойлук	1 017	24	35	33	72	273	330	162	88
психологиялык	11	-	1	-	2	2	5	1	-
сексуалдык	10	-	3	3	2	2	-	-	-
Аялдар анын ичинде зомбулуктун натыйжасында:	821	11	17	21	54	230	293	129	66
дене бойлук	806	11	16	18	52	227	288	128	66
психологиялык	7	-	-	-	-	1	5	1	-
сексуалдык	8	-	1	3	2	2	-	-	-

(7.18 таб. уландысы)

	Бар-дыгы, адам	анын ичинде куракта, жаш							
		0–6	7–14	15–17	18–20	21–30	31–40	41–50	51 жаштан улуулар
Эркектер анын ичинде зомбулуктун натыйжасында:	217	13	22	15	22	47	42	34	22
дене бойлук	211	13	19	15	20	46	42	34	22
психологиялык	4	-	1	-	2	1	-	-	-
сексуалдык	2	-	2	-	-	-	-	-	-

Булак: Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлиги.

- **7.19** таблица: 2021-жылы жынысы, жаш курагы жана зомбулуктун түрү боюнча үй-бүлөдөгү зомбулук фактысы боюнча соттук-медициналык экспертиза бөлүмүнө кайрылгандардын саны

	Бар-дыгы, адам	анын ичинде куракта, жаш							
		0–6	7–14	15–17	18–20	21–30	31–40	41–50	51 жаштан улуулар
Кайрылгандардын бардыгы анын ичинде зомбулуктун натыйжасында:	1 794	38	94	43	145	463	557	276	178
дене бойлук	1 765	34	86	38	142	457	555	275	178
психологиялык	4	1	3	-	-	-	-	-	-
сексуалдык	25	3	5	5	3	6	2	1	-
Аялдар анын ичинде зомбулуктун натыйжасында:	1 604	15	53	33	136	446	523	253	145
дене бойлук	1 576	12	45	28	133	440	521	252	145
психологиялык	3	-	3	-	-	-	-	-	-
сексуалдык	25	3	5	5	3	6	2	1	-

(7.19 таб. уландысы)

	Бар- дыгы, адам	анын ичинде куракта, жаш							51 жаштан улуулар
		0–6	7–14	15–17	18–20	21–30	31–40	41–50	
Эркектер	190	23	41	10	9	17	34	23	33
<i>анын ичинде зомбулуктун натыйжасында:</i>									
дене бойлук	189	22	41	10	9	17	34	23	33
сексуалдык	1	1	-	-	-	-	-	-	-

Булак: Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлиги.

- **7.20 таблица: 2021-жылдагы жынысы, жаш курагы жана зомбулуктун түрү боюнча үй-бүлөдөгү зомбулук фактысы боюнча алгачкы медициналык жардамды көрсөтүүчү саламаттык сактоо уюмдарына жана ҮМБ алдын-алуу жардамдарына кайрылгандардын саны**

	Бар- дыгы, адам	анын ичинде куракта, жаш							51 жаштан улуулар
		0–6	7–14	15–17	18–20	21–30	31–40	41–50	
Кайрыл- гандардын бардыгы	644	5	22	14	24	171	232	105	71
<i>анын ичинде зомбулуктун натыйжасында:</i>									
дене бойлук	617	5	17	13	24	162	227	101	68
психологи- ялык	20	-	2	-	1	7	6	3	1
сексуалдык	7	-	3	1	-	1	-	-	2
Аялдар	510	-	14	6	15	147	199	82	47
<i>анын ичинде зомбулуктун натыйжасында:</i>									
дене бойлук	484	-	9	5	15	139	194	80	42
психологи- ялык	19	-	2	-	1	7	6	2	1
сексуалдык	7	-	3	1	-	1	-	-	2

(7.20 таб. уландысы)

	Бар-дыгы, адам	анын ичинде куракта, жаш							51 жаштан улуулар
		0–6	7–14	15–17	18–20	21–30	31–40	41–50	
Эркектер анын ичинде зомбулуктун натыйжасында:	134	5	8	8	9	24	33	23	24
дене бойлук	133	5	8	8	9	23	33	21	26
психологиялык	1	-	-	-	-	-	-	1	-
сексуалдык	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Булак: Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлиги.

- **7.21** таблица: 2021-жылы жынысы, жаш курагы жана зомбулуктун түрлөрү боюнча үй-бүлөдөгү зомбулук фактысы боюнча медициналык тез жардам станцияларына (бөлүмдөргө, ооруканаларга) кайрылган адамдардын саны

	Бар-дыгы, адам	анын ичинде куракта, жаш							51 жаштан улуулар
		0–6	7–14	15–17	18–20	21–30	31–40	41–50	
Кайрылгандардын бардыгы анын ичинде зомбулуктун натыйжасында:	218	6	8	8	3	59	70	38	26
дене бойлук	199	5	8	8	3	52	66	35	22
психологиялык	17	-	-	-	-	6	4	3	4
сексуалдык	1	-	-	-	-	1	-	-	-
көңүл буруусуз калтырылгандар	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Аялдар анын ичинде зомбулуктун натыйжасында:	178	2	4	2	2	53	65	31	19
дене бойлук	162	2	4	2	2	46	61	29	16
психологиялык	-	-	-	-	-	6	4	2	3
сексуалдык	1	-	-	-	-	1	-	-	-

(7.21 таб. уландысы)

	Бар-дыгы, адам	анын ичинде куракта, жаш							51 жаштан улуулар
		0–6	7–14	15–17	18–20	21–30	31–40	41–50	
Эркектер анын ичинде зомбулуктун натыйжасында:	40	4	4	6	1	6	5	7	7
дене бойлук	37	3	4	6	1	6	5	6	6
психологиялык көңүл буруусуз калтырылгандар	2	-	-	-	-	-	-	1	1
	1	1	-	-	-	-	-	-	-

Булак: Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлиги.

Пробациялык көзөмөл

Пробация – бул, пробациянын кардарларына социалдык көмөк алууга, алардын түзөлүүсүнө, социалдашуусуна, коомго кайрадан кошулуусуна, укук бузууларды жасоосун алдын алууга багытталган тийиштүү шарттарды түзүп берүү боюнча ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган тарабынан жалпысынан камтыган комплекстүү жүргүзүлүүчү чаралар.

- 7.22 таблица: 2021-жылы жынысы жана аймактар боюнча пробациялык көзөмөлдө турган адамдардын саны (адам)

	Бар-дыгы	анын ичинен			
		аялдар	эркектер	кыздар	эркек балдар
Кыргыз Республикасы	9 496	1 342	7 771	28	355
Баткен облусу	651	80	546	-	25
Жалал-Абад облусу	1 500	181	1 296	2	21
Ысык-Көл облусу	706	86	596	-	24
Нарын облусу	504	49	442	1	12
Ош облусу	1 981	312	1 529	9	131
Талас облусу	509	50	443	1	15
Чүй облусу	2 026	280	1 662	7	77
Бишкек ш.	1 619	304	1 257	8	50

Булак: Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигинин алдындагы Пробация департаменти.

- 7.23 таблица: 2021-жылы аймактар жана жынысы сотко чейинки пробацялык көзөмөлдө турган адамдардын саны (адам)

	Бар-дыгы	анын ичинен			
		аялдар	эркектер	кыз-дар	эркек балдар
Кыргыз Республикасы	5 161	679	4 208	22	252
Баткен облусу	317	42	259		16
Жалал-Абад облусу	753	85	651	2	15
Ысык-Көл облусу	375	45	313		17
Нарын облусу	303	29	263	1	10
Ош облусу	1 090	159	842	6	83
Талас облусу	228	23	196	1	8
Чүй облусу	1 181	151	957	5	68
Бишкек ш.	914	145	727	7	35

Булак: Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигинин алдындагы Пробаця департаменти.

- 7.24 таблица: 2021-жылы аймактар жана жынысы боюнча аткаруу пробацялык көзөмөлдө турган адамдардын саны (адам)

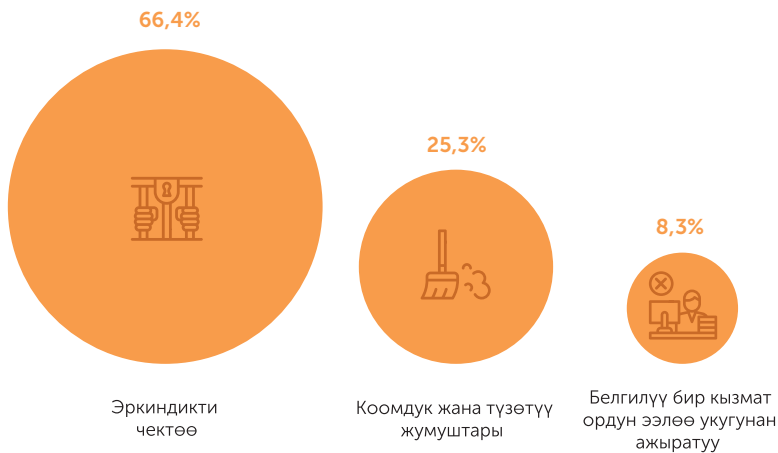
	Бар-дыгы	анын ичинен			
		аялдар	эркектер	кыз-дар	эркек балдар
Кыргыз Республикасы	3 710	628	2 975	5	102
Баткен облусу	284	38	237	-	9
Жалал-Абад облусу	641	95	540	-	6
Ысык-Көл облусу	278	40	231	-	7
Нарын облусу	185	20	163	-	2
Ош облусу	786	149	586	3	48
Талас облусу	247	25	215		7
Чүй облусу	687	114	564	1	8
Бишкек ш.	602	147	439	1	15

Булак: Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигинин алдындагы Пробаця департаменти.

- 7.25 таблица: 2021-жылы жынысы жана аймактар боюнча пенитенциардан кийинки пробацялык көзөмөлдө турган адамдардын саны (адам)

	Бар-дыгы	анын ичинен			
		аялдар	эркектер	кыздар	эркек балдар
Кыргыз Республикасы	625	35	588	1	1
Баткен облусу	50		50	-	-
Жалал-Абад облусу	106	1	105	-	-
Ысык-Көл облусу	53	1	52	-	-
Нарын облусу	16		16	-	-
Ош облусу	105	4	101	-	-
Талас облусу	34	2	32	-	-
Чүй облусу	158	15	141	1	1
Бишкек ш.	103	12	91	-	-

- 7.9 график: 2021-жылы Кыргыз Республикасынын Жорук кодексинде каралган таасирдүү чаралы боюнча пробацялык көзөмөлдө турган адамдар (пайыз менен)

■ 7.10 график: 2021-жылы Кыргыз Республикасынын Кылмыш-жазык кодексинде каралган таасирдүү чаралы боюнча пробацялык көзөмөлдө турган адамдар (пайыз менен)

УБАКЫТ БЮДЖЕТИ

8. УБАКЫТ БЮДЖЕТИ

Бөлүмдө 12 жана андан улуу жаштагы жактардын суткалык убакыт фондунун пайдаланышынын статистикасын мүнөздөгөн индикаторлорду камтыйт жана 2020-жылдагы Кыргыз Республикасынын Улуттук статистика комитети тарабынан жүргүзүлгөн тандалма изилдөөнүн жыйынтыгы боюнча даярдалды.

Убакыт бюджетин изилдөө мезгилдүү (5 жылда 1 жолу) жүргүзүлөт жана калктын өз убакыттарын кандайча бөлүштүрүшү, иш убактысынын үлүшүнүн кандай экендиги, иштеген жерине жетүүдө кеткен убакыт, жумуш орунун даярдоо, жеке көмөкчү чарбада иштөө, убакыттын акы төлөнгөн жана төлөнбөгөн иштерге катышы жөнүндө маалыматтарды берет. Калктын бош убакыттары, эс алуунун кайсы түрүнө артыкчылык беришери, спортко, маектешүүгө бөлгөн убакыттары, жаштардын бош убакыттарын кандайча өткөргөндүгү өзгөчө кызыгууну жаратат.

Ушул сыяктуу изилдөөлөрдү жүргүзүү аялдар жана эркектердин ишмердиктериндеги аймактар боюнча гендердик айырмачылыктарды талдоого мүмкүндүк түзөт.

Маалыматтар жашоо деңгээлине туруктуу изилдөө жүргүзүлүп турган 1 649 үй чарбасынан жыйналды. Изилдөөнүн программасы менен каралган маалыматтар интервью алуучулар тарабынан үй чарбалардын 12 жана андан улуу жаштагы мүчөлөрүн сурамжылоо жолу менен жыйналып алынды. Ар бир үй чарбасын сурамжылоо аптанын бардык күндөрү пропорционалдуу болушу үчүн бир сутка ичинде жүргүзүлдү.

Респонденттердин жалпы саны 4 525 адамды түздү, алар гендердик белгилер боюнча төмөнкүдөй бөлүштүрүлдү: 45,3 пайызы – эркектер жана 54,7 пайызы – аялдар.

Эркектер жана аялдардын убакыттын суткалык фондун пайдалануулары

Убакыт бюджетин изилдөө адамдын жашоосундагы ишмердүүлүктүн ар кандай түрлөрүнүн маанилүүлүгүн аныктоого мүмкүндүк берет, аларды наркынын жана жашоо деңгээлинин табигый көрсөткүчтөрүнүн жардамы менен иликтөө мүмкүн эмес. 2020-жылы эркектер жана аялдардын убакыттын суткалык фондунун колдонулушунун салыштырмалуу анализи ишмердиктин ар кандай түрлөрүнө кеткен чыгымдар, үй чарбаны жүргүзү, бош убакытка жана физиологиялык муктаждыктарды канааттандырууга кеткен дифференциациясынын болушу жөнүндө күбөлөндүрөт (8.1 таблица).

- 8.1 таблица: 2020-жылы жашаган жери жана жынысы боюнча 12 жаш жана андан улуу курактагы адамдардын убакыттарынын суткалык фондунун пайдалануу

	Аялдар			Эркектер		
	бардыгы	шаар жерлери	айыл жерлери	бардыгы	шаар жерлери	айыл жерлери
Убакыттын суткалык фонду, суткадагы мөнөттү	1 440	1 440	1 440	1 440	1 440	1 440
Иш убактысы	114	154	89	216	236	205
Ишке байланыштуу жумуштан тышкаркы убакыт	33	52	22	58	67	53
Үй чарбасын жүргүзүү	260	233	278	55	57	55
Окуу, квалификацияны жогорулатуу	59	47	67	68	63	72

(8.1 таб. уландысы)

	Аялдар			Эркектер		
	бардыгы	шаар жерлери	айыл жерлери	бардыгы	шаар жерлери	айыл жерлери
Короодо, дачада, бакча участогунда иштөө	24	7	35	52	24	67
Балдарды тарбиялоо	40	34	43	17	13	19
Бош убакыт	206	208	205	271	273	270
Физиологиялык муктаждыкты канааттандыруу	697	697	698	696	700	694
Туугандарга, тааныштарга жардам берүү	4	4	4	4	3	5
Убакыттын жогоруда көрсөтүлбөгөн башка чыгымдары	2	4	-	2	5	1

Калктын убакытынын суткалык фондунун 48 пайыздан көбү *физиологиялык муктаждыктарды канааттандырууга* кетет: уйку, үйдө жана үйдөн сырткары тамактануу, өзүнө-өзү кам көрүү. Убакыттын бул чыгымдары эркектер жана аялдар үчүн жашаган жерине жараша болжолдуу түрдө бирдей жана суткасына орточо 11 саат 40 мүнөткө жакын түзөт.

Эркектер *негизги ишинде* көбүрөөк (эркектердеги иш убактысы орточо 3 саат 40 мүнөттү түзөт, аялдардыкы 2 саатты түзөт) алектенишсе, аялдар убактысынын көпчүлүгүн үй жумуштарын аткарууга жана бала тарбиялоого кетиришет.

Кыргызстанда *үй эмгеги* көбүнчө аялдардын эмгеги болуп саналат жана аялдар үй жумуштарына өз убактысынын орточо 18,1 пайызын кетиришип, күн сайын суткасына орточо 4 саат 20 мүнөт бөлүшөт. Эркектерде бул чыгымдар 4,7 эсеге төмөн жана убакыттын суткалык фондунун 3,9 пайызын түзөт. Натыйжада аялдар эркектерге салыштырмалуу үй жумуштарына дээрлик 5 эсе жана бала тарбиялоого 2,3 эсе көп убакыт коротушат.

Эркектердин *бош убакыты* сутканын дээрлик бештен бирин түзөт жана аялдардын бош убакытына караганда дээрлик суткада бир саатка көбүрөк.

■ **8.2** таблица: 2020-жылы жашаган жери боюнча иштеген адамдардын убакыттарынын суткалык фондусун пайдалануу

	Аялдар			Эркектер		
	бар-дыгы	шаар жерлери	айыл жерлери	бар-дыгы	шаар жерлери	айыл жерлери
Убакыттын суткалык фонду, суткадагы мөнөттү	1 440	1 440	1 440	1 440	1 440	1 440
Иш убактысы	193	244	156	352	380	334
Ишке байланыштуу жумуштан тышкаркы убакыт	57	82	39	98	105	94
Үй чарбасын жүргүзүү	290	243	325	44	45	43
Окуу, квалификацияны жогорулатуу	5	4	6	3	7	1
Короодо, дачада, бакча участогунда иштөө	25	4	40	44	22	58
Балдарды тарбиялоо	44	38	49	12	11	13
Бош убакыт	149	153	146	222	208	230
Физиологиялык муктаждыкты канааттандыруу	673	667	678	662	658	665
Туугандарга, тааныштарга жардам берүү	2	3	2	1	1	1
Убакыттын жогоруда көрсөтүлбөгөн башка чыгымдары	1	2	-	1	4	-

Иштеген эркектердин *иш убактысы* орточо 5 саат 52 мүнөттү түзөт жана иштеген аялдардын иш убактысынан 1,8 эсеге ашат.

Ал эми шаарда иштеген эркектердин иш убактысы 26 пайызды, айыл жеринде жалпы суткалык фонддун 23 пайызын, аялдарда тиешелүүлүгүнө жараша, 17 жана 11 пайызды түзөрүн белгилей кетүү керек.

Үй чарбаларын жүргүзүүгө иштеген эркектер аптанын бир күнүндө орточо 44 мүнөткө жакын бир аз көп убакыт сарпташат, ал эми иштеген аялдар 4 саат 50 мүнөт. Айыл жеринде аялдар үй жумуштарына шаар тургундарына караганда 1,3 эсе көп убакыт коротушат. Ошентип, айылда иштеген аялдар аптанын бир күнүндө орточо 5 саат 25 мүнөт, ал эми шаарларда 4 саат үй жумуштарын аткарышат. Ишмердиктин бул түрүндө иштеген эркектерде убакыттын айырмалары анчалык чоң эмес жана аптанын бир күнүнө орточо 45 мүнөттү түзөт.

Ошондой эле аялдар жана эркектер тарабынан аткарылуучу үй чарбасын жүргүзүүгө кеткен убакыттын чыгымдары аткарылган иштердин түрлөрү боюнча олуттуу айырмалана тургандыгын белгилей кетүү керек.

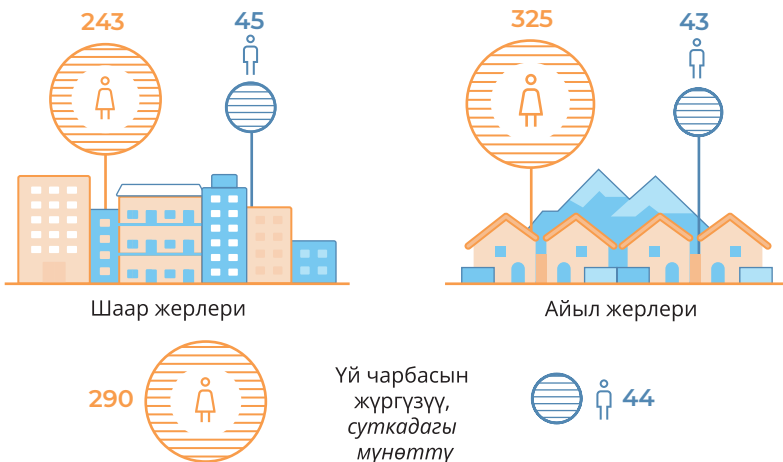
■ **8.3 таблица: 2020-жылы жашаган жери жана чыгымдын түрлөрү боюнча иштеген адамдардын үй чарбасын жүргүзүүдө убакытты пайдалануу**

	Аялдар			Эркектер		
	бардыгы	шаар жерлери	айыл жерлери	бардыгы	шаар жерлери	айыл жерлери
Үй чарбасын жүргүзүү, суткадагы мүнөттү	290	243	325	44	45	43
Товар сатып жана кызмат алуу	18	20	17	8	12	6
тамак-аш азыктарын сатып алуу	15	15	14	5	8	3
азык-түлүк эмес товарларды сатып алуу	3	4	2	2	2	1
тиричилик кызмат алууда	1	-	1	1	1	1
Үйдө иштөө үчүн	272	223	307	36	33	37
тамак даярдоо	92	79	102	5	5	4
идиш жуу	38	30	43	1	1	1

(8.3 таб. уландысы)

	Аялдар			Эркектер		
	бардыгы	шаар жерлери	айыл жерлери	бардыгы	шаар жерлери	айыл жерлери
кир жуу, үтүктөө	39	27	48	-	-	-
тигүү, токуу, кийим, бут кийимдерге камкордук	7	7	6	-	1	-
квартираны жыйноо	39	34	43	1	2	1
тиричилик шаймандарын, эмеректерди, турак үйлөрдү оңдоо, турак үйдүн аймагын жыйноо, жылуулук	6	5	8	18	16	20
балдарга жана неберелерге кароо	44	37	49	4	4	4
үй-бүлөнүн муктаж мүчөсүн кароо	3	1	4	1	1	1
такталбаган үй жумуштарынын башка түрлөрү	4	4	4	5	3	6

■ 8.1 график: 2020-жылы жашаган жери боюнча иштеген адамдардын үй чарбасын жүргүзүүдө убакытты пайдалануу

Эркектер турмуш-тиричилик техникаларын, эмеректерди жана турак үйлөрдү оңдоо иштери менен (үй жумушуна кеткен убакытын 40 пайызга жакыны) көбүрөөк алектенишет жана тамак-аш азыктарын (11 пайыз) сатып алышат. Аялдардагы үй жумушу бир топ башкача жана ал жашаган жеринен, үй-бүлөнүн курамынан жана аялдардын ишинен көз каранды. Шаар жерлеринде иштеген аялдар үй жумуштарына кеткен убакыттын 8 пайызга жакынын товар сатып алууга коротушат. Убактыларынын калган 92 пайызын үй жумуштарына кетиришет: тамак даярдоого (32 пайыз), идиш жууганга (12 пайыз), кир жууганга жана үтүктөөгө (11 пайыз), квартираны жыйноого (14 пайыз), балдарды жана неберелерди кароого (15 пайыз) кетиришет. Айыл жерлериндеги аялдардын убактыларынын 5 пайызы товар сатып алууга жана 95 пайызы үй жумуштарын жасоого, анын ичинде тамак даярдоого 31 пайызга жакыны, идиш жууганга –13 пайызы, кир жууганга жана үтүктөөгө – 15 пайызы, квартираны жыйноого – 13 пайызы, балдарды жана неберелерди кароого – 15 пайызы кетет.

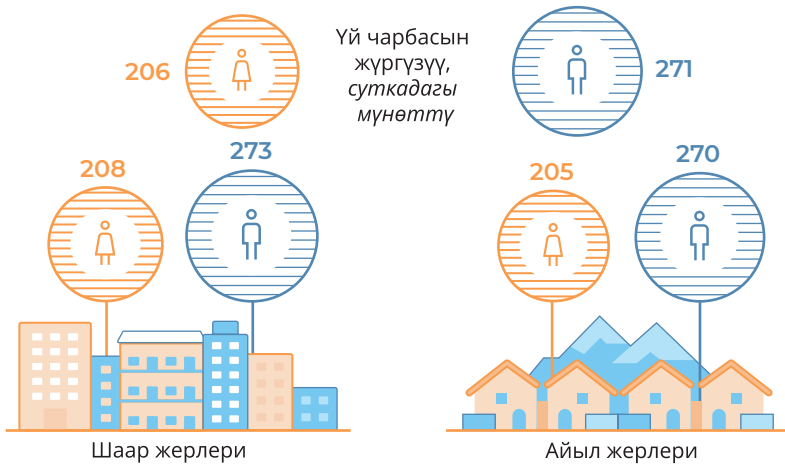
■ 8.4 таблица: 2020-жылы жашаган жери жана чыгымдын түрлөрү боюнча 12 жаш жана андан улуу курактагы үй чарба мүчөлөрүнүн бош убакыттары

	Аялдар			Эркектер		
	бардыгы	шаар жерлери	айыл жерлери	бардыгы	шаар жерлери	айыл жерлери
Бош убакыт, суткадагы мүнөттү	206	208	205	271	273	270
Театр, музей, концерт, дискотекаларга баруу	-	-	-	1	1	1
Телеберүүлөрдү көрүү	104	109	101	137	146	133
Радио уктурууларды угуу	1	1	1	2	3	2
Гезит, журнал, адабияттарды окуу	6	10	3	5	9	3
Хобби, оюн, компьютер	7	10	6	13	15	11
Спорт жана сейилдөө	12	14	11	24	28	21
Маектешүү	42	42	43	51	53	51

(8.4 таб. уландысы)

	Аялдар			Эркектер		
	бардыгы	шаар жерлери	айыл жерлери	бардыгы	шаар жерлери	айыл жерлери
Эс алуучу жайга баруу жана кайтуу	-	1	-	1	1	-
Диний, саясий чогулуштар жана башкалар	9	5	10	8	5	9

■ 8.2 график: 2020-жылы жашаган жери боюнча 12 жаш жана андан улуу курактагы үй чарба мүчөлөрүнүн бош убакыттары

Эркектердин бош убакыттары аялдарга караганда дээрлик бир саатка көп жана бул көрсөткүч айыл жерлерине да, шаар жерлерине да мүнөздүү. Жогоруда белгилегендей, аялдар эркектерге караганда үй чарбасын жүргүзүүгө көп убакыт коротушат. Ошондуктан, аялдардын пайдалана турган бир гана убакыт резерви үй жумушуна пайдаланышат да, бул болсо бош убактысын кыскартуунун эсебинен кылышат.

Эркектер жана аялдар бош убактыларынын жарымына жакынын телеберүүлөрдү көрүүгө кетиришет. Эркектер телеберүүлөрдү суткасына орточо 2 саат 17 мүнөт көрсө, аялдар 1 саат 45 мүнөт

көрөт. Эркектер башка адамдар менен сүйлөшүүгө бир саатка жакын убакыт бөлсө, аялдар 40 мүнөттөн көбүрөөк бөлөт.

Эркектер жумасына 2 саат 48 мүнөт убакытты эс алуунун активдүү түрү (спорт, сейилдөө) менен алектенет, ал эми аялдар болсо спортко бир саатка кем убакыт бөлүшөт.

Эркектер жана аялдар бош убактыларынын төрт пайыздан азыраагын гезит, журнал же көркөм адабият окууга кетирет жана бир пайыздан азыраагын театрларга, музейлерге, концерттерге, дискотекаларга, спорттук жана башка көрүү иш-чараларына барууга бөлүшөт.

- 8.5 таблица: 2020-жылы жашаган жери жана чыгымдын түрлөрү боюнча 12 жана андан улуу жаштагы адамдардын физиологиялык муктаждыктарды канааттандырууга кетирген убакыт

	Аялдар			Эркектер		
	бардыгы	шаар жерлери	айыл жерлери	бардыгы	шаар жерлери	айыл жерлери
Физиологиялык муктаждыктарды канааттандыруу, суткадагы мүнөттү	697	697	698	696	700	694
Уйку	452	472	440	441	471	424
Өзүн-өзү кароо	90	75	100	102	81	114
Үйдө жана үйдөн сырткары тамактануу	128	116	136	127	115	134
Мончолорго, чачтарга, поликлиникааларга баруу	2	3	2	3	3	3
Башка муктаждыктар	24	30	20	23	30	19

Калк убакыттын суткалык фондунун 48 пайыздан ашыгын физиологиялык муктаждыктарды канааттандыруу үчүн пайдаланат. Эркектер жана аялдардын ортосундагы белгиленбеген айырмачылыктар боюнча – бул уйкунун узактыгы жана үйдө жана үйдөн сырткары тамактануусу. Эркектер жана аялдардын уйкуларынын узактыгы 8 саатка жакын түзөт. Бул убакыт республиканын бардык аймактары боюнча бирдей. Эркектер жана аялдардын тамактанууга кеткен убакыттары суткасына 2 саат 8 мүнөттү түзөт.

ТУРУКТУУ ӨНҮГҮҮ МАКСАТТАРЫ

9

9. ТУРУКТУУ ӨНҮГҮҮ МАКСАТТАРЫ

БУУнун тарыхый саммитинде дүйнө лидерлери тарабынан 2015-жылдын сентябрында кабыл алынган, 2030-жылдын Күн тартибинде баяндалган Туруктуу өнүгүүнүн максаттарынын (ТӨМ) жаатында 17 максаты 2016-жылдын 1-январынан тартып расмий түрдө күчүнө кирди.

Туруктуу өнүгүү жаатындагы максаттар бардык өлкөлөрдөн-кедей (жакыр), бай жана орто өнүккөн өлкөлөрдөн чыгып жаткан

өзүнчө бир чакырык болуп саналат. Ал жашоо деңгээлибиздин абалын жакшыртууга жана биздин планетаны коргоого багытталган. Жакырчылыкты жоюу чарасы экономикалык өсүштү күчөтүү жана билим берүү, саламаттыкты сактоо, социалдык коргоо жана иш менен камсыз кылуу, жана ошондой эле климаттын өзгөрүүсү менен күрөшүү жана курчап турган айлана-чөйрөнү коргоо жаатындагы бүтүндөй бир катар маселелерди чечүү менен бирге колдонулушу керектигин мамлекет моюнга алат.

Туруктуу өнүгүү жаатындагы күн тартиби – бул адамдык кадыр-баркты коргоого, тынчтыкты жана бүгүн да, келечекте да гүлдөп өнүгүүнү камсыз кылууга багытталган глобалдык аракеттердин планы.

«Биздин дүйнөнүн кайрадан уюшулушу: 2030-жылдын Күн тартиби» боюнча жыйынтыктоочу документ глобалдуу 17 максатты, тиешелүү 169 милдетти жана 232 көрсөткүчтү камтыйт.

Кыргыз Республикасы, башка өлкөлөр менен катар, глобалдуу ТӨМгө жетүүгө, ошондой эле ТӨМгө жетүү индикаторлорунун мониторинги боюнча өзүнүн салымын кошууга карата өзүнө милдеттенме алган.

Кыргыз Республикасынын Улуттук статистика комитети ТӨМдүн отчеттуулугун жана мониторинг системасын ишке киргизүү үчүн жооптуу болгон органдардын бири катары, эл аралык деңгээлдеги ТӨМдүн ишенимдүү, сапаттуу жана салыштырылуучу көрсөткүчтөрүн чогултуу, иштетүү жана жайылтуу методологиясын иштеп чыгат жана ылайыкташтырат.

Инвентаризациялоонун жыйынтыгы боюнча 2019-жылдын 1-январына карата 232 глобалдык көрсөткүчтөрү үчүн 150 улуттук көрсөткүчтүн аналогу жана 163 кошумча улуттук көрсөткүч иштелип чыккандыгы аныкталган.

Жыйнактын бул бөлүмүндө Кыргызстандагы аялдардын жана эркектердин абалын аныктоочу туруктуу өнүгүүнүн максаттарынын 48 көрсөткүчү (11 глобалдык жана 37 улуттук көрсөткүч) жарыяланды.

1-Максат.

Жакырчылыктын бардык түрүн жоюу

- **1.1.1. Жакырчылыктын эл аралык чегинен төмөн жашаган, күнүнө 1,9 доллардан аз кирешеси бар калктын үлүшү¹**
(калктын санына пайыз менен)

	2017	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы	0,21	0,31	0,28	0,00	0,02
Баткен облусу	0,32	1,08	0,45	0,00	0,00
Жалал-Абад облусу	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ысык-Көл облусу	0,00	0,00	0,89	0,00	0,00
Нарын облусу	0,70	0,66	1,70	0,00	0,54
Ош облусу	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Талас облусу	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Чүй облусу	1,01	1,27	0,32	0,00	0,00
Бишкек шаары	0,00	0,00	0,33	0,00	0,00
Ош шаары	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

¹ Кыргыз Республикасынын Улутстаткомунун сатып алуу жөндөмдүүлүгүнүн паритети (СЖП) боюнча эсептелген (2015-жылдан баштап СЖП боюнча 1.9\$).

- **1.2.1. Жашаган жери жана жынысы боюнча расмий жакырчылыктын чегинде жашаган өлкөнүн калкынын үлүшү**
(пайыз менен)

	2017	2018	2019	2020	2021
	<i>Бардыгы</i>				
Кыргыз Республикасы	25,6	22,4	20,1	25,3	33,3
аялдар	25,0	22,5	20,1	25,3	33,1
эркектер	26,3	22,2	20,2	25,3	33,4
Баткен облусу	40,5	33,8	32,6	34,7	40,7
аялдар	39,6	33,7	32,4	34,3	40,8
эркектер	41,5	33,9	32,8	35,1	40,5

(1.2.1 таб. уландысы)

	2017	2018	2019	2020	2021
Жалал-Абад облусу	32,6	32,2	26,9	37,2	43,2
аялдар	34,0	33,4	27,8	39,0	43,3
эркектер	31,1	30,9	26,0	35,4	43,2
Ысык-Көл облусу	24,2	21,5	24,4	27,9	38,1
аялдар	24,3	21,5	25,3	29,0	39,1
эркектер	24,1	21,6	23,6	26,7	37,2
Нарын облусу	29,2	30,6	28,1	36,8	39,2
аялдар	31,2	31,6	29,0	37,6	39,3
эркектер	27,1	29,5	27,2	35,9	39,0
Ош облусу	14,3	14,8	14,0	18,8	23,8
аялдар	12,9	15,3	14,1	18,9	23,6
эркектер	15,7	14,3	13,9	18,7	23,9
Талас облусу	20,7	22,1	13,3	12,5	23,5
аялдар	21,4	23,8	14,0	12,1	24,2
эркектер	19,9	20,3	12,6	12,9	22,8
Чүй облусу	33,3	15,6	19,1	25,4	27,0
аялдар	32,3	15,5	19,1	24,3	26,5
эркектер	34,4	15,7	19,0	26,6	27,6
Бишкек шаары	15,9	15,4	11,9	16,8	35,8
аялдар	14,3	14,7	10,9	16,4	35,0
эркектер	17,9	16,3	13,2	17,3	36,7
Ош шаары	33,5	35,5	20,7	14,7	28,6
аялдар	30,9	33,9	19,7	14,7	27,7
эркектер	36,4	37,3	21,8	14,8	29,5
<i>Шаар жерлери</i>					
Кыргыз Республикасы	20,4	20,1	14,7	18,3	33,3
аялдар	19,6	19,5	14,3	18,3	32,6
эркектер	21,5	20,7	15,1	18,3	34,1
Баткен облусу	32,4	31,8	23,8	29,3	35,9
аялдар	30,6	30,8	22,2	28,1	35,4
эркектер	34,6	33,1	25,9	30,6	36,6

(1.2.1. таб. уландысы)

	2017	2018	2019	2020	2021
Жалал-Абад облусу	25,5	23,5	18,1	28,3	43,9
аялдар	28,7	26,3	21,2	31,3	44,5
эркектер	21,8	20,5	14,6	25,1	43,1
Ысык-Көл облусу	14,1	12,1	16,8	18,4	33,0
аялдар	14,7	12,1	17,2	19,2	31,0
эркектер	13,4	12,1	16,2	17,5	35,3
Нарын облусу	22,3	19,8	17,2	15,0	22,4
аялдар	21,9	20,1	16,9	14,8	21,9
эркектер	22,8	19,6	17,6	15,3	22,9
Ош облусу	18,1	31,2	15,0	18,6	28,7
аялдар	18,6	30,4	14,8	18,3	27,8
эркектер	17,5	32,0	15,4	19,0	29,7
Талас облусу	14,4	11,2	15,8	17,8	30,4
аялдар	14,1	10,3	15,6	17,1	28,1
эркектер	14,8	12,3	16,1	18,6	32,9
Чүй облусу	12,6	6,7	3,9	7,5	9,5
аялдар	11,9	5,6	4,4	6,9	9,1
эркектер	13,6	8,0	3,3	8,3	10,1
Бишкек шаары	15,9	15,4	11,9	16,8	35,8
аялдар	14,3	14,7	10,9	16,4	35,0
эркектер	17,9	16,3	13,2	17,3	36,7
Ош шаары	33,5	35,5	20,7	14,7	28,6
аялдар	30,9	33,9	19,7	14,7	27,7
эркектер	36,4	37,3	21,8	14,8	29,5
<i>Айыл жерлери</i>					
Кыргыз Республикасы	28,4	23,7	23,2	29,3	33,3
аялдар	28,1	24,3	23,5	29,6	33,4
эркектер	28,7	23,0	22,8	28,9	33,1
Баткен облусу	43,9	34,6	36,2	36,9	42,7
аялдар	43,8	34,9	36,9	37,0	43,3
эркектер	44,1	34,2	35,4	36,8	42,0

(1.2.1 таб. уландысы)

	2017	2018	2019	2020	2021
Жалал-Абад облусу	35,0	35,1	29,9	40,2	42,9
аялдар	35,9	35,8	30,1	41,7	42,7
эркектер	34,0	34,3	29,7	38,7	43,2
Ысык-Көл облусу	28,3	25,4	27,7	32,0	40,4
аялдар	28,5	25,7	28,8	33,5	42,9
эркектер	28,1	25,2	26,4	30,4	37,9
Нарын облусу	30,4	32,4	29,9	40,4	41,9
аялдар	32,7	33,5	30,9	41,3	42,0
эркектер	27,8	31,2	28,8	39,4	41,7
Ош облусу	14,0	13,4	13,9	18,8	23,3
аялдар	12,5	14,0	14,1	19,0	23,2
эркектер	15,6	12,9	13,8	18,7	23,5
Талас облусу	21,8	24,0	12,8	11,6	22,2
аялдар	22,7	26,3	13,7	11,1	23,5
эркектер	20,8	21,7	12,0	12,0	21,0
Чүй облусу	37,8	17,6	22,6	29,8	31,2
аялдар	37,3	17,9	22,8	28,9	31,0
эркектер	38,3	17,3	22,4	30,7	31,4
Бишкек шаары	-	-	-	-	-
аялдар	-	-	-	-	-
эркектер	-	-	-	-	-
Ош шаары	-	-	-	-	-
аялдар	-	-	-	-	-
эркектер	-	-	-	-	-

■ 1.3.1.1.f. Пенсия жана майыптуулугу боюнча жөлөк пул алган мүмкүнчүлүгү чектелген адамдардын саны жынысы жана аймактар боюнча
(адам)

	2017	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы	183 330	187 313	194 364	197 792	202 551
аялдар	86 146	87 672	91 989	93 511	96 543
эркектер	97 184	99 641	102 375	104 281	106 008
Баткен облусу	18 350	19 048	19 859	20 295	20 808
аялдар	8 669	8 980	9 425	10 212	10 733
эркектер	9 681	10 068	10 434	10 083	10 075
Жалал-Абад облусу	38 062	39 487	41 466	42 541	44 698
аялдар	18 349	18 844	19 738	20 209	21 164
эркектер	19 713	20 643	21 728	22 332	23 534
Ысык-Көл облусу	18 489	18 797	19 406	19 614	19 955
аялдар	8 396	8 493	8 831	8 979	9 280
эркектер	10 093	10 304	10 575	10 635	10 675
Нарын облусу	11 674	11 685	11 850	12 025	12 144
аялдар	4 934	4 979	5 100	5 178	5 125
эркектер	6 740	6 706	6 750	6 847	7 019
Ош облусу	35 758	35 929	36 992	37 233	37 797
аялдар	16 396	16 284	17 479	17 465	17 545
эркектер	19 362	19 645	19 513	19 768	20 252
Талас облусу	8 716	8 885	9 292	9 217	9 479
аялдар	3 666	3 795	3 998	4 046	4 295
эркектер	5 050	5 090	5 294	5 171	5 184
Чүй облусу	28 942	29 690	30 904	31 618	32 609
аялдар	13 816	14 087	14 890	15 067	15 827
эркектер	15 126	15 603	16 014	16 551	16 782
Бишкек шаары	16 476	16 779	17 551	18 310	18 168
аялдар	8 068	8 238	8 562	8 844	8 769
эркектер	8 408	8 541	8 989	9 466	9 399
Ош шаары	6 863	7 013	7 044	6 939	6 893
аялдар	3 852	3 977	3 966	3 511	3 805
эркектер	3 011	3 036	3 078	3 428	3 088

2 АЧКАЛЫКТЫ
ЖОЮУ**2-Максат.**

Ачкачылыкты жоюу, азык-түлүк коопсуз-дугун камсыздоо, тамак-ашты жакшыртуу жана айыл чарбасынын туруктуу өнүгүүсүнө көмөк көрсөтүү

- 2.1.1.1b. Аймактар боюнча аз кандуулук менен ооруган кош бойлуу аялдардын үлүшү (пайыз)

	2017	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы	33,5	38,4	35,1	25,5	22,4
Баткен облусу	57,3	55,6	65,0	39,4	37,2
Жалал-Абад облусу	45,8	49,0	53,1	39,4	29,5
Ысык-Көл облусу	24,7	19,7	17,2	18,7	14,8
Нарын облусу	20,1	17,1	12,7	11,9	12,7
Ош облусу	31,9	32,4	30,4	16,1	15,0
Талас облусу	34,0	26,1	21,1	27,4	22,8
Чүй облусу	20,1	22,5	18,5	14,9	16,5
Бишкек шаары	33,4	61,5	37,9	30,4	26,8
Ош шаары	25,3	31,2	20,0	24,0	20,9

- 2.1.1.1c. Аймактар боюнча күнүнө 2 100 Ккалдан аз тамактанган калктын үлүшү (пайыз)

	2017	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы	50,0	46,4	46,3	45,3	45,7
Баткен облусу	52,5	54,6	52,6	48,8	51,3
Жалал-Абад облусу	41,2	44,0	38,8	41,5	41,3
Ысык-Көл облусу	51,8	49,4	50,2	49,7	52,4
Нарын облусу	41,3	42,5	41,6	46,7	49,3
Ош облусу	42,8	41,4	36,6	36,5	31,7
Талас облусу	34,9	36,1	37,0	29,6	35,6
Чүй облусу	58,4	41,2	56,0	54,7	55,3
Бишкек шаары	60,3	51,8	53,6	51,6	61,0
Ош шаары	72,2	70,1	59,3	47,2	48,7

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

3-Максат.

Ар бир адамга туура жашоону жана бардык куракта бакубаттуулукту камсыз кылуу

■ 3.1.1. Аймактар боюнча энелердин өлүмүнүн коэффициенти тирүү төрөлгөн балдардын 100 000ине алгандагы саны

(кош бойлуулуктун төрөттөн жана төрөттөн кийинки мезгилдин кабылдоолорунан өлгөн аялдардын саны, тирүү төрөлгөн балдардын 100 000ине)

	2017	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы	31,9	28,6	24,8	38,6	33,3
Баткен облусу	51,9	33,6	25,8	42,4	38,3
Жалал-Абад облусу	53,6	38,2	37,2	53,2	31,7
Ысык-Көл облусу	37,0	71,2	28,4	90,6	98,7
Нарын облусу	-	105,7	16,6	52,6	157,2
Ош облусу	25,6	19,5	25,5	24,5	24,9
Талас облусу	-	-	16,6	69,1	38,4
Чүй облусу	22,9	16,1	32,5	32,2	15,1
Бишкек шаары	13,4	18,0	16,9	19,1	14,6
Ош шаары	64,9	8,3	-	25,2	21,7

■ 3.1.2. Квалификациялуу медициналык кызматкерлер кабыл алган төрөттүн үлүшү аймактар боюнча

(пайыз менен)

	2017	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы	99,3	99,3	99,3	99,3	99,4
Баткен облусу	99,2	99,4	99,3	99,4	98,1
Жалал-Абад облусу	99,4	99,4	99,3	99,3	99,3
Ысык-Көл облусу	99,5	99,5	99,5	99,4	99,4
Нарын облусу	99,0	99,2	99,1	98,8	99,1
Ош облусу	99,1	99,1	99,2	99,2	99,3
Талас облусу	99,5	99,7	99,6	99,8	99,8
Чүй облусу	99,2	99,2	99,4	99,1	99,3
Бишкек шаары	99,5	99,6	99,5	99,5	99,5
Ош шаары	99,5	99,7	99,5	99,8	99,8

■ 3.2.1. Аймактар жана жынысы боюнча балдардын өлүмүнүн коэффициенттери тирүү төрөлгөн 1 000ине алгандагы саны
(0-4 жаш куракта өлгөн балдардын саны тирүү төрөлгөндөрдүн 1 000ине)

	2017	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы	18,5	17,6	17,5	16,7	17,9
кыздар	16,6	15,6	15,8	15,6	16,1
эркек балдар	20,3	19,4	19,2	17,8	19,7
Баткен облусу	18,6	14,9	17,7	16,7	16,9
кыздар	17,7	13,7	16,8	16,3	16,4
эркек балдар	19,5	16,0	18,5	17,1	17,3
Жалал-Абад облусу	17,2	15,7	16,2	15,5	17,4
кыздар	15,4	15,0	15,7	14,7	16,6
эркек балдар	18,9	16,3	16,6	16,2	18,1
Ысык-Көл облусу	15,2	14,3	18,3	14,3	26,6
кыздар	12,0	12,3	15,6	13,8	24,2
эркек балдар	18,1	16,3	20,8	14,8	29,0
Нарын облусу	18,2	15,1	12,5	14,2	13,9
кыздар	16,5	13,5	11,9	13,0	11,7
эркек балдар	19,8	16,6	13,2	15,3	15,9
Ош облусу	11,7	11,0	10,6	10,0	12,0
кыздар	10,8	9,2	8,5	8,8	11,2
эркек балдар	12,7	12,7	12,5	11,1	12,7
Талас облусу	17,1	22,8	20,6	25,1	24,5
кыздар	16,7	17,9	19,6	22,9	17,9
эркек балдар	17,5	27,5	21,6	27,2	31,2
Чүй облусу	12,9	12,7	13,1	11,8	13,5
кыздар	12,7	11,7	11,8	10,1	13,5
эркек балдар	13,2	13,7	14,2	13,5	13,6
Бишкек шаары	26,4	25,0	21,7	20,9	17,8
кыздар	23,0	22,6	20,0	20,4	14,6
эркек балдар	29,6	27,2	23,3	21,5	20,9
Ош шаары	53,1	39,0	37,2	36,9	30,7
кыздар	44,9	34,1	31,3	34,2	25,6
эркек балдар	60,4	43,6	42,8	39,5	35,5

■ 3.2.2. Аймактар жана жынысы боюнча тирүү төрөлгөндөрдүн
1 000ине неонаталдык өлүм

(0-27 күндүк курактагы өлгөн балдардын саны тирүү төрөлгөндөрдүн
1 000ине)

	2017	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы	11,8	12,0	11,8	11,7	11,9
кыздар	10,4	10,7	10,7	11,0	10,6
эркек балдар	13,1	13,2	12,9	12,5	13,1
Баткен облусу	10,6	9,3	10,5	11,1	11,0
кыздар	9,4	8,2	10,6	10,2	12,0
эркек балдар	11,7	10,4	10,3	11,9	10,0
Жалал-Абад облусу	9,9	10,2	9,5	8,7	10,2
кыздар	9,3	9,9	9,1	8,6	10,0
эркек балдар	10,5	10,5	9,9	8,8	10,5
Ысык-Көл облусу	9,4	8,5	11,7	9,7	19,4
кыздар	7,4	8,0	9,5	8,7	16,4
эркек балдар	11,2	8,9	13,7	10,5	22,3
Нарын облусу	10,0	8,2	6,6	9,6	9,4
кыздар	7,7	8,0	5,7	8,6	7,3
эркек балдар	12,1	8,3	7,5	10,7	11,4
Ош облусу	3,1	3,4	2,8	3,9	3,1
кыздар	2,7	2,6	2,2	3,6	3,4
эркек балдар	3,5	4,1	3,4	4,1	2,9
Талас облусу	12,3	16,7	14,8	20,6	15,0
кыздар	12,1	13,8	14,7	17,5	12,7
эркек балдар	12,4	19,5	15,0	23,6	17,3
Чүй облусу	6,7	6,8	7,6	6,9	7,9
кыздар	6,5	6,1	6,9	5,9	7,4
эркек балдар	6,8	7,5	8,2	7,8	8,4
Бишкек шаары	23,2	22,9	19,9	19,0	15,2
кыздар	20,2	20,7	18,1	18,4	12,6
эркек балдар	26,0	25,0	21,6	19,7	17,6
Ош шаары	46,9	34,2	33,0	32,9	27,9
кыздар	40,0	29,4	28,4	30,2	22,8
эркек балдар	53,1	38,7	37,3	35,5	32,7

■ 3.3.1.а. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине
АИВтин жаңы учурларынын саны

	2017	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы	12,8	13,0	13,2	10,3	12,6
аялдар	10,7	9,9	10,9	8,8	10,3
эркектер	15,1	16,0	15,5	11,8	14,9
Баткен облусу	5,1	4,0	2,8	4,2	3,4
аялдар	4,4	3,4	2,3	4,5	3,2
эркектер	5,8	4,7	3,3	4,0	3,7
Жалал-Абад облусу	10,3	6,2	5,3	4,1	8,7
аялдар	10,7	6,1	5,9	4,5	7,2
эркектер	9,8	6,2	4,7	3,7	10,3
Ысык-Көл облусу	8,8	5,8	7,5	4,0	10,7
аялдар	5,8	2,1	6,5	2,4	13,6
эркектер	11,7	9,4	8,6	5,6	7,9
Нарын облусу	12,4	2,1	5,5	2,8	6,5
аялдар	10,8	3,4	4,2	0,7	5,4
эркектер	13,9	0,7	6,8	4,7	7,6
Ош облусу	8,1	6,9	6,3	3,5	5,4
аялдар	8,5	5,7	6,3	4,1	4,4
эркектер	7,6	8,1	6,3	2,9	6,5
Талас облусу	5,8	5,7	3,8	3,7	5,1
аялдар	5,5	4,5	4,6	4,5	7,3
эркектер	6,2	7,0	3,0	2,9	3,0
Чүй облусу	30,7	23,5	22,0	14,9	13,8
аялдар	22,4	18,3	18,0	13,2	11,8
эркектер	39,1	28,6	26,1	16,6	15,7
Бишкек шаары	13,0	31,2	34,5	30,4	33,4
аялдар	8,1	21,9	24,4	21,4	24,7
эркектер	18,6	39,5	45,9	40,4	41,1
Ош шаары	15,1	16,7	17,6	15,1	16,8
аялдар	14,2	16,2	12,7	14,7	13,8
эркектер	16,0	17,1	22,9	15,6	19,6

■ 3.3.2. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине активдүү кургак учук оорулары

	2017	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы	90,6	83,0	78,9	53,5	58,1
аялдар	77,7	69,0	66,9	46,1	50,4
эркектер	103,8	97,2	91,2	60,8	66,0
Баткен облусу	70,8	64,9	55,9	46,6	47,3
аялдар	65,7	60,4	45,3	39,8	44,2
эркектер	75,7	69,2	66,1	53,7	50,4
Жалал-Абад облусу	80,2	73,3	69,0	49,1	54,8
аялдар	72,8	64,1	67,4	42,1	47,7
эркектер	87,5	82,5	70,5	56,2	61,9
Ысык-Көл облусу	48,6	48,9	50,3	28,5	36,7
аялдар	34,8	34,8	37,6	20,5	26,9
эркектер	62,4	63,2	63,1	36,3	46,6
Нарын облусу	59,5	68,0	55,8	37,8	51,2
аялдар	49,0	47,1	48,7	29,0	43,1
эркектер	69,6	88,1	62,7	46,9	58,9
Ош облусу	84,4	75,0	75,9	51,4	54,5
аялдар	73,3	68,8	70,1	45,9	52,5
эркектер	95,3	81,1	81,5	57,0	56,5
Талас облусу	73,9	59,7	56,1	45,0	47,0
аялдар	66,0	46,4	44,2	38,2	27,4
эркектер	81,6	72,7	67,8	51,8	66,1
Чүй облусу	136,2	124,2	119,2	82,2	88,2
аялдар	108,3	99,2	93,1	67,0	71,9
эркектер	165,0	150,0	146,1	96,9	105,1
Бишкек шаары	113,1	102,6	95,3	56,4	64,0
аялдар	91,3	75,0	69,8	50,8	55,5
эркектер	137,8	133,9	124,2	61,3	73,5
Ош шаары	89,7	84,3	79,1	54,8	43,9
аялдар	98,3	83,0	76,8	58,4	41,0
эркектер	80,5	85,7	81,6	51,5	47,0

■ 3.3.4. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине гепатит В оорулары

	2017	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы	5,3	5,1	3,9	1,9	1,8
аялдар	4,3	3,5	2,5	1,7	1,1
эркектер	6,2	6,8	5,3	2,1	2,5
Баткен облусу	2,6	3,1	4,9	1,7	2,3
аялдар	2,8	2,7	2,3	1,4	1,8
эркектер	2,3	3,4	7,4	1,9	2,8
Жалал-Абад облусу	3,3	2,7	3,2	1,0	1,3
аялдар	2,7	1,7	2,3	0,6	0,8
эркектер	3,9	3,6	4,1	1,3	1,7
Ысык-Көл облусу	4,6	6,2	2,2	1,6	1,8
аялдар	5,4	2,9	2,0	2,4	1,6
эркектер	3,8	9,5	2,4	0,8	2,0
Нарын облусу	2,8	3,2	1,7	1,4	1,0
аялдар	3,6	2,9	1,4	0,7	0,0
эркектер	2,1	3,4	2,0	2,1	2,0
Ош облусу	5,9	4,4	3,8	1,6	2,2
аялдар	5,3	3,0	2,2	1,6	0,9
эркектер	6,5	5,8	5,3	1,6	3,5
Талас облусу	3,9	2,7	1,9	0,4	1,5
аялдар	1,6	3,1	1,5	0,0	0,7
эркектер	6,2	2,3	2,2	0,8	2,2
Чүй облусу	4,8	6,3	5,0	2,9	1,5
аялдар	2,6	4,9	3,7	2,7	0,8
эркектер	7,1	7,8	6,4	3,1	2,3
Бишкек шаары	10,1	9,0	5,2	3,9	2,3
аялдар	7,6	5,9	2,9	3,6	1,7
эркектер	12,9	12,4	7,8	4,3	2,9
Ош шаары	4,9	7,5	4,6	-	1,2
аялдар	4,1	4,0	2,5	-	1,2
эркектер	5,8	11,2	6,7	-	1,3

■ 3.4.1.1. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине кан айлануу системасынын ооруларынан өлгөндөр

	2017	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы	276,0	265,7	266,2	317,7	297,1
аялдар	267,7	257,8	256,9	299,2	283,3
эркектер	284,3	273,8	275,7	336,5	311,0
Баткен облусу	267,5	257,2	251,7	318,0	281,7
аялдар	230,7	231,5	236,4	282,8	263,3
эркектер	302,9	282,0	266,4	351,9	299,5
Жалал-Абад облусу	244,0	237,8	243,1	292,4	287,1
аялдар	235,8	227,6	243,2	273,1	260,1
эркектер	252,2	248,0	243,0	311,4	313,7
Ысык-Көл облусу	325,9	302,0	302,9	377,0	358,2
аялдар	317,3	294,4	302,7	354,1	355,7
эркектер	334,6	309,7	303,1	400,0	360,7
Нарын облусу	302,7	308,0	317,0	340,7	332,2
аялдар	293,0	280,3	288,8	290,6	285,6
эркектер	312,0	334,7	344,2	388,9	377,1
Ош облусу	240,8	229,3	230,9	304,8	248,1
аялдар	229,7	214,6	212,7	278,3	236,8
эркектер	251,7	243,7	248,6	330,8	259,2
Талас облусу	301,9	261,5	299,9	339,2	347,9
аялдар	274,4	239,9	265,2	308,0	333,8
эркектер	329,0	282,6	333,8	369,6	361,7
Чүй облусу	377,7	377,1	360,8	405,5	391,1
аялдар	378,9	386,8	353,7	398,8	381,9
эркектер	376,4	367,0	368,0	412,5	400,7
Бишкек шаары	242,4	232,8	237,4	254,0	255,7
аялдар	247,2	235,7	237,0	254,9	255,5
эркектер	237,1	229,5	237,8	253,1	256,0
Ош шаары	240,4	223,4	208,8	287,3	258,9
аялдар	237,3	220,2	197,2	283,5	247,0
эркектер	243,7	226,8	221,2	291,4	271,5

■ 3.4.1.3. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине кант диабети ооруларынан өлгөндөр

	2017	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы	6,8	7,3	7,0	9,8	7,1
аялдар	7,4	8,3	7,6	10,7	8,3
эркектер	6,2	6,4	6,5	9,0	5,8
Баткен облусу	6,1	5,4	7,3	8,3	10,8
аялдар	6,4	4,7	6,5	7,5	15,5
эркектер	5,8	6,0	8,1	9,0	6,4
Жалал-Абад облусу	8,8	10,4	10,4	16,0	13,1
аялдар	10,2	13,4	12,3	16,4	16,3
эркектер	7,4	7,4	8,6	15,6	10,0
Ысык-Көл облусу	10,4	13,2	9,1	14,6	6,9
аялдар	7,9	15,2	10,5	16,0	8,7
эркектер	13,0	11,1	7,7	13,3	5,2
Нарын облусу	3,9	7,4	7,6	9,6	7,5
аялдар	5,8	9,3	9,9	11,2	4,2
эркектер	2,1	5,5	5,5	8,1	10,7
Ош облусу	6,1	6,6	6,8	7,6	5,1
аялдар	6,4	6,2	6,3	9,2	6,6
эркектер	5,8	7,0	7,3	6,0	3,7
Талас облусу	3,5	3,1	3,0	5,6	3,7
аялдар	3,1	4,6	3,0	7,5	3,0
эркектер	3,9	1,5	3,0	3,7	4,4
Чүй облусу	6,6	7,2	6,6	9,1	5,3
аялдар	7,8	8,7	7,7	11,8	4,8
эркектер	5,3	5,7	5,6	6,3	5,8
Бишкек шаары	4,3	3,4	2,8	4,7	2,2
аялдар	4,7	3,9	3,4	3,7	1,9
эркектер	3,9	2,7	2,0	5,8	2,5
Ош шаары	11,9	9,5	9,5	13,9	9,5
аялдар	14,9	7,9	8,9	14,7	13,7
эркектер	8,7	11,2	10,1	13,0	5,0

■ 3.4.1.4. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине өнөкөт респиратордук ооруларынан өлгөндөр

	2017	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы	17,6	16,3	16,4	17,2	14,2
аялдар	13,8	13,3	13,3	14,8	11,2
эркектер	21,4	19,4	19,5	19,6	17,3
Баткен облусу	16,9	14,2	9,8	10,5	7,4
аялдар	14,4	12,6	9,2	11,6	8,8
эркектер	19,3	15,9	10,3	9,4	6,0
Жалал-Абад облусу	16,0	16,2	15,7	17,7	15,0
аялдар	14,7	14,4	13,5	15,9	10,6
эркектер	17,4	18,0	18,0	19,4	19,4
Ысык-Көл облусу	43,8	34,5	38,3	35,1	33,9
аялдар	32,8	24,6	29,9	27,9	22,1
эркектер	54,9	44,6	46,8	42,3	45,8
Нарын облусу	47,4	40,3	49,6	48,8	43,7
аялдар	45,4	37,1	45,2	46,2	39,6
эркектер	49,4	43,4	53,9	51,3	47,6
Ош облусу	17,2	18,6	18,3	21,2	18,7
аялдар	12,7	16,6	17,3	20,8	17,6
эркектер	21,6	20,6	19,3	21,6	19,9
Талас облусу	12,1	13,0	11,7	14,1	7,7
аялдар	15,7	16,3	9,9	11,3	6,7
эркектер	8,5	9,8	13,4	16,9	8,7
Чүй облусу	14,7	13,6	11,9	10,6	6,7
аялдар	9,3	8,2	6,4	6,7	3,6
эркектер	20,2	19,2	17,5	14,7	10,0
Бишкек шаары	4,3	5,0	5,1	6,4	3,7
аялдар	1,7	3,0	2,9	4,1	2,1
эркектер	7,3	7,4	7,6	9,0	5,5
Ош шаары	13,0	7,1	11,1	11,3	9,8
аялдар	9,5	5,3	7,6	8,0	8,3
эркектер	16,7	9,1	14,8	14,9	11,3

■ 3.5.1.1. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине
баңгизаттарга көз карандылык оорулары

	2017	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы	4,3	4,5	2,5	2,4	2,0
аялдар	0,3	0,4	0,1	0,1	0,1
эркектер	8,5	8,8	4,9	4,6	3,9
Баткен облусу	0,8	0,4	0,2	0,4	-
аялдар	-	-	-	-	-
эркектер	1,5	0,8	0,4	0,8	-
Жалал-Абад облусу	1,9	1,5	0,7	0,5	0,6
аялдар	0,2	-	-	-	-
эркектер	3,7	3,0	1,3	1,0	1,2
Ысык-Көл облусу	5,8	0,6	0,2	0,2	0,2
аялдар	-	-	-	-	-
эркектер	11,7	1,2	0,4	0,4	0,4
Нарын облусу	1,1	0,4	0,3	0,3	-
аялдар	-	-	-	-	-
эркектер	2,1	0,7	0,7	0,7	-
Ош облусу	0,5	2,6	0,4	1,1	0,9
аялдар	-	-	-	-	-
эркектер	0,9	5,2	0,7	2,2	1,7
Талас облусу	1,6	1,9	4,9	2,6	1,8
аялдар	-	-	-	0,7	0,0
эркектер	3,1	3,8	9,7	4,5	3,6
Чүй облусу	11,3	6,4	5,8	7,4	6,1
аялдар	0,4	0,8	0,4	0,2	-
эркектер	22,5	12,2	11,3	14,5	12,4
Бишкек шаары	9,1	13,2	6,4	3,9	3,7
аялдар	0,9	0,9	-	0,2	0,7
эркектер	18,3	27,2	13,7	7,3	7,1
Ош шаары	2,8	9,9	2,9	3,5	2,7
аялдар	-	2,0	0,6	-	-
эркектер	5,8	18,3	5,4	6,7	5,6

■ 3.5.1.2. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине
алкоголдук көз карандылык оорулары

	2017	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы	23,0	18,6	18,4	15,1	16,6
аялдар	6,8	4,0	4,9	4,0	7,4
эркектер	39,5	33,5	32,2	26,0	26,0
Баткен облусу	12,2	6,9	7,7	6,6	4,7
аялдар	0,8	0,8	1,9	0,7	0,4
эркектер	23,2	12,9	13,3	12,8	8,9
Жалал-Абад облусу	9,5	6,8	4,6	3,4	4,9
аялдар	1,7	1,3	0,5	0,3	0,6
эркектер	17,2	12,2	8,6	6,6	9,1
Ысык-Көл облусу	13,3	3,7	6,1	3,8	6,2
аялдар	2,9	1,2	1,2	0,4	2,8
эркектер	23,9	6,2	11,0	7,2	9,6
Нарын облусу	23,0	16,1	23,2	21,3	19,4
аялдар	9,4	2,1	3,5	6,1	6,9
эркектер	36,2	29,6	42,2	37,1	31,5
Ош облусу	26,2	23,2	21,0	17,2	17,2
аялдар	4,2	2,1	1,9	1,9	1,7
эркектер	47,8	43,8	39,6	32,8	32,4
Талас облусу	40,1	26,0	27,9	26,7	13,6
аялдар	7,1	3,1	5,3	8,8	1,5
эркектер	72,4	48,5	49,9	45,1	25,4
Чүй облусу	32,8	26,4	32,3	22,6	28,3
аялдар	12,1	8,2	13,3	6,5	18,7
эркектер	54,3	45,1	51,9	38,3	38,1
Бишкек шаары	35,1	29,7	29,1	24,0	29,6
аялдар	16,5	9,1	9,2	11,4	19,4
эркектер	56,3	53,0	51,7	35,1	41,0
Ош шаары	11,6	25,2	9,5	16,4	17,7
аялдар	2,0	4,0	3,2	3,2	4,2
эркектер	21,8	47,8	16,2	28,8	32,0

■ 3.6.1. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине жол-транспорт кырсыктарынан каза болгондор

	2017	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы	13,7	11,0	12,0	9,7	12,6
аялдар	6,9	5,8	4,8	4,8	7,3
эркектер	20,7	16,3	19,3	14,7	17,9
Баткен облусу	13,6	9,0	10,2	10,7	12,6
аялдар	6,0	3,5	2,7	3,4	5,5
эркектер	20,9	14,4	17,4	17,7	19,5
Жалал-Абад облусу	8,6	7,9	8,6	6,2	10,3
аялдар	4,4	5,0	3,3	3,9	8,2
эркектер	12,8	10,7	13,9	8,4	12,3
Ысык-Көл облусу	25,8	18,5	19,5	17,2	24,8
аялдар	10,4	7,4	6,9	9,2	16,6
эркектер	41,5	29,7	32,2	25,4	33,1
Нарын облусу	26,5	24,9	23,6	16,5	23,9
аялдар	16,6	12,1	4,9	11,9	18,1
эркектер	36,2	37,2	41,6	20,9	29,5
Ош облусу	11,8	9,6	11,7	8,8	9,6
аялдар	7,1	4,9	3,6	3,4	4,3
эркектер	16,3	14,3	19,6	14,0	14,8
Талас облусу	15,6	20,3	13,2	12,6	12,1
аялдар	3,1	10,8	6,1	4,5	5,9
эркектер	27,7	29,5	20,1	20,6	18,2
Чүй облусу	19,9	14,8	15,3	13,3	17,3
аялдар	11,0	9,1	8,3	5,9	7,4
эркектер	29,1	20,7	22,4	21,0	27,6
Бишкек шаары	8,6	5,4	8,6	6,3	7,8
аялдар	4,0	3,3	5,2	4,1	5,6
эркектер	13,8	7,8	12,3	8,8	10,4
Ош шаары	7,7	6,1	7,8	6,0	6,7
аялдар	3,4	2,6	3,2	3,7	3,0
эркектер	12,3	9,8	12,8	8,4	10,7

■ 3.7.2. Аймактар жана жынысы боюнча 15-19 жаштагы аялдар төрөгөн балдардын саны

(төрөлгөн балдардын саны ушул курактык топтогу аялдардын 1000ине)

	2017	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы	33,9	35,9	37,7	33,4	29,7
аялдар	16,7	17,4	18,2	16,2	14,3
эркектер	17,2	18,5	19,5	17,3	15,4
Баткен облусу	31,2	30,2	35,7	31,2	24,3
аялдар	14,8	13,2	16,8	15,1	11,9
эркектер	16,4	16,9	19,0	16,1	12,3
Жалал-Абад облусу	34,7	36,2	38,0	35,7	31,2
аялдар	17,8	18,0	19,3	17,6	14,4
эркектер	16,9	18,2	18,8	18,2	16,7
Ысык-Көл облусу	25,5	28,8	25,3	21,3	23,8
аялдар	11,8	13,5	11,7	9,6	11,1
эркектер	13,7	15,3	13,5	11,7	12,7
Нарын облусу	20,2	22,7	20,8	20,1	17,9
аялдар	10,0	11,4	10,2	11,1	7,9
эркектер	10,2	11,4	10,5	9,0	10,0
Ош облусу	38,5	35,2	37,9	35,6	27,2
аялдар	18,8	17,1	17,9	17,1	13,5
эркектер	19,7	18,1	20,0	18,5	13,8
Талас облусу	34,9	37,1	34,1	27,2	24,7
аялдар	18,0	17,4	17,3	13,2	12,4
эркектер	16,9	19,7	16,9	14,1	12,3
Чүй облусу	46,4	52,1	51,0	44,5	38,9
аялдар	22,8	25,9	24,8	20,9	20,2
эркектер	23,6	26,2	26,2	23,6	18,7
Бишкек шаары	17,4	24,3	28,9	22,2	23,3
аялдар	8,5	11,5	13,2	10,6	10,3
эркектер	8,9	12,9	15,8	11,6	13,0
Ош шаары	51,6	65,0	77,0	63,7	69,4
аялдар	24,9	32,0	37,2	31,8	32,2
эркектер	26,7	33,1	39,7	31,8	37,1

■ 3.9.1.1. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине көмүртек кычкылына ууланып өлгөндөр

	2017	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы	0,8	0,8	0,9	0,8	0,8
аялдар	0,4	0,5	0,5	0,6	0,4
эркектер	1,2	1,1	1,3	1,0	1,2
Баткен облусу	1,6	0,8	3,2	2,4	0,2
аялдар	0,4	0,8	1,9	1,1	-
эркектер	2,7	0,8	4,4	3,6	0,4
Жалал-Абад облусу	0,5	-	0,4	0,5	0,6
аялдар	-	-	0,3	0,5	0,8
эркектер	1,0	-	0,5	0,5	0,5
Ысык-Көл облусу	1,0	0,8	0,6	1,0	0,4
аялдар	0,4	-	0,4	0,8	-
эркектер	1,7	1,7	0,8	1,2	0,8
Нарын облусу	-	1,1	-	-	0,3
аялдар	-	0,7	-	-	0,7
эркектер	-	1,4	-	-	-
Ош облусу	0,2	0,2	0,4	0,4	0,5
аялдар	0,3	-	0,3	0,4	0,1
эркектер	-	0,3	0,6	0,3	0,8
Талас облусу	-	-	0,4	-	1,1
аялдар	-	-	-	-	1,5
эркектер	-	-	0,7	-	0,7
Чүй облусу	2,2	2,6	2,0	1,7	2,2
аялдар	1,3	1,7	0,8	1,2	1,0
эркектер	3,1	3,5	3,2	2,1	3,5
Бишкек шаары	0,9	1,3	0,4	0,6	0,8
аялдар	0,4	0,7	0,2	-	0,2
эркектер	1,5	1,9	0,6	1,2	1,6
Ош шаары	-	-	1,0	0,6	0,3
аялдар	-	-	-	1,2	-
эркектер	-	-	2,0	-	0,6

■ 3.9.2.1. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине ичеги-карын ооруларынан өлгөндөр

	2017	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы	1,2	0,8	0,9	0,6	0,9
аялдар	1,3	0,7	1,0	0,8	1,2
эркектер	1,0	0,9	0,8	0,5	0,7
Баткен облусу	3,1	1,7	2,1	1,1	2,2
аялдар	3,6	2,0	2,7	1,5	2,9
эркектер	2,7	1,5	1,5	0,7	1,4
Жалал-Абад облусу	1,3	0,6	0,7	1,0	1,7
аялдар	1,2	0,5	0,7	1,1	1,9
эркектер	1,3	0,7	0,6	0,8	1,6
Ысык-Көл облусу	0,4	0,6	0,4	0,2	-
аялдар	0,8	0,8	0,8	0,4	-
эркектер	-	0,4	-	-	-
Нарын облусу	1,1	1,1	1,4	0,3	0,3
аялдар	0,7	1,4	2,8	0,7	0,7
эркектер	1,4	0,7	-	-	-
Ош облусу	1,7	1,7	1,3	0,8	1,1
аялдар	1,9	1,2	1,0	0,7	1,6
эркектер	1,5	2,1	1,5	0,9	0,7
Талас облусу	0,4	0,8	-	0,7	-
аялдар	0,8	0,8	-	1,5	-
эркектер	-	0,8	-	-	-
Чүй облусу	0,7	0,2	0,8	0,4	0,6
аялдар	0,9	0,2	0,6	0,8	0,6
эркектер	0,4	0,2	1,1	-	0,6
Бишкек шаары	0,5	0,2	0,7	0,4	0,3
аялдар	0,4	-	0,7	0,4	0,5
эркектер	0,6	0,4	0,6	0,4	-
Ош шаары	0,7	0,3	0,7	0,3	0,6
аялдар	1,4	0,7	0,6	0,6	1,2
эркектер	-	-	0,7	-	-

■ 3.9.3.1. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине кокусунан жана уулуу заттардын таасиринен уулангандардын өлүмү

	2017	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы	5,9	6,3	5,5	5,0	6,1
аялдар	2,5	2,0	1,7	2,0	1,9
эркектер	9,4	10,6	9,3	8,1	10,3
Баткен облусу	3,3	1,2	3,4	3,5	1,6
аялдар	0,4	0,8	1,9	1,5	-
эркектер	6,2	1,5	4,8	5,4	3,2
Жалал-Абад облусу	2,5	2,4	2,7	1,8	3,6
аялдар	0,7	0,7	0,7	1,1	2,5
эркектер	4,4	4,1	4,7	2,5	4,7
Ысык-Көл облусу	23,5	26,7	29,4	24,4	27,2
аялдар	8,7	4,9	10,5	6,8	4,0
эркектер	38,5	48,7	48,5	42,3	50,6
Нарын облусу	8,1	10,9	7,3	7,2	7,2
аялдар	2,2	5,0	1,4	2,1	4,9
эркектер	13,9	16,5	13,0	12,2	9,4
Ош облусу	2,3	3,4	2,1	2,9	2,6
аялдар	0,9	0,8	0,3	1,0	1,2
эркектер	3,7	6,0	3,8	4,7	4,1
Талас облусу	2,3	5,7	9,0	7,4	12,5
аялдар	-	0,8	0,8	-	2,2
эркектер	4,6	10,6	17,1	14,7	22,5
Чүй облусу	7,9	7,1	4,8	4,0	6,4
аялдар	4,7	3,6	2,1	2,2	2,6
эркектер	11,1	10,7	7,7	5,9	10,4
Бишкек шаары	6,6	6,5	3,3	3,2	5,2
аялдар	3,2	3,0	1,1	1,8	1,2
эркектер	10,4	10,5	5,7	4,8	9,6
Ош шаары	3,5	2,7	1,6	3,5	0,9
аялдар	2,0	0,7	-	3,7	-
эркектер	5,1	4,9	3,4	3,2	1,9

■ 3.с.1. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине, медициналык кызматкерлердин саны

	2017	2018	2019	2020	2021
<i>Дарыгерлердин саны</i>					
Кыргыз Республикасы	2,0	2,0	2,0	2,0	1,9
аялдар	2,7	2,7	2,7	2,6	2,6
эркектер	1,4	1,3	1,3	1,3	1,2
Баткен облусу	1,5	1,5	1,5	1,5	1,4
аялдар	1,6	1,6	1,7	1,6	1,7
эркектер	1,4	1,4	1,3	1,3	1,2
Жалал-Абад облусу	1,3	1,3	1,3	1,2	1,2
аялдар	1,6	1,6	1,7	1,6	1,5
эркектер	1,0	0,9	1,2	0,9	0,8
Ысык-Көл облусу	1,3	1,3	1,4	1,3	1,3
аялдар	2,0	2,0	2,0	2,0	1,9
эркектер	0,6	0,7	0,7	0,6	0,6
Нарын облусу	1,3	1,3	1,2	1,1	1,1
аялдар	1,9	1,9	1,8	1,7	1,7
эркектер	0,7	0,7	0,7	0,6	0,6
Ош облусу	1,5	1,5	1,5	1,5	1,4
аялдар	1,6	1,6	1,7	1,6	1,6
эркектер	1,4	1,4	1,3	1,3	1,3
Талас облусу	1,2	1,2	1,1	1,1	1,1
аялдар	1,6	1,6	1,6	1,5	1,5
эркектер	0,8	0,8	0,7	0,7	0,7
Чүй облусу	1,3	1,3	1,3	1,2	1,2
аялдар	1,9	1,9	1,9	1,8	1,8
эркектер	0,7	0,7	0,7	0,6	0,6
Бишкек шаары	2,5	2,4	2,4	2,4	2,3
аялдар	3,7	3,6	3,6	3,6	3,5
эркектер	1,1	1,1	1,1	1,1	1,0
Ош шаары	2,5	2,5	2,4	2,4	2,1
аялдар	3,2	3,2	3,1	3,1	2,8
эркектер	1,8	1,7	1,8	1,6	1,4

(3.с.1. таб. уландысы)

	2017	2018	2019	2020	2021
<i>Стоматолог дарыгерлердин саны</i>					
Кыргыз Республикасы	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
аялдар	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
эркектер	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4
Баткен облусу	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
аялдар	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
эркектер	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5
Жалал-Абад облусу	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
аялдар	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
эркектер	0,3	0,4	0,5	0,4	0,4
Ысык-Көл облусу	0,4	0,5	0,5	0,5	0,4
аялдар	0,2	0,3	0,3	0,2	0,3
эркектер	0,6	0,7	0,7	0,7	0,6
Нарын облусу	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2
аялдар	0,1	0,1	-	0,1	0,1
эркектер	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3
Ош облусу	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
аялдар	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1
эркектер	0,6	0,6	0,5	0,6	0,5
Талас облусу	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
аялдар	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1
эркектер	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Чүй облусу	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
аялдар	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
эркектер	0,4	0,5	0,4	0,4	0,4
Бишкек шаары	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
аялдар	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
эркектер	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Ош шаары	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5
аялдар	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4
эркектер	0,8	0,8	0,9	0,8	0,7

(3.с.1. таб. уландысы)

	2017	2018	2019	2020	2021
<i>Акушердин жана медайым персоналдын саны</i>					
Кыргыз Республикасы	4,5	4,5	4,3	4,3	4,2
аялдар	8,9	8,7	8,5	8,4	8,2
эркектер	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Баткен облусу	6,6	6,4	6,2	6,1	5,9
аялдар	13,3	12,9	12,5	12,3	12,0
эркектер	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1
Жалал-Абад облусу	4,3	4,3	4,2	4,2	4,1
аялдар	8,6	8,5	9,2	8,4	8,1
эркектер	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Ысык-Көл облусу	3,5	3,5	3,5	3,6	3,4
аялдар	6,9	6,9	7,0	7,0	6,8
эркектер	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Нарын облусу	4,1	4,1	4,0	4,0	4,0
аялдар	8,3	8,3	8,1	8,0	8,1
эркектер	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Ош облусу	4,9	4,7	4,6	4,4	4,4
аялдар	9,8	9,4	9,1	8,8	8,8
эркектер	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2
Талас облусу	3,9	3,8	3,8	3,8	3,9
аялдар	7,9	7,7	7,7	7,7	7,7
эркектер	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0
Чүй облусу	2,7	2,6	2,6	2,5	2,6
аялдар	5,2	5,2	5,0	4,9	5,0
эркектер	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1
Бишкек шаары	3,0	2,9	2,9	2,9	2,7
аялдар	5,5	5,4	5,4	5,3	5,1
эркектер	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1
Ош шаары	4,6	4,7	4,4	4,3	4,0
аялдар	8,9	9,0	8,4	8,2	7,7
эркектер	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1

4-Максат.

Сапаттуу жана адилеттүү билим берүүнү камсыз кылуу жана бардыгы үчүн өмүр бою окуу мүмкүнчүлүктөрүн колдоо

- 4.1.1.1а. Шаар жана айыл жерлериндеги жалпы билим берүү уюмдарында сабакка киришпеген 7-17 жаштагы балдардын жана өспүрүмдөрдүн саны, жынысы жана аймак боюнча

(адам)

	2017	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы	2 613	2 826	2 834	2 645	2 495
<i>жынысы боюнча:</i>					
кыздар	1 149	1 204	1 172	1 075	1 029
эркек балдар	1 464	1 622	1 662	1 570	1 466
<i>жашаган жери боюнча</i>					
шаар жерлери	744	849	930	856	828
айыл жерлери	1 869	1 977	1 904	1 789	1 667
<i>аймак боюнча:</i>					
Баткен облусу	133	225	226	234	183
Жалал-Абад облусу	307	311	332	350	351
Ысык-Көл облусу	331	340	399	380	398
Нарын облусу	198	274	344	236	246
Ош облусу	1 112	1 077	870	719	584
Талас облусу	182	176	132	153	156
Чүй облусу	277	335	412	438	407
Бишкек шаары	73	87	115	135	170
Ош шаары	-	1	4	-	-

■ 4.1.2.1а. Башталгыч билим берүүнүн (1-4-класстар) аяктоо деңгээли
(пайыз менен)

	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
Кыргыз Республикасы	97,8	99,1	96,0	96,5	97,8
Баткен облусу	99,1	96,5	98,8	98,5	97,9
Жалал-Абад облусу	97,1	97,6	95,1	96,8	96,8
Ысык-Көл облусу	97,1	99,4	91,1	92,3	97,0
Нарын облусу	93,7	95,5	94,7	96,6	95,5
Ош облусу	94,8	94,2	96,1	96,3	97,1
Талас облусу	94,7	95,5	95,7	94,7	96,0
Чүй облусу	97,5	99,4	89,0	94,7	97,6
Бишкек шаары	105,2 ¹	110,6 ¹	104,0 ¹	98,8	100,0
Ош шаары	117,5 ¹	106,5 ¹	103,7 ¹	98,8	101,0

¹ 100%дан ашуусунун деңгээли калктын аймактар аралык миграциялык тенденциясына байланыштуу, бул калктын облустар аралык которулушу Бишкек жана Ош шаарларына багыталгандыктан, жана ошондой эле 1-4-класстарда окуган окуучулардын арасында 5-6 жаш жана 10 жаштан улуу окуучулардын болгондугунан улам болду, бул мыйзамда белгиленген жаштан (7-10 жаштан) ашык.

■ 4.3.1.1а. Жаштардын билимдүүлүгү жынысы боюнча
(пайыз менен)

	2017	2018	2019	2020	2021
Жаштарды баштапкы кесиптик билим берүү менен камтуунун пайызы (15-17 жаш курактагы калктан)	10,9	10,1	9,5	10,0	10,8
кыздар	6,9	6,2	5,9	6,4	5,2
эркек балдар	14,7	13,9	13,1	13,5	16,2
Жаштарды орто кесиптик билим берүү менен камтуунун пайызы (17-20 жаш курактагы калктан)	22,8	23,1	23,4	24,3	24,2
кыздар	26,4	26,4	26,8	27,8	27,6
эркек балдар	19,3	19,9	20,1	20,9	20,9
Жаштарды жогорку кесиптик билим берүү менен камтуунун пайызы (17-24 жаш курактагы калктан)	19,1	19,8	22,6	26,7	28,5

(4.3.1.1a. таб. уландысы)

	2017	2018	2019	2020	2021
кыздар	20,6	21,3	24,0	28,4	29,7
эркек балдар	17,4	18,3	21,2	25,0	27,5

- **4.4.1.1a. MKT (маалыматтык-коммуникациялык технологиялар) багытында окуган студенттердин саны, жынысы боюнча (адам)**

	2017	2018	2019	2020	2021
Баштапкы кесиптик билим берүүнүн деңгээлинде MKT багыты боюнча окуган студенттердин саны	766	924	911	1 004	952
Орто кесиптик билим берүүнүн деңгээлинде MKT багыты боюнча окуган студенттердин саны	5 106	5 870	6 794	8 279	10 437
аялдар	1 380	1 449	1 675	1 752	2 253
эркектер	3 722	4 421	5 119	6 527	8 184
Жогорку кесиптик билим берүүнүн деңгээлинде MKT багыты боюнча окуган студенттердин саны	8 522	9 516	9 511	10 324	14 020
аялдар	4 023	4 361	3 982	4 131	5 139
эркектер	4 491	5 155	5 529	6 193	8 881

- **4.с.1.1. Педагогикалык билими бар дипломдуу мугалимдердин мектепке чейинки билим берүү уюмдарындагы, башталгыч мектептердеги (1–4- класстар), орто мектептердеги (5–11- класстар) үлүшү (пайыз менен)**

	2017	2018	2019	2020	2021
Педагогикалык билими бар дипломдуу мугалимдердин үлүшү: мектепке чейинки билим берүү уюмдарында	93,4	93,5	93,6	94,5	93,5
башталгыч мектепте (1–4 – класс)	96,0	96,4	96,3	96,7	96,6
орто мектепте (5–11 – классы)	97,9	98,0	98,0	98,2	98,1

■ 4.6.1.1. Аймактар жана жынысы боюнча 15 жаш жана андан улуу калктын сабаттуулук деңгээли
(2009-жылдагы турак жай жана эл каттоонун маалыматтарынын негизинде)

	1999	2009
Кыргыз Республикасы	98,7	99,2
аялдар	99,3	99,5
эркектер	98,1	99,0
Баткен облусу	98,4	99,1
аялдар	99,1	99,4
эркектер	97,7	98,7
Жалал-Абад облусу	97,8	98,8
аялдар	98,8	99,3
эркектер	96,8	98,3
Ысык-Көл облусу	99,0	99,4
аялдар	99,4	99,5
эркектер	98,5	99,2
Нарын облусу	98,5	99,0
аялдар	99,1	99,2
эркектер	97,9	98,8
Ош облусу	98,5	98,9
аялдар	99,2	99,4
эркектер	97,8	98,5
Талас облусу	98,3	99,0
аялдар	99,0	99,3
эркектер	97,6	98,6
Чүй облусу	98,8	99,4
аялдар	99,4	99,6
эркектер	98,3	99,3
Бишкек шаары	99,7	99,9
аялдар	99,9	99,9
эркектер	99,6	99,9
Ош шаары	...	99,5
аялдар	...	99,7
эркектер	...	99,3

- **4.6.1.1. Аймактар жана жынысы боюнча 15–24 жаш улуу курактагы калктын сабаттуулук деңгээли**
(2009-жылдагы турак жай жана эл каттоонун маалыматтарынын негизинде)

	1999	2009
Кыргыз Республикасы	99,5	99,8
аялдар	99,5	99,7
эркектер	99,6	99,8
Баткен облусу	99,5	99,8
аялдар	99,5	99,7
эркектер	99,6	99,8
Жалал-Абад облусу	99,5	99,8
аялдар	99,5	99,7
эркектер	99,6	99,8
Ысык-Көл облусу	99,4	99,7
аялдар	99,3	99,6
эркектер	99,6	99,7
Нарын облусу	99,4	99,5
аялдар	99,2	99,3
эркектер	99,5	99,7
Ош облусу	99,7	99,8
аялдар	99,6	99,3
эркектер	99,7	99,8
Талас облусу	99,2	99,6
аялдар	99,0	99,5
эркектер	99,3	99,7
Чүй облусу	99,2	99,6
аялдар	99,1	99,5
эркектер	99,3	99,6
Бишкек шаары	99,9	100,0
аялдар	99,8	99,9
эркектер	99,9	100,0
Ош шаары	...	99,9
аялдар	...	99,9
эркектер	...	99,9

5-Максат.

Гендердик теңчиликти камсыз кылуу, бардык аялдардын жана кыздардын укуктарын жана мүмкүнчүлүктөрүн кеңейтүү

5.3.1. 15 жаштан жана 18 жашка чейин никеге же бирликке турган 20–24 жашка чейинки аялдардын үлүшү

	2018	
	15 жашка чейин никеге тургандардын пайыздык үлүшү	18 жашка чейин никеге тургандардын пайыздык үлүшү
Кыргыз Республикасы	0,3	12,9
шаар жерлери	0,6	8,4
айыл жерлери	0,1	15,7
Баткен облусу	0,0	14,4
Жалал-Абад облусу	0,0	13,6
Ысык-Көл облусу	0,0	11,5
Нарын облусу	0,0	18,4
Ош облусу	0,0	18,3
Талас облусу	2,8	16,5
Чүй облусу	0,0	11,6
Бишкек шаары	1,0	5,3
Ош шаары	0,0	13,2

Булак: Көп көрсөткүчтүү кластердик изилдөөнүн маалыматтары боюнча, 2018-ж.

5.5.1. Парламенттеги аялдар

(пайыз менен)

	2017	2018	2019	2020	2021
Аялдардын парламентте ээлеген кызмат орундарынын үлүшү	16,7	15,8	16,7	16,7	20,5

5.5.2 Жетекчилик кызмат орундарындагы аялдар

(жалпы жетекчилердин санына карата пайыз менен)

	2017	2018	2019	2020	2021
Жетекчилик кызмат орундарындагы аялдардын үлүшү	36,2	37,8	40,9	47,4	42,9

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

■ **5.б.1. 2021-жылы калктын 15 жаш жана андан улуу куракта мобилдүү телефону барлар**
(пайыз менен)

	Всего	Женщины	Мужчины
Кыргыз Республикасы	93,0	92,0	94,1
жашаган жери боюнча			
шаар жерлери	96,7	96,0	97,7
айыл жерлери	90,7	89,4	92,1
Аймак боюнча			
Баткен облусу	93,3	90,8	96,3
Жалал-Абад облусу	83,9	82,9	85,0
Ысык-Көл облусу	96,4	96,0	96,9
Нарын облусу	93,0	94,5	91,4
Ош облусу	92,9	90,1	96,1
Талас облусу	92,9	92,8	93,0
Чүй облусу	96,9	96,5	97,5
Бишкек ш.	97,7	97,3	98,1
Ош ш.	95,8	94,8	97,1
жаш курактык топтор боюнча			
15–28 жаш курагындагы жаштар	92,0	90,6	93,3
29 жаш жана андан улуу курагындагы эмгекке жарамдуу калктан улуулары	95,6	95,1	96,2
эмгекке жарамдуу жаштан улуулар	86,7	87,3	85,2
билим деңгээли боюнча			
башталгыч жана төмөнкү	68,1	61,5	75,0
негизги жалпы	89,5	85,8	93,9
жалпы орто	92,7	91,9	93,5
жалпы, орто кесиптик	97,3	96,8	98,0
жогорку кесиптик	98,3	98,6	98,0

■ **5.б.1.1. Мобилдүү телефондордун саны**
(даана 100 үй чарбасына)

	2017	2018	2019	2020	2021
Бардыгы	220	227	232	239	247

6-Максат.

Таза суу менен камсыз кылуу, суу ресурстарын сарамжалдуу пайдалануу жана санитарияны сактоо

- **6.1.1.1. Жашаган жери жана аймактар боюнча коопсуздук талаптарына ылайык таза жана ичүүчү сууга калктын жеткиликтүүлүгү**
(пайыз менен)

	2017	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы	91,1	91,8	94,1	94,1	95,1
шаар жерлери	99,3	99,3	99,4	99,6	99,7
айыл жерлери	86,7	87,8	91,1	91,0	92,4
Баткен облусу	79,0	83,6	81,0	86,9	88,2
шаар жерлери	98,2	96,0	97,7	96,0	95,6
айыл жерлери	71,0	78,5	74,2	83,1	85,1
Жалал-Абад облусу	91,2	86,4	88,7	87,0	92,2
шаар жерлери	100,0	100,0	99,1	99,1	100,0
айыл жерлери	88,3	81,9	85,3	82,9	89,0
Ысык-Көл облусу	97,0	96,0	96,3	96,3	96,8
шаар жерлери	99,7	100,0	100,0	100,0	100,0
айыл жерлери	95,9	94,4	94,7	94,7	95,4
Нарын облусу	95,8	96,3	96,8	97,8	97,7
шаар жерлери	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
айыл жерлери	95,1	95,7	96,3	97,5	97,3
Ош облусу	77,3	83,2	92,4	90,7	90,2
шаар жерлери	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
айыл жерлери	75,4	81,8	91,8	89,9	89,4
Талас облусу	99,4	99,4	99,3	99,7	99,7
шаар жерлери	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
айыл жерлери	99,3	99,2	99,2	99,6	99,6
Чүй облусу	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
шаар жерлери	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
айыл жерлери	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Бишкек шаары	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Ош шаары	95,7	96,5	97,8	100,0	100,0

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

■ 6.2.1.1. Жашаган жери жана аймактар боюнча адекваттуу санитардык-гигиеналык шарттарга калктын жеткиликтүүлүгү
(пайыз менен)

	2017	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы	31,3	31,5	31,5	34,4	40,0
шаар жерлери	66,7	64,2	64,4	67,8	71,5
айыл жерлери	12,1	13,7	13,2	15,6	21,3
Баткен облусу	12,0	9,1	5,9	4,8	5,7
шаар жерлери	33,7	23,7	18,8	16,6	19,1
айыл жерлери	3,0	3,0	0,5	0,0	0,0
Жалал-Абад облусу	14,4	9,0	6,2	6,0	9,0
шаар жерлери	39,8	24,4	24,7	23,9	30,7
айыл жерлери	5,8	3,9	0,0	0,0	0,0
Ысык-Көл облусу	38,7	41,4	30,5	51,2	66,3
шаар жерлери	81,7	81,8	67,2	83,8	84,8
айыл жерлери	21,1	24,9	15,3	37,1	58,1
Нарын облусу	17,8	20,4	21,8	27,2	23,5
шаар жерлери	70,3	74,0	80,0	82,2	73,7
айыл жерлери	9,1	11,4	12,3	18,1	15,3
Ош облусу	0,0	0,5	1,7	0,9	9,8
шаар жерлери	0,1	6,8	9,1	3,3	16,7
айыл жерлери	0,0	0,0	1,1	0,7	9,2
Талас облусу	6,1	6,0	6,2	7,9	9,4
шаар жерлери	18,9	19,3	18,5	23,9	27,1
айыл жерлери	3,9	3,7	4,1	5,0	6,2
Чүй облусу	48,9	56,8	63,3	64,7	70,5
шаар жерлери	77,7	81,4	87,2	86,7	88,6
айыл жерлери	42,6	51,3	57,6	59,3	66,1
Бишкек шаары	97,4	96,5	96,1	97,7	98,4
Ош шаары	25,4	25,5	30,9	46,7	63,9

Булак: Үй чарбалардын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган тандалма изилдөөсүнүн маалыматтары боюнча.

7 АРЗАН ЖАНА
ТАЗА ЭНЕРГИЯ

7-МАКСАТ.

Арзан, ишенимдүү, туруктуу жана заманбап энергия булактарына бардык адамдардын жетүүсүн камсыз кылуу

- 7.2.1. Энергиянын кайра жаралуучу булактарынын түпкү керектөөнүн жалпы көлөмүнө карата үлүшү

	2017	2018	2019	2020	2021
Энергиянын кайра жаралуучу булактарынын түпкү керектөөнүн жалпы көлөмүнө карата үлүшү, пайыз менен	36,5	33,9	35,7	36,7	...
Гидроэлектростанциялар өндүргөн электроэнергия, млрд. кВт. ч	14,2	14,3	13,9	14,0	13,0

8 ТАТЫКТУУ ЖУМУШ
ЖАНА ЭКОНОМИКАЛЫК
ӨСҮ

8-МАКСАТ.

Туруктуу экономикалык өнүгүүгө, эмгекке жарактуу курактагы бардык адамдарды жумушка орношуу мүмкүнчүлүгү жана жумуштун жагымдуу шарттары менен камсыздоого көмөк кылуу

- 8.3.1.1. Жынысы, курактык топтору, жашаган жери жана экономика сектору боюнча формалдуу эмес секторлордо иштегендер, айыл чарбасын кошкондо (миң адам)

	2017	2018	2019	2020	2021
Формалдуу эмес сектордо иштегендер	1 611,3	1 686,9	1 754,2	1 586,9	1 687,9
<i>жынысы боюнча:</i>					
эркектер	1 074,4	1 131,7	1 161,7	1 032,4	1 116,6
аялдар	536,9	555,2	592,5	554,5	571,3
<i>жаш курактык топтору боюнча, жаш:</i>					
15–19	71,1	76,5	75,3	77,1	80,5

(8.3.1.1. таб. уландысы)

	2017	2018	2019	2020	2021
20–29	499,3	500,7	503,5	460,7	485,2
30–39	447,3	463,0	487,0	466,6	491,8
40–49	344,5	367,3	373,4	316,7	334,0
50–59	204,3	222,7	240,8	203,6	222,4
60–69	40,5	52,6	66,3	57,8	66,7
70 жана андан улуу	4,3	4,1	7,9	4,3	7,2
жайгашкан жери боюнча:					
шаар жерлери	526,3	541,6	572,0	542,8	576,7
айыл жерлери	1 085,0	1 145,3	1 182,2	1 044,1	1 111,2
экономиканын секторлору боюнча:					
айыл чарба	497,7	463,6	444,5	339,3	355,2
өнөр жай	160,5	238,0	237,8	230,4	243,9
курулуш	221,8	215,6	261,7	270,5	303,7
тейлөө чөйрөсү	731,3	769,7	810,2	746,7	785,2

■ 8.3.1.2. Чакан жана орто ишканаларда иштегендердин үлүшү

(экономикада иштегендердин жалпы санына карата пайыз менен)

	2017	2018	2019	2020	2021
Чакан жана орто ишканаларда иштегендер	20,4	20,5	21,2	21,2	20,6

■ 8.5.2.1. Жынысы, аймактар жана жаш курактык топтору боюнча жумушсуздардын саны

(миң адам)

	2017	2018	2019	2020	2021
Жумушсуздардын саны	174,0	156,3	140,9	150,2	142,6
жынысы боюнча:					
аялдар	87,9	68,0	61,9	68,7	65,0
эркектер	86,0	88,2	79,0	81,5	77,6
аймак боюнча:					
Баткен облусу	20,4	17,7	15,7	13,3	12,4

(8.5.2.1. таб. уландысы)

	2017	2018	2019	2020	2021
аялдар	12,4	8,3	7,1	6,0	4,0
эркектер	8,0	9,4	8,6	7,3	8,4
Жалал-Абад облусу	29,4	23,9	22,1	47,3	52,9
аялдар	15,5	12,0	11,3	20,6	25,2
эркектер	13,9	11,9	10,8	26,6	27,7
Ысык-Көл облусу	15,0	14,9	13,8	13,1	11,6
аялдар	4,6	3,0	2,9	3,9	5,0
эркектер	10,5	12,0	10,9	9,2	6,7
Нарын облусу	8,4	8,7	8,2	7,2	6,4
аялдар	3,7	4,4	3,3	3,6	3,4
эркектер	4,7	4,2	4,9	3,6	3,1
Ош облусу	28,9	24,7	22,2	16,0	12,1
аялдар	16,4	14,9	10,7	10,4	7,7
эркектер	12,5	9,8	11,4	5,6	4,4
Талас облусу	2,8	2,8	2,7	2,9	3,0
аялдар	2,2	1,7	1,6	1,7	1,9
эркектер	0,6	1,1	1,2	1,2	1,1
Чүй облусу	29,4	27,5	24,5	22,2	20,0
аялдар	12,9	10,5	10,5	10,2	8,9
эркектер	16,5	17,0	13,9	12,1	11,1
Бишкек шаары	35,9	32,9	29,0	25,1	20,9
аялдар	18,7	12,0	12,9	10,9	7,7
эркектер	17,2	20,9	16,1	14,1	13,2
Ош шаары	3,7	3,2	2,7	3,1	3,2
аялдар	1,5	1,2	1,6	1,3	1,2
эркектер	2,2	2,0	1,1	1,8	2,0
жаш курактык топтору					
боюнча, жаш:					
15–19	17,4	13,7	12,9	13,6	16,0
20–29	76,0	69,6	66,1	60,4	54,1
30–39	36,8	31,3	28,7	37,2	34,5
40–49	28,0	22,7	19,2	23,8	24,1
50–59	14,3	16,3	12,7	12,7	12,0
60–69	1,4	2,7	1,3	2,4	1,9
70 жана андан улуулар	0,0	0,1	...

■ 8.5.2.2. Аймактар жана жынысы боюнча катталган
жумушсуздардын саны
(миң адам)

	2017	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы	57,6	70,9	76,1	76,7	76,0
аялдар	29,3	35,4	36,8	35,9	34,3
эркектер	28,3	35,5	39,3	40,7	41,7
Баткен облусу	6,3	9,0	10,9	10,0	9,9
аялдар	2,0	3,6	5,1	4,5	4,2
эркектер	4,3	5,4	5,8	5,4	5,7
Жалал-Абад облусу	16,8	23,5	22,7	22,5	21,7
аялдар	8,0	10,8	9,9	9,1	8,5
эркектер	8,8	12,7	12,8	13,4	13,2
Ысык-Көл облусу	4,2	4,2	4,3	4,5	4,2
аялдар	2,3	2,3	2,3	2,4	2,3
эркектер	1,9	1,9	2,0	2,1	2,0
Нарын облусу	4,1	4,1	2,9	2,9	2,8
аялдар	2,6	2,2	1,4	1,4	1,4
эркектер	1,5	1,9	1,5	1,5	1,4
Ош облусу	11,7	15,6	19,5	20,0	19,4
аялдар	5,4	7,5	8,6	8,7	8,1
эркектер	6,3	8,1	10,8	11,2	11,4
Талас облусу	2,3	2,8	3,0	3,1	3,1
аялдар	1,6	1,8	1,8	1,7	1,6
эркектер	0,7	1,0	1,2	1,4	1,5
Чүй облусу	4,9	4,4	4,2	4,8	5,4
аялдар	2,9	2,6	2,2	2,6	2,8
эркектер	2,0	1,8	1,9	2,3	2,6
Бишкек шаары	5,1	5,1	5,9	5,9	6,0
аялдар	3,4	3,4	3,8	3,8	3,7
эркектер	1,7	1,7	2,1	2,1	2,3
Ош шаары	2,3	2,3	2,7	3,1	3,4
аялдар	1,1	1,2	1,5	1,7	1,7
эркектер	1,2	1,1	1,1	1,4	1,7

■ 8.5.2.3. Курактык топтору, аймактар жана жынысы боюнча жалпы жумушсуздуктун деңгээли

(пайыз менен)

	2017	2018	2019	2020	2021
Жалпы жумушсуздуктун деңгээли	6,9	6,2	5,5	5,8	5,3
<i>жынысы боюнча:</i>					
аялдар	8,9	6,9	6,2	6,7	6,3
эркектер	5,6	5,7	5,0	5,2	4,7
<i>аймак баюнча:</i>					
Баткен облусу	9,9	9,0	8,2	7,4	6,6
аялдар	16,0	12,2	11,5	10,9	7,5
эркектер	6,3	7,3	6,7	5,9	6,2
Жалал-Абад облусу	7,2	6,2	5,5	11,0	11,8
аялдар	10,5	9,1	7,9	13,2	15,5
эркектер	5,3	4,7	4,2	9,7	9,7
Ысык-Көл облусу	8,7	8,4	7,9	7,4	6,3
аялдар	8,0	4,9	4,9	6,1	7,5
эркектер	9,0	10,2	9,4	8,2	5,6
Нарын облусу	8,8	8,8	8,3	7,3	6,3
аялдар	12,3	15,0	11,1	12,4	10,8
эркектер	7,1	6,2	7,1	5,2	4,3
Ош облусу	5,1	4,2	3,5	2,6	1,9
аялдар	7,7	6,6	4,3	4,1	3,1
эркектер	3,5	2,7	3,0	1,5	1,1
Талас облусу	2,5	2,5	2,5	2,6	2,6
аялдар	4,6	3,6	3,6	3,7	3,8
эркектер	0,9	1,7	1,8	1,8	1,7
Чүй облусу	8,1	7,3	6,6	6,1	5,3
аялдар	9,1	7,4	7,4	7,3	6,2
эркектер	7,4	7,3	6,1	5,3	4,8
Бишкек шаары	7,3	6,6	5,9	5,0	4,1
аялдар	7,9	5,0	5,5	4,6	3,3
эркектер	6,7	8,2	6,2	5,4	4,9

(8.5.2.3. таб. уландысы)

	2017	2018	2019	2020	2021
Ош шаары	3,5	3,0	2,4	2,8	2,8
аялдар	4,5	3,5	4,4	3,7	3,4
эркектер	3,0	2,7	1,5	2,3	2,6
Жаш куруктык топтор боюнча, жаш:					
15-19	18,3	13,9	13,9	13,7	15,7
20-29	10,2	9,5	9,3	8,9	7,9
30-39	5,4	4,6	4,0	5,1	4,5
40-49	5,3	4,3	3,6	4,4	4,4
50-59	3,8	4,2	3,1	3,1	2,9
60-69	1,6	2,7	1,1	1,8	1,4
70 жана андан улуулар	0,3	0,6	...

■ **8.5.2.4. Аймактар жана жынысы боюнча катталган жумушсуздуктун деңгээли**
(пайыз менен)

	2017	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы	2,3	2,8	2,9	3,0	2,8
аялдар	3,0	2,3	3,7	3,5	3,3
эркектер	1,8	3,6	2,5	2,6	2,5
Баткен облусу	3,1	4,6	5,7	5,6	5,2
аялдар	2,6	2,8	4,0	3,6	7,9
эркектер	3,3	7,8	9,3	10,0	4,2
Жалал-Абад облусу	4,1	6,1	5,6	5,2	4,8
аялдар	5,4	4,3	3,8	3,3	5,2
эркектер	3,4	9,6	9,0	8,6	4,6
Ысык-Көл облусу	2,4	2,4	2,5	2,5	2,3
аялдар	4,1	2,0	2,0	2,1	3,5
эркектер	1,6	3,2	3,3	3,3	1,6
Нарын облусу	4,3	4,1	2,9	2,9	2,7
аялдар	8,4	3,2	2,0	2,0	4,5
эркектер	2,3	6,4	4,9	5,0	2,0

(8.5.2.4. таб. уландысы)

	2017	2018	2019	2020	2021
Ош облусу	2,1	2,6	3,1	3,2	3,0
аялдар	2,5	2,0	2,3	2,4	3,2
эркектер	1,8	3,6	4,4	4,4	2,9
Талас облусу	2,0	2,5	2,8	2,7	2,6
аялдар	3,2	2,7	2,8	2,6	3,2
эркектер	1,1	2,3	2,8	2,9	2,2
Чүй облусу	1,3	1,2	1,1	1,3	1,4
аялдар	2,0	1,1	1,0	1,1	1,9
эркектер	1,4	1,3	1,4	1,6	1,1
Бишкек шаары	1,0	1,0	1,2	1,2	1,2
аялдар	1,3	1,3	1,5	1,5	1,6
эркектер	0,7	0,7	0,9	0,9	0,9
Ош шаары	2,2	2,1	2,4	2,8	3,0
аялдар	3,3	1,6	2,1	2,2	4,7
эркектер	1,6	3,3	3,1	4,0	2,2

■ 8.5.2.5. Аймактар жана жынысы боюнча мамлекеттик башкаруу органдарында иштегендердин саны

(миң адам)

	2017	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы	17,8	17,8	18,7	18,9	18,0
аялдар	7,3	7,2	7,3	7,4	7,3
эркектер	10,5	10,6	11,4	11,5	10,7
Баткен облусу	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9
аялдар	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2
эркектер	0,6	0,5	0,7	0,7	0,7
Жалал-Абад облусу	1,8	1,7	1,8	1,7	1,7
аялдар	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
эркектер	1,2	1,1	1,2	1,1	1,1
Ысык-Көл облусу	1,1	1,1	1,1	1,1	1,0
аялдар	0,5	0,5	0,5	0,4	0,5
эркектер	0,6	0,6	0,6	0,7	0,5

(8.5.2.5. таб. уландысы)

	2017	2018	2019	2020	2021
Нарын облусу	1,0	0,9	0,9	0,9	0,9
аялдар	0,4	0,3	0,3	0,3	0,4
эркектер	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5
Ош облусу	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
аялдар	0,3	0,3	0,2	0,2	0,3
эркектер	0,6	0,6	0,7	0,7	0,6
Талас облусу	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7
аялдар	0,3	0,3	0,2	0,2	0,3
эркектер	0,3	0,3	0,4	0,5	0,4
Чүй облусу	1,7	1,4	1,5	1,4	1,3
аялдар	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
эркектер	1,0	0,7	0,8	0,7	0,6
Бишкек шаары	8,7	9,4	9,7	10,1	9,4
аялдар	4,0	4,1	4,1	4,3	4,2
эркектер	4,7	5,3	5,6	5,8	5,2
Ош шаары	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3
аялдар	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3
эркектер	1,0	0,9	0,9	1,0	1,0

■ 8.5.2.6. Аймактар жана жынысы боюнча жумушчулардын орточо айлык эмгек акысы

(сом)

	2017	2018	2019	2020	2021
Орточо айлык эмгек акы	15 670	16 427	17 232	18 940	19 330
жынысы боюнча:					
аялдар	12 183	12 574	14 421	15 078	16 524
эркектер	16 802	17 556	18 724	19 992	21 999
аймак боюнча:					
Баткен облусу	10 486	11 026	11 583	13 017	13 010
Жалал-Абад облусу	13 939	14 600	15 843	17 580	17 478
Ысык-Көл облусу	21 543	21 397	22 208	26 860	30 172
Нарын облусу	14 339	14 925	15 945	18 071	17 941

(8.5.2.6. таб. уландысы)

	2017	2018	2019	2020	2021
Ош облусу	10 180	10 307	11 368	12 712	12 557
Талас облусу	11 295	12 511	12 969	16 156	16 400
Чүй облусу	13 391	14 114	14 724	16 051	15 958
Бишкек шаары	19 336	20 517	21 082	22 677	23 085
Ош шаары	13 274	13 804	14 866	15 726	15 674

■ 8.5.2.7. Курактык топтору, аймактар жана жынысы боюнча иштеген калктын саны

(миң адам)

	2017	2018	2019	2020	2021
Иштеген калктын саны	2 351,2	2 382,5	2 442,7	2 445,2	2 537,9
<i>жынысы боюнча:</i>					
аялдар	899,6	910,7	937,5	949,8	964,6
эркектер	1 451,6	1 471,7	1 505,3	1 495,4	1 573,2
<i>аймак боюнча:</i>					
Баткен облусу	184,8	178,4	175,4	165,4	176,3
аялдар	65,2	60,0	54,8	48,6	49,9
эркектер	119,7	118,5	120,6	116,8	126,4
Жалал-Абад облусу	380,1	359,0	381,7	383,2	396,3
аялдар	132,3	119,4	132,1	135,0	137,5
эркектер	247,8	239,7	249,6	248,2	258,8
Ысык-Көл облусу	158,2	162,9	162,2	163,7	173,5
аялдар	52,6	57,2	57,6	60,2	61,1
эркектер	105,5	105,7	104,7	103,5	112,4
Нарын облусу	87,7	89,6	90,9	90,4	95,6
аялдар	26,7	25,1	26,5	25,2	27,7
эркектер	61,0	64,5	64,5	65,2	67,9
Ош облусу	537,3	569,1	608,5	607,9	632,0
аялдар	197,7	211,8	237,8	245,8	241,8
эркектер	339,7	357,4	370,7	362,1	390,2
Талас облусу	111,3	108,8	106,0	110,4	114,9
аялдар	46,0	44,6	42,3	46,0	48,3
эркектер	65,3	64,2	63,7	64,4	66,5

(8.5.2.7. таб. уландысы)

	2017	2018	2019	2020	2021
Чүй облусу	333,8	348,0	347,2	343,1	357,1
аялдар	128,4	132,3	131,2	129,0	136,1
эркектер	205,4	215,7	216,0	214,1	221,1
Бишкек ш.	456,5	461,2	463,6	472,4	482,3
аялдар	219,2	226,7	220,7	225,8	227,9
эркектер	237,2	234,5	242,8	246,6	254,3
Ош ш.	101,5	105,4	107,1	108,8	109,9
аялдар	31,6	33,8	34,5	34,2	34,3
эркектер	69,9	71,6	72,6	74,6	75,6
жаш курактык топтору					
боюнча, жаш:					
15–19	78,0	85,0	80,0	85,7	85,6
20–29	666,4	661,7	643,2	618,1	630,5
30–39	642,3	655,7	684,3	691,0	729,1
40–49	502,1	504,4	514,5	515,9	530,6
50–59	365,9	372,2	392,2	395,5	406,1
60–69	88,1	95,6	117,1	126,6	140,4
70 жана андан улуулар	8,2	7,8	11,5	12,4	15,6

■ **8.5.2.8. Аймактар боюнча аялдардын эмгек акысынын эркектердин эмгек акысына болгон катышы**
(пайыз менен)

	2017	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы	72,5	71,6	77,0	75,4	75,1
Баткен облусу	75,2	78,3	80,7	81,8	89,4
Жалал-Абад облусу	61,1	60,7	63,4	65,0	58,5
Ысык-Көл облусу	76,5	86,7	93,1	84,9	86,3
Нарын облусу	87,7	81,1	83,6	95,6	92,7
Ош облусу	90,9	82,8	91,7	88,3	91,7
Талас облусу	73,1	63,0	62,5	72,0	52,4
Чүй облусу	71,6	70,1	74,1	75,8	79,4
Бишкек шаары	75,9	76,2	82,9	76,6	79,2
Ош шаары	79,1	80,8	85,1	86,6	84,8

9-Максат.

Туруктуу инфраструктураларды түзүү, бардыгын камтыган жана туруктуу индустриализацияга жана инновацияларга көмөк көрсөтүү

■ 9.2.2. Аймактар жана жынысы боюнча кайра иштетүү өнөр жайында иштегендердин үлүшү

(экономикада иштегендердин жалпы санына пайыз менен)

	2017	2018	2019	2020	2021
Кайра иштетүү өнөр жайында иштегендер	10,1	12,0	11,8	11,4	11,7
<i>жынысы боюнча:</i>					
аялдар	11,3	11,7	12,5	12,5	12,8
эркектер	9,3	12,5	11,4	10,7	11,0
<i>аймак боюнча:</i>					
Баткен облусу	4,5	6,9	13,2	14,7	16,4
Жалал-Абад облусу	8,9	15,3	11,0	9,0	9,7
Ысык-Көл облусу	6,4	8,2	10,7	10,8	12,1
Нарын облусу	2,3	3,9	4,1	4,7	5,3
Ош облусу	4,7	6,7	5,5	5,1	4,7
Талас облусу	3,6	3,8	3,2	3,4	3,4
Чүй облусу	21,6	21,4	20,3	19,7	18,8
Бишкек шаары	16,1	16,4	18,7	18,8	19,6
Ош шаары	7,6	8,4	9,0	6,8	6,9

10-Максат.

Өлкөнүн ичиндеги жана өлкөлөр арасындагы теңсиздикти азайтуу

- **10.1.1. Жалпы калктын жана 40 пайыз эң аз камсыз болгон калктын адам башына орточо кирешесинин өсүү темпи**
(өткөн жылга карата пайыз менен)

	2013– 2017	2014– 2018	2015– 2019	2016– 2020	2017– 2021
Эң аз камсыз болгон 40 пайыз калктын, адам башына орточо кирешесинин өсүү темпи	2,8	6,7	5,2	4,5	4,6
Калктын адам башына орточо кирешесинин өсүү темпи	3,1	6,3	4,9	2,7	4,4

- **10.3.1. Акыркы 12 ай ичинде эл аралык укук менен тыюу салынган дискриминациянын негизинде жеке өзүнүн башынан өткөн дискриминация көрүнүштөрү же куугунтуктар жөнүндө алар өздөрү маалымдаган аялдардын үлүшү**
(пайыз менен)

	2018
Акыркы 12 ай ичинде өзүнө карата дискриминацияны же бардык белгилери боюнча кысым көрсөтүүлөрдү сезген 15–49 жаштагы аялдардын пайыздык үлүшү	7,7
<i>аймак боюнча:</i>	
Баткен облусу	0,4
Жалал-Абад облусу	7,3
Ысык-Көл облусу	1,7
Нарын облусу	2,8
Ош облусу	6,5
Талас облусу	5,0
Чүй облусу	16,6
Бишкек шаары	8,7
Ош шаары	7,0

Булак: Көп көрсөткүчтүү кластердик изилдөөнүн маалыматтары боюнча, 2018-ж.

16-Максат.

Туруктуу өнүгүүнүн кызыкчылыктары үчүн бардык адамдардын акыйкаттыкка жетүүсүн, бардык деңгээлдерде натыйжалуу жана эл алдында иш баяндарын тапшырып туруучу мекемелердин түзүлүшүн көздөп, тынчтыкка умтулган жана ачык коомдордун жаралышына көмөктөшүү

■ 16.1.1.1а. Аймактар жана жынысы боюнча калктын 100 000ине кол салуулардан өлүү

	2017	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы	2,5	2,3	2,0	2,1	2,5
аялдар	1,1	0,8	1,0	0,8	1,0
эркектер	4,0	3,8	3,0	3,5	4,1
Баткен облусу	1,6	1,5	1,9	2,4	2,5
аялдар	0,4	1,2	0,4	1,1	0,7
эркектер	2,7	1,9	3,3	3,6	4,3
Жалал-Абад облусу	1,4	1,7	1,4	1,4	1,6
аялдар	0,9	0,5	0,3	0,8	0,6
эркектер	1,9	2,8	2,4	1,9	2,5
Ысык-Көл облусу	3,3	3,9	5,1	3,2	3,6
аялдар	0,8	0,4	2,4	0,4	0,4
эркектер	5,9	7,4	7,7	6,0	6,8
Нарын облусу	4,2	2,1	3,8	2,4	5,8
аялдар	3,6	1,4	3,5	0,7	4,9
эркектер	4,9	2,8	4,1	4,1	6,7
Ош облусу	1,5	2,0	1,1	0,8	1,1
аялдар	1,1	1,1	0,6	0,3	0,3
эркектер	1,8	3,0	1,6	1,3	1,8
Талас облусу	1,9	0,8	3,0	2,2	1,1
аялдар	-	-	3,0	-	1,5
эркектер	3,9	1,5	3,0	4,4	0,7

(16.1.1.1а таб. уландысы)

	2017	2018	2019	2020	2021
Чүй облусу	5,5	3,7	2,5	4,5	5,1
аялдар	0,9	1,1	1,2	1,8	1,4
эркектер	10,2	6,3	3,8	7,3	8,9
Бишкек шаары	2,7	2,3	1,2	1,4	2,3
аялдар	1,7	0,7	0,4	0,4	1,2
эркектер	3,9	4,0	2,3	2,6	3,5
Ош шаары	1,8	1,7	2,0	3,2	2,1
аялдар	1,4	-	1,3	1,2	0,6
эркектер	2,2	3,5	2,7	5,2	3,8

■ **16.6.2.1а. «Мамлекеттик аткаруу бийлигинин жана жергиликтүү өзүн-өзү башкаруу органдарынын ишмердигин баалоо» индекси**
(балл)

	2017	2018	2019	2020	2021
Кыргыз Республикасы	31,1	27,3	28,9	25,2	34,1
Баткен облусу	46,2	42,6	38,7	39,4	44,5
Жалал-Абад облусу	35,4	32,7	34,7	35,1	40,7
Ысык-Көл облусу	29,5	19,5	31,6	42,7	50,8
Нарын облусу	28,5	30,7	47,3	37,5	46,8
Ош облусу	32,7	27,9	38,0	40,9	44,5
Талас облусу	31,2	34,1	30,0	36,7	40,5
Чүй облусу	38,5	35,5	23,6	24,7	33,4
Бишкек шаары	16,3	12,9	16,5	-8,0	10,5
Ош шаары	42,9	38,3	31,4	38,8	43,5

Кыргыз Республикасынын Улуттук статистика комитетинин 2023-жылы чыгара турган басылмалары

	Мезгил-дүүлүгү	Чыгаруу мөөнөттөрү
Комплекстүү статистикалык басылмалар		
“Кыргыз Республикасынын социалдык-экономикалык абалы жөнүндө” басылмасы	айлык	айдын 22-санына чейин, кварталдык-отчёттук айдан кийинки айдын 24-санына чейин
“Кыргыз Республикасы жана региондор” статистикалык бюллетени	кварталдык	отчёттук кварталдан кийинки айдын 30-санына чейин
“Кыргызстан” кыскача статистикалык маалымдамасы	жылдык	апрель
“Кыргызстан цифраларда” жыйнагы	жылдык	июль
Кыргыз Республикасынын статистикалык жылдыгы	жылдык	декабрь
“Кыргызстандагы туризм 2018-2022” жыйнагы	жылдык	июль
“Кыргыз Республикасындагы чакан жана орто ишкерлик 2018-2022” жыйнагы	жылдык	октябрь
“Кыргыз Республикасындагы чет өлкөлүк инвестициялары бар ишканалардын ишмердиги 2018-2022” жыйнагы	жылдык	октябрь
Улуттук эсептер статистикасы		
“Кыргыз Республикасынын улуттук эсептери 2018-2022” жыйнагы	жылдык	декабрь
“Ресурстар-Пайдалуу” таблицалары (РПТ) 2021-ж. жыйнагы	жылдык	декабрь
Финансы статистикасы		
“Экономиканын реалдуу секторунун ишканаларынын пайдасынын калыптанышы” статистикалык бюллетени	жылдык кварталдык	10-июнь, отчёттук мезгилден кийинки 70-санына чейин
“Экономиканын реалдуу секторундагы ишканалардын өз ара эсептешүүлөрүнүн абалы” статистикалык бюллетени	жылдык кварталдык	10-июнь, отчеттук мезгилден кийинки 70-санына чейин
“Экономиканын реалдуу секторунун ишканаларынын товардык-материалдык баалуулуктарынын запастары” статистикалык бюллетени	жылдык кварталдык	10-июнь, отчеттук мезгилден кийинки 70-санына чейин

	Мезгил-дүүлүгү	Чыгаруу мөөнөттөрү
"Экономиканын финансылык секторунун ишканаларынын иш-аракеттеринин негизги көрсөткүчтөрү" статистикалык бюллетени	жылдык кварталдык	22-апрель отчеттук мезгилден кийинки 50-санына чейин
"Кыргыз Республикасынын калкка микрокредиттерди берүү жөнүндөгү" статистикалык бюллетени	жылдык кварталдык	1-апрель отчеттук мезгилден кийинки 50-санына чейин
"Кыргыз Республикасынын лизингдик уюмдарынын иш-аракеттеринин негизги көрсөткүчтөрү" статистикалык бюллетени	жылдык	25 марта
"Кыргыз Республикасынын ишканаларынын финансысы 2018-2022" жыйнагы	жылдык	сентябрь
Өнөр жай статистикасы		
"Өнөр жай боюнча негизги экономикалык көрсөткүчтөрү" статистикалык бюллетени	айлык	отчёттук мезгилден кийинки айдын 15-санына чейин
"Кыргыз Республикасынын өнөр жайы 2018-2022" жыйнагы	жылдык	октябрь
"Кыргыз Республикасынын отун энергетикалык теңдем" жыйнагы	жылдык	декабрь
Курулуш жана инвестиция статистикасы		
"2022-жылдын инвестициялык жана курулуш ишмердиги негизги жыйынтыктары" статистикалык бюллетени	жылдык	сентябрь
"Кыргыз Республикасындагы инвестициялар 2018-2022"	жылдык	сентябрь
Айыл чарба статистикасы		
"Кыргыз Республикасынын райондору жана облустары боюнча бардык категориядагы чарбаларынын мал чарба продуктуларынын негизги түрлөрүн өндүрүү" статистикалык бюллетени	айлык	отчёттук мезгилден кийинки айдын 9-санына карата
"Түшүмдү жыйноо, күздүк өсүмдүктөрдү себүү, тоңдурманы айдоо" статистикалык бюллетени	1-июлдан жылдын аягына чейин	отчёттук мезгилден кийинки айдын 9-санына чейин
"2022-жылы Кыргыз Республикасынын райондору жана облустары боюнча айыл чарба өсүмдүктөрүнүн түшүмүнүн жыйналышы жөнүндө" жыйнагы	жылдык	январь

	Мезгил-дүүлүгү	Чыгаруу мөөнөттөрү
“Кыргыз Республикасынын областары жана районунда 2023-жылы түшүмү үчүн айыл чарба өсүмдүктөрүнүн себүү аянттары жөнүндө жыйынтыктоочу отчет” статистикалык бюллетени	жылдык	июль
“Кыргыз Республикасынын айыл чарбасы 2018-2022” жыйнагы	жылдык	октябрь
“Тоют өндүрүү жөнүндө отчет” статистикалык бюллетени	жылдык	январь
“2022-жылдын аягына карата малдардын жана үй канаттуулардын эсебинин жыйынтыгы” статистикалык бюллетени	жылдык	февраль
Керектөө рыногунун жана кызмат көрсөтүүлөрдүн статистикасы		
“Сооданын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн негизги көрсөткүчтөрү” статистикалык бюллетени	айлык	отчёттук мезгилден кийинки айдын 20-санына чейин
“Кыргыз Республикасындагы базарлардын жана соода борборлорунун ишмердүүлүгүнүн негизги көрсөткүчтөрү” статистикалык бюллетени	кварталдык	отчёттук мезгилден кийинки айдын 30-санына чейин
“Кыргыз Республикасынын керектөө рыногу 2018-2022” жыйнагы	жылдык	сентябрь
“Кыргыз Республикасындагы маалыматтык-коммуникациялык технологиялар 2018-2022” жыйнагы	жылдык	октябрь
Баалардын статистикасы		
“Кыргыз Республикасы боюнча товарларга жана кызмат көрсөтүүлөргө керектөө бааларынын индекси” статистикалык бюллетени	айлык	отчёттук мезгилден кийинки айдын 12-санына чейин
“Кыргыз Республикасындагы баалар” жыйнагы	жылдык жарым жылдык	март отчёттук мезгилден кийинки 45-санына чейин
Эмгек жана иш менен камсыз кылуу статистикасы		
“Иш менен камсыздуулук жана жумушсуздук” 2022-жылы үй чарбанын бюджеттеринин жана жумушчу күчүнүн интеграцияланган изилдөөсүнүн жыйынтыгы	жылдык	октябрь
Үй чарбаларын тандап изилдөө статистикасы		
Кыргыз Республикасынын азык-түлүк коопсуздук жана кедейчилик боюнча маалыматтык бюллетени	кварталдык	отчёттук мезгилден кийинки 50-санына чейин

	Мезгил-дүүлүгү	Чыгаруу мөөнөттөрү
"Кыргыз Республикасынын калкынын жашоо деңгээли 2018-2022" жыйнагы	жылдык	ноябрь
Тышкы экономикалык ишмердик статистикасы		
"Кыргыз Республикасындагы товарлардын тышкы жана өз ара соодасы" статистикалык бюллетени	айлык	отчёттук мезгилден кийинки айдын 45-санына чейин
"Кыргыз Республикасындагы товарлардын ЕАЭБнын мүчө-мамлекеттери менен өз ара соодасы" статистикалык бюллетени	айлык	отчёттук мезгилден кийинки айдын 45-санына чейин
"Кыргыз Республикасынын тышкы жана өз ара соодасы - 2018-2022" жыйнагы	жылдык	сентябрь
Демографиялык статистика		
"Кыргыз Республикасынын демографиялык жылдыгы 2018-2022" жыйнагы	жылдык	сентябрь
Социалдык статистика		
"Кыргыз Республикасынын аялдары жана эркектери" жыйнагы	жылдык	ноябрь
Айлана-чөйрө статистикасы		
"Кыргыз Республикасынын айлана-чөйрөсү анын ичинде Ысык-Көл аймагынын экологиялык абалын коргоо" статистикалык бюллетени	жылдык	август
"Кыргыз Республикасындагы айлана-чөйрө 2018-2022" жыйнагы	жылдык	октябрь

Кыргыз Республикасынын Улуттук статистика комитети,
www.stat.kg

Кыргыз Республикасынын
аялдары жана эркектери

Чыгарууга жоопкер:

Ж. Рахманова

Редактор:

Н. Власова

Компьютердик верстка:

Дизайн-студия Hara-Bara

